Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	ny Aftenlæsning med Bidrag af Tolstoi, Luke Sharp, Habberton, Sims, Daudet o. flere.
Titel | Title:	Løst og fast
Alternativ titel | Alternative title:	"Ny Aftenlæsning". Et underholdende Maanedsskrift. 1. Bd.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Axel Andersen, 1888
Fysiske størrelse | Physical extent:	284 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57. - 31.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°
1 1 57 0 8 00952 5

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130024231322

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Binds

2det Hefte

Maj

1888.

Ny Aftenlæsning.

Et underholdende

Maanedsskrift.

Kjøbenhavn.

35 Øre.

Axel Andersens Forlag.

Subscriptions-Indbydelse

paa

Ny Aftenlæsning,

et underholdende Maanedsskrift.

Mellem den store Mængde Tidsskrifter, der med mere eller mindre Held henvender sig til Publikum, har Udgiveren ment, at der endnu kunde være Plads til et, der i større Grad end de andre henvendte sig til alle.

Mange af den nulevende Slægt vil sikkert erindre Maanedsskriftet „Aftenlæsning", der udkom i 18 Aar og skaffede sig en betydelig Læsekreds, det er som dets Arvtager, at Ny Aftenlæsning melder sig. Det vil som dette ikke søge sit Publikum særligt hos Fagfolk eller Partifolk, dets Opgave er ikke at kæmpe for nogen bestemt Retning i Litteraturen eller for nogensomhelst Retning i Politiken, dets Opgave er kun den gamle: „at gavne og fornøje" ved at bringe god og sund underholdende Læsning, at bringe den til en saadan Pris, at det kan trænge ind i alle Hjem og tillige at bringe den saa god, at selv de, der har Raad til kostbarere Bøger, vil kunne have Glæde og Udbytte deraf.

Ny Aftenlæsning vil indeholde Bidrag fra danske og fremmede Forfattere, de fremmede i omhyggelige, gode Oversættelser. Da det er Tidsskriftets Opgave at fornøje, vil alt, hvad der kan saare eller støde, omhyggeligt blive undgaaet, men paa den anden Side vil

Løst og Fast.

En Aftenlæsning

med Bidrag af

Tolstoi, Luke Sharp, Habberton, Sims,
Daudet o. flere.

Kjøbenhavn.

Axel Andersens Forlag.

1888.

O. C. Olsen & Co. Kjøbenhavn.

Indhold.

	Side
Leo Tolstoi: Markørens Fortælling	1
Luke Sharp: Julenissens Revolver	19
John Habberton: Skolen i Flaskelejet	25
Pouvillon: Den blaa Hest	46
Axel Guthmann: En Drengeforelskelse	53
Joseph Montet: Diamantgalskab	72
George Sims: Dina Temples Kæreste	80
Jules Claretie: Bum-Bum	114
Emmanuel Gonzales: Rosario	123
I Vindstille udfor Madeira	148
Hugues le Roux: Helene	163
Paul von Weilen: Moriani eller en Tenorsangers Hævn	173
N. E.: Lodsen paa Kollevaagskjæret	201
John Habberton: Den første Gudstjeneste derude	217
George Sims: Rosa Owens Mand	231
Alphonse Daudet: Flugten fra Provence	243
Sacher-Masoch: Den sidste Mand	256
Fabrice Evrard: En Debut i Skolen	265
G. Pfeuffer: Om Rigdom	279

En Markørs Fortælling

af

Leo Tolstoi.

Klokken var vel tre. Han, vi plejede at kalde: „den høje Gæst“ og hans stadige Følgesvend: Fyrsten, en Herre med stort Overskæg, en lille Husarofficer, Skuespiller Olliver og saa en polsk Adelsmand spillede. Der var forresten en hel Del andre.

Den høje Gæst spillede med Fyrsten, og jeg gik rundt om Billardet og talte: „Ti mod otte og fyrre . . ., tolv mod otte og fyrre“ — naa, ja enhver kender jo en Markørs Liv. Ikke en Mundfuld Mad har man faaet, de sidste Par Nætter har man ikke været i Seng, men tælle skal man jo og saa lægge Ballerne paa deres Plads. Jeg talte, som sagt, da en fremmed Herre pludselig traadte ind. Han lukkede Døren, saa sig om og satte sig i Sofaen.

„Hvem mon det kan være,“ tænkte jeg, det vil sige: jeg tænkte: „Mon det er en fin Herre eller en ganske almindelig én?“ Han var pænt klædt, alt sad saa godt og var saa funklende nyt: tærnede Benklæder, en meget moderne Frakke, Fløjelsvest, Guldkæde med al Slags Dingeldangel ved. Men han selv saa endnu finere ud end

Klæderne, sirlig og slank, fint friseret, hvid og rød, kort sagt han var en rigtig køn Fyr.

Vi faar naturligvis mange forskellige Slags Folk at se, fine Herrer og Rakkerpak. Selv om man kun er Markør lærer man dog efterhaanden Menneskene at kende; man bliver ikke ved at være et Fæ hele sit Liv.

Naa, jeg saa hvor Manden sad stille — altsaa kendte han ingen, og ny i Klæderne var han. Maaske var det en Fremmed. Formodentlig en Englænder eller en nyankommen Greve eller saadan én.

Skøndt han var ung, var der dog noget „vigtigt" ved ham. Olliver sad nærmest ved ham, og — han flyttede sig lidt fra ham.

Partiet var forbi, „den høje Gæst" havde tabt og snærrede derfor ad mig: „Du gør alting forkert, Du har vel ikke engang talt rigtigt, saa travlt Du har med at glo omkring."

Saa smed han sin Queue og gik sin Vej.

Saadan er Folk. Forrige Aften havde han spillet med Fyrsten om 50 Rubler Partiet, nu havde han kun tabt en Flaske Rødvin og saa tog han saaledes paa Veje! Jo, det er en net Kavaler! En anden Gang spillede han med Fyrsten til Klokken 2 om Natten, Penge vankede der ingen af, det vidste jeg nok, ingen af dem har noget, men prale kan de: „Hvad tror Du? Kan man holde 25 paa Hjørnehullet, hvad?" „Ja, den kan gøres." Men saa gaber man engang, eller lægger ikke Ballen rigtigt paa Pletten, man er jo ikke af Sten; saa hedder det strax: „Vi spiller ikke her om Svovlstikker, men om Penge!" Aa, det er saadant noget, som det ærgrer mig at høre.

Nej, men da saa „den høje Gæst" var gaaet, tiltalte Fyrsten den Fremmede.

„Vil De spille et Parti med mig?“ — „Ja, gærne.“

Han forekom mig saa selvbevidst, saa det var en Fornøjelse. Men da han nu rejste sig og gik hen til Billardet, blev han paa en Gang helt undselig — ja, det vil sige ikke just undselig, men der var noget, som generede ham; om det nu var Frakken, der ikke sad rigtigt, eller det var det at alle saa paa ham, det ved jeg ikke, men han var ikke saa dristig, som for lidt siden; han gik lidt sidelænds, saa hans Lomme blev hængende ved Nættet, han tabte Kridtet, som han havde brugt til sin Queue; naar han havde stødt, rødmede han og saa sig omkring, nej, det var ikke som Fyrsten. Han forstaar Tingen; han kridter kun sine Hænder, smøger Ærmerne op, og naar han først begynder, saa fejler han ikke ret mange Baller, skøndt han er en lille klejn Fyr. Da de saa havde spillet to, tre Partier lagde Fyrsten Queuen hen og sagde: „Undskyld, med hvem har jeg den Ære . . .? „Mit Navn er Nechlydow,“ svarede han. „De er en Søn af Generalen?“ „Ja!“ Saa fortsatte de paa fransk, formodentlig om deres fælles Bekjendte. Tilsidst sagde Fyrsten: »A revoir, det har glædet mig at gjøre Deres Bekendtskab“, saa vaskede han sig og gik til Middag. Den anden blev staaende ved Billardet og stødte til Ballerne med sin Queue.

Nu plejer vi jo gærne at sige, at ligeoverfor „en ny“ er „jo grovere des bedre“, derfor samlede jeg Ballerne. Han rødmede og spurgte: „Maa der ikke spilles mere?“ „Jo“, sagde jeg, „dertil er Billardet her“, stillede saa Queuen bort uden at se paa ham.

„Vil Du spille med mig?“ spurgte han saa.

„Ja, gærne“, sagde jeg og lagde Ballerne op, „om at krybe under“.“

„Hvad er det „krybe under“?“ spurgte han.

„Jo, det er", sagde jeg, „De sætter 50 Kopek'er og jeg kravler under Billardet, hvis jeg taber."

Det morede ham, og han lo. „Ja, det kan vi jo."

„Godt", sagde jeg, „hvad giver De mig forud?"

„Forud? Spiller Du da ikke saa godt som jeg."

„Aa nej! Vi har ikke mange her, der spiller som De."

Saa begyndte vi. Han troede virkelig, at han spillede godt, stødte til af alle Livsens Kræfter, og dertil sad Polakken og sagde: „Sikken en Bal! Sikken et Stød!"

Ja vist, et Stød var det, men Beregning var der ikke noget af. Naa, som sædvanligt tabte jeg det første Parti, kravlede under Billardet, pustede og stønnede svært. Olliver og Polakken sprang op, stødte med Queuerne i Gulvet.

„Brillant, en Gang til, en Gang til!"

Javel, Polakken krøb s'gu gærne ikke alene under Billardet, men ogsaa under den blaa Bro for 50 Kopek'er, ja, men han hylede dog:

„Brillant! Han har ikke faaet alt Støvet af endnu." Men jeg fordærver ikke et godt Spil. Jeg tabte ogsaa det andet Parti. „Nej, Dem faar jeg nok ikke Bugt med!" sagde jeg.

Han lo. Derefter vandt jeg tre Partier. Da han stod paa 49, jeg à Point — lagde jeg Queuen paa Billardet og sagde: „Skal vi spille om det hele?" „Hvad vil det sige, det hele?" spurgte han. „Ja, De betaler mig 3 Rubler eller ingenting!" „Hvadfornoget," sagde han, „tror Du, jeg spiller om Penge med Dig, dit Fæ?" Han blev rød i Hovedet. Vel, han tabte Partiet. „Det kan være nok." Han tog en ny Lommebog frem og lukkede den op. Han vilde naturligvis vise sig; den var helt fuld af Penge, Hundredrubelsedler. „Nej, her er ingen Smaa-

penge," sagde han, og tog saa 3 Rubler ud af sin Pung: „Her er to Rubler, det andet er Drikkepenge til Dig." Jeg takkede, det var en prægtig Fyr, det kunde jeg nok mærke; det var kun kedeligt, at han ikke vilde spille med mig om Penge, ellers kunde jeg let have vundet tyve eller maaske fyrretyve Rubler fra ham. Da Polakken saa de mange Pengesedler sagde han:

„Vil De ikke spille et Parti med mig, De spiller saa udmærket?" „Jeg kan desværre ikke," sagde han og gik. Nechlydow kom igen — kom flere Gange, lærte alt, med tre Baller, à la guerre, Pyramide; han blev dristigere, blev kendt med dem alle og blev en ret god Spiller. Alle satte Pris paa ham. Naturligvis. En rig ung Herre af god Familje. Kun med „den høje Gæst" blev han uens en Dag — om en Bagatel.

Fyrsten, „den høje Gæst", Nechlydow, Olliver og én til spillede à la guerre. Nechlydow stod henne ved Kakkelovnen og snakkede med én, „den høje" var i Spillet, og hans Bal kom hen i Nærheden af Kakkelovnen, der var kun en snever Passage og „den høje" plejede at trække Queuen langt tilbage. Enten saa han nu ikke Nechlydow eller lod blot, som han ikke saa, trak Queuen langt tilbage og stødte Nechlydow af al Magt i Brystet, saa han ligefrem skreg af Smerte. Tror De nu, han gjorde en Undskyldning? Nej, det faldt ham ikke ind, den Tølper; han gik videre uden at at se sig om, og brummede blot: „Hvad vilde De dér, det er Deres Skyld, at jeg ikke gjorde den Bal. Kunde De ikke finde en anden Plads i Stuen?" Den anden gik lige hen til ham, ganske bleg som han var, og sagde roligt, næsten høfligt: „De skulde heller gøre mig en Undskyldning, De har stødt til mig."

„Det har jeg ikke Tid til. Jeg havde vundet og nu

gør de andre den Bal." Saa sagde den anden: „De maa gøre mig en Undskyldning." „Aa, gaa Deres Vej," svarede „den høje", „lad mig være" — og blev ved at se efter sin Bal. Saa traadte Nechlydow ganske tæt hen til ham og greb hans Arm: „Aa, De er en Lømmel!" Han var nu saa pæn og fin som en ung Pige, men udfordrende — ja, hans Øjne lyste, som om han vilde æde den anden. „Den høje" var en stor, stærk Mand. „Hva — — ad!" raabte han, „jeg en Lømmel" Naa, hvor han hylede og tog paa Vej, men de andre sprang til og fik dem skilt ad. „Ja, De er, og mere til!" raabte han, „han skal give mig Oprejsning, han har fornærmet mig." „Pyh! Oprejsning; han er en dum Dreng, som jeg skal trække lidt i Ørene." „Giver De mig ikke Oprejsning, er De en fejg Usling." Han græd næsten. „Og Du er en dum Dreng, er Du. Du kan ikke fornærme mig." De bragte dem saa hver ind i sit Værelse, som sædvanligt i saadanne Tilfælde. Nechlydow var allerede blevet Ven med Fyrsten, og sagde nu til ham, at han skulde gaa ind og tale med „den høje". Det gjorde han, men „den høje" sagde: „Jeg er ikke bange, men med en Dreng slaas jeg ikke, og dermed Basta!" Naa, ja, de snakkede frem og tilbage, men saa tav de da tilsidst. Den høje Gæst kom imidlertid aldrig mere til os efter den Aften.

Overfor Fornærmelser var han en vældig Karl, saa opbrusende, jeg mener Nechlydow. — — — Men om andre Ting havde han slet ikke Begreb endnu. Jeg husker, at Fyrsten engang spurgte ham om, hvem han var Kærest med. „Med ingen," sagde Nechlydow. „Hvadfornoget, ingen?" „Nej, hvad skulde det være godt for?" De lo frygteligt allesammen. Jeg forstod nok, hvad de lo af og tænkte, hvad mon han nu vil gjøre? Imidlertid snakkede

Herrerne sagte sammen. „Lad os køre strax," sagde Fyrsten. Og saa kørte de. De kom først igen og spiste til Aften, da Klokken var et. Der var mange og lutter fine Folk: Atapow, Fyrst Rafin, Grev Schustah, og alle gratulerede de Nechlydow og lo. „Ja, I ler alle sammen", sagde han, „men jeg er bedrøvet. Jeg tilgiver Dig aldrig Fyrste, heller ikke mig selv." Taarene stod ham i Øjnene. Fyrsten gik smilende hen til ham og sagde: „Sig dog ikke saadan noget Snak; skal vi køre hjem, Anatole?" „Nej, jeg vil ingen Steder køre hen; Gud, hvad har jeg dog gjort!" Saa sukkede han og gik hen til Billardet. Nok sagt, han havde været saa uskyldig som en ung Pige.

Saa kom de ofte til os, han, Fyrsten og en Herre med stort Skæg; én, der nu altid hang i Hælene paa Fyrsten, Fedotka kaldte de andre ham. Han var en Mand med stærkt fremtrædende Kæbeben, i det hele et hæsligt Ansigt havde han, men godt klædt var han og kørte altid i egen Ekvipage. Hvad de Herrer egentlig saa for et Vidunder i ham, det ved jeg ikke, men det var altid Fedotka hist og Fedotka her, og de trakterede ham og betalte for ham. Men fiffig var han; tabte han, betalte han ikke, men vandt han, saa: jo, mange Tak. Og det var ikke lidt, han vandt, og med Fyrsten gik han altid under Armen. Naa, de kom og sagde: „Skal vi tre have en à la guerre." „Ja, lad os det." De begyndte og de spillede om 3 Rubler Partiet. Nechlydow og Fyrsten stod og smaasnakkede med hinanden. „Smaa søde Fødder, jeg siger Dig, et Par Fødder, og hendes Haar, naa!" Saadan blev de ved og lagde ikke Mærke til Spillet, men Fedotka forstod sine Sager, han vandt 6 Rubler fra dem hver. Gud ved, hvad han havde for en Mellemregning

med Fyrsten, men de betalte aldrig hinanden, Nechlydow derimod trak 2 grønne Sedler frem og vilde betale.

„Nej," sagde han, „behold dine Penge, vi kan jo spille kvit eller dobbelt om dem." Naa, jeg lagde Ballerne op, Fedotka lagde acquit, og de spillede, Nechlydow vendte Ryggen til en Gang imellem, en Gang imellem vilde han ikke gøre en Bal. „Nej, den er for let;" men Fedotka passede paa, spillede Maske og vandt ligesom tilfældigt. „Engang til kvit eller dobbelt." „Lad gaa." Det faar nu være, som det vil, om 50 Rubler synes jeg at man kunde betænke sig lidt, men nej, Nechlydow sagde blot: „En Gang til." Saadan blev de ved, det stod nu paa 280 Rubler. Fedotka kendte Rummelen, en enkelt Paré tabte han, men Partiet vandt han altid. Fyrsten sad og saa til, Sagen begyndte at blive alvorlig. Assez, sagde han, Assez *).

Jo vist! Nej, de blev ved. Nechlydow havde omtrent tabt 500 Rubler, saa lagde Fedotka Queuen bort og sagde: „Saa nu kan det vel være nok, jeg er træt." Og han spillede dog gærne til næste Morgen, naar han blot fik det betalt. Det hele var naturligvis bare Komediespil, for nu vilde den anden først rigtigt. „Skal vi engang til," sagde han. „Nej, jeg er virkelig træt, kom ovenpaa, saa skal Du faa Revanche," sagde Fedotka. Ovenpaa blev der spillet Kort. Fra den Dag havde Fedotka ham i sine Kløer; de kom nu hver Dag, spillede et eller to Partier og gik saa ovenpaa. Hvad der skete, det maa Gud vide, men han blev efterhaanden et helt andet Menneske, og altid var han sammen med Fedotka. Før var han saa moderne, saa pæn og net friseret, nu

*) Nok, lad det være nok.

var han kun ædru om Morgenen, og naar han kom ned deroppe fra, lignede han sig ikke selv mere.

En Gang kom han ned med Fyrsten, han var ligbleg, hans Læber skælvede og han skændte. „Han skal i al Fald ikke faa Lov til, — — — hvad var det han sagde, — — — at jeg ikke var delikat? — eller saadan noget var det. — Og at han ikke mere vil spille med mig, jeg har udbetalt ham titusind, saa kunde han dog udtrykke sig forsigtigere, naar de andre hørte det."

„Lad nu bare være", sagde Fyrsten, „det er dog ikke Umagen værd at ærgre sig over Fedotka."

„Nej," sagde han, „men det vil jeg dog ikke lade gaa saaledes." „Hør nu op, man skal holde sig for god til at skændes med Fedotka." „Ja, men der var Fremmede tilstede." „Hvad kommer de Fremmede os ved. Vil Du have det, saa skal han strax gøre Dig en Undskyldning." „Nej," sagde han, og mumlede noget paa fransk, som jeg ikke forstod. Og ved De hvad saa: endnu samme Aften spiste de sammen med Fedotka, og var Venner som før. En anden Gang kom Nechlydow alene. „Naa," sagde han til mig, „spiller jeg ikke godt nu?" Som bekendt taler vi alle efter Munden. He! godt, latterligt! Han stødte uden nogensomhelst Beregning, og siden han var kommet ind i det med Fedotka, spillede han kun for Pengenes Skyld. Før vilde han aldrig spille om Penge, ikke engang om Mad eller Vin. Naar Fyrsten spurgte om de skulde spille om en Flaske Champagne, svarede han altid: „Nej, saa vil jeg heller strax bestille en Flaske. Opvarter, en Flaske Champagne." Nu, som sagt, var det kun for at vinde, han var hos os hele Dagen spillede Billard eller gik ovenpaa. Ofte tænkte jeg paa, hvad det egentlig nyttede, jeg fik dog ikke noget af det.

Naa, da han spurgte mig, saa svarede jeg: „Aa, jeg ved ikke, det er saa længe siden De har spillet med mig."

Saa begyndte vi at spille. Da jeg havde vundet en 10 eller 15 Kopek'er, spurgte jeg, om vi skulde spille kvit eller dobbelt. Han tav stille, sagde ikke mere: dit Fæ. Saa begyndte vi igen, kvit eller dobbelt til jeg havde vundet 80 Rubler fra ham. Fra den Dag spillede han hver Dag med mig, ventede blot til de andre var gaaet, for han generede sig for at spille med en Markør. En Gang, da han igen havde tabt 60 Rubler, blev han ivrig. „Vil Du spille kvit eller dobbelt?" „Som De vil," svarede jeg, og vandt. „120 mod 120?" „Lad gaa." Jeg vandt igen. „240 mod 240?" „Bliver det ikke for meget?" spurgte jeg. Han tav og vi spillede — jeg vandt igen. „480 mod 480?" Saa sagde jeg: „Hvorfor skal jeg plyndre Dem, giv mig 100 Rubler, det er jeg godt fornøjet med."

„Hvadfornoget!" raabte han — ellers var han saa stilfærdig — „ja eller nej." Naa, jeg saa jo, at der ikke var noget at gøre og foreslog at spille om 380. Min Mening var saa naturligvis at tabe. Jeg gav ham 40 Points forud; han havde 52, jeg 36; saa skar han Karoline og vandt 28 Points. Min Bal laa pres paa Banden; jeg stødte saa stærkt som muligt for at den skulde springe over Banden — jo vist, det blev en Doublé og jeg vandt Partiet.

Hør nu Peter — han sagde ikke Petruschka — hør nu Peter, jeg kan ikke betale Dig det hele nu, men om to Maaneder kan Du faa om det saa skulde være tretusind. Han var ganske rød i Hovedet og hans Stemme skælvede. „Ja, det er godt," sagde jeg, og stillede Queuerne bort.

Han gik nogle Gange op og ned, Sveden sprang

ham ud af Panden. „Peter," sagde han, „skal vi engang til, kvit — eller dobbelt?" Han var lige ved at græde.

„Hvad skal det være godt for at spille mere?" spurgte jeg.

„Naar jeg nu beder Dig om det," — og han rakte mig Queuerne. Jeg tog den ene, og smed Ballerne saa heftigt paa Billardet, at de sprang over Banden; naturligvis, man vil jo ogsaa vise sig engang. „Kom saa!" sagde jeg. Og han var saa ivrig, at han selv tog en Bal op fra Gulvet. Jeg tænkte, at de 900 Rubler fik jeg dog aldrig — saa kunde det jo være aldeles ligegyldigt om jeg tabte, og spillede derfor med Vilje daarligt, men hvad gjorde saa han? „Hvorfor spiller Du daarligt med Vilje?" spurgte han og hans Hænder rystede formeligt; og naar en Kugle nærmede sig et Hul, krummede han sine Fingre og trak Munden skæv, som om det skulde hjælpe til at faa dem til at løbe i. Jeg sagde: „Det nytter ingen Ting." Naa, det Parti vandt han. „De skylder mig endnu 180 Rubler og 150 Partier," sagde jeg, „og nu vil jeg spise til Aften." Jeg stillede Queuerne hen og gik. Jeg satte mig ved det Bord, der stod overfor Døren og passede paa, hvad han nu vilde tage sig til. Naa, saa gik han op og ned, op og ned, troede naturligvis at ingen kunde se ham, rev sig i Haaret, gik igen en Tid lang, mumlede noget i Skjægget og rev sig igen i Hovedet.

I otte Dage blev han borte, saa kom han igen, mørk og alvorlig, gik ind i Spisesalen uden saa meget som at se ind i Billardværelset. Fyrsten mødte ham, „skal vi spille et Parti." „Nej," sagde han, „jeg spiller ikke mere. Dig kan det være ligegyldigt om jeg gaar med, og jeg har ondt af det."

Saa gik der igen en halv Snes Dage før han saa ind til os, det var en Helligdag, han var i Kjole og kom formodentlig fra en Visit. Han blev hele Dagen og spillede i ét væk, næste Dag kom han igen og næste — ganske som tidligere. Jeg vilde gærne igen spille med ham. „Nej, sagde han, „med Dig spiller jeg ikke mere, og de 180 Rubler kan Du hente hjemme hos mig i næste Maaned, Du skal saa faa dem."

Godt, næste Maaned gik jeg hjem til ham.

„Jeg har ved Gud ingen Penge, kom igen paa Torsdag."

Jeg kom igen om Torsdagen. Hvor han boede nydeligt!

„Er Herren hjemme," spurgte jeg. „Ja — han sover endnu —," blev der svaret, godt, saa ventede jeg altsaa. Kammertjeneren var hans Livegne, det var en jævn, graahaaret Mand, der ikke havde megen Verdenserfaring. Vi snakkede lidt sammen.

„Aa Gud ja," sagde han, „hvad er det for et Liv, min Herre fører her, vi har slet ingen Ære eller Nytte af denne Petersborg, nej det er skrækkeligt, saa vi har baaret os ad. Da vi kørte hjemme fra Landet, tænkte vi, at vi skulle komme til at omgaas Fyrster, Grever og Generaler, ligesom salig Herren, Gud være hans Sjæl naadig, at vi skulle gifte os med en smuk Grevinde med en god Medgift, og saa leve som en rig Adelsmand; og hvad er det saa blevet til, vi overløber Værtshusene istedetfor. Det er meget slemt, er det. Fyrstinde Btischew er jo vor Tante og Fyrst Worotinzew er vor Gudfader. Men — — ja i Julen var han der én Gang, men siden da har han ikke sat sine Fødder indenfor deres Dør. Folkene dér ler allerede af mig og siger, at min Herre ikke slægter

sin Fader paa. Nylig en Gang sagde jeg til ham: „Hvorfor kører De nu ikke en Gang hen til Deres Tante, hun længes vist efter Dem.“ „Der er for kedeligt dér, Demijanitsch!“ Ja, har man nu hørt Magen, han har ingen anden Fornøjelse end disse Kafeer; hvis han saa endda søgte en Ansættelse — nej han tænker kun paa Kort og saadan noget. Det ender galt — ja, ja, ja, vi gaar til Grunde uden at have opnaaet nogen Verdens Ting. Aa Gud ja, den salig Frue — Gud være hendes Sjæl naadig — efterlod os et deiligt Gods, tusende Sjæle og Skove for vist over 300,000. Nu er alt pantsat, Skoven er solgt, Godset ødelagt, og hvad har han haft for det? Naturligvis! Naar Herren er her, spiller Forvalteren Herre; hvad kommer det hele ham ved? Naar han blot kan stoppe sine Lommer fulde, saa er han ligeglad. For et Par Dage siden kom her et Par Bønder og klagede over, at Forvalteren ødelagde Godset. Men hvad gjorde Herren? Han læste Klagen og gav hver af dem 10 Rubler. „Jeg skal snart selv komme ud; saa snart jeg faar Penge, skal jeg betale og kommer saa selv.“ Ja, men hvorledes vil han kunne betale, naar vi stadig gør Gæld. Vi har allerede sat over 80,000 til og nu har vi ikke en Sølvrubel i Huset. Og det altsammen paa Grund af hans Godmodighed, det er ellers saadan en jævn og ligefrem Herre, men han er ikke til at tale til Fornuft og nu gaar vi til Grunde og ingen Ting har han haft for det.“

Den gamle var lige ved at græde.

Klokken elleve vaagnede Nechlydow og lod mig komme ind.

„Ja, jeg har ingen Penge faaet sendt,“ sagde han, „det er ikke min Skyld. Aa luk Døren hvad!“

Jeg lukkede saa Døren.

„Dér," sagde han, „tag dette Uhr eller denne Diamantring og pantsæt den, Du kan altid faa 180 Rubler paa den, naar jeg faar Penge, løser jeg dem ind igen."

Jeg sagde: „Naar de ingen Penge har, Hr. Nechlydow, saa er der ikke noget at sige til det. Giv De mig Uhret, saa er det godt." Jeg saa nemlig, at Uhret var mindst sine 300 Rubler værd. Naa, jeg satte Uhret for 100 Rubler og gav ham Seddelen. De 80 skylder han mig endnu den Dag i Dag.

Nu kom han igen til os hver Dag. Han var atter sammen med Fyrsten. Gud véd, hvad de havde for et Mellemregnskab. Eller han gik ovenpaa med Fedotka for at spille Kort. Jeg gad vist, hvorledes de regnede; den ene gav den anden Penge og den anden gav ham igen, men hvem der skyldte den anden noget, det var ikke til at finde ud af. Saadan kom han til os i to Aar næsten hver Dag, men nu saa han ikke mere ud, som da han kom første Gang; han var nu blevet saa fræk og var kommet saa vidt, at han „slog mig" for en Rubel til en Droske og samtidigt spillede han med Fyrsten om 100 Rubler Partiet. Han var blevet melankolsk, mager og gul. Han kom, drak en Absinth, spiste en Kage til og drak saa Portvin bagefter, det var ligesom det opmuntrede ham lidt.

Det var i Karnevalstiden, at han spillede en Formiddagen med en Husarofficer.

„Vil De have et Parti?" „Ja," sagde den anden, „hvad spiller vi om?" „Om en Flaske Champagne!" „Lad gaa!" Naa, Husaren vandt og de gik ind og spiste til Middag. „Simon, en Flaske Røderer, men godt tempereret!" Simon gik, bragte Maden, men ingen Flaske. „Hvor bliver Vinen af?" sagde han. Simon løb ud og hentede Stegen. „Bring Vinen," sagde han. Simon

taug. „Er Du gal, vi er strax færdige med at spise og har ingen Vin faaet endnu, tror Du, vi vil have den som Dessert?“ Simon løb ud igen. Saa kom han ind og sagde: „Værten vilde gærne tale et Par Ord med Dem.“ Han sprang op aldeles rød i Hovedet. „Hvad vil han?“ Værten stod ved Døren. „Jeg kan ikke give Dem mere paa Kredit, før De har betalt Deres gamle Regning.“ „Jeg har jo sagt Dem, at De faar betalt til den første.“ „Som De vil,“ lød Svaret, „men jeg kan ikke give Dem mere paa Kredit, jeg har tabt mange Gange titusind paa udestaaende Fordringer.“ „Vær nu fornuftig, mon cher,“ sagde han, „mig kan De roligt give Kredit, — kom nu med Vinen, saa skal jeg se at betale Dem før den første.“ Saa løb han tilbage!

„Hvorfor blev De kaldt ud?“ spurgte Husaren.

„Der var nogen, der vilde tale med mig.“

„Naa, nu skal et Glas Vin smage godt,“ sagde Husaren.

„Naa, Simon?“ Simon løb igen, men der kom ingen Vin. Nu blev Sagen betænkelig, han stod op og kom ind til mig. „I Guds Navn, Petruschka.“ sagde han, „giv mig sex Rubler. Han var ligbleg. „Nej, jeg har ingen, Hr. Nechlydow, og desuden skylder De mig saa meget i Forvejen.“ „Du skal faa 40 Rubler for de sex i næste Uge.“ „Ja, naar jeg blot havde dem, vilde jeg ikke vove at sige Nej, men jeg har dem virkelig ikke,“ Hvad nu? Han sprang ud, bed Tænderne sammen, knyttede Hænderne og løb som en gal Mand op og ned i Korridoren, pludselig slog han sig med al Magt paa Panden. „Aa, Du gode Gud,“ sagde han, „hvad er dog dette?“

Han gik ikke engang ind i Spisesalen igen, men sprang ind i en Vogn og kørte bort.

Aa, der blev en Latter. Husaren spurgte, hvor den Herre var, som han havde spist sammen med. „Han er kørt bort," blev der svaret. „Kørt bort, hvad skal det sige, uden at lade mig det vide?" „Ja, han satte sig i en Vogn og kørte bort." „Kørte bort! Hvad er det for Narrestreger?"

Nu tænkte jeg ikke, at han vilde komme her mere. Men jo. Næste Aften allerede kom han ind i Billardstuen. Under Armen havde han en lille Kasse.

„Skal vi spille?" sagde han og skulede slemt. Saa spillede vi et Parti. „Saa, nu vil jeg ikke mere," sagde han, „bring mig Pen og Blæk, jeg skal skrive et Brev. Uden at tænke videre over det, bragte jeg ham det, og satte det paa Bordet i det lille Værelse. Naa saa satte han sig og skrev, skrev og smaasnakkede med sig selv. Lidt efter sprang han op og sagde meget alvorligt; „Gaa ud og se om min Vogn er kommet." Som sagt, det var i Karnevalsugen og derfor var der slet ingen Gæster, de var alle paa Bal. Jeg vilde altsaa se om Vognen var der, men jeg var næppe kommet ud af Stuen, før han raabte; „Petruschka, Petruschka!" og det med en Stemme, som om han var bleven forskrækket for noget. Jeg kom tilbage, der stod han hvid i Ansigtet som et Lagen og stirrede paa mig.

„De kaldte?" Han taug. „De ønskede?" Han taug. Endelig sagde han: „Naa ja, skal vi spille et Parti?" „Ja." Han vandt Partiet. „Har jeg nu ikke lært at spille ganske ordentlig?" „Aa jo," svarede jeg. „Ja saadan gaar det. Gaa nu ud og se om min Vogn er der," og mens han sagde dette, gik han op og ned.

Jeg tænkte ikke paa noget og gik ud. Der var ingen Vogn, og jeg gik derfor tilbage. Pludselig hørte jeg en Lyd, som af en Queue, der sættes haardt mod Gulvet. Da jeg traadte ind i Billardstuen, lugtede der saa besynderligt. Jeg saa mig om; der laa han paa Gulvet badet i Blod og en Pistol laa ved Siden af ham. Jeg blev saa forskrækket, at jeg ikke kunde faa et Ord frem. Hans ene Fod gjorde endnu nogle krampagtige Bevægelser, men blev derpaa stiv, han rallede og laa saa ganske stille.

Og hvorfor har han nu begaaet den Synd at ødelægge sig selv og sin Sjæl. Gud maa vide det. Kun denne Stump Papir har han efterladt, og den er ikke god at blive klog paa. Ja — hvad der sker for mærkelige Ting her i Verden! — Paa Papiret staar der:

„Gud har givet mig alt, hvad et Menneske kan ønske: Rigdom, et godt Navn, Forstand og gode Evner. Men jeg var nydelsessyg og har traadt alt det gode i Skarnet. Min Ære har intet lidt, jeg er ikke saa ulykkelig, ingen Forbrydelse har jeg begaaet, men jeg har spildt mine gode Evner, min Forstand og min Ungdom. Jeg er kommet ned i en Sump, hvoraf jeg ikke kan komme op igen, og som jeg ikke kan vænne mig til at leve i. Jeg kommer stadigt dybere ned, jeg føler, at jeg synker, men kan ikke afværge det. Og hvad har været Skyld i denne Ødelæggelse, har det været en stærk Lidenskab, der kunde undskylde mig? Nej — — mine Minder er de bedste — — — Et frygteligt Øjeblik, som jeg aldrig vil kunne glemme, har gjort mig alt klart. Jeg blev bange for mig selv, da jeg saa hvilket bundløst Svælg, der skilte mig fra det, jeg vilde og kunde være blevet til. I min Fantasi optaarnede sig Forhaabninger, Drømme og Minder fra mine Barneaar. Hvor er nu de rene Forestillinger om Livet,

Evigheden og Gud, der før fyldte min Sjæl med en salig Kraft. Hvor er den genstandsløse Kærlighed henne, som før saa velgørende holdt mit Hjærte varmt? Hvor er Haabet om Udvikling, Begejstringen for det Skønne, Kærligheden til Slægt og til Næsten, til Arbejde og Berømmelse, hvor er Pligtfølelsen? Hvor brav og lykkelig kunde jeg ikke have været, naar jeg var gaaet frem ad den Vej, som min sunde Forstand og mit rene barnlige Instinkt havde begyndt at vise mig, da jeg traadte ud i Livet? Jeg sagde til mig selv, at jeg vilde sætte hele min Energi ind derpaa. Og jeg var dog ikke i Stand til det. Naar jeg var alene, følte jeg mig ubehagelig til Mode og stolede ikke paa mig selv. Naar andre var tilstede, glemte jeg, uden at ville det, min egen Overbevisning; tilsidst ophørte jeg helt at tænke paa den og søgte helt at glemme mig selv. Men den haabløse Angst pinte mig blot mere og mere. — Da tænkte jeg for første Gang paa at tage Livet af mig. Før tænkte jeg, at Dødens Rædsler vilde hæve min Sjæl, men jeg tog fejl. Om et Kvarter er jeg død, men mit Syn paa Livet har ikke forandret sig. Jeg ser, hører og føler akkurat som tidligere, og i mine Tanker er der den samme Ubehjælpsomhed, den samme Vaklen og Letfærdighed — — — Mennesket er dog en gaadefuld Skabning."

Julenissens Revolver

af

Luke Sharp.

Indbrudstyven lod Lyset fra sin Blændlygte glide hen over Etageren og samlede nogle af Smykkerne og Nipsgjenstandene paa den sammen.

„Jeg kjender dig", raabte en klar Barnestemme fra det ene Hjørne af Værelset.

Manden med Masken fik en saadan Forskrækkelse, at han nær havde tabt Lygten, men med Forbryderens hurtige Instinkt greb han sin Revolver, spændte den og vendte Lygten mod den Side af Stuen, hvorfra Lyden kom.

Den skarpe Lyskreds tegnede sig paa Væggen som udslynget af en Laterna magica og midt i Kredsen var et smukkere Billede, end en Laterna magica nogensinde har fremtryllet. Det var en lille Pige paa en 6—7 Aar, som sad op i sin Seng. Hendes Øjne blændedes af Lygtens Lys, men de straalede af Glæde. Lange gule Krøller faldt ned om hendes Skuldre og ud over den hvide broderede Natkjole.

Indbrudstyvens Revolver sank ned ved hans Side.

„Kender du mig?" sagde han.

„Ja, du er Julenissen. Moder siger, at Julenissen kommer hver Jul og lægger Præsenter i artige Børns Strømper. Forrige Jul prøvede jeg paa at være vaagen hele Natten, men jeg kunde ikke. Denne Gang tror jeg ogsaa, jeg sov, da du kom, men jeg vaagnede i Tide, ikke?"

Indbrudstyven lod til at have svært ved at finde et Svar.

„Er du kommet ned gjennem Skorstenen? Tag og vend Lyset bort, saa at jeg kan se dig, det gjør ondt i mine Øjne. Saadan et Lys har jeg aldrig set. Jeg troede ikke, at du behøvede Lys. Har du altid det med?"

„Ja — for det meste. Men nu skulde du hellere lægge dig til at sove igjen."

„Aa nej, du maa lade mig se de Præsenter, du har med til mig. Ved du af, at jeg var uartig forleden Dag? Men bare én Gang, og siden har jeg været saa sød! Og Moder siger, at naar jeg blev ved at være sød hele Tiden, saa vilde du maaske glemme den ene Gang. Har du ikke glemt den?"

„Jo, den har jeg ganske glemt! Hvor er din Fa'er og din Mo'er?"

„Nej, ved du ikke det? De er jo hos Hammonds — jo, de er — til Juleselskab. Jeg skulde ogsaa have været med, men Moder var bange for, at jeg skulde falde i Søvn. Moder siger, at jeg er gnaven, naar jeg vaagner."

„Nu er du da ikke gnaven."

„Nej, ikke naar jeg er rigtig vaagen, men lige før."

„Har de ladet dig være ganske alene herinde?"

„Aa nej, Sophie skulde sidde hos mig, men hun er vist gaaet ud i Kjøkkenet. Hun vil blive ordenlig kjed af det, naar hun hører, at du har været her imens. Hun

hænger ogsaa sin Strømpe op — kommer du noget i den?"

Hun fortjener ingenting, naar hun gaar saadan fra dig."

„Jo, hør nu, noget maa du lægge i den, ellers bliver hun saa kjed af det, og saa kan du jo komme en Kartoffel i med, til Straf fordi hun er gaaet fra mig. Svøb den ind i en hel Masse Stykker Papir, saa at hun maa blive ved at vikle op og vikle op, før hun kommer til den. Vil du saa ikke dreje Lyset, saa at jeg kan se dig?"

„Der er ikke noget rart ved at se mig, du, men jeg skal dreje Lyset, saa at det ikke gjør ondt i dine Øjne. Saadan!"

„Nu kan jeg lige skimte dig. Men du har jo ikke noget langt hvidt Skæg, og hvor er din røde Hue, og hvad er det for en, du har over Ansigtet. Du ligner jo slet ikke Julenissene i min Billedbog! Du gjør mig bange."

„Du maa ikke være bange, min lille Ven. Dig gjør Ingen Fortræd. Nu skal jeg ta'e den af."

„Naa den kan komme af? Hvad er den til? Aa, nu véd jeg det — det er for at Soden i Skorstenen ikke skal komme i Øjnene paa dig."

„Netop. Jeg har engang haft en sød lille Pige ligesom dig — for længe siden. Maaske — havde hun levet — naa, vil du nu ikke hellere sove?"

„Jeg har aldrig hørt, at Julenissene selv havde smaa Piger. Er det derfor du kommer med Præsenter til os?"

„Ja, det er derfor. Men nu skal du lægge dig ned og prøve paa at falde i Søvn, saa er du en god lille Pige. Jeg maa op i Skorstenen igjen."

„Men du skal vise mig, hvad du har med til mig.

Ellers falder jeg slet ikke i Søvn. Kan du ikke give mig det med det samme? Ellers faar jeg saadan en Lyst til at ligge i Strømpen, og naar du tager Lyset væk, bliver det mørkt, og saa tør jeg ikke staa op, skjønt jeg har en saadan Lyst og saa begynder jeg bare at græde."

„Du maa ikke græde, og du maa heller ikke være bange. Her er din Præsent!"

Og Indbrudstyven lukkede sin Revolver op og lod Patronerne falde ud i sin Haand. Saa lukkede han den atter i og lod det blanke Løb blinke i Lyset.

„Hvor den er smuk! Hvad er den til?"

„Det siger din Fa'er dig nok. Sig ham, at Julenissen tror, at han aldrig mere vil faa Brug for den — maaske aldrig. Han lover ikke noget bestemt. Kan du huske det?"

„Ja. Kysser du mig ikke til Godnat."

„Nej, nej, næste Jul maaske. Sig din Fa'er det. Og nu Godnat — tag nu Dynen godt op over dig — saadan! Godnat."

* * *

Da Hr og Fru Porter kom hjem, sad Sophie trofast paa Vagt ved Sengens Side.

„Hun har saamænd ikke rørt sig af Pletten det lille Lam," forsikrede Pigen og blev rost for sin sjældne Paapasselighed.

Moderen tog det sovende Barn i sine Arme for at give det et Trykkys til Godnat, men lod det pludselig falde tilbage paa Puden.

„Gud i Himlen, Tommy," skreg hun, „hvor har Barnet dog faaet den fra?"

„I al Verden! Det er min — nej, det er ikke — det er en anden Konstruktion — hvorfra — hvorfra —"

„Aa Fa'er, det er min," raabte lille Elsies søvnige Stemme. „Julenissen kom med den. Sophie var ude i Kjøkkenet og han kom ned gennem Skorstenen. Og Fa'er, ved du hvad," — hun blev mere og mere vaagen, medens hun fortalte — „han har en Indretning over Øjnene for Sodens Skyld og han ligner slet ikke Billederne — se, der ligger den paa Gulvet."

Hr. Porter tog Indbrudstyvens Maske op og mumlede nogle kraftige Ord mellem Tænderne. I næste Øjeblik fik han nok at gjøre med at anvende de Husraad, han kjendte mod sin Hustrus Krampegraad.

* * *

En Maaned efter bragte en af Hr. Porters Kontorister sin Principal den Besked, at et Individ af et noget tvivlsomt Udseende absolut vilde tale med ham personlig og ikke kunde sige sit Ærende til nogen anden.

Manden kom ind. Han saa udtæret ud og i alle Maader reduceret, men Udtrykket i hans Ansigt tydede dog mere paa Svaghed end paa Slethed.

„De vilde tale med mig, min gode Mand?"

„Jeg vil gerne ha'e Arbejde."

„Det havde ikke været nødvendigt at forlange at tale med mig personlig af den Grund — min Tid er optaget. Spørg min Formand, om han har Brug for nogen Extra-Assistance i denne Tid."

„I en hel Maaned har jeg prøvet paa at faa noget at bestille, men ingen vil ha'e noget at gjøre med mig. Jeg vilde ikke være kommet til Dem, hvis jeg kunde ha'e faaet Arbejde noget andet Sted."

„Jeg forstaar alligevel ikke, hvorfor De kommer til mig."

„Fordi jeg kun har én Anbefaling, og den kan kun hjælpe mig hos Dem."

„Hvem er den fra?"

„Den er fra Deres Datter."

„Snak! Jeg har kun én Datter, et lille Barn."

„Derfor holder De jo ikke mindre af hende, vel?"

„Nej, naturlig, men hvad vedkommer det dette? Hvad fejler De, min gode Mand. De er vist ikke ganske klar?"

Manden gik tæt hen til Porters Pult og lagde sin Haand paa den.

„Nej, jeg er ikke ganske klar, men jeg vil være det. Hr. Porter, jeg vil ha'e ærligt Arbejde eller ogsaa — maa De gi'e mig Deres Datters Julepræsent igen."

Porter for op af sin Stol med et Skrig, og et Øjeblik saa de to Mænd hinanden stift i Øjnene.

Saa sagde Porter:

„Jeg skal skaffe Dem ærligt Arbejd."

Skolen i „Flaskelejet"

af

John Habberton.

Det var unægtelig haardt! Hvor var saa Friheden henne i et Land, naar dets oprindelige Grundlæggeres Stemmer ikke blev hørt? Var det ikke dem, de „fyrretyve" Guldgravere i „Flaskelejet", der saa at sige havde skabt Stedet? Havde de ikke taget det i Besiddelse? Havde de ikke hver bidraget 6 Lod Guld, officielt til at skaffe en Kammerat, der havde været saa uheldig at miste en Arm, en lille Forretning, men i Virkeligheden for at faa aabnet et Værtshus og derved give Lejren et Præg af Soliditet og Stadighed? Havde de ikke i en Haandevending expederet hver eneste Kineser, der viste sin himmelske Pisk indenfor Stedets Grænser? Havde de ikke slidt i det for at faa lagt en Vej til Nabobyen Placerville, saa at Guldgraverne kunde gjøre en Afstikker dertil, naar der blev for kedeligt i Lejet? Havde de ikke lavet de nydeligste Love for Væddemaal, som man nogensinde havde set i mange Miles Omkreds? Og da en Mand fra San Francisco gjorde et gement Forsøg paa at ødelægge Lejren ved at aabne et pragtfuldt Værtshus en Mils Vej længere op ad Bækken havde de saa ikke alle som én aflagt ham en Visit

og faaet ham til at forduste med hele Geschäften paa mindre end 10 Minuter? Alt det havde de gjort, ansporede af en udviklet Pligtfølelse og i stille Haab om den Belønning, som Dyden efter Sigende altid kan vente sig. Men nu — ha, utaknemlige Republik — nu skulde Flaskelejet paatvinges en Skolelærer trods alle de ældste Indbyggeres Protest!

Det havde været deres daglige Klagesang i lang Tid, men ikke saameget som et Slagsmaal kom der ud af den triste Ophidselse, thi de enkelte gifte Mænd i Lejren forsvandt klogeligt henad Mørkningen fra Værtshuset „Klumpen“, hvor Sagen hver Aften var Genstand for en voldsom Diskussion. Der var derfor en saa fuldstændig Mangel paa delte Meninger, at selv de mest stridbare forgæves gik paa Rov efter Modstandere i Skolespørgsmaalet.

Den Eftermiddag, da denne Historie begynder, holdt „Drengene“ *) Fyraften to Timer tidligere end sædvanlig. Alle var enige derom, thi Diligencen plejede at komme til Flaskelejet henved 2 Timer før Solnedgang, og idag skulde den forhadte Lærer være med. Drengene havde vel omtrent opgivet Tanken om at gjøre yderligere Modstand, men selv mandige Sjæle rummer en vis Nysgjerrighed, og de havde i hvert Tilfælde Lov til at give deres Følelser for den forhadte Pædagog Udtryk i Blikket. Saa da Klokken var ved det Lag 4 samledes de alle ved „Klumpen“ og det saa pludselig, at flere Familiefædre, der sad roligt og drak ved Skænken, knap nok fik Tid til at springe ud gjennem Gaardvinduerne.

Drengene stak en Del Glas ud, før de fik sat sig til-

---

*) Populær Betegnelse for Guldgraverne.

rette paa deres vante Pladser; men det blev senere oplyst, og den enarmede Opvarter bevidnede Sandheden deraf, at ingen havde brugt Sukker i deres Toddyer. De behandlede deres Sorg homøopathisk ved kun at drikke de mest kradsende og spritholdige Vædsker, som Skænken ejede.

Da de forberedende Øvelser med Glassene var overstaaede, satte de sig med mørke Miner til at snitte i Møblementet, skraa og spytte. En Udenforstaaende vilde have antaget dem for en Flok elendige Forbrydere, der mindst skulde deporteres.

Langt om længe blev Tavsheden brudt af en sejg, rødhaaret Fyr, der havde siddet og pyntet Dørkarmen med Vinkler af egen Konstruktion. Hans Stemme var saa arrig, at det lød, som om Ordene hvert Øjeblik vilde blive bidt midt over:

„Vi kan brænde Skolen ned lige for Næsen af ham, saa kan Skolekommissionen maaske begribe, hvad Mening vi har om den Slags Opdragelse."

„Det kan ikke nytte noget," sagde „Dommer Barber, der havde erhvervet sig Adkomsten til sin retslige Titel ved at tilbringe nogen Tid i et Tugthus i Øststaterne. „Jeg skal sige Dig noget, Moses, det er en skidt Skolekommission, men der er Krummer i den, ellers ha'de de aldrig faaet Skolen bygget ovenpaa den Tur, vi gav Bygmesteren ud af Lejet overskrævs paa en af hans egne Bjælker. Næ, Du, de vilde bare tro, at vi gjorde det for at chikanere dem og saa ku'e vi en skjønne Dag vente, at de gav os et Fængsel i Tilgift."

„Kan vi ikke købe Ungerne til at stikke af?" spurgte en kantet Fyr fra det sydlige Illinois. „Saadan nogle jammerlige Kadavere, som de er, kan det da ikke koste mange Unser at faa paa Porten."

„Jo-o“ — Dommeren trak langt paa det og saa tvivlende ud, „det ku'e vel nok la'e sig opføre, men hvad gjør vi med Ginney's Enke? Hun ku'e alene holde Skolen gaaende med sine 8 Aflæggere, og der er ikke Unser nok i Lejet til at faa hende herfra, saalænge Tom Ginney's Kiste staar deroppe under Klipperne.“

„Saa har jeg et Forslag“, sagde Moses, som først havde talt, og Ordene slap ud med endnu større Besvær end før, „lad os gi'e Kort om og se, hvem der skal gifte sig med Enken og skaffe Ungerne væk. Den, der faar den første Knægt, er Manden.“

„Uden at ville fornærme nogen af denne højst agtværdige Forsamling,“ sagde Dommeren med sin allerelskværdigste Stemme, „og samtidig med at jeg anmoder dem alle om at følge mig hen til Skænken og hver for sig nævne en lille Trøstens Gjenstand, saa tror jeg dog ikke, at der er nogen af dem, Enken vil ha'e.“ Dommerens Blik gled hen over Rækken ved Skænken, og han vedblev mildt, men bestemt: „Saadan nogle Bisser, som I er. Men,“ tilføjede han, idet han rakte Opvarteren sin Guldpung, „hvis der skal gjøres noget, maa det være lidt livligt, for om et Øjeblik har vi Diligencen. Véd I, hvad der ikke er nogen daarlig Ide? Vi trænger os sammen om Vognen efter først at ha'e set i Kortene, hvem der skal stikke Poten frem, saa at den forbandede Lærer tilfældigvis kommer til at trampe paa den. Saa maa Læreren naturligvis gi'e Oprejsning. Det bli'er ikke megen Ære ved det, for disse Skolemænd har ikke saameget Mandshjerte som en almindelig Hund, og jeg tør holde 10 mod 1 paa, at han ingen Skydevaaben har paa sig, saa det maa klares med Næverne.“

„Vel,“ sagde Moses, „det drikker vi paa. Men nu

skal det være Alvor — vi stikker ikke fra det. Hit med Kortene, Dommer, saa — til — Helvede!" For Moses fik den første Knægt.

„Nu Alvor og ikke stikke fra det," sagde Dommeren med et bredt Grin. „Der er Diligencen. Paa'en Kammerater."

Diligencen rullede rask op for Værtshusets Dør og baade ovenfra og indefra skyndte de Rejsende sig ind i „Klumpen". Men ingen saa ud som en Lærer. Drengene vidste knap om de skulde bande af Skuffelse eller Glæde, da et Udraab af Moses atter henledte deres Opmærksomhed paa Vognen. Paa det øverste Trin kom en lille Sko tilsyne og ovenover den kunde man akkurat skimte en Ubetydelighed af en Strømpe, adskilligt hvidere og mindre, end man plejede at se dem i Minerne. I næste Øjeblik viste en lignende Sko sig paa det næste Trin og Drengene saa nu i nedadstigende Orden Garneringen paa en Kjole, et uldent Slag, et Par smaa behandskede Hænder, et lyst Halstørklæde, et venligt Ansigt, indfattet i brunt Haar og en Hat. Saa hørte de en munter Stemme sige:

„Jeg er Lærerinden, mine Herrer. Vil én af dem være saa god at vise mig Skolen."

Den ulykkelige Moses blev hvidere end et Spøgelse og kunde neppe holde sig paa Benene. Et Glimt af et lystigt Blink spillede i Dommerens Øje, men han hviskede blot i en stræng Tone: „Nu Alvor — og ikke stikke fra det," hvorpaa Moses forsvandt som en jaget Hind i Retning af Placerville.

Dommeren havde i sin Tid været gift — han svarede derfor rask den unge Dame:

„Jeg skal vise Dem derhen, Frøken, saasnart De har faaet Deres Bagage."

„Tak,“ sagde Lærerinden, „jeg har ikke andet end den Vadsæk under Sædet.“

Dommeren trak en lille Vadsæk frem, mærket „Hulda Brown“, bød Lærerinden sin Arm og spaserede saa afsted med hende forbi de himmelfaldne Kammerater med en Sindsro, som om det var en Hverdagsbegivenhed at se en anstændig ung Dame komme til Flaskelejet.

Diligencen blev atter fyldt og rumlede væk fra den tavse og stirrende Skare, og Dommeren kom tilbage.

„Naa, Drenge“, sagde han, „nu kommer I til at gifte Jer med to Fruentimmer, hvis I vil ha'e den Skole stoppet, og hun er vist lidt mere kræsen end Enken. Nu skal jeg ellers sige Jer, hvad der er om den Skole — den skal komme til at gaa, forstaar I, hvor mange Banditer, der saa har Lyst til at spolere den, og skulde nogen føle sig fornærmet, saa kan han bare sige til —“

„Hvem vil ha'e den spoleret, din gamle Idiot?“ spurgte Toledo, en Mand, der var opkaldt efter den By, han var kommet fra, og som hele Tiden havde været en af Skolens heftigste Modstandere. „Jeg foreslaar, at vi nedsætter en Komité paa 3 Mand, som gjør Lærerinden sin Opvartning, ser om Skolen trænger til noget, der kan kjøbes for Penge, sætter en Indsamling i Gang for at skaffe Guldstøvet tilveje og gjør kort Proces med Enhver, der ikke punger ud paa Opfordring.“

„Hurra“, „Bravo“, „Det er svart“, „Svært hørt“, „Saadan skal de ha'e 'et“, og lignende Bifaldsytringer hørtes fra de tidligere Medlemmer af det nu afdøde Anti-Skole Parti.

Dommeren, som i Kraft af sin Alder var Lejrens Ceremonimester og Øverste udnævnte paa Stedet en Komité, der kom til at bestaa af Toledo og to Guldgravere, hvis

Paaklædning var den netteste der paa Pladsen, og beordrede dem til at aflægge Skolefrøkenen en Visit og tilsige hende Guldgravernes hjertelige Understøttelse.

Tidlig næste Morgen defilerede Komiteen op foran Skolen, der foruden Undervisningslokalet rummede to smaa Stuer, indrettede til Beboelse for dens Leder.

Komiteen traf Lærerinden ifærd med at gjøre rent i Skolestuen. Hun havde hæftet Kjolen op, bundet et lyst Tørklæde om Halsen og stod med opsmøgede Ærmer og Haaret „flagrende for alle Guds Vinde“, som Toledo senere skildrede det i et poetisk Øjeblik. Anstrængelsen, den styrkende Luft og Spændingen ved alt det nye bidrog i Forening til at gjøre Frøken Browns rare Ansigt helt nydeligt.

„G'moren, Frøken,“ sagde Toledo og lettede paa et skrækkeligt Exemplar af en Hat, medens de øvrige Komitémedlemmer snedigt stillede sig saaledes op bagved ham, at Lærerindens Blik ikke paa nogen mulig Maade kunde ramme deres.

„Godmorgen, De Herrer,“ sagde Frøken Brown med et muntert Smil, „vær saa god at sæt Dem. Jeg antager De kommer for at tale om Deres Børn?“

Toledo, der var en ganske ung Mand, blev højrød i Ansigtet og hele Komitéen stod og trippede, som om den havde spanske Fluer inden i Støvlerne. Langt om længe fik Toledo Munden paa Gled:

„Egentlig ikke, Frøken, eftersom vi ingen Smaa har. Jeg og disse Herrer, vi er en Komité fra Drengene.“

„Fra Drengene?“ gjentog Frøken Brown. Hun havde hørt saa meget mærkværdigt fortælle om Guldstaten, at hun ikke vilde være bleven synderlig overrasket ved, at vorne Mænd kaldte sig selv Drenge og gik i Skole.

„Fra Guldgraverne, Frøken, dem der vasker Guld langs Bækken — de vilde gjerne vide, hvad de kan gjøre for Dem“, blev Toledo ved.

„Det er jeg Dem meget taknemmelig for“, sagde Frøken Brown, „men jeg formoder, at Stedets Skolekommission —“

„Den skal De ikke vente Dem noget af, Frøken,“ afbrød Toledo, „den bor flere Mil herfra, og der er ikke andre end Præsten i den og Doktoren og saa en Fyr, der lige er bleven hellig. Ingen af dem allesammen kommer nogensinde i Værtshuset andre end som Doktoren, og han kommer kun, naar der har været lidt Vrøvl og han skal gi'e en Attest eller gjøre en Forbinding. Men Drengene — det er Drengene, som har Støvet, Frøken, og som har den gode Vilje. Der skal stadigvæk komme én af os herind for at høre, hvad De trænger til. G'mor'en, Frøken!“

Toledo lettede atter paa Hatten, de andre Komitémedlemmer bukker dybt for alle Vinduerne og Bænkene, og saa trak Udsendingene sig tilbage efter at have sat den forbavsede Frøken Brown i Besiddelse af en hel ny Erfaring.

„Naa?“ spurgte Kammeraterne, da Komitéen nærmede sig Bækken, „hvad nyt?“

„Hvad nyt?“ svarede Toledo, „bare det, at hun er en 130 Punds Guldklump, og det er, hvad hun er — hva' beha'er?“

„Det er ingen Løgn,“ bekræftede Resten af Komitéen ilsomt.

„Meget vel“, sagde Dommeren, „hvad trænger hun saa til?“

Toledo blev lang i Ansigtet.

„Saa skulde da ogsaa —“, svor han, „vi kom afsted, før vi fik Lejlighed til at spørge hende om det.“

Dommeren saa skarpt paa den unge Mand og vendte sig hastigt for at skjule et muntert Smil om Læberne.

Den Dags Eftermiddag blev der stor Bevægelse og Forskrækkelse blandt Drengene, da de saa Skolelærerinden roligt gaa ned mod Bækken. Formanden for den nye Komité var dog fuldstændig Situationen voxen. Han sprang op paa en Klippe og brølede:

„I dernede med ingen Skjorte paa — forduft! I med Sko a' — tag dem paa! Og Buxerne ud af Støvlerne! Hatten a', naar Damen kommer! Og nu lidt livligt — det er ikke Grin, dette her!“

De skjorteløse satte afsted i susende Karriere hen mod nogle beskyttende Buske, Drengene smøgede Ærmer og Buxer ned, og et Par Stykker drev det endda til at vaske Mudderet af deres Støvler.

Imidlertid kom Frøken Brown nærmere og Toledo traadte frem.

„Er der noget i Vejen oppe i Skolen,“ sagde han.

„Nej, slet ikke,“ svarede Frk. Brown, „men jeg har altid havt saadan en Lyst til at se, hvordan man vasker Guldet frem. Det ser ud som om det var maatte være ganske let at haandtere de smaa Pander. Tror De — tror De ikke en af Mændene vilde laane mig sin Pande og lade mig prøve — bare én Gang?“

„Gud bevares, Frøken, der er ikke en af de Kameler, som ikke allerede slikker sig om Munden ved Tanken derom. Naa, Kammerater, hvem har den reneste Pande?“

En halv Snes Stykker fik travlt med at vaske deres Pander af og kom galopperende med dem. Toledo valgte

én, fyldte den med Mudder og Vand og rakte den til Frk. Brown.

„Værsgo', Frøken, men jeg er bange for, at De gjør Deres Dragt vaad.“

„Aa, det gjør ikke noget,“ udbrød Frk. Brown med en Latter, der fik en begejstret Guldgraver til at vride sig af Henrykkelse.

Hun tog fat om Haandtaget som en gammel Guldvasker og lod et Øjeblik efter en Regn af smudsigt Vand flyve ud over Pandens Kant, medens alle Drengene stod ærbødigt opstillede i en Halvkreds og saa til med straalende Miner. Da Panden var tom, fyldte Toledo den flere Gange igjen, pillede sluttelig nogle Smaastene og haarde Jordklumper ud af den og pegede paa det skidne, skinnende Bundfald i Panden med den korte Bemærkning:

„Der er det, Frøken!“

„Aa!“ raabte Frk. Brown jublende, „er det virkelig Guldstøv?“

„Det er det,“ sagde Toledo, „nu skal jeg lige lægge det i en Pose, saa De kan tage det med.“

„Nej, nej“, sagde Frk. Brown, „ikke paa nogen Maade — det er ikke mit.“

„De har vasket det ud, Frøken, og det giver fuld Ejendomsret her paa Stedet.“

Al den Ærlighed, som Frk. Browns Hjemstavn, Ny England, er berømt for, blussede i et Nu op i hendes Ansigt; og skjønt hun som Yankee ganske godt forstod sig paa Guldets Værdi og med et Suk tænkte paa, hvor meget lettere det var at komme til Guld paa denne Maade end ved at banke Kundskaber ind i smaa dumme Hoveder, nægtede hun bestemt at tage imod Guldet og bød smilende Folkene Farvel.

„Saa I de smaa Fingre, hun har, som de holdt om den Pande — saa I hende, Kammerater?“ spurgte en Guldgraver i stærk Sindsbevægelse.

„Ja, og saadan som hun ku'e smide Mudderet, li'esom om hun havde mere Øvelse i at vaske end i at kløe“, sagde en anden.

„Kløe!“ gjentog en sat Fyr. „Jeg vilde gi'e min Lod her og mit Støv i Tilgift for at være Unge og faa Kløe af de smaa Lilleputter til Næver.“

„Her skal I se, hvor hun smed Mudder og Vand paa disse Støvler“, sagde en anden og strakte et Uhyre af en grim Støvle frem. „De Støvler er ikke til Salgs nu — det er, hvad de ikke er.“

„Blæse være med dem“, raabte atter en anden foragteligt, „hun trampede lige over mine Tæer, da hun smuttede ud af Flokken!“

Alle saa mistænksomt paa den sidste Taler, og en bister gammel Fyr paastod, at det nysnævnte Individ var blevet trampet paa Foden ved Kæltringestreger, og at hver enkelt Mand i Lejren derfor havde Ret til at forlange Oprejsning af ham.

Men Dommeren afgav den Kendelse, at han med den overtrampede Fod var i sin gode Ret, og at den Guldgraver, der ikke benyttede sig af en saadan Lejlighed — om det nu var med Kæltringestreger eller hvordan det var — han var ikke nogen Mand.

Yankee Sam, den mindste Mand i Lejren, trak sig tilbage fra de Andre og spaserede op og ned langs Bækken, hensunken i Tanker. Inden en halv Times Forløb var Sam Ejer af den eneste Kjøbmandshandel paa Pladsen, havde fordoblet Priserne paa alle Beklædningsgenstande,

der fandtes, og multipliceret Prisen paa hvide Skjorter med mindst 6.

Næste Dag stod Solen op over Flaskelejet, konservativ og lidenskabsløs som sædvanlig. Havde den havt Spor af dramatisk Anlæg, vilde den have præsenteret sig med forbavset Ansigt og opløftede Hænder, thi sjælden var en hel Befolkning undergaaet en saa komplet Forvandling i Løbet af en eneste Nat.

Onkel Hans, den eneste Tysker i Lejren, havde tilbragt den foregaaende Eftermiddag med at hengive sig til hine taalmodige Betragtninger, for hvilke det germanske Gemyt er saa vidt berømt. Morgensolen kastede sine Straaler paa et nyt, ved Hjælp af et Brædt og et Stykke Trækul frembragt Skilt over Hans' Dør; der stod at læse: »Her raves«, og der var kun faa Mænd, som den Morgen gik til Bækken uden først at have givet sig Hans' Kniv i Vold.

Endvidere var der flere Mænd, som Aftenen forud havde meldt Forfald paa Værtshuset, og som nu kom tilbage til Lejren med udslidte Muldyr, men splinterny Dragter. Flotte Joe mødte med et Par Benklæder, op ad hvilke slanke saffranfarvede Slanger snoede sig om graa korinthiske Søjler, samtidig med at der frem under Flippen paa en ny hvid Skjorte gloede et Halstørklæde, der prangede i de fleste af Regnbuens Farver. Og Suite, der var Lejets bedste Mand i Poker*), stillede først sent om Eftermiddagen, men havde saa ogsaa en kæmpemæssig Uhrkæde og en aldeles overvældende Brystnaal, og paa hver af hans gyselige Fingre var der anbragt mindst én Signetring.

---

*) Et meget yndet amerikansk Hasardspil.

Der saas flere Cylinderhatte i Lejren, og Rygtet havde endogsaa fundet et Par Handsker i en Guldgravers Lomme.

Yankee Sam havde udsolgt hele sit Lager, og havde kun forhindret sin eneste Flaske Haarolie i at foraarsage Blodsudgydelse ved at gjøre den til Gevinst i et Lotteri med 40 Numre, en Unse Numret. Hans Forsyning af hvide Skjorter, syv ialt, prydede nu mandlige Skikkelser; hans Lommekamme og Spejle var revet bort, og der havde været stærk Efterspørgsel efter Synaal og Traad. De fleste af Guldgraverne røg nye hvide Kridtpiber, medens nogle enkelte betænksomme Sjæle i Haab om at den foregaaende Dags Begivenheder vilde blive givne Dakapo, havde skuret deres Pander, saa de formelig gjorde ondt i Øjnene.

Hvad nu den uskyldige Aarsag til dette Røre angik, var hun fuldt saa ophidset som Guldgraverne selv. Hun havde aldrig været udenfor sin rolige Hjemstavn, før hun gjorde Turen til Kalifornien. Alt havde været mærkeligt siden Afrejsen, og hendes Opholdssted var atter det mærkeligste af alt. Den mandlige Befolkning i hendes Hjem bestod, som i de fleste smaa Landsbyer i Ny England, næsten udelukkende af ganske unge Drenge og meget gamle Mænd. Men her i Flaskelejet var der Masser af Mænd i deres bedste Alder og saadan nogle underlige nogle! Hun havde den forfærdeligste Lyst til at se noget mere til dem og høre dem snakke; men hendes Fornuft overgik dog langt hendes Lyst. Hun sukkede ved Tanken om, hvor ringeagtende Toledo havde talt om Præsten i Skolekommissionen, og hun maatte med from Gysen tilstaa for sig selv, at Toledo og hans Venner utvivlsomt stod paa Randen af den evige Svovlpøl og dog — var de virkelig

meget rare. Blot hun kunde udøve en heldig Indflydelse paa disse Mænd — men hvorledes?

Pludselig kom hun til at tænke paa det store Brændpunkt for Selskabslivet i sit Hjem — Sangforeningen! Naturligvis kunde hun ikke stifte en Sangforening i Flaskelejet, men hvis hun nu sagde, at Børnene trængte til nogle, der kunde synge for i Sangtimerne, vilde det saa være meget Hykleri? Hun kunde jo indbyde dem af Guldgraverne, der havde musikalske Tilbøjeligheder, til at synge for i Skolen om Morgenen? Derved kunde hun maaske faa fjernet noget af den Uvilje, der, efter hvad hun havde hørt, herskede imod Skolen.

Hun bragte Sagen paa Bane i en Samtale med Toledo, og dette ihærdige Komitémedlem fik næsten hele Lejrens Befolkning til at stille i Skolen samme Aften. Dommeren havde en Violin med, Onkel Hans kom med en Kornet og Gule Peter mødte grinende op med sin stakaandede Guitar.

Ligestraa sank Stemningen en Del, da Drengene erklærede, at de ikke kendte „Greenville" og „Bonny Doon", to Folkesange, som Frk. Brown mente det var lettest for Børnene at begynde med; men da det saa oplystes, at den første Melodi var den samme som „Sav mit Ben af, Tommy", og den sidste blot en Omskrivning for „Tre gamle Rævepelse", blev alt godt igen, og den melodiske Hylen virkede saa magnetiserende paa de faa udeblevne henne i Værtshuset, at de kom marscherende i sluttet Trop med ingen ringere end Opvarteren i Spidsen.

Den nøjagtige Sammenhæng mellem Musik og Tilbedelse er til Dato et uløst psykologisk-religiøst Problem. Men vi véd alle, at overalt paa Kloden smelter de to sammen og opildner hinanden, enten Tilbedelsen nu finder

sin Gjenstand paa Jorden eller i Himlen. Og saaledes skete det, at i Sangtimerne i Flaskelejet saa Drengene lige paa Lærerinden, medens de opløftede deres klingrende Stemmer — at de kom latterligt tidligt for at faa de forreste Pladser — og at de med Vilje sang falskt engang imellem, for at Lærerinden skulde tiltale dem personligt.

Og hun — ren, ærbar, klog og fin som hun var — saa det altsammen, og havde en usigelig Glæde deraf. Naturligvis, der var en Grænse for Samkvemmet, thi skjønt der ikke var noget Pengearistokrati i hendes Hjemstavn, kunde det dog aldrig falde de bedre Familjer ind at slutte Forbindelser med nogen, som ikke var fuldstændig rettroende, og aldrig vilde de indlade sig paa en Mesalliance med Folk, der drak, bandede og spillede — for slet ikke at tale om den forfærdelige Mistanke om Mord, som Frk. Brown hæftede ved hver Mand i Lejet.

Men Drengene selv, de, der havde udtalt den dybeste Foragt for Lærergjerningen og alle dem, der var dens Udøvere, viste en rentud kristelig Overbærenhed. Og de kappedes om at lægge den for Dagen, og skjønt Maaden maaske ikke altid var den mest passende, var den ærlige Mening hævet over enhver Tvivl.

Men efter at have tilbedt og haabet gik det dog op for Størsteparten af Drengene, en efter en, at der aldrig kunde være Udsigt til, at Frk. Brown skulde skifte Navn paa deres Opfordring. Som mindre livsglade, men mere livskloge Mænd trak de sig ud af Kampen og trøstede sig ved at vædde paa deres Chancer, som efter en forhenværende Jockeys træffende Udtryksmaade endnu var „med i Løbet“.

Ingen talte om „Falske Skjønne“ eller „Hulde Fristerinde“, som man saa ofte hører i Selskabslivet, thi

ikke blot var al Ømheden udsprungen af mandige Hjerter, men den havde aldrig faaet Luft i Ord.

Snart var Konkurrenterne reduceret til en 5—6 Stykker. Yankee Sam var Nr. 1 paa de Væddendes Liste, thi Sam, der vidste, hvordan unge Damer fra Ny England skulde tages, begav sig en Fredag til Placerville og vendte næste Dag tilbage med Hest og Vogn. Og om Søndagen kjørte han triumferende Frk. Brown til den nærmeste Kirke. Den Eftermiddag blev der holdt 10 mod 1 paa Sam, da Drengene saa det søde og lykkelige Udtryk i Frk. Browns Ansigt paa Hjemturen fra Kirken. Men Sam fulgte saa mange andre store Mænds triste Exempel — han drak saa flittigt sit eget Velgaaende, at han i Løbet af kort Tid gik rundt med en slem Delirium tremens.

Efter ham indtog flotte Joe, der fuldt og fast stolede paa den magiske Virkning af sine vidunderlige Benklæder, Hædersplads blandt Deltagerne. Men en Aften, da Joe var sluppet til at komme paa første Række og lige foran den lille Lærerinde, vendte denne Dame flere Gange Hovedet og lod til ikke at befinde sig vel, indtil det endelig gik op for Joe, at den menneskelige Aande maaske kunde tilvifte en Dame en behageligere Parfume end den, der frembringes af diverse Spirituosa, hvorpaa han ufortøvet forlod Skolen og Lejren.

Suite, Poker-Matadoren, medbragte til Sangundervisningen den forbavsende Uforskammethed, som længe havde vakt Lejrens Skræk og Beundring. Men en Egenskab, der var ganske paa sin Plads ved Spillebordet, forekom Drengene at være nærmest modbydelig, naar den blev udvist overfor Frk. Brown.

En Dag fremførte Suite nogle triumferende og temmelig dristige Bemærkninger om den lille Lærerinde.

Før et Kvarter var omme, var hans jordiske Hjem gravet og en Dilettant i Snedkerfaget havde travlt med hans Kiste.

Et utidigt Frieri af en ung, køn Mexikaner og en prompte leveret Kurv gav Løbet i Hænderne paa Toledo og en Franskmand, ved Navn Lecomte. Det gav ogsaa Frk. Brown en ikke ringe Forskrækkelse, thi hidtil havde hun ikke tænkt sig, at der skulde komme noget mere alvorligt ud af det hele end den plumpe Beundring, der ligestraa havde glædet hende saa meget.

Men hvem kunde nu vide, om ikke en anden vilde gaa hen og gjøre sig latterlig? Stakkels lille Frk. Brown vilde saa umaadelig nødig forvolde Nogen Smerte og besluttede at være endnu mere reserveret end tidligere.

Men ak! Selve hendes Ophidselse syntes at forøge hendes Tiltrækningskraft overfor de to Tilbedere, der endnu blev noterede paa Vædde-Børsen.

Havde Drengene i Værtshuset haft den fjerneste Anelse om Grunden til Frk. Browns Uro, vilde de meget snart have heldt baade Lecomte og Toledo ud af Lejren eller ud af Verden. Men for deres godmodige Indbildskhed betød den kun, at hun var forvirret og ikke vidste, hvem hun skulde tage, og der blev væddet til Pengenes Ende, og Opgjørelsen skulde ske den Dag, da én af de to trak sig tilbage.

Den patriotiske Følelse bevirkede, at Toledo blev en Ubetydelighed foretrukket i Væddemaalene, men samtidig kunde det ikke fragaas, at Franskmanden var en yderst farlig Rival.

Han havde al den Ynde i sit Væsen og alt det Kendskab til Kvinderne, som synes at være det galliske Blod medfødt. Og desforuden var han en Mand med ret or-

denlig Dannelse og udmærket Smag. Endelig var Frk. Brown saa aldeles forskjellig fra franske Kvinder, at ethvert nyt Træk, han opdagede i hendes Karakter, vakte en hel ny Følelse hos ham og fordoblede hans Kjærlighed.

Toledo holdt tappert Stand, skjønt Drengene betragtede det som et meget daarligt Tegn, da han hørte op med at drikke og i Timevis travede op og ned foran sin Hytte med Hænderne paa Ryggen og Blikket mod Jorden.

Da man sluttelig en Dag saa ham kaste sin trofaste gamle Pibe bort, begyndte de, der havde holdt mest paa ham, nu at vædde imod ham efter bedste Evne.

Og forresten — som én af Drengene sagde med Sandhed — han kunde aldrig komme paa Siden af den Franskmand, hvad det anbelanger at bruge Kæften.

Men som mange andre ringe Mænd kunde han snakke helt veltalende med Øjnene, og da Øjets Sprog altid er korrekt og rent grammatikalsk, forstod Frk. Brown alt, hvad de sagde, og var til sin egen store Forfærdelse flere Gange lige paa Nippet til at svare igjen.

Den stakkels lille Lærerinde vilde netop til at gjøre hele Sagen til Gjenstand for en særlig Bøn, da der blev banket paa Døren.

Hun lukkede op og saa Dommerens alt andet end bedaarende Ansigtstræk.

„Jeg er kommet for at tale med Dem om noget, der har pint mig i nogen Tid. De bliver ikke vred, fordi jeg snakker lige ud af Posen,“ sagde han.

„Nej, hvor kan De tro,“ svarede Lærerinden, og fik en bange Anelse om, at han ogsaa var begyndt at tænke paa Dumheder.

„Tak,“ sagde Dommeren og saa lettet ud, „saa er

det godt. Jeg har Døtre hjemme, der er ligesaa store som De, og jeg vilde gjerne snakke med Dem, som om De var en af mine egne.“

Dommeren saa et Øjeblik lidt tvivlraadig ud og gik saa videre:

„Han, Toledo, han er helt væk i Dem — det véd De naturligvis nok, skjønt han vel ikke selv har sagt det. Hvad jeg vilde sige, det var bare det — smid ham forsigtig. Det har ta'et saadan paa ham, siden De er kommet her, at han er holdt op med at drikke og skraa og ryge og bande, og han har ikke spillet et Slag Kort i „Klumpen“ siden den første Aften, vi sang hos Dem. Kanske er det kun Smaating i Deres Øjne, men De kjender nok Historien om det Kvindemenneske, som blev pænt omtalt, fordi hun gjorde, hvad hun kunde. Han er den første Mand herude i Guldlejerne, som jeg nogensinde har sét opgi'e alle Livets Behageligheder og — og jeg har selv været en ung Mand og véd, hvad alt dette maa have kostet ham. Jeg kan ikke holde ud at se ham blive spoleret nu; men han bli'er det, hvis De ikke, naar De nu smider ham fra Dem, gjør det forsigtig. Og blot ét endnu — jo før han kommer ud af sin Elendighed, desto bedre for ham.“

Den gamle Galgenfugl borede en Taare ud af Øjet med en skidden Kno og trak sig saa skyndsomst tilbage fra den lille Lærerinde, der selv var ved at græde.

Men før hun fik Tid dertil, lød der atter en Banken paa Døren.

Hun aabnede den. Denne Gang var det Toledo selv.

„Godaften, Frøken,“ sagde han alvorligt, „jeg kommer for at aflægge min sidste officielle Visit, eftersom jeg rejser herfra imorgen. Er der noget til Skolen, jeg kan sende Dem fra San Francisco?“

„Rejser!“ udbrød Lærerinden, uden at høre efter Resten af Toledos Ord.

„Ja, Frøken, ta'er væk for bestandig. Sagen er, jeg har proberet paa at blive et ordenligt Menneske i den senere Tid, men jeg mærker, at jeg trænger til at være sammen med flere, der har det paa samme Maade, end som man træffer her i Guldlejerne. Jeg ta'er et Sted hen, hvor jeg kan lære at blive, hvad jeg har en umaadelig Lyst til at være, en pæn Fyr — anstændig og ærlig og til nogen Nytte her i Verden, og her er der ikke nogen, der gider hjælpe En dermed — nej, ingen!“

En af Frøken Browns Forfædre var med i Slaget ved Lexington hin berømmelige Morgen i 1775, og al hans Raskhed og Mod, ti Gange fordoblet, brændte i Hjertet paa hans skælvende lille Efterkommer, idet hun stammede:

„Jo, der er én!“

„Hvem?“ spurgte Toledo, før han kunde løfte Blikket.

Men skjønt Frk. Brown ikke svarede et Ord, gjentog han dog ikke sit Spørgsmaal, thi saadan en fortryllende Purpurfarve skød op i den lille Lærerindes Ansigt, at han skjulte det ved sit Bryst og saa ud, som om han aldrig vilde slippe det løs mere.

Atter en Banken paa Døren.

Toledo lod sig falde ned paa en Stol, og Frøken Brown glattede hurtigt sit Haar, aabnede Døren og saa igjen Dommeren.

„Jeg kom bare tilbage for at sige —“ begyndte Dommeren — men saa faldt hans Blik paa Toledo, gled haftigt hen til Lærerinden, og i samme Nu var han klar paa Situationen, brølede som en vild Indianer: „Ude

af sin Elendighed — Fanden tordne mig“ — og satte saa i fuldt Firspring afsted til Værtshuset for at komme først med Nyheden.

* * *

Frk. Brown blev i Skolen den Tid, hun havde Kontrakt om, og saa blev den Præst, der var Medlem af Skolekommissionen, hentet for at gjøre hende til Lærerinde for Livstid for en større Elev. Lecomte gjorde med ægte fransk Galanteri Fordring paa at være Brudgommens Forlover, og Dommeren traadte Bruden i Faders Sted. Brudgommen, der til Kirkebogen opgav et Navn med en ganske anden Klang end noget, man før havde hørt i Guldlejerne, smykkede Brudens Finger med en Ring, der bar den Indskrift: „Af Guld, som Hulda Brown har udvasket.“

Den lille Lærerinde har betydeligt forøget Antallet af sine Elever, og den sidste kalder hende „Beostemo'er.“

Den blaa Hest

af

Pouvillon.

Vi var meget forlegne det Aar med at finde paa en Nytaarspresent til vor lille Charles. Drengen havde allerede faaet saa meget og brækket saa meget itu. Det var sandelig ikke saa let.

Vi havde tænkt derpaa hele Aftenen henne i Kakkelovnskrogen, og da Knægten saa sov sødt og godt i sin lille Seng, siger min Kone til mig, skulle vi ikke gaa ud engang endnu og se paa Butikerne. Og saa gik vi da Arm i Arm ud paa Opdagelse.

Butikerne straalede i den mørke Aften. Udenfor Forretningerne paa Hovedgader og paa Torvet var der lige saa mange Mennesker som paa Promenaden om Søndagen, og der var formelig Trængsel inde hos Severin, den lille Kødstads første Legetøjshandler.

Da vi var kommen derind, begyndte vor Forlegenhed igen, thi fra øverst til nederst bugnede Væggene af Legetøj. Æsker med Tinsoldater, Dukketeatre, Menagerier, Laterna Magica'er var stablet op lige til Loftet, hvor der i Massevis hang Polichineller og Gummibolte. Et Mylder af Farver. Rødt og gult, blaat og grønt! Guldet funklede

i Fryndser og Galloner, i Dukkernes og Danserindernes paljeterede Kjoler. Alting skinnede og blændede, Fernissen paa Tinsoldaterne, Sablernes Klinger og Dukkekøkkenernes Bliktøj.

Toppene snurrede, Bjælderne raslede, Harmonikaerne klynkede, Eremiten trak i sin Klokke, Kaninerne slog paa Tromme, Paukeslagere og Trompetere buldrede omkap med brægende Geder og gøende Hunde.

Saadan kunde vi være bleven staaende længe, uden at have taget nogen Bestemmelse, hvis ikke Severin var kommen smilende hen imod os. „Vær saa god at følge med mig, mit ærede Herskab, saa skal jeg vise Dem det sidste Parisernyt."

Aarets Nyhed var imidlertid altfor dyr, en anden Genstand var altfor skrøbelig, en tredje passede ikke til Charles Alder, en fjerde havde han faaet Aaret iforvejen.

Kort sagt, intet var efter vort Hoved.

Men Severin tabte ikke Taalmodigheden for saa lidt. Han gik og kom, krøb op paa Stiger og dukkede ned i Skabe, aftørrede Legetøj med Ærmeopslaget og aabnede og lukkede sine Æsker, bestandig med samme Smil. Ved at se ham saa geskæftig og saa forekommende, fik jeg en saa stor Sympathi med ham, at jeg gerne havde ladet ham stikke mig det første det bedste Stykke Legetøj i Haanden. Men det var ikke efter Louises Hoved. Hun gjorde Mine til at gaa sin Vej, men saa havde vi straks Severin i Hælene paa os. „Hvis Fruen absolut vil have et Faar paa Ruller?" Jeg havde fuldstændig glemt bemeldte Faar, som han ligestraks havde vist os, men som var forekommet os for dyr, men Mødre og Købmænd har en ejendommelig Gave til at forstaa en halvkvædet Vise. Det gik imidlertid ikke af uden Vanskeligheder. Vi stredes

længe om Prisen. Endelig bortførte jeg dog Faaret, og noget efter stillede vi det ind i Soveværelset, hvor det den næste Dag skulde overraske Drengen.

Næste Dag vakte Barnets Kys mig længe før det blev lyst. En Uendelighed af Kys og Ønsker om et glædeligt Nytaar, fremstammede mellem klingende Latterudbrud. Halvnøgen, med Papilotter i Haaret, væltede han sig hen over mig, men stansede derpaa pludselig, for at spejde efter noget, indtil han endelig, efter at Skodderne var bleven aabnede paa vid Gab, havde opdaget Pakken paa Bordet.

Da saa Pakken var bleven bragt hen til ham, var det kosteligt at se hans Utaalmodighed efter at løse Sejlgarnet. Han brugte baade Regle og Tænder, saa at Baandet naturligvis gik i Knude. „Luk Du det op, luk Du det op, lille Fader," bad han, og da saa det snehvide Faar viste sig med de forgyldte Horn og de blaa Sløjfer, saa gik det løs med Skrig, Kærtegn og Krumspring, hvorved det hvide Skind filtrede sig ind i de blonde Lokker, medens det rosenrøde Ansigt trykkedes op til den rødmalede Snude.

Pludselig midt i al denne Vildskab, giver Faaret sig til at bræge . . . det kunde nemlig ogsaa bræge. Det var en ny Overraskelse; men en forfærdelig Overraskelse. Det lille Hjerte begyndte at banke, og det lille Ansigt skulde lige til at skære en Grimasse. Før Taarerne havde faaet Tid til at indfinde sig, var han dog allerede hærdet og turde selv trykke paa Fjedren. „Bæ, Bæ!" sagde Faaret, det var en formelig Hyrdescene.

Imidlertid var Charles endelig blevet vasket, redt og pyntet med den smukke Fløjelsbluse, som Tante Adele

havde foræret ham, og saa spadserede vi afsted for at gøre vore Nytaarsbesøg.

Det regnede den Dag, og vi fik meget at bestille med at bære Drengens Presenter hjem.

Charles gik i Spidsen med en Trompet, som han havde faaet af Onkel Amadæus, derpaa kom Tjenestepigen bepakket som et Æsel, saa fulgte jeg med Tante Susannes Trompet, og endelig kom min Kone, uden nogetsomhelst i Haanden.

Karavanen var naaet hjem, og vi var kommet op af Trappen, saa siger min Kone pludselig, „Gud véd, hvad Fætter Jakob har med!"

Det var en fattig Slægtning, en gammel Pebersvend, der levede tilbagetrukken ude i en Forstad, optaget af sine Kanariefugle og sine Gigtsmerter . . . de første fik ham dog heldigvis i Reglen til at glemme de sidste. Han viste sig altid paa Højtidsdagene i en gammeldags, langskødet Frakke, hvorfra der gerne stak en eller anden Overraskelse ud til Drengen, en Sølvmønt, et halvt Dusin Sukkerstænger, en eller anden Bagatel, indsvøbt i meget Papir og sammenbundet med blaa eller røde Baand.

Den skikkelige gamle Knark, der stod han jo og ventede os paa Trappegangen, med den evindelige lange Frakke og det lille gamle Hoved med Titus-Frisuren, som blev helt borte i det store Halsbind.

Og medens han hilste, begyndte han paa en Tale i Dagens Anledning, en Tale af samme Snit som hans Frakke, og som truede med aldrig at faa Ende, en Tale, som vilde have været moderne Anno 3, hvor Ordene det højeste Væsen, Naturen og et følsomt Hjerte uafladelig kom igen. Drengen afbrød heldigvis Talen med et „Præsent Jakob!" der yderligere betonedes ved et Ryk i den Gamles

Frakkeskøder. Skøderne aabnede sig og ud af deres Dyb trak Jakob med stor Højtidelighed en gyselig lille Hest af blaat Pap.

Gud maa vide, i hvilken Krambod eller paa hvilken Auktion, Fætter havde faaet fat paa dette mærkelige Stykke Legetøj.

Vi var imidlertid ganske urolige for, hvorledes det vilde spænde af. Jeg var nemlig angst for, at Drengen skulde skære en Grimasse, „han holder ved sin tiende Hest", tænkte jeg, og dette er den grimmeste; men det gik helt anderledes end jeg havde tænkt. Lige ved første Øjekast havde den blaa Farve taget Drengens Hjerte med Storm. Bort med Sabel, Faar, og alt det øvrige; med et Sæt farer han løs paa Uhyret, river det ud af Haanden paa Fætter Jakob og løber sin Vej med det. Mit Blik stansede ham imidlertid paa Tærskelen. Han forstod det, gik tilbage, omfavnede det hvide Hoved, der bøjede sig henimod ham, og trykkede to store varme Kys i dets dybe Rynker. Fætters Kinder var nok ikke forvænt med den Slags Kys.

Det varmede den gamle Pebersvend helt ind i Hjertet. Han kunde ikke blive Herre over sin Bevægelse. Afbrudte Ord, en Enthusiasme, som blev stikkende i Halsen paa ham, og en hel Del pathetiske Fagter med Armene, der hævede sig mod Loftet med det tærnede taarebadede Lommetørklæde i Haanden.

Fra den Dag begyndte Charles' Venskab med den blaa Hest, „blaa Coco", som Drengen kaldte den. Det var et rigtigt Vennepar, fuldstændig uadskilleligt.

Deres største Fornøjelse var uendelige Spadsereture, den ene halede afsted med den anden. Coco rullede ved den ene Ende af Sejlgarnet, Charles ved den anden, med

Hovedet paa Skraa og smækkende med Tungen, „hyp Coco, hyp Coco!“

Jeg kunde høre det nede fra mit Arbejdsværelse, og hvor mange Gange glemte jeg ikke mine Papirer, for at lytte til de kære smaa Fødder, der trippede saa rask afsted. Med større Lyst puttede jeg saa Næsen ned igen i mine Akter. „Slid kun i det Gamle“, sagde jeg til mig selv, „det er jo for Charles.“

Naar han saa havde løbet nok, skulde han til at sørge for Dyrets Renlighed. „Nu skal jeg strigle Dig, børste Dig, pudse Dig.“ Cocos blaa Farve blegnede med hver Dag. Saa blev der redet et blødt Leje til den, og saa Godnat. Til andre Tider, naar Coco ikke var søvnig, satte Charles sig paa sin lille Stol med Vennen paa sine Knæ, og saa gik det løs i denne smukke Børne-Jargon, der er saa rig paa Vokaler som et asiatisk Sprog, lange Historier, Viser, af og til bratte Stridigheder, Skændsmaal, Brud, der fulgtes af Forlig, som blaanede Læberne og gjorde Pappet vaadt.

Det var en saa diskret Fortrolig og en saa hensynsfuld Raadgiver den Coco. Skulde man i Seng eller læse sine Lektier, saa hed det „Coco vil ikke“ og fik man Lyst til Slikkeri, saa hed det „Coco vil have Godter“.

Den fik halvt af Alt, af Syltetøj og Havresuppe, især af Havresuppe.

Og da Drengen havde Kighoste, hvorledes skulde vi saa have faaet ham til at tage den fæle Medicin, hvis vi ikke havde havt den blaa Hest. Først stødte han Medicinen fra sig; men saa kom Coco og drak nok saa villig sin Part. „Se blot min Dreng“. Halvt med det Gode og halvt med det Onde fik han saa Medicinen i sig.

Stakkels lille Fyr, jeg ser det saa tydeligt; bleg i

Feberviildelse med blaanende Læber, knugede han krampagtigt Fingrene om Manken paa den blaa Hest, der paraderede paa Sygelejet, med saa tragisk en Mine som selve Apokalypsens Ganger.

* * *

Aaringer er svundet hen siden den Tid. Charles er blevet en Mand, og det en smuk Mand, Hr. Charles Dumont, Sekondløjtnant ved niende Jægerregiment.

Og jeg, der vilde gjøre ham til Advokat.

Det niende Regiment er det kjønneste i hele Hæren, Charles er den kjønneste Knebel ved hele Regimentet, og hans Kammerater tilføjer, den bedste Fyr af Verden.

Forleden Dag sendte han os som Nytaarsgave sit Fotografi, hvor han er aftaget i Gallauniform og til Hest.

Der ligger det foran mig paa Bordet, og er det en Virkning af Lyset, der falder paa det, eller Taaren, der træder mig i Øjnene? Det véd jeg ikke; men lidt efter lidt udviskes Linjerne, og istedetfor min Officer, synes jeg at se lille Charles sidde nok saa kækt og smilende paa sin blaa Coco.

En Drengeforelskelse.

Af

Axel Guthmann.

Han var en kluntet, 12aars Latinskoledreng med et stort, aabent Ansigt og vandblaa, troskyldige Øjne. Hænderne og Fødderne var store, Armene for lange i Forhold til Kroppen. Haaret var busket og purret. „Satan til Hvirvel han har," plejede Barberen at sige hver Gang, han klippede ham. Strax om Morgenen var der Skilning henne ved venstre Side, men lidt op ad Formiddagen forsvandt den fuldstændig. Hænderne havde en ubegribelig Evne til hurtigt at blive snavsede, Halsen en medfødt Afsky for at blive ren. Som næsten alle Børn, der tidlig kommer bort fra Hjemmet og bliver overladt til deres egen eller andres Vanrøgt, var han i høj Grad ligegyldig med sin Vask og Klædedragt. Han var tarvelig klædt, i Reglen i mørkegraat, uldent, langhaaret Tøj; Kræmmeren tilstod selv, at der var „Kradsuld" imellem. Kasketten var næsten altid for lille; han fik aldrig nogen ny, før den gamle var fuldstændig opslidt, og Bundtmageren havde sjældent nogen, der var stor nok til ham. Slips eller Humbug foragtede han.

Han var altid optaget, men havde dog Tid til al

Ting; kun naar Formanden blev hørt, havde han forfærdelig travlt. Han holdt sig omtrent midt i Klassen og fik altid det Vidnesbyrd: „Evnerne gode, Fliden ujævn, derfor ogsaa hans Viden usikker.“ Men paa Legepladsen, eller naar „Latinerne“ sloges med „Friskolerne“, dér var han blandt de forreste; dér var hans Flid jævn og solid og hans Viden sikker og paalidelig. Han kastede fortræffeligt med Sneboldt, spillede ypperligt Boldt og Pind og var en Mester i at spænde Bén. Men konversere de „unge Damer“ i Byens fineste Pigeskole, det kunde han absolut ikke og han brød sig ikke det fjærneste om at lære den Kunst. Han saa ned paa dem, gik bag ved dem paa Gaden og efterabede deres sirlige Trippegang, og naar han kunde komme afsted med det om Vinteren, sendte han dem en Sneboldt i Ryggen og forsvandt ind i en Port. Næst efter „Tøsedrengene“ var der ingen han foragtede saa stærkt som Tøsene.

Men en skønne Dag var der dog en af dem, der tog ham fangen.

Det var en lyslokket, smilende, frisk og leende lille Ting paa 13 Aar; hun var Søster til en af de ældre Elever i den lille 5mands Pension, hvor Vilhelm boede, og var først nylig kommen til Byen, hvor hun strax blev puttet ind i den fineste Pigeskole. Hun var et Aar ældre end de fleste af hendes Klassekammerater, men hun legede med Dukker ligesaa frejdigt som de. Og naar hun kørte med sin Dukkevogn paa Gaden, bar hun sig ikke ad som Stiftsprovstens 12aarige Datter, der kørte sirligt og net, som naar en ung Frue kører sin første „Dejlighed“; nej hun kørte som 14aars Barnepigerne, naar de skal skynde sig for at komme tidsnok til et Opløb. Hen ad Fortovet, over Rendestenen og ned ad Gaden, saa Vognen slingrede.

Saadan saa han hende første Gang, men den Gang vidste han endnu ikke, hvem hun var; heller ingen af Klassekammeraterne vidste det. Da saa han pludselig den Dag, da den store Kammerats Søster første Gang kom, at det var hende med Dukkevognen og de lysegule Krøller. Han var ikke inde i Dagligstuen, da hun kom; det havde han ikke Mod til, thi hans Frygt for Pigebørn var ligesaa stor som hans Foragt for dem. Dukker og Dukketøj kendte han meget lidet til. Hvad skulde han saa snakke med dem om? Det vidste han absolut ikke. Naar han endda havde kunnet tale med dem om latinske Gloser.

Han havde vasket sig paa Halsen, vandkæmmet sig, saa man i hans Haar havde kunnet tælle Kammens Tænder, og renset sine Negle. Men Hænderne og Neglene vedblev trods alle Anstrængelser at beholde deres mørkebrune Farve, som de havde faaet ved at blive gennemtrukket med Valdnøddesaft; Blækskjoldene paa Spidsen af højre Haands to Skrivefingre var ikke meget mørkere end de øvrige Fingre. Han og Kontubernalen — Klunsen som Kammeraterne kaldte ham — sloges stille og lydløst om at komme til at ligge gennem Nøglehullet. Undertiden knaldede dog en Pande mod Døren og bragte dem i den anden Stue til at dreje Hovedet. Der var kun to derinde, Pensionatets Ejerinde og Nelly. Det var tydeligt, at Nelly kedede sig og ventede sig et eller andet morsomt fra det Værelse, hvor hun havde hørt Dunkene paa Døren. Hendes Forventninger blev ikke skuffede; thi lidt efter raslede det stærkt ved Nøglehullet og en gammel Pen svirrede ned paa Gulvet; nu fulgte Pen paa Pen i lang Tid, baade med og uden Split, men allesammen oversmurte med Blæk fra øverst til nederst og allesammen kommende fra Mosjø Vilhelms højre Vestelomme; derpaa fulgte et

Utal af bitte smaa Griffelstumper, der i stærk Fart susede gennem Nøglehullet og knaldede ned midt ude paa Gulvet. Men ogsaa de holdt op og i lang Tid kom intet, uagtet man tydeligt kunde høre, hvor ivrigt der arbejdedes ved Nøglehullet. Endelig kom en stor Svamp til Syne paa Enden af en hvid Pind. Saa var Slaget vundet; nu kunde Nelly ikke længere styre sig, men fo'r hen, snappede Svampen og Pinden og gav sig til at samle alle de gamle Penne og alle Griffelstumperne sammen. Alt imens haglede det med Ærter ned over hende henne fra Nøglehullet; et Penneskaft var ofret for at skaffe Skyts; den runde Penneholder tjente som Pusterør. — —

Efter Aftensbordet blev der spillet „Skidtmads" af Fruen, Nelly, to fra fjerde Latin, Klunsen, Vilhelm og Nellys Bror. Nelly blev altid færdig længe før nogen anden; hun og Vilhelm sad ved Siden af hinanden og byttede og snød uafbrudt; Klunsen vilde ogsaa gjærne bytte med hende, men fik kun Lov til det én Gang.

Meget tidlig kom Pigen og hentede Nelly. Saa gik Klunsen og Vilhelm ind paa deres Værelse.

„Nelly brød sig nok ikke om at bytte med dig, hvad Kluns?"

„Saah, pas Du bare dig selv."

„Jeg siger jo bare, at Nelly vilde nok ikke bytte med dig, Kluns."

„Naa, det siger Du bare."

Saa sloges de, saa Borde og Stole væltede og Blækket flød hen ad Gulvet. Halvhøjt nynnede Vilhelm Strofen fra Ingemann: „For Erik, Kongen hin unge!" Klunsen fik de fleste Børst.

Da Vilhelm kom i Seng, laa han længe vaagen, længe efter at Klunsen var begyndt at snorke. Han tænkte

uafbrudt paa Nelly, som han kun havde kendt en halv Dag, men for hvis Skyld han allerede havde maattet slaaes. Han tænkte paa hendes gule Haar og blaa Øjne; og han sparkede til Dynen af lutter Henrykkelse, da han tænkte paa, at hun havde „byttet" med ham mange, mange Gange, og kun én eneste Gang med Klunsen! Det Fæ! Den Realist! . . . . Inden han traf hende næste Gang vilde han blive Numer fire; han vilde ikke for alt i Verden være nødsaget til at svare hende, naar hun spurgte ham — og det vilde hun gøre, hvis hun holdt af ham — at han var Nummer tretten. Og saa vilde hun spørge ham, hvorlænge der var, til han blev Student . . . . .

Nu var hendes Bror, den vigtige Praas, kommen i Seng og laa og passiarede med ham, den lange fra fjerde Latin. Gud véd, hvad de talte om, siden de talte saa sagte. Ellers plejede de jo altid at tale højt, naar de var kommen i Seng:

„. . . . . Ja Du har jo været der en Gang."

„Ja det var kun en Aften og en Nat. Jeg kom derhen Søndag Aften for at komme til at køre med Vilhelm til Byen næste Morgen."

„Hvordan var der egentlig? De er vel Bønder."

„Nej, ikke helt Bønder; men en Del bondske er de jo rigtignok. Der var saadan en underlig, indelukket Lugt og der laa en hel Bunke Sække, der skulde Korn i næste Morgen, henne i en Krog. En gammel Faareskinds Fodpose laa der ogsaa og saa sad Moderen og stoppede nogle tykke, graa, hullede Uldstrømper."

„Var der fattigt?"

„Nej, men der var meget tarveligt og slet ikke hyggeligt. Der var ikke en Gang et Tæppe paa Gulvet."

„Spiste Du noget der?"

„Ja Æblegrød. Den var god nok . . . . Men nu vil jeg skam sove! Godnat Du!“

. . . . Naa saa de mener, mine Forældre er bondske; de mener vel ogsaa, jeg selv er bondsk, tænkte Vilhelm. Det er bare fordi vi ikke har saa pæne Møbler som deres Forældre og fordi jeg maa gaa i disse ækle graa, laadne Klæder. Men i Morgen bestiller jeg mig en ny Kasket, og naar den er færdig, smider jeg den gamle i Vandet og siger, den er bleven borte. Og Far skal forære mig en ny Vinterfrakke og Mor et Par nye blaa Buxer; saa bliver jeg ligesaa fin som de andre. Og naar jeg saa bliver Nummer fire og Student om 5, 6 Aar . . . . .

Næste Morgen var han længere om sin Paaklædning end nogensinde tidligere. Han tog ren Flip paa, bankede og børstede alt sit Tøj omhyggeligt og sendte Pigen Skoene ud igen, for at hun skulde børste dem bedre. Derpaa puttede han begge de to latinske Lexika med ind i Bogdyngen og vandrede afsted med en yderst frejdig Mine, men langt mere rolig og stilfærdig end ellers. Naar han blot gik en ganske lille Omvej, kunde han komme forbi hendes Vinduer og maaske faa hende at sé.

Han vandrede Vejen, men saa hende ikke.

Paa Skolen blev han flittigere og ordentligere. Aldrig mere fik han Anmærkninger og Karaktererne bedredes betydeligt; han var med i Legene som før, men han var angst og bange for at snavse sit Tøj. Sær øm var han over Flipperne — han havde kun fem. Naar nogen holdt unødvendigt stærkt i hans Trøje, kunde han blive vred og slaa løs for Alvor. Kun Kasketten behandlede han med den størst mulige Ligegyldighed, saa den paa faa Dage blev en fuldstændig Las, der absolut maatte erstattes af en ny.

Baade til og fra Skolen gik han den lille Omvej hen forbi hendes Vinduer, men sjældent naaede han at faa et Glimt af hende at sé. Var han en enkelt Gang saa heldig at sé hende inde i Stuen, havde han ikke Mod til at nikke ind til hende, ja han vovede ikke en Gang at hilse paa hende, men vendte hurtigt Hovedet til den anden Side, som om han ikke saa hende. En Morgen laa hun i et aabent Vindue og havde kastet en Snor med en Pind paa Enden ned til en Kattekilling, der laa paa Ryggen neden for Vinduet og daskede med Poten til Pinden, saa den svingede frem og tilbage. Den Dag var han nødt til at hilse, thi hun havde sét ham og halet Baandet ind og stod nu med Armene i Vindueskarmen og saa lige ud i Luften. Ærbødig og rødmende hilste han, rettede sig i Vejret, bultrede med Bøgerne, da han var kommen forbi, for at hun skulde lægge Mærke til, hvormange der var; han gjorde Skridtene hurtige og lange — altfor lange, tænkte han bagefter. Den Dag fik han i første Time Anmærkning for Uopmærksomhed. De næste Dage vovede han ikke at gaa forbi Vinduet; han turde ikke lade hende mærke, at det var for hendes Skyld, han gik den Vej.

Hun kom saa godt som aldrig mere i Pensionatet; Broderen, den Ræv, besøgte hende saa hyppigt, hvor hun boede, i Institutbestyrerindens Pigebørns Pensionat, at der var liden eller ingen Anledning for hende til at besøge ham. Paa Gaden saa Vilhelm hende sjældent, og nu var det ganske anderledes end før. Broderen havde fortalt Institutbestyrerinden, hvor vild Nelly var paa Gaden. Derfor fulgte nu saa godt som altid et af de større Pigebørn med hende, naar hun gik ud. Var hun en enkelt Gang alene, gik hun dog saa afmaalt dameagtig, at han ikke vovede at nærme sig hende. Naar han saa hende i

nogen Afstand røg Blodet op i Kinderne, Hjærtet klaprede, Benene sitrede og Knæene dirrede. Var der mellem ham og hende et Stræde eller en Port, drejede han skyndsomst til Side og saa ned i Stenbroen uden at have Mod til at hilse paa hende.

Dog kunde han ikke sidde rolig hjemme paa den Tid, hun plejede at spasere. Hun gik næsten altid ud i Parkanlæget udenfor Byen. „Hun skulde ikke vænnes til at gaa paa Gaderne og agere Dame," sagde Institutbestyrerinden. Saa strejfede han da Parkanlæget igennem paa kryds og tværs. Undertiden saa han hende ikke, sjældent mødte han hende; thi naar han saa hende et Stykke borte, smuttede han gærne skyndsomst ned ad en Sidesti; saasnart hun vel var forbi, stod han stille, sundede sig lidt og fo'r saa afsted i vild Fart for at komme forud for hende og møde hende ɔ: atter bøje ned ad en Sidesti, naar hun kom lidt borte. Hver eneste Dag foresatte han sig, lovede sig selv helligt og dyrt, at han vilde tale med hende første Gang han mødte hende alene og muligvis spasere med hende et langt Stykke. Men altid rystede og skælvede han, altid manglede han Mod, naar det kom til Stykket.

Af og til saa han Duxen i Klassen, der ogsaa luskede omkring i Parken; de undgik altid — hvorfor vidste de ikke selv — at møde hinanden. Men en Dag, da Vilhelm bøjede ud af en af Sidegangene løb han lige paa Johannes. Det var en firskaaren Klippert med et stort Hoved og langsomme, søvnige Bevægelser; Ansigtet var baade bredt og langt og fuldstændig stillestaaende, Øjnene blakket blaa og næsten uden Liv. Han var en træg, men arbejdsom Natur og ubetinget Klassens Lys i Mathematik. Naar han i Mathematiktimen kom op ved Tavlen for at regne en Opgave, gryntede han paa en højst be-

synderlig Maade; det var ikke et enkelt Grynt, det var en Mængde Smaalyde, der dog hørte uadskillelig sammen. Først hørtes en ganske svag Brummen helt nede i Brystet, saa klagede det i Halsen ved Strubehovedet, og endelig samledes disse Lyde med et lille arrigt Knald oppe under Ganen. Helskindet slap de næsten aldrig over Læberne. Thi inden Gryntet var kommen saa vidt, var det saagodt som døet hen ved at være bleven parteret i en Mængde Smaastykker af Tænderne, gjennem hvis Mellemrum det med Magt maattte trænge sig. Naar han havde givet et Par saadanne indvendige Grynt, stod han fuldstændig stille og stirrede paa Tavlen, uden at et Træk rørte sig i Ansigtet; enhver, der ikke kjendte ham, vilde tro, at han ikke havde Begreb om at regne Opgaven. Der var kun én Del af hans Krop, der var i Bevægelse, det var den højre Haand. Fingrene omfattede Kridtet fast, og stadig snurrede det frem og tilbage i en Mængde ganske smaa Sving, som om det med en uhyre Hurtighed skrev smaabitte Tal. Naar han havde staaet saadan et Par Minuter, kom der atter et indvendigt Grynt og saa regnede der med uhyre Hurtighed en Masse skæve, smaa Tal ned paa Tavlen. Det ene efter det andet mylrede frem, den ene skæve Række fulgte efter den anden, den ene skæve Kolonne under den anden, indtil endelig Lærerens: „Det er nok“ standsede Fremrykningen.

Det var ham Vilhelm mødte.

„Goddag, Johannes.“

„ssssssrrrrrrsmsmsssssss Vilhelm.“

De gik begge videre, men 5 Minuter efter mødte de hinanden igen.

„Hvor skal Du hen, Johannes?“

„Hjem.“

„Du har spadseret længe.“

„Det har Du ogsaa; hvor skal Du hen?“

„Ud! Maa jeg laane din Kladde til Opgaverne?“

„Ja,“ svarede Johannes og halede en lille Stump Papir op af Vestelommen — mindst den halve Klasse skrev af efter ham. „Men lav lidt om et eller andet Sted, hvis Du kan?“

„Ja, det skal jeg nok. Tak skal Du ha'e! Farvel!“

Lidt efter mødte Vilhelm Nelly og kunde ikke undgaa at hilse paa hende. Inden Rødmen endnu var strømmet helt bort fra Kinderne, hørte han en Stemme bagved sig, som han syntes, han kendte:

„Kender Du Nelly?“

„Ja,“ svarede han, inden han endnu havde vendt sig om.

Der stod Johannes med en Uro og Bevægelighed over Ansigtet som ellers aldrig og med et spørgende Liv i Øjnene. Ordene var kommen hurtigt uden nogen forudgaaende Knagen.

„Er det for hendes Skyld, Du gaar her? For at møde hende?“

„Ja.“

„Det maa Du ikke!“

„Hvorfor ikke?“

„Hun er min Forlovede.“

Vilhelm svarede ikke et Ord, men langsomt kom Taarerne frem i Øjenkrogene. Johannes stod smaakræmtende og saa til og lidt efter lidt kom der en underlig Usikkerhed i hans Blik.

„Ja, det vil ikke sige saadan fuldstændig, men da saadan omtrent.“

„Har Du kysset hende nogensinde?“

„Nej, men jeg holder saa forfærdelig af hende . . . og saa har hun en Gang foræret mig en Ring, hun havde fundet i Jorden i hendes Have hjemme paa Landet.

„Var det en rigtig Forlovelsesring? Maa jeg se den?"

Johannes trak en lille bitte Papirspakke op af Lommen og ud af den viklede han en lille, tynd, buklet Damering med en uægte Sten.

„Det er ingen rigtig Forlovelsesring. Saa er Du jo ikke mere forlovet med hende end jeg. Og jeg elsker hende ogsaa, det vil jeg da bare sige Dig."

„Gør Du! . . . Jamen skal vi saa ikke gaa sammen om Dagen?"

Fra den Dag var Vilhelm ikke længere alene om at bøje ned ad Sidegangene, naar Nelly var i Nærheden, nu havde han Johannes med sig. Hver Dag, før de gik hjemmefra, aftalte de, hvem af dem der den Dag skulde tiltale Nelly, naar de mødte hende, og de fastsatte Mulkt for ikke at opfylde Løftet.

Mulktkassen blev bugnende rig og slugte alle deres Lommepenge, men Nelly fik de aldrig talt med.

Ingen af Kammeraterne forstod, hvorfor Vilhelm og Johannes var bleven saa gode Venner, da de dog var saa forskjellige i enhver Henseende. Ingen af dem havde jo nogensinde været Ven med Johannes. Han havde ganske vist ikke andre Uvenner end dem, der ikke fik Lov til at skrive hans Opgaver af; men han havde heller ingen Venner. Han indbød saa grumme lidt til Fortrolighed og de kunde slet ikke tænke sig, at han brød sig om noget andet end Mathematik. Naar det saa endda havde været Nr. 2, den stilfærdige, undseelige Slider med det bløde, gule Haar, Johannes havde valgt til Ven; men Vilhelm . . .!

Endnu mere forundredes de, da de saa Vilhelm og

Johannes ligge og plaske om paa den gamle og skrøbelige Tømmerflaade, der laa dækket med Andemad nede i den mudrede Dam i Parken. Rektor havde strængt forbudt nogen at vove sig ud paa den, og det var godt bekjendt, at den halvdeliristiske Politibetjent havde banket et Par Lærredrenge ganske gudsjammerligt, da han en Dag med stort Besvær havde reddet dem fra at drukne. Men stadig laa den og drev om, fri og frank, uden at være lænket til noget, uagtet der var Fare forbunden med at seile paa den gamle skrøbelige Tingest. Stangen til at stage med hang godt fast i det seige bævrende Mudder og var mangen Gang ved at trække Stageren med sig. Blev der trukket lidt haardt til for at faa den op igjen, sank Flaaden øjeblikkeligt ned under Vandfladen ved den Side. Løb nu begge i Angest paa én Gang over til den modsatte Side, sank den, og Vandet skyllede hen over Flaaden. Og paa den vovede Johannes sig ud. Han, som ikke en Gang turde ro ud i „Nøddeskallen" i blikstille Vejr.

Men naar Nelly standsede ud for Dammen og stod angst og bange og stirrede ud paa dem, eller naar Læreinden var med og raabte ud til dem: „Pas dog paa, I gale Drenge, I kan jo drukne!" tænkte Johannes ikke paa Faren, brød sig ikke om den. Om Vandet skyllede nok saa galt over Flaaden, om den vuggede og svajede nok saa meget, stod han rolig og fast som en gammel Lods, mens Vilhelm geskæftig fo'r omkring fra den ene Side til den anden og stagede af alle Kræfter, saa det grønslimede Vand sprøjtede op om ham.

En Dag stod der to unge Damer inde ved Landkanten og saa ud paa dem. Den ene forekom dem bekendt, men de lagde ikke videre Mærke til hende. Da hørte de hende sige højt til den anden: „Kan Du forstaa,

hvor det kan more de to Drenge altid at ligge og rode ude paa den ækle Tømmerflaade?" Det var Nellys Stemme, og det var Nelly, der stod derinde — Nelly i halvlang Kjole og Ordene „Drenge" og „rode" lod dem i et Nu indse, hvad de hidtil ikke havde tænkt paa, at Nelly nu begyndte at stræbe efter at blive Dame, mens de netop søgte at være Drenge, raske Drenge ganske vist, men kun Drenge. De hilste ikke paa hende, de skammede sig over dem selv og havde mest Lyst til som Strudsen at stikke Hovedet under Vingen for at skjule sig. Langsomt og sindigt stagede de til Land paa den modsatte Bred, gnavne og ærgerlige over de Slingringer af Flaaden, der før havde været deres højeste Fryd.

Hjemme paa Vilhelms Værelse blev de enige om, at de aldrig mere vilde gaa ud paa den tossede Flaade, aldrig mere te sig som kaade Drenge, men gaa og spadsere rolig og jævnt, stadig fordybet i Passiar, saadan som Byens velhavende Kjøbmænd gjorde, naar de gik to sammen. Mulktkassen tømte de og købte Stokke, Handsker og Cigarretter for Pengene.

Nu bøjede de ikke mere ned ad Sidegangene, naar de mødte Nelly. Rygende paa en Cigarret, med Handsker paa og Stokken i gestikulerende Svingninger gik de stadig passiarende. De lod altid, som om de var saa fordybede i deres Samtale, at de ikke lagde Mærke til hende, før de var lige tæt ved hende; da saa de op, hilste ærbødigt og passiarede strax videre; det sidste var det vanskeligste at gennemføre, thi Stemmen blev let saa gurglende og knækkende netop i det Øjeblik.

Ogsaa paa Skolen i Frikvarterene gik de sammen op og ned ad Legepladsen, mens alle de andre tumlede sig i Rytterkampe, „Kjæde," „Snegl," „Trold" o. s. v. Og

altid drejede deres Samtaler sig om hende, kun om hende.

En Vintereftermiddag kom Johannes hen til Vilhelm for at hente ham til en Skøjtetur paa Dammen i Parken. Johannes vilde først have Opgaverne til næste Dag regnet, og mens han lod sine smaa, skæve Tal marschere op Rode efter Rode, gik Vilhelm og puslede om i den halvmørke Krog ved Fodenden af Sengen. En Gang imellem kiggede Johannes op fra Papiret og skelede hen til Krogen.

„Hvad bestiller Du?" spurgte han pludselig.

„Ingen Ting! Regn Du bare!"

„Jeg vil se, hvad Du bestiller," sagde Johannes og gik hen i Krogen.

Dér stod Vilhelm i Færd med at iføre sig sit flunkende ny Tøj. Johannes stod nogen Tid og saa paa ham. Begge blev efterhaanden purpurrøde i Hovedet.

„Jeg har kun mit gamle Tøj paa. Det kunde Du ogsaa have nøjedes med," sagde Johannes stille, tog sine Skøjter og Papirer og gik.

Fra den Dag spadserede de atter hver for sig i Parken — naar de overhovedet gik derned. Thi Nelly kom der sjældent nu og fulgtes da altid med andre. Hun gik til Præsten og skulde hjem paa Landet faa Maaneder efter Konfirmationen.

Vilhelm vidste ikke rigtig, om han skulde være glad eller bedrøvet over, at hun skulde bort fra Byen. Hun maatte gærne rejse, naar hun blot vilde vente paa ham, til han blev Student; saa vilde han fri til hende, men før den Tid kunde det næppe nytte noget, saa vilde hun vel blot le af ham og kalde ham en Dreng . . . Men vilde hun ogsaa vente paa ham? . . . Hvorfor skulde hun

egentlig vente paa ham? . . . Hun vidste maaske knap, hvor meget han holdt af hende. Det maatte hun have at vide, inden hun tog bort fra Byen. Da han en sén Foraarsdag hørte, at hun om faa Dage skulde rejse, sendte han hende derfor en lille Buket Forglemmigejer indlagt i et Brev. Men i Brevet stod der kun et Ord, et næppe synligt „Vilhelm" nede i venstre Hjørne.

Der var en underlig Febrilskhed over ham i den nærmeste Tid, før hendes Afrejse. Johannes talte han aldrig mere med og de andre Kammerater skyede han. Alle deres næsvise Spørgsmaal og drillevorne Stiklerier pinte ham. Han var angst og bange for, at de skulde opdage nogetsomhelst. Saa vilde de gjøre Nar af ham og kalde ham halvforrykt, og Rygtet om hans Forelskelse vilde maaske ad mange Krinkelgange naa til Nelly og gøre ham latterlig i hendes Øjne. Naar han derimod selv fik vist hende, at han elskede hende, kunde hun dog ikke lé af ham. Hun kunde maaske undre sig over ham, men lé af ham? . . . Nej det var umuligt, at hun kunde bære sig saadan ad . . . Derfor blev han roligere, da han havde faaet Brevet med Forglemmigejerne sendt afsted til hende. Nu vidste hun altsaa at han elskede hende, at han bad hende vente paa sig . . . Hun maatte føle sig stolt over, at der var én, der elskede hende fremfor nogen anden. Holdt hun ikke af ham, maatte hun komme til at græde ved at tænke paa, hvor ulykkelig hun gjorde ham uden selv at ville det. Maaske kom hun netop ved hans Brev til at holde af ham . . . Men hvor var han angst for nu at møde hende; han gik i de Dage lange Omveje til Skolen gennem smalle Gyder for at være sikker paa ikke at træffe hende. Hvis han nu mødte hende, hvis hun lo af ham . . .

Saa en Dag mødte han hende. Han havde været hjemme og drukket Kaffe i Frokostfrikvarteret og kom ansættende i smaat Luntetrav for at komme tidlig paa Skolen igen. Han var allerede tæt ved den; blot ud af Gyden og hen over den aabne Plads. Men ligesom han i en Fart svinger om Hjørnet, ser han Nelly komme imod ham, kun faa Skridt borte, sammen med en anden ung Dame. Aldrig havde han været saa rød tidligere i sit Liv, som da han hilste paa hende. Hendes Ansigt var alvorligt, næsten strængt eller smærteligt, syntes han . . . Hun havde altsaa Medynk med ham, kun Medynk! Men i samme Øjeblik, han netop var kommen forbi hende, hørte han et voldsomt Latterudbrud, høj, spruttende, nedkæmpet Pigebørnslatter, der pludselig styrter løs. Da han vendte sig om, stod de begge to og saa efter ham, mens Nelly under stadig Latter fortalte Veninden noget. Mere saa og hørte han ikke, thi han satte afsted i strygende Fart og da han kom styrtende ind i Skolegaarden, gav han sig til at springe Buk over den første den bedste, han traf paa og var paa et Øjeblik midt inde i den vildeste Tummel.

„Kan I sige mig en Maade at gøre Sjov paa?“ raabte han til et Par Klassekammerater. Men noget som I andre ikke tør gøre!“

„Ja,“ svarede den ene øjeblikkelig. „Tør Du putte Oldenborrer ned i Kathederskuffen? Jeg har 15, som jeg fangede i Morges; den Gang var de søvnige, men nu er de Skam vaagne nok nede i Botanismørkassen. Men Du maa ikke sige, at Du har faaet dem af mig.“

„Jeg siger, jeg har taget dem fra Dig. Hvor er de?“

I en Fart blev de 15 Oldenborrer halet frem, dyppet i Blækhuset og puttet ned i Kathederskuffen. Hele

Klassen hylede af Henrykkelse. Det var da noget, de kunde blive klog paa; det var der da Mening i, i Stedet for at gaa pillent omkring som en af Tøsedrengene. Da det ringede ind, udbragtes der et Leve for ham med Motiveringen: Der bliver mere Glæde over én Synder, der omvender sig o. s. v.

De sad alle stive og strunke, da Religionslæreren traadte ind. De rejste sig op og satte sig ned med usædvanlig Præcision og i næste Øjeblik var alle Øjnene fast plantede i Bøgerne. Langsomt aabnede Læreren Skuffen med Næsen dukket ned i den, for at se efter Protokollen. Da svirrer de blækdrivende Oldenborrer mod hans Ansigt og Krave, mens hele Klassen istemmer et uendelig langtrukkent: Nøhhh . . . næhhhh!"

Ordensduxen henter Rektor," siger Adjunkten, som om intet er hændt.

Adjunkten forklarer med faa Ord Rektoren, hvad der er hændt.

„Det er et saa grovt Brud paa Disciplinen," begynder han, „at der skal særlig Frækhed til at sætte det i Værk. Hvis ikke den Skyldige strax melder sig, vil hele Klassen blive straffet meget haardt. Hvem har gjort det?"

„Det har jeg," svarer Vilhelm.

„Du! . . . Jamen det er jo ubegribeligt. Du plejer jo aldrig at finde paa sligt. Alle Lærerne roser Dig jo for din Flid og Opmærksomhed. Hvorfor har Du gjort det? Hvordan er Du falden paa det? Kan Du ikke lide Din Religionslærer?"

„Jo jeg kan godt lide ham. Han er skikkelig."

„Hvorfor gjorde Du det da?"

„Jeg fik Lyst til det."

„Lyst til det? Jeg forstaar Dig saa sandt ikke. Du er da ikke syg, min Dreng?"

„Nej — tværtimod."

„Tværtimod? Hvad skal det sige?"

„Jeg ved det ikke."

„Det gør mig virkelig ondt, hvis jeg skal straffe Dig, da Du ellers er en saa flink Dreng. Hvis Du vil bede Hr. Schoustrup om Forladelse, skal Du slippe med en Anmærkning, uden denne Gang at smage Spanskrøret, hvis Hr. Schoustrup ikke forlanger, at Du skal straffes. Naa bed saa Din Lærer om Forladelse!"

„Nej!"

„Ja, ja, ja, ja, hent saa Spanskrøret, det har før kunnet gøre Villier myge."

„Ja, daarlige Villier." svarer Vilhelm henne i Døren.

Lidt efter kommer han tilbage med Spanskrøret og giver sig til at trække Trøjen af.

„Du behøver ikke at tage Tøjet af."

„Ikke?" svarer han og tager Vesten af med.

„Ja, vil Du saa tage Skjorten ned om Livet. Er Du trodsig, skal Du ogsaa faa smurt Dig. Er Du da rent tumpet, Dreng!"

Det lange, tynde Rør svirrer hen over Skulderen og trækker en lang blodig rød Stribe paa Armen, tæt oppe ved Skulderen.

„Man plejer ikke at slaa over Armen," siger Vilhelm roligt.

„Hold Mund, Din Hvalp!"

Svirrende og susende svipper Spanskrøret gennem Luften og smælder den ene røde Stribe efter den anden hen over Ryggen. Fra et enkelt Sted, hvor Spidsen flere Gange har ramt, pibler Blodet frem.

„Det var tolv," siger Vilhelm, træder et Skridt til Side og begynder at klæde sig paa.

„Saadan har jeg aldrig banket en Dreng. Men Du tvang mig jo selv til det. Kom ind til mig, naar Skoletiden er forbi, jeg vil tale med Dig. Jeg kan ikke tro andet, end at der maa være noget i Vejen med Dig . . . De skal ikke skrive nogen Anmærkning, før jeg faar talt med ham, Hr. Schoustrup!"

Ligblege sad alle Kammeraterne, forstenede over den Straf, der var exekveret. Ingen mælte et Ord, ikke en eneste hviskede til sin Nabo. Da det første Spørgsmaal kom, var Adjunktens Stemme usikker og Svaret, han fik, næppe til at forstaa, saa hæst og kulderystende som det kom. Ikke en Lyd hørtes i mange Minuter andet end Spørgsmaalene og Svarene. Da lød pludselig en voldsom Hulken fra bageste Bænk, henne i den mørkeste Krog, hvor ingen plejede at sidde, men hvor Vilhelm havde sat sig hen, og et Hoved dunkede haardt mod Bordet.

„Maa jeg gaa hen til ham?" hvisker Johannes.

Adjunkten nikker og da Examinationen lidt efter fortsættes, siger Johannes ganske sagte:

„Hun bryder sig heller ikke om mig, Vilhelm. Skal vi saa være gode Venner igen?"

„Nej! . . . Jo kom hen til mig i Eftermiddag . . . men lad mig nu sidde alene."

Han blev siddende urokkelig paa samme Plads i de øvrige Timer og Lærerne lod ham uforstyrret. Han græd uafbrudt, stille og dæmpet, men en Gang imellem rystede en stærk Hulken hans Krop.

Rektoren kunde ikke faa andet Svar ud af ham end:

„Jeg kunde ikke gøre for det! Jeg kunde ikke gøre for det."

Diamantgalskab.

Af

Joseph Montet.

„Naar alt kommer til alt," sagde Prosper Landry og lagde Avisen fra sig, „saa tilstaaer jeg, at skulde jeg vælge, vilde jeg hellere være Morder end Tyv."

„Hvorfor det?" spurgte Louis Vernet og standsede midt i en Sætning, han var ifærd med at nedskrive.

„Fordi Mordere temmelig ofte slipper fra det og Tyve derimod næsten altid bliver nappede."

„Saa det troer du?"

„Ja, det kunde en omhyggelig Statistik upaatvivlelig bevise . . . . . Og det synes ogsaa at betegne netop det modsatte af, hvad man ofte hører sige, nemlig at Forbryderens Opfindsomhed stiger i Forhold til Brødens Afskyelighed."

„Fejltagelse, kære Ven!" vedblev Louis Vernet, der lagde sin Pen fra sig. „Jeg kan anføre dig over ti Tyverier, som er i den Grad snildt udført, at Gærningsmændene aldrig er blevne opdagede. Ganske vist, — det er ikke Snildhed alene, som opnaaer et saa heldigt Resultat. Den, der virkelig forstaaer sit Haandværk, — Idealet af en Tyv, — om jeg maa udtrykke mig saaledes,

— maa forstaa at sætte List og Dristighed i det rette Forhold. Jeg skal støtte min Paastand med et Exempel, som netop falder mig ind."

Og mens Prosper Landry lagde Albuerne paa Bordet, lænede Louis Vernet sig bagover, — paa den Maade faldt det dem lettere at høre efter og at fortælle.

„Historien," sagde han, „hændte i en af de fire, fem store Byer, som jeg besøgte ifjor. Jeg befandt mig ved en særlig Gunst i Politidirektørens Kontor for at faa mit Pas visiteret, da en Politiassistent lukkede Døren op for en Herre, som var yderst bevæget. Jeg kendte Manden, — han ejede en af de største Juvelerforretninger der i Byen, — otte Dage iforvejen havde jeg givet ham mit Ur for at faa det gjort istand.

Det var ganske rigtig ham. I faa Ord forelagde han Politidirektøren sit Ærinde. Den gamle Historie, som vi saa godt kender; — han var bleven bestjaalet, og Summen var betydelig: 50,000 frs. Tyven maatte være langt borte, dersom Skørterne ellers tillod Vedkommende at løbe!

Vedkommende var nemlig en Dame. Dagen forud var hun kommet ved Firetiden i en korrekt og elegant Vogn. Hun var traadt ind i Butiken, — uden Slæb og Kniplinger og iøjnefaldende Klædedragt. Stille og bramfrit og i alle Maader som en virkelig fin Dame. End ikke den mest øvede Næse vilde have kunnet opdage den mindste Ting, der kunde vække Mistro, — om hende svævede den umiskendeligste Duft af Fornemhed og Agtbarhed og hun gjorde et saa meget solidere Indtryk, som hun selv lod til intetsomhelst Indtryk at ville gøre. Hun var desuden meget smuk, og hendes Ungdom, Skønhed og fine

Væsen maatte nødvendig gøre den mindst kurtiserende Handelsmand oplagt til galant Forekommenhed.

Først valgte hun fem, sex kostbare Ting: Ringe, Armbaand og Ørenringe, — dem betalte hun — 8000 frcs., — som hun rakte frem med ligegyldig, ja adspredt Mine; og lige da hun skulde til at gaa ud af Butiken, sik hun — aldeles tilfældigt — Øje paa et Diamanthalsbaand, der hvilede i et Fløjlsetui.

„Det er smukt — hvormeget koster det?"

„50,000 frcs., Frue!"

„Aa, — det var dyrt, ikke?"

„Nej, Frue, — det er allernøjeste Pris! Se dog paa den Glands, — det reneste Vand! . . . . Der er ikke Mage til det Smykke! Ethvert andet Sted vilde De komme til at betale 80,000 for det, — men der er nu ikke Mage til det!" Og Etuiet var hurtig kommet fra Vinduet hen paa Disken, hvor det laa ligefor den smukke unge Dames Øjne, hvis straalende Blik noksom udtrykte, at hun følte sig fristet . . . . . En lille Anstrængelse, — Fisken var nærved at bide paa Krogen . . . . . saa, — nu var hun fanget; — hun havde med ét bestemt sig.

„Ja, ja da, — saa kommer jeg igen efter Middag med min Mand . . . . . Jeg har ikke saameget hos mig."

Efter Middag! . . . . . og om en halv Time kunde hun have skiftet Sind! . . . . Her maatte handles!

„Det gør ingen Ting, Frue! En af mine Kommis'er kan saa udmærket følge med Dem hjem."

Den smukke Frue havde gjort en svagt afværgende Haandbevægelse; men hun lod dog Kommis'en stige ind i Vognen tilligemed det lukkede Etui.

Og fra det Øjeblik havde ingen set hverken ham eller Diamanterne.

Var han flygtet? — Umuligt! Han havde været i Forretningen i over ti Aar, — var Associé og Principalens højre Haand. Han var udentvivl falden i en Snare! Og det var den, der maatte opdages!

Nu blev mit Pas udleveret, — og jeg stod op for at gaa. Jeg saa vist ud, som om jeg havde Lyst til at blive, thi Politidirektøren saa smilende paa mig.

„Sagen lader til at interessere Dem?" spurgte han.

„Ja, ikke saa lidt!"

„Naar tager De bort?"

„Imorgen Aften."

„Vær saa god at komme herop imorgen Eftermiddag; maaske kunde jeg fortælle Dem nyt."

Næste Dag Klokken to sad jeg igen i Kontoret og ventede et Øjeblik alene. Lidt efter kom Politidirektøren ind. „Jeg havde saa smaat lovet Dem nyt," sagde han, „Det glæder mig, at jeg saa temmelig ser mig istand til at holde mit Løfte."

„Har De allerede sat Tyven fast?"

„Ikke endnu, og jeg anser det for tvivlsomt, at hun overhovedet bliver sat fast."

„Véd De hendes Navn?"

„Nej, aldeles ikke."

„Men hvad saa?"

„Jeg har Opløsningen paa Gaaden. Jeg véd, hvad der er bleven af Juvelerens Kommis."

„Er han død?"

„Nej. Den stakkels Fyr er sluppen helskindet fra det. Han er — eller rettere, han har været . . . . men undskyld, jeg kan næppe bare mig for at lé, thi denne Streg

er virkelig snildt anlagt og udmærket udført. Den stakkels Mand har i sexogtredive Timer været indespærret i en Sindssygeanstalt!

„Hvorledes det?"

„Hør nu. Det er paa Ære aldeles storartet!"

Og nu fortalte Politidirektøren med øjensynlig Glæde alle Omstændighederne ved Undersøgelsen.

Allerførst havde han søgt at opspore den Vogn og den Kusk, som havde været impliceret i Tyveriet. En Dame af den Slags har jo sjælden egen Ekvipage. Næste Morgen vidste han, hos hvilken Vognmand Køretøjet var lejet, og en Time efter stod Kusken i Politidirektørens Kontor.

Han mindedes godt, at han først havde kørt Damen — en Udlænding — til en Guldsmedbutik, derpaa var hun atter steget ind i Vognen tilligemed en ung Herre og saa gik det til et meget net Hus, hvis Adresse Kusken nøjagtig opgav. Tyve Minutter efter dette Forhør ringede én af de dygtigste Opdagelsesbetjente, fulgt af Kusken, paa i ovennævnte Hus. Ejeren var Læge, — og en meget dygtig Læge, bekendt Specialist i „nervøse Sygdomme", — en mild Benævnelse, hvorunder man saa meget som muligt søger at skjule det stygge Ord Galskab. Det var ham, der — naturligvis uden at ane det — havde været Damens Medskyldige. Ti Minutters Samtale var tilstrækkelig til at bevise Lægens Uskyldighed og til at afsløre Intrigen i dette Drama, — eller snarere denne Komedie, hvis Forfatterinde virkelig havde udviklet en sjælden Opfindsomhed.

Otte Dage før Tyveriet var en smuk ung Dame — Diamantdamen — Signalementet var det umuligt at tage fejl af — kommen for at raadspørge den dygtige Læge.

Hun var meget sørgmodig, — ganske modløs, viste de umiskjendeligste Tegn paa virkelig Sorg, mens hun betroede ham, at hun i den sidste Maaned var bleven ramt af en rædsom Ulykke: hendes Mand var pludselig bleven sindssyg. En aldeles mærkværdig fix Idé havde forstyrret hans Forstand. Han var blevet greben af en affindig Lidenskab for kostbare Smykker, og denne Mani bragte ham ofte i det ustyrligste Raseri.

Det begyndte med, at han indbildte sig at være Ejer af en stor Mængde pragtfulde Juveler; derefter gik han i en stadig Ængstelse for Tyve, og beskyldte alle for at have bestjaalet ham. Den mindste Modsigelse var ham utaalelig — han faldt hen i Forbavselse, der fordetmeste endte med forfærdelige Vredesudbrud. Anfaldene blev med hver Dag hyppigere og voldsommere. Hun vidste ikke, hvad Øjeblik han kunde blive farlig for sine Omgivelser . . . . Hvad skulde hun gøre? . . . . . Hun maatte vel faa ham anbragt i en eller anden Anstalt, men det var en frygtelig Tanke for hende at skilles fra den syge! Hun oprørtes ved Muligheden af at anvende Vold paa én, der var hende saa dyrebar! Hvordan skulde hun dog bære sig ad, for at alt kunde ské uden at saare hendes Følelser altfor meget?

Doktoren havde søgt at finde Udveje, havde foreslaaet flere Planer, og Enden paa deres Samtale blev, at følgende Bestemmelse fastsloges: den unge Frue skulde faa sin Mand med til Lægen, Talen skulde kun dreje sig om en Konsultation; derpaa skulde hun, under et eller andet Paaskud, gaa ud af Stuen, og da Lejligheden havde to Udgange, vilde det være hende en let Sag at slippe bort uden at den syge mærkede noget, — og saa skulde Lægen tage Resten paa sin Samvittighed.

„Ja, ja, Doktor, — saa er det afgjort. Men jeg kan ikke beslutte mig til at skilles fra ham uden i yderste Nødstilfælde. Jeg vil først forsøge alt andet!"

Den modige unge Hustru havde vel sagtens prøvet alt muligt for at beholde den kære Patient hjemme, — for i sex Dage hørte Doktoren intet fra hende. Tilsidst kom hun igen, — bedrøvet, men fattet:

„Doktor, jeg betroer ham til Dem! De er mit eneste Haab!"

Derefter aftalte de, at hun allerede næste Dag skulde handle, thi Patientens Tilstand var nu saaledes, at der ingen Tid kunde spildes.

Næste Dag kom den unge Frue altsaa paa den dertil bestemte Tid, — og denne Gang var hun ikke alene. Hun blev ført ind i Venteværelset, hvor hun lod sin Mand blive; selv gik hun hastig ind i Doktorens Konsultationsværelse, stammede et Par utydelige Ord, tørrede en Taare af, — og flygtede, som var hun ude af sig selv af Smærte.

Imidlertid sad Patienten i det andet Værelse. Lægen iagttog ham gennem den halvaabne Dør. I omtrent et Kvarter blev han ganske rolig paa sin Plads. Fem Minutter efter kastede han et lidt ængsteligt Blik rundt i Stuen, — saa stod han op, begyndte nervøst at gaa frem og tilbage paa Gulvet, mens han mistænksomt undersøgte Døre og Vægge. Endelig lavede han sig til at gaa ud af Stuen, da Doktoren viste sig.

Der behøvedes ingen lang Forklaring mellem de to Herrer. Lægen henvendte et Par Ord til Patienten, der øjeblikkelig afbrød ham:

„Undskyld, — men dersom Diamanterne ikke falder i Herrens Smag, er De maaske saa venlig at give mig dem tilbage."

„Hvilke Diamanter?"

„Naturligvis de Diamanter, som Deres Frue for lidt siden tog fra mig for at vise Dem."

Deres Frue? . . . . . Den ulykkelige Mand var saa forvirret, at han bildte sig ind, at hans egen Kone var gift med en anden. Det var øjensynlig et meget alvorligt Tilfælde.

Og det blev pludselig endnu alvorligere. Lægen prøvede at svare undvigende og gjorde Brug af hele sin Erfaring som Specialist for at finde en beroligende Sætning, men Patienten hørte slet ikke efter, — med kraftig Haand greb han Lægen i Kraven og raabte:

„Stop Tyven!"

Tre Minutter efter var den Sindssyge, der fik et Anfald af Raseri, lagt i Spændetrøjen, og fem Minutter senere fik han sig et Styrtebad.

Han vilde endnu være under Behandling, hvis hans Principal ikke igaar havde havt den gode Idé at melde Tyveriet her paa Kontoret. Damen var imidlertid sporløst forsvunden, som blæst bort. De fire og tyve Timers Forspring har hun vel sagtens benyttet til at komme over Grændsen, — og hvor skulle de nu søge efter hende?"

„Og," sluttede Louis Vernet, „jeg véd, at hun aldrig er blevet opdaget. Denne Tildragelse beviser dig, kære Ven, for det første: at der endnu existerer snilde Tyve, og for det andet: at Damerne i dette som i saa grumme mange andre Stykker — er vore Overmænd."

Dina Temples Kæreste.

Af

George Sims.

I.

„Lille Tottie," sagde gamle Fru Carlisle til sin Datter, „synes Du ikke Bennet sér bleg og daarlig ud? Jeg er helt ængstelig for ham, den stakkels Dreng!"

„Jo, Mo'er," svarede Tottie tøvende, „i den sidste Tid har jeg ogsaa lagt Mærke dertil."

„Han arbejder altfor strængt paa det Kontor. Det burde virkelig ikke tillades i et kristeligt Land. At tænke sig, at han ikke kan slippe hjem før Kl. 12—1 om Natten. Ja, jeg véd det bestemt, for jeg falder aldrig i Søvn, før han kommer."

„Har han sagt dig, Mo'er, at han maa blive saa længe paa Kontoret?"

„Han siger, de har en Sag, som tvinger dem til at blive der til henad Kl. 9—10, og saa maa han enten gaa en lang Tur eller ud paa et eller andet Forlystelsessted, for ellers kan han ikke sove, saadan som de fylder hans Hoved med Tal og alle den Slags Ting."

Tottie kastede et stjaalent Blik paa sin Moders Ansigt. Var det muligt, at selv en øm Moder kunde lade

sig føre bag Lyset ved et saa grovt Paafund som Bennets Forklaring af sin sene Hjemkomst.

Men Fru Carlisle var øjensynlig i god Tro. Den elskværdige gamle Dame var et Billede paa Tillid og Troskyldighed som hun sad op i Sengen med det smukke graa Haar pynteligt ordnet under Kappen. Skønt hun var Enke og i flere Aar tvungen til at holde Sengen af en smærtelig Sygdom havde Fru Carlisle beholdt det milde, tillidsfulde Blik, som gør det mest dagligdags Ansigt kønt. Skæbnen havde ikke været hende blid, thi ved hendes Mands Død ophørte deres hidtil rigelige Indtægt. Og kun i kort Tid havde hun baaret Enkesløret, da hun blev kastet paa Sygelejet for at tilbringe Resten af sine Dage dér som en hjælpeløs Invalid, afhængig af sin Søns og sin Datters Understøttelse. Men hverken Modgang eller Smærte havde forandret hendes milde Sindelag. Aldrig kom der et vredt Ord over hendes Læber. I Stedet for at jamre og vrisse over sin haarde Lod, bar hun den uden en Klage og fandt Trøst for alt i sin Søns Kærlighed og sin Datters utrættelige Opofrelse.

Stakkels Tottie havde det haardt nok. Siden Moderen var bleven syg, havde hun maattet være baade Husholderske, Tjenestepige og Sygeplejerske. For at faa Indtægterne til at slaa til, havde de lejet en Del af deres Hus*) ud til Logerende, og Tottie maatte være Værtinde, høre paa alle Klagerne, indkassere Huslejen og tilberede Maaltiderne. Og hvert Minut, som Husholdningspligterne ikke optog, tilbragte hun ved Moderens Seng.

Tottie var 19 Aar, ikke hvad man kalder smuk, men

*) I England er det Reglen, at hver Familje har sit eget lille Hus. O. A.

hun havde arvet sin Moders milde Karakter, og over det blege, interessante Ansigt gled der nu og da et Smil, som i Øjeblikket gjorde det smukt.

Tottie havde taget fat for Alvor og kom brillant fra sin Gærning som Husholderske. Deres Logerende blev hos dem og gjorde overmaade sjælden Kvalm. Desuden var de punktlige med Lejen og var i det hele til saa lidt Ulejlighed som muligt. Tottie vandt deres Sympathi og Agtelse ved den rolige og lidet fremtrædende Maade, hvorpaa hun holdt alt i Orden og ved sin Beredvillighed til at opfylde ethvert rimeligt Forlangende.

Hvad den ene af de Logerende angik, en ung Kontorist, vandt Tottie mere end Sympathi og Agtelse — hun tog hele hans Hjærte i Besiddelse og gav ham gladelig sit eget i Bytte. Tom Loveday var Totties højre Haand ved Styrelsen af Husets Sager og sjæleglad over at kunne være til Nytte i Husholdningen, fordi det gav ham Lejlighed til at være sammen med sin lille Kæreste. De hjalp hinanden med at hænge Skilderier og Gardiner op, flytte Møblerne om, tage Tæpperne op og pusle i Haven. Mangen Kasse Kul bar Tom helt op til 2. Sal for hende, og der er ingen Tvivl om, at hvis Tottie havde givet ham Lov til det, vilde han være staaet tidligt op og have fejet Trapperne, før han gik paa Kontoret. Men i den Grad vilde Tottie dog ikke lade Tom tilsætte sin Værdighed — de havde Raad til at have en Formiddagspige, og dette Væsen var og blev Enehersker over Trapperne. Men Regningerne skrev Tom allesammen og han førte Husleje-Bogen, og naar Tottie havde travlt med Rengøring om Lørdagen, gik han ud og betalte Ugens Indkøb rundt i Butikerne, ja til sine Tider gjorde han selv alle Indkøbene.

Tottie sagde, at det var en udmærket Opdragelse for en vordende Ægtemand, og det var det ogsaa. Hvor mangt et Hus vilde ikke være lykkeligere den Dag i Dag, hvis Manden havde lært at gaa paa Torvet i Forlovelsestiden?

Men hvor var Totties Broder Bennet da henne? Hvad Del tog han i Husets Styrelse?

For at forklare dette, maa vi aabne Døren til det Skab, der gemmer Familjens Skelet, eller med andre Ord, vi maa sé, hvad der er dens ømme Punkt.

Bennet Carlisle var fem Aar ældre end Tottie — en mørk, køn ung Fyr, tre Alen i Strømpesokkerne og den flotteste Kavaller i Gaden, forgudet af sin Moder, sét op til af sin Søster, et rart og flinkt Menneske, som alle holdt af og alle satte Pris paa, men mest dog han selv.

„Min Søn Bennet!" „Min Broder Bennet!" Det var Guld værd at høre den gamle Dame og den unge Dame tale om deres Helt de sjældne Gange, naar Venner og Bekjendte kom i Besøg. Ingen maatte nogensinde forkorte Bennets Navn til „Ben". Det vilde strax have krænket Familjens Værdighed.

Bennet havde aldrig haft megen Interesse for Husholdningsvæsenet. Han var nærmest ked af, at hans Moder og Søster lejede Værelser ud, og naar han var hjemme, holdt han sig altid i en vis Afstand fra de Logerende. Han kunde godt lide Tom Loveday. Tom var jo en rigtig net Fyr, men han kunde ikke forstaa, at en Mand, der var pæn i Klæderne og havde faaet en god Opdragelse, kunde bekvemme sig til at tage Tæpper op og trække rundt med Kulkasser.

Men skønt Bennet var for stolt til at tage aktiv Del i Husets Styrelse, var han dog en pligtopfyldende Søn

og en kærlig Broder, og han gav en Del af sine Indtægter som Bidrag til Husholdningen og forærede af og til Tottie en Hat eller et Overstykke. Forresten var han en ordentlig ung Mand, drak ikke og kom tidligt hjem om Aftenen. Hans største Fejl var hans Forfængelighed, og den største Extravagance, han tillod sig, var i Klæder. Bennet var altid nydeligt klædt. Hans Benklæder og Frakker sad, som de var støbt om ham, hans Hatte skinnede altid, og hans Slips var ligefrem mønsterværdige. I det Kvarter, hvor han boede, havde raa og simple unge Fyre, der røg Kridtpiber og gik med Sjoverhatte, døbt ham „Sukkerdrengen".

Det var omtrent en Maaned før den Samtale, hvormed denne Fortælling begynder, fandt Sted, at Tottie først begyndte at blive urolig over sin Broders Opførsel.

Hendes hurtige Kvindeblik havde opdaget en Forandring i hans Væsen — en tankefuld Mine. Hun havde lagt Mærke til, at han blev endnu flottere end før i Klæder og anvendte usædvanlig megen Omhu paa sit ydre Menneske. Han var ogsaa begyndt at sno sit Overskæg paa en labanagtig Maade, og hun havde hørt ham gaa og synge nogle underlige Sange.

Han var desværre heller ikke mere den satte unge Mand, han havde været. I Stedet for at komme hjem til The Kl. 7 og saa gaa op og sidde en halv Time hos den gamle Dame, slugte han nu sin Mad og gik saa op paa sit Værelse for at gøre sig „smuk", som Tom kaldte det, hvorpaa han strax gik sin Vej igen. Somme Tider var Klokken 1 om Natten, naar Bennet kom hjem. Og et Par Gange syntes Tottie, at hans Skridt var usikre, da han listede op ad Trapperne. Hun havde hørt ham snuble over en Stol og sige et slemt Ord.

Naar saa Tottie skænkede The til sin Broder om Morgenen, tog hun ham nøje i Øjesyn og lagde Mærke til, at han saa forsviret ud, at hans friske Farve tabte sig mere og mere, og at hans smukke, mørke Øjne havde et træt, mat Udtryk.

Hun talte med Tom derom, og Tom indrømmede tilsidst, at han var bange for, at Bennet „gik i Byen".

Tottie havde kun et ubestemt Begreb om, hvad det var at „gaa i Byen", men hun var vis paa, at det ikke var noget godt. Hun trængte ikke paa Tom for at faa en Forklaring, fordi hun saa, at han nødig vilde nærmere ind paa Sagen; men hun blev meget ængstelig for sin Broder. Hun vidste, hvad hans Gage var, og hun havde læst saa meget i Aviserne om Følgerne af, at Kontorister med smaa Gager spillede Billard og holdt paa Heste og blev sent ude om Aftenen. Hun fik pludselig den Tanke, at det maaske var Billardspil, der fik Tom til at blive saa sent ude. I den sidste Tid var Bennet ikke engang kommen hjem til The Kl. 7. Men hans Moder troede fuldt og fast paa den Forklaring han gav. Kontoret maatte arbejde sent paa Grund af en vanskelig og vigtig Sag.

Der var noget, der pinte Bennet og gjorde ham syg. Omsider blev Tottie overbevist om, at det dog ikke var Billardspil. Den unge Mand havde et grublende, bekymret Udtryk i Ansigtet, som hun ikke havde sét før. Hvad kunde det være? Den unge Pige havde en instinktmæssig Følelse af, at der var noget slemt i Anmarsch, og det gjorde hende højst ulykkelig. Hun vidste, at hvis Moderens „egen Dreng" kom i Ulykke, vilde den Gamles Hjærte briste, hun, som tilbad ham og troede ham uden Fejl. Tottie bad Tom om at tale med Bennet og sé, om han ikke vilde betro sig til ham, men Tom vendte helt mod-

falden tilbage fra Samtalen. Han var blevet anmodet om at passe sig selv. Men Tom var ogsaa for Alvor urolig. Han var en Mand og kendte mere til, hvad der gør Livet stormfuldt for en ung Mand end Tottie, og i et ubesindigt Øjeblik busede han til Slut ud med sin Mistanke om, at der var en Dame med i Spillet.

„Du mener, at Bennet er forelsket?" sagde Tottie.

„Ja—a," sagde Tom og blev rød helt op til Haarrødderne, „saadan noget."

„Men hvis han er forelsket, Tom, er der da ingen Grund til at være saa nedslaaet og sé saa daarlig ud. Du er jo forelsket og —"

Tom lagde Armen om Livet paa Tottie (de var alene i Dagligstuen) og gav hende et Kys, saa hendes Kind bar Mærke deraf.

„Ja, min lille Pige," hviskede han, „men alle unge Damer er ikke Tottier. Nogle af dem plager deres stakkels Kærester og driver dem næsten til Fortvivlelse."

„Saa burde den Slags Damer aldrig have Kærester — jeg forstaaer ikke, at de faaer nogen."

Stakkels enfoldige Tottie! Havde hun kendt Verden, vilde hun bedre have forstaaet det. Saa vilde hun have vidst Besked med det ejendommelige Forhold, at de Kvinder, som plager og piner Mændene, som gør dem skinsyge og leger med deres Hjærter som Killinger med et Nøgle Garn, at just de faaer de ømmeste Kærester og binder dem til sig ved de sejgeste Lænker. Det er som oftest ikke de gode Kvinder, der elskes med den stærkeste Lidenskab — det er ikke for de gode Kvinder, at Mænd bringer de største Ofre. Hvor en Mand vil gaa ti Skridt for en god Kvinde, vil hundrede løbe en Mil for en slet.

Men til alt dette kunde Tottie ikke have noget Kjend-

skab, saa det var naturligt nok, at hun undrede sig over, at Kærligheden havde gjort hendes Broder saa elendig. Og da Tom var gaaet, og Tottie var alene, begyndte hun at spekulere derpaa. Hvis Bennet var forelsket, hvorfor sagde han det saa ikke til hende? — hvorfor sagde han det ikke til sin Moder? — hvorfor indførte han ikke sin Kæreste i Familjen? Hun var stolt af sin Tom — hun vilde ikke bryde sig det mindste om, at hele Verden vidste, han var hendes Kæreste. Da han kom hjem fra sin Rejse i Sommerferien, havde hun saa ikke kysset ham paa Trappen lige for Næsen af Droskekusken og Grønthandlerens Dreng og den gamle Dame ligeoverfor, der altid kiggede gennem Persiennerne og kendte hvert Menneske i Gaden ud og ind — meget bedre end de selv somme Tider?

Hun begyndte at gruble over, hvad Slags ung Dame det kunde være, at Bennet var forelsket i. Hun var vis paa, at hun var meget smuk. Maaske var hun rig og talentfuld, og Forældrene satte sig imod Partiet, fordi Bennet var fattig. Men det vilde han sikkert have fortalt sin Moder og sin Søster. Deres kærlige Hjærter vilde have følt med ham i hans Nød.

Og hvis det var Tilfældet, hvorfor blev han saa saa længe ude om Aftenen? Han kunde da ikke gaa og spasere med en ung Dame til Kl. 1 om Morgenen, og hvis Forældrene havde noget imod Partiet, lod de ham næppe være hjemme hos dem hver Aften.

Tottie forstod ikke det mindste af hele Sagen. Kun det ene var hun paa det rene med, at Bennet saa skrækkelig forpint ud, at han aldrig var hjemme og at han stadig blev mere og mere flot i Tøjet. Han fik nye Frakker og Hansker og Hatte hvert Øjeblik, han var begyndt at parfumere sine Lommetørklæder, og en Aften lod han en lille

Papirspakke ligge paa Bordet. Da Tottie tog den, gik den op — indeni laa en pragtfuld hvid Kamelia, svøbt i Bomuld.

En halv Time efter saa hun Bennet gaa ud ad Entrédøren med den hvide Kamelia i Knaphullet.

Hun berettede sin seneste Opdagelse til Tom, og Tom lo og sagde, at Bennet øjensynlig var blevet en „Jon", hvorpaa Tottie var lige klog og forlangte en Forklaring, hvad Tom fandt det lidt vanskeligt at give.

* * *

En Aften kom Tom tidlig hjem. Han havde længe lovet Tottie at gaa med hende i Theatret, og nu skulde det ské. Fru Martin, en af de Logerende, havde lovet at passe Huset og sidde hos Fru Carlisle.

Tom og Tottie kom lidt sent hjemmefra, og da de naaede Theatret — et Hjem for det folkelige Melodrama — var den røde Lygte ude. De prøvede Lykken et andet Sted, men alle de billigere Pladser var udsolgte, og saa spurgte Tom Tottie, om hun for en Gangs Skyld havde noget imod at gaa med i et Variété-Etablissement — der var sikkert Plads nok. Jo, det var Tottie slet ikke bange for. Saa havnede da det unge Par i en vis Salon i Londons Vestende og morede sig aldeles storartet, skønt Tottie blev en Del forarget over en af de komiske Sange, hvori en ung Dame ligefrem gjorde sig til af den Masse unge Mænd, der var rasende forelskede i hende. Tottie syntes slet ikke det var noget at lé af og fjante om. Men Akrobaterne var udmærkede, og der var en prægtig Ballet, og Tottie begyndte allerede at synes, at en Variété ikke var nær saa slem, som hun havde troet, da hun pludselig

saa noget, der fik hende til at gribe Tom i Armen og udstøde et lille Skrig.

De havde Plads paa Balkonen og ved at sé sig om i Salen havde Tottie lige faaet Øje paa en ung Fyr, der sad ved Dirigentens *) Bord med en Flaske Champagne foran sig og en stor Cigar i Munden.

Den unge Fyr var hendes Broder Bennet!

Tom fløjtede sagte. Ja, det var Bennet, med en Blomst i Knaphullet, Hatten en Smule paa Snur, og han var øjensynlig godt kendt, siden han sad ved Dirigentens Bord — en Æresplads, som kun Stamgæster fik Adgang til.

„Aa, Tom," udbrød Tottie, „hvad i al Verden skal det dog sige?"

Men før Tom kunde svare, slog Dirigenten i Bordet med sin Hammer og raabte: „Den flotte Dina Temple vil nu have den Ære at præsentere sig." Der lød et bragende Bifald, og Bennet klappede stærkt.

Et Øjeblik efter hoppede flotte Dina Temple ind, og et stort, smukt, flot ungt Fruentimmer var hun. Hun sang en kvik Sang, viste sine Tænder og gjorde Herrerne ellevilde af Henrykkelse ved hvad Tottie kaldte hendes „frække Manerer". Hun sang tre Sange — en temmelig dristig en, den sidste — og Glassene ligefrem dansede paa Bordene under Stokkeslag og Nævedask i Bifaldets Vildskab. Bennet dundrede saa voldsomt i Bordet, at Tottie ikke kunde faa sine Øjne fra ham.

---

*) I engelske Variété-Anstalter „ledes" Forestillingen af en Dirigent, der, siddende ved et Bord midt for Orkestret med Ryggen til dette, meddeler Publikum, hvem der skal optræde, og giver Signal til Applaus ved at banke i Bordet med en lille Hammer. O. A.

„Kan Du sé den unge Mand ved Dirigentbordet, ham med en Blomst i Knaphullet?“ sagde en Mand tæt ved Tottie til sin Sidekammerat.

„Ja.“

„Han er væk i Dina, naada — kommer her hver Aften — bagefter er de ude og soupere. Jeg har sét dem køre herfra sammen i hendes Ponyvogn.“

„Det er vel saadan en Fartens Pige, hva'?“

„Kan Du bande paa! Og det bedste af det hele, Du — han der spiller Violin i Orkestret, det er hendes Mand. Naturligvis er de separerede, forstaaer Du, men alligevel synes jeg den er lige fræk nok af hende at staa og kissemisse lige for Øjnene af ham, hva' beha'er?“

„Tom,“ sagde Tottie med svag Stemme, „vil Du være saa god at følge mig hjem. Jeg har det — jeg har det ikke godt.“

* * *

Der var gaaet en Uge, siden Tottie havde gjort den Opdagelse, at Bennet var forelsket i en Dame i en Variété-Anstalt, og at Damen havde en Mand.

Den unge Pige kendte tilstrækkeligt til Verden til at vide, at hendes Broder var i Fare, og at der aldrig kunde komme noget godt ud af den Historie. Og gennem Tom, hvem hun fik til at skaffe sig enhver mulig Oplysning, havde hun hørt, at Bennet i Variétéen gik under Navnet Kaptejn Thomsen, og at man antog ham for at være en ung Mand med mange Penge.

Hvordan kunde Bennet gaa dér Aften efter Aften og kaste Penge bort — hvor fik han dem fra?

Saa kom hun til at tænke paa sin Broders blege,

trætte Udseende, hans tydelige Ængstelighed og pludselig greb en forfærdelig Mistanke hende.

For at skaffe Pengene til Veje til at synes den, han foregav at være, maatte hendes Broder, hendes forgudede Broder, have begaaet en Uhæderlighed.

Uhæderlighed! Ja, nu forstod hun alt. Hun havde læst om den Slags Ting. Han var bukket under for Fristelsen og stjal fra sin Principal.

Hvorledes vilde det ende? En Dag vilde det blive opdaget og hendes Moder — aa, den Skam det vilde være! Det vilde dræbe hendes Moder, og hendes Broder vilde være vanæret for Livstid.

Hvad kunde hun gøre, for noget maatte der gøres strax? Hun turde ikke tale til Bennet — hvordan kunde en ung Pige tale til sin Broder om en saadan Sag?

Tilsidst tog hun sin Beslutning, men ikke engang Tom fik noget at vide derom. Hun var fast bestemt paa at frelse sin Broder, hvad det saa skulde koste, men hun kunde ikke sige sin Hjærtensven, hvad hun vilde gøre. Maaske vilde han have prøvet paa at afholde hende derfra. Det eneste, hun bad ham om, var at skaffe hende Dina Temples Adresse at vide, og det gjorde han.

En Søndag Aften sagde hun til sin Moder, at hun gik i Kirke. Tom var i Besøg hos en Fætter og Bennet var ude — nu var han aldrig hjemme.

Saasnart som Klokkerne begyndte at kalde, gik Tottie ud, men hun gik ikke i Kirke. Hun tog en Droske og opgav Kusken en Adresse.

Da hun saa stod udenfor Dina Temples Villa, tøvede hun. Hvad skulde hun sige til den flotte Dame? Og sæt hendes Broder var der? Det troede hun nu ikke, for han

var gaaet ud sammen med en ung Fyr, der var kommet efter ham.

Langt om længe tog hun Mod til sig og ringede paa Klokken. Men da hun var i Entréen og Pigen spurgte om, hvad hun ønskede, kom hun atter i Forlegenhed. Hvad skulde hun svare?

„Sig, at jeg ønsker at tale med Frk. Temple paa Kaptejn Thomsens Vegne."

Pigen saa et Øjeblik vist paa Tottie og gik saa ind.

Strax efter kom hun igen og bad Tottie om at gaa med; hendes Herskab var visibelt.

Tottie blev vist ind i et smukt Værelse med lækkert Møblement og rosenrøde Gardiner — lidt theatralsk, men særdeles nydeligt.

Hun stod midt i Værelset. Hun vilde ikke sætte sig. Nu vilde hun helst forsvinde. Maaske var det endnu ikke for sent. Hun gjorde et Skridt henimod Døren, og stod i samme Øjeblik Ansigt til Ansigt med Dina Temple, den flotte Chansonette.

De to Kvinder saa et Øjeblik paa hinanden uden at tale. Saa sagde den ældste af dem i en let, fortrolig Tone:

„Vil De ikke sidde ned, lille Ven?"

„T—tak," sagde Tottie og blev meget rød, „nej — nej tak."

Dina smilede.

„Hvad er det, De vil sige mig. De kommer fra Kaptejn Thomsen?"

„Ja," stammede Tottie, „han — han er min Broder."

„Deres Broder!"

Dina traadte hastigt et Skridt tilbage. Hendes An=

sigt var behandlet efter alle Kunstens Regler, men det varme Blod gav Kinderne Farve gennem Pudderet.

„Jeg — jeg forstaaer ikke," sagde hun. „Hvorfor sender Deres Broder Dem til mig?"

Tottie prøvede paa at tale, men Ordene blev siddende i Halsen. Saa gik hun helt i Stykker, skjulte sit Ansigt i sine Hænder og hulkede hysterisk.

* * *

En halv Time efter gik Tottie fra Dina Temples Hus med Øjne, der var røde af Graad. Hun havde faaet sin Historie fortalt, og Dina var bleven forfærdet derover. En godmodig, letsindig Bohemienne som hun var, der havde arbejdet for en Slyngel af en Mand til hun var bleven ligeglad ved det hele og havde sparket Skaglerne til Side, blev hun dybt rørt over det naive i Tottie Carlisles Opførsel. Desuden blev hun forfærdet over at høre, at hendes Tilbeder ikke var en ung Velhaver, men en fattig Kontorist, der endda skulde understøtte en Moder og en Søster. Hun gøs, da Tottie hulkende skildrede sin Frygt for, at Bennet maatte have brugt uhæderlige Midler for at faa de Penge, han bortødslede i Variétéen for at gøre et flot Indtryk.

Dina havde Taarer i Øjnene, da hun sagde Farvel til Tottie og trykkede sine sminkede Læber mod den unge Piges rene Pande.

„De skal faa Deres Broder igen, lille De, det lover jeg Dem. Dina Temple holder altid sit Ord. Men skriv mig ttl, hvis der skulde indtræffe noget."

Det lovede Tottie; og da hun gik ned ad Trapperne, greb en pludselig Indskydelse hende. Hun løb tilbage, slog

Armene om Halsen paa Chansonetten og takkede hende for hendes Venlighed mod en stakkels lille ulykkelig Pige.

Da Tottie kom hjem, traf hun Bennet i Dagligstuen. Han gik op og ned i Værelset; hans Ansigt var saa blegt som Døden.

„Bennet," raabte hun, „hvad er der i Vejen?"

Hendes Broder saa et Øjeblik paa hende. Han var i Tvivl om han skulde skrifte for hende eller ikke.

Saa tog han hendes Hænder og drog hende hen imod sig.

„Tottie," sagde han, „jeg vil gærne bede dig om at bringe Moder et Budskab fra mig — et Budskab, som jeg selv er for fejg til at paatage mig."

„Er det saa slemt, Bennet?"

„For hende, ja; jeg rejser snart."

„Rejser! Hvorhen?"

„Til Amerika!"

„Er det nødvendigt, lille Bro'er? Tænk paa, hvor vi vil komme til at savne dig, hvor forfærdelig Skilsmissen vil blive for hende. Nu er hun bedrøvet over, at vi sér saa lidt til dig. Hvor vil hun saa ikke sørge, naar hun véd, at Du er Tusinder af Mile borte — at hun maaske aldrig faaer dig at sé mere?"

„Jeg har overvejet det altsammen, Tottie, men jeg maa rejse. Jeg — jeg — Sagen er, at jeg er i en slem Knibe. Jeg sidder i Gæld til op over begge Ørene og jeg maa herfra."

„Gæld," sagde Tottie og saa sin Broder fast i Øjnene, „og er det saa det værste, Bennet?"

Den unge Mand fo'r sammen og Blodet farvede hans Kinder.

„Hvad vil Du sige med det?" raabte han og knuged

sin Søster om Haandleddet. „Du — Du har altsaa kigget i mine Sager — Du har spioneret."

Han stødte hende vredt fra sig.

„Jeg har ikke spioneret," svarede Tottie med en lidt irriteret Betoning, „men jeg er heller ikke blind. Aa, kære Bennet," vedblev hun i en anden Tone, „jeg har ikke før sagt noget, men jeg har længe vidst, at Du led og havde mange Bryderier. Vil Du ikke sige mig, hvad det er, hvad Du — vil Du ikke lade mig prøve paa at hjælpe dig?"

„Hjælpe mig, det kan Du ikke," sagde Bennet med et Suk, „det kan Ingen nu!"

„Maaske jeg kunde," blev Tottie ved.

„Tottie, hvis jeg siger dig alt, vil Du saa love mig at holde det hemmeligt for alle — lov, at Du aldrig vil sige det til nogen, ikke engang Tom!"

„Det lover jeg."

„Saa skal jeg sige dig, hvorfor jeg rejser. Jeg rejser, fordi jeg vil blive arresteret, hvis jeg bliver, fordi jeg har taget Penge, som ikke tilhørte mig, og om faa Dage vil alt blive opdaget, hvis jeg da ikke kan skaffe 2000 Kroner."

„Aa, Bennet!"

Tottie kunde ikke sige mere. Hun skjulte sit Ansigt i sine Hænder. Hendes skrækkeligste Anelse gik i Opfyldelse.

„Det var ikke min Hensigt at være saa slem, Tottie, det forsikrer jeg dig," stammede hendes Broder. „Jeg troede, jeg kunde skaffe Pengene igen. Jeg havde faaet Løfte om højere Løn fra forrige Maaned, men jeg havde Hovedet fuldt af saa mange Ting og kom til at gøre en styg Bommert, og saa fik jeg bare Grovheder i Stedet, og en anden Kontorist er blevet sat over mig, og ved Ugens

Slutning skal jeg overgive ham mine Bøger og Regnskaber, og der er flere Pengebeløb, som jeg har indkasseret for Firmaet og de er ikke ført til Bogs. Det bliver altsammen opdaget, og det er ude med mig. Derfor rejser jeg før det bliver opdaget; jeg kan ikke blive og sé Vanæren i Øjnene. Naar jeg er borte, saa vil Du sørge for, at Sandheden aldrig kommer Moder for Øre, ikke sandt? Det vilde dræbe hende."

„Og hvis Du havde disse Penge, Bennet, vilde det saa redde dig — vilde Du saa love aldrig tiere at blive ledet i Fristelse."

„Aa," raabte den unge Mand lidenskabeligt, „blot jeg maatte prøve engang endnu, blot jeg kunde gøre Fortiden om igen!"

„Saa skal jeg prøve at skaffe dig Pengene."

„Du!" raabte den unge Mand, „2000 Kr.! det er umuligt!"

„Jeg lover intet, Bennet, jeg siger kun, jeg skal prøve derpaa!"

* * *

Den Nat laa Bennet og kastede sig paa sit Leje uden at faa Søvn i Øjnene. Det var kommet til en Krise i hans Liv. Hvis Tottie — paa en eller anden mystisk Maade — skaffede ham disse Penge, hvis han reddede sit gode Navn, kunde han saa holde sit Løfte? Han var forelsket i Dina Temple — vanvittig skinsyg paa Enhver, der nærmede sig hende. Hvorledes kunde han blive ved at kende hende, hvis han for Fremtiden kun var den fattige Kontorist. Hun troede, at han var Kaptejn Thomsen med Masser af Penge. Ganske vist gav han hende kun en simpel Present fra Tid til anden — en Blomst, en

Buket — men han maatte optræde med en vis Flothed for at blive modtaget i hendes Kreds. Han troede, at hun var forelsket i ham — at hun vilde lade sig skille fra sin Mand for at gifte sig med ham. Naar han var vis paa, at hun virkelig elskede ham, vilde han sige hende Sandheden. Men endnu var han ikke ganske vis derpaa. Hun lod ham følge sig til Vogns. Hun lod ham undertiden soupere med andre Venner i hendes Hus. Hun var altid meget rar og elskværdig mod ham, men hun havde aldrig givet ham nogen direkte Opmuntring.

Men han var forelsket til op over begge Ørene. Den flotte, smukke Kvinde havde ganske erobret ham. Han følte, at han for hendes Skyld kunde ofre alt andet, som var ham kært her paa Jorden. Det var en vild Strøm af Lidenskab, der drev ham henimod Besiddelsens Maal og fejede hver Hindring bort i sit rasende Løb.

Da Morgenen kom, havde Bennet taget sin Beslutning. Han vilde tale med Dina i Variétéen samme Aften og bede hende om at rejse med ham til Amerika. Han kunde selv synge; han vilde ogsaa optræde. Uden hende kunde han ikke leve, og hvis han blev i England, vilde han blive arresteret. Det var en vild Idé, men Fyren var vild.

II.

Dina Temple havde, for at bruge et populært Udtryk, gjort Bennet Carlisle „kulret.“ Han havde aldrig været forelsket før — han havde ikke omgaaedes andre Damer end sin Moder og Søster, og indtil den sidste Tid

havde han været et roligt Hjemmemenneske, der satte mest Pris paa en rolig Aften og en Bog. En sjælden Gang var han gaaet i Theatret eller i en Varieté med en Ven fra Kontoret, og det var ved en Lørdageftermiddags-Forestilling i Oxford-Hallen, at han sammen med en Kammerat første Gang saa Dina Temple og gjorde hendes personlige Bekjendtskab. Bennet stod i en af Korridorerne og talte med en Sagførerfuldmægtig, som han kjendte, og det traf sig just, at denne unge Mand var ansat hos det Firma, som havde besørget Separationen mellem Dina og hendes Pjalt af en Mand, han, der havde taget alle de Penge, hun tjente, og kun havde mishandlet hende til Gengæld. Dina kom igennem Korridoren og hilste paa Sagførerfuldmægtigen, og han præsenterede Bennet for hende.

Den unge Mands naive, aabne Maade at tale fængslede Dina og hun blev staaende og passiarede. Da hun næste Gang mødte Bennet, kom hun hen til ham med et Smil og spurgte efter hans Ven. Bennet var anskudt fra første Øjeblik. Han følte sig i høj Grad stolt over at staa paa en fortrolig Fod med denne kønne, flotte Pige, hvis Portræt hang rundt om i Kunsthandlervinduer, og hvis Ry var stort i Varieté-Verdenen. Og Dina kom paa sin Side ogsaa til at synes godt om Bennet. Han var saa forskjellig fra de blaserede, pjattede, affekterede Pandehaarspyntede Kavallerer, som plejer at holde til i Varietéerne. Bennet var saa ærlig, og, som Dina leende udtrykte sig, saa uskyldig. Men Dina havde ikke det fjærneste Begreb om, hvem hendes Beundrer virkelig var. Hans Ven havde for Spøg præsenteret ham som „Kaptejn Thomsen," et Øgenavn, Kammeraterne havde givet ham paa Grund af hans store Lighed med en ung Mand af dette Navn, hvem Politiet meget gjærne ønskede at træffe sam-

men med i Anledning af nogle Svindlerier. Bennet lo deraf, da han blev præsenteret, men siden hen, naar Dina kaldte ham Kaptejn Thomsen, rettede han hende ikke. Han havde en ubestemt Forestilling om, at han vilde staa højere i en syngende Dames Agtelse som en ung, flot Militær, end hvis han tilstod, at han kun var Bennet Carlisle, Kontorist paa et Sagførerkontor.

Lidt efter lidt modnedes deres tilfældige Møder til et nærmere Bekendtskab, og Bennet besøgte Dina i hendes Villa, inviterede hende ogsaa et Par Gange til Souper i en nærliggende Restaurant. Dina var ualmindelig elskværdig mod den unge Fyr, ikke af nogen slet Bevæggrund, men fordi hans friske Beundring og ærlige, mandige Væsen tiltalte hende. Hans Maade at gøre Kur var saa forskellig fra de Opmærksomheder og Uforskammetheder, hun var vant til fra de Bygængere og velstaaende Labaner, der sværmer om de fleste Varieté-Damer.

Dina var i Virkeligheden et letsindigt Pigebarn med et godt Hjerte. Under heldigere Livsforhold vilde hun være blevet en kærlig Hustru og en trofast Moder, men hendes Liv var blevet ødelagt i en ung Alder. Det gode i hende havde aldrig faaet Lejlighed til at vise sig; den ægte Kvindeligheds skønne Blomster var visnede, før de var sprunget ud, fordi de havde manglet det Kjærlighedens Solskin, hvori de alene kan voxe sig store.

I Varieté-Sproget var Bennet Carlisle eller rettere Kaptejn Thomsen, Dinas „Jon," men deres Forhold var fuldkomment uskyldigt. Dina vidste, at Kaptejnen sværmede for hende, og tilsidst kunde hun ikke skjule for sig selv, at hun holdt meget af ham. Men hun vidste, at han var god og ærlig og havde hele Livet for sig endnu — derfor tøvede hun med at lade ham knytte sin Skæbne fastere

til hendes. Hun tænkte undertiden paa, om han vel var rig, hvem hans Venner var, og om der var nogen god Kvinde, der elskede ham.

Til sine Tider, naar hun saa, hvor dybe hans Følelser var, og hvor fuldstændig han var bedaaret af hende, følte hun sig fristet til at opfordre ham til at gaa sin Vej og glemme hende — at sige ham, at hun ikke kunde bringe ham nogen Lykke — at hans Kjærlighed var alt for ædel overfor en Kvinde som hende; men hun kunde ikke bekvemme sig til at berøve sig selv den eneste Solstraale i sit mørke Liv — denne ærlige, rene unge Fyrs Kærlighed, hans trofaste Hengivenhed.

Totties Besøg aabnede Øjnene paa Dina. Nu saa hun klart Faren ved Situationen og forfærdedes ved Tanken om, at hun havde leget med den unge Mands Hjærte og drevet ham saa vidt, at han for hendes Skyld havde begaaet en Handling, der vilde forspilde hele hans Fremtid og faa hans Moders og Søsters ømme Hjerter til at briste. Hun var dybt og pinligt rystet og da Tottie var gaaet, blev det Dinas Tur at briste i Graad, og hun græd, til hendes Øjne var røde og svulne og hendes Ansigt skjoldet af Taarer. Hun havde ikke hulket saa bittert, siden den Dag, hun stod ved sin Moders Grav og forstod, at den eneste sande Ven, hun havde til at holde sig oppe i sit elendige ægteskabelige Liv, nu laa dér kold og stille for bestandig.

Men da alle Taarerne var flydt og Verdensdamen ved en Kraftanstrængelse var kommet noget mere i Ro, havde Dina besluttet sig til, hvad hun vilde gøre. Nu skulde det være slut med den Historie, hun vilde mande sig op til at bryde Forholdet, hvor haardt det end vilde falde hende, og frelse Bennet fra Følgerne af hans Be-

daarelse. „Dina Temple holder altid sit Ord.“ Det var hendes sidste Ord til Tottie, og de, der kjendte Dina Temple, kunde vidne om, at det ikke var tomt Praleri.

Engang havde en af de modbydelige Fyre, der trives saa godt i Varietéerne, en rig, gemen Pjalt forfulgt hende med sine Opmærksomheder, og Dina havde sagt til ham:

„Hvis De fornærmer mig igen, skal De komme til at fortryde det!“

En Aften, da Dina sang en Vise i Karakterdragt — hun var Jokey og havde en lille, juvelbesat Ridepisk i Haanden — kom den omtalte Fyr, der var halvfuld, med en fornærmelig Bemærkning om hende, og saa højt, at alle kunde høre det. Folk raabte: Smid ham ud!“ men Dina ventede ikke til Politiet kom til Stede. Hun løb ned af Scenen, ind i Parkettet og slog ham tre Gange af fuld Kraft over Ansigtet med sin Pisk.

Sagen vakte stor Opsigt i sin Tid, og Dina var Dagens Heltinde. Hele Sammenhængen blev fortalt i Bladene og gjorde den ikke andet, gav den dog Dina Navn for at holde sit Ord.

Det var denne Kvinde, som havde lovet Tottie, at hun skulde faa faa sin Broder igen, og at han ikke skulde gøre flere Dumheder for hendes Skyld.

* * *

Aftenen efter Sammenkomsten fik Dina et lille Brev fra Tottie. Det meddelte alt, hvad der var sket — endogsaa Bennets Tilstaaelse, at han skulde skaffe 2000 Kr. tilveje. „Disse Penge“, skrev Tottie, „haaber jeg nok at faa ved en Vens Hjælp, men hvis De kan forhindre min Broder i at rejse bort fra os, saa stoler jeg paa, at De gør det.“

Der var mere i Brevet. Det var et nydeligt, uskyldigt, tillidsfuldt Brev, og det rørte Dina dybt. Hun tænkte, hvem mon den Ven kunde være, der maaske vilde skaffe 2000 Kroner.

Hun vidste intet om Tom Loveday eller at Tottie havde den vilde Ide, at Tom kunde laane et Par Tusinde Kroner af en af de rare, gode Folk der averterer, og at de Alle kunde spare lidt hver Uge og betale Laanet tilbage lidt efter lidt.

Da Dina den Aften hoppede ind paa Scenen i Varietéen for at synge sin Sang dér, sad Bennet paa sin sædvanlige Plads ved Dirigentens Bord.

Han kaster et stjaalent Blik paa ham og blev forfærdet ved at se, hvor bleg og daarlig han saa ud. Men han klappede ligesaa kraftigt som ellers, og der kom Farve i hans Ansigt, da Dina begyndte at synge og Publikum satte sig tilrette for rigtig at nyde den feterede Sangerindes pointerede Foredrag.

Det var en uheldig Sang for Dina at synge i den Stemning, hun var. Sangen hed „Den grønne unge Mand", og handlede om et flot, ungt Pigebarn, som fik Juveler og alle mulige dejlige Presenter af en idiotisk Tilbeder, men hele Tiden elskede „en smuk, rask Fyr med en sort Moustache." Sangen morede altid Folk, fordi Dina foredrog den med et svært Humør. Saadan som hun blinkede med Øjet, medens hun beskrev, hvorledes hun tog imod Heste og Vogn af den grønne unge Mand og samme Dag inviterede Sorte Moustache ud at køre med Presenten, fik hver Aften Salen til at ryste af Bifald. I et andet Vers forærede den grønne unge Mand hende en Villa, og da den var smukt møbleret paa den grønne unge Mands Bekostning, kom Sorte Moustache naturligvis „til The hver

Aften," og Damen var „ikke hjemme," naar den grønne ringede paa. Naturligvis blev det til Slut opklaret af Hensyn til den britiske Moralitet — at Damen var hemmelig forlovet med Sorte Moustache og kun tog mod den grønne Ynglings Presenter, for at give ham en Lektion.

Indtil sidste Vers var Sangen ikke synderlig moralsk, men Tvetydighederne var godt emballerede, og naar Dina blinkede og fniste og fortalte en hel Del extra med Øjnene, blev Folk altid himmelglade.

Men i Aften gik Meningen i Sangen pludselig op for Dina som aldrig før. Hun følte, hvilket foragteligt Fruentimmer det Pigebarn, hun fremstillede, i Virkeligheden var. Hun kom til at tænke paa, om den grønne, unge Mand mon havde en Moder og Søster hjemme, der vilde blive trukket med i den unge Nars Fald, det, der engang maatte komme. Hun kunde ikke le over den Grønnes Nederlag, og hun kunde ikke fnise, da hun beskrev, hvor yndig Sorte Moustache var, fordi hun følte, at han var en lav Bandit og en modbydelig Karl, naar han vilde dele Rovet.

Hun sang Sangen uden Humør og uden Liv, og det gjorde blot dens Raahed endnu mere iøjnefaldende. Hun skammede sig over at synge en saadan Sang, og da hun var færdig, var der næppe en Haand, der rørte sig.

For første Gang havde Sangen ikke slaaet an.

„Hvad er der i Vejen med Dina?" „Dina er helt fra det." „Pigebarnet har ondt." „Hvor det var en væmmelig Sang!" Der bredte sig en medlidende Summen ud over hele Salen, da Dina gik af Scenen, og Direktøren kom løbende og spurgte: „Hvordan havde hun fat paa det?"

Dina forklarede, at hun var meget syg. Hun gik

ind igen, gjorde en fortvivlet Anstrængelse og sang sine næste Sange kvikt nok med tilbørlig Applaus. Saa klædte hun sig om og gik ud til sin Vogn for at køre til „Syd-London“ Varietéen, hvor hun optraadte senere hen paa Aftenen.

Udenfor stod Bennet.

„Maa jeg tage med Dig til Syd-London, Dina?“ spurgte han sagte.

„Nej, ikke i Aften.“

Svaret var kort og skarpt.

Bennet studsede. Dina plejede altid at være rar og elskværdig mod ham.

„Tager du lige hjem efter „Syden“ eller —“

„Jeg tager hjem!“

„Maa jeg komme?“

Men uden at svare sin Kjæreste gav Dina Kusken Ordre til at køre, og Bennet blev staaende og stirrede som et Billede paa Fortvivlelse efter Vognen, der jog afsted med „flotte Dina Temple.“

Dina lænede sig tilbage i Vognen og overvejede Situationen. Jo, Bennet vilde sikkert komme hjem til hende i Aften. Hun var færdig med at synge Kl. $10^3/_4$ og kunde være hjemme halvtolv. „Kaptejnen“ vilde vente paa hende — det var hun vis paa.

Da hun kom til „Syd-London,“ kradsede hun et Par Ord ned paa et Stykke Papir, — det var en Billet til hendes Mand, Violinisten i den anden Varieté — og sendte en Dreng afsted med det. Saa trak hun i Kostume og gik ind og sang sine Sange. Men hun var uheldig hele Aftenen — Tankerne var andre Steder.

* * *

Da Dina kom hjem, var hun i stærk nervøs Ophidselse. Som Regel drak hun ikke meget, men i Aften havde hun sat mere Champagne tillivs, end hun strængt taget havde godt af. Hun vilde stramme sig op, vække Livsaanderne mod deres Villie; hun drak for at dulme Smerten i sit Hjerte og faa det Mod, hun maatte have.

Et Kvarter før Midnat kom hendes Mand. Billetten havde i høj Grad forbauset ham. Dina forklarede sin Mening i en Fart. Hvis han vilde samtykke i at gøre, hvad hun ønskede, vilde hun rive Separations-Dokumentet i Stykker, og han kunde paany tage de Penge, hun tjente. Hvad hun ønskede var ikke meget, og Manden var umaadelig villig til at faa sin Kone igen til at tjene Penge for sig, medens han drev om og brugte dem.

De holdt en kort Prøve i Dagligstuen paa den Scene, Dina ønskede opført, og saa gik hun ind i Spisestuen og ventede paa Bennet.

Det var Midnat, da han kom. Han var meget hvid i Ansigtet og meget nervøs. Han havde besluttet sig til at bede Dina om at dele hans Skæbne og rejse bort med ham. Han vidste, hun havde Kontrakt flere Steder, men de kunde jo brydes, og i de forenede Stater havde hun en glimrende Fremtid for sig. Desuden, hvis hun elskede ham — hvis! Det var det, Bennet var i Tvivl om. Sæt han nu ganske havde misforstaaet den flotte Chansonettes Opførsel mod ham!

Naa, den Tvivl vilde han i al Fald have en Ende paa i Aften.

Da han kom ind til Dina, sad hun ved Klaveret og klimprede en ny Sang igennem.

„G'aften, gamle Dreng," sagde hun og vendte sig om mod Bennet. „Saa Du kom alligevel, Du lille!"

„Ja," sagde Bennet nervøst, „jeg — jeg haaber ikke, du er vred derover?"

„Vred, nej tværtimod, rigtig glad. Hvad vil Du ha'e? En Flaske Skum?"

„Nej tak, Dina, jeg vil gærne tale med Dig."

„Virkelig? Saa tænd en Cigar og sæt Dig i en god Stol, læg Fødderne op paa Sofaen og lad, som Du var hjemme, for jeg vil tale med Dig!"

„Jasaa — om hvad?"

„Ja, nu skal Du høre gamle Dreng," sagde Dina og satte sig hen i Sofaen til Bennet, „Sagen er, at jeg er lidt i Knibe, og Du kan hjælpe mig."

„I Knibe? Du, Dina?"

Bennet blev underlig til Mode. Hvad kunde det være for en Knibe?

Dina saa, hvad Virkning hendes Ord gjorde paa Bennet, ringede saa paa Klokken og lod Pigen hente en Flaske Champagne.

Da den var kommen og aabnet, paastod hun, at Bennet skulde drikke, og for at føje hende, drak han et halvt Glas. Dina tømte sit og skænkede sig strax et andet.

Saa tog hun atter fat paa den afbrudte Samtale.

„Sandt at sige, det er smaat med Finanserne i Øjeblikket! Jeg skal bruge en 4000, og saa tænkte jeg, Du maaske vilde laane mig dem?"

„Jeg," stammede Bennet, „jo — ja, det vilde jeg naturligvis gærne, men jeg har ikke saa meget."

„Nej, Du har dem selvfølgelig ikke hos Dig, men Du kan jo sende mig en Anvisning i Morgen. Du maa da sige, at jeg aldrig har prøvet paa at faa Dig til at gi'e Penge ud eller har trukket dig op, som mange Pige-

børn vilde have gjort — saa Du kan da ikke være bekendt at nægte at hjælpe mig."

Stakkels Bennet var maalløs. Han var kommen for at sige Dina alt, for at tilstaa hende sin brændende Kærlighed og opfordre hende til at flygte med ham. Han var fast bestemt paa at sige hende at han var fattig, at hun havde kendt ham under et falskt Navn, og før han havde faaet et Ord frem, havde Dina nok saa koldblodig bedt ham om et Laan paa en 4000 Kr.

Hvad skulde han vel sige, hvad skulde han gøre?

Han blev ved at tie, med Ansigtet stivnet i Fortvivlelse.

„Du vil jo nok, gamle Fyr, ikke?" sagde Dina efter atter at have skyllet et Glas Champagne ned. „Jeg skal sige dig hele Sandheden og hvorfor jeg trænger til Mønt. En Fyr, jeg kjendte før jeg kjendte Dig, gav mig Møblerne til Villaen her, men nu er det gaaet galt for ham, og han har ikke betalt for Tingene, og nu siger de, at der er Bedrageri med i Spillet, og vil have mig trukket ind i alt det Vrøvl, hvis jeg ikke punger ud, og du kan jo nok forstaa —"

Dina taug pludselig. Bennet var blevet gulgrøn i Ansigtet, Øjnene traadte næsten ud af Hovedet paa ham.

„Den Fyr, Du kjendte før mig, har givet Dig Møblerne!" gispede han. „Er det din Mening, at —?"

Dina følte, at Farven veg fra hendes Kinder, og hendes Stemme skælvede et Øjeblik, da hun vedblev:

„Hvorfor glor Du saadan? Tror du, man kan holde et Hus gaaende som dette her paa, hvad man tjener i Varietéerne? Vær nu ikke helt Idiot — Du sidder jo og ser ud, som om Du havde slugt en Champagneflaske, og den var bleven stikkende i Halsen paa Dig. Giv mig en

Anvisning paa din Bank. Du kan skrive den paa et Ark Papir over et Stempelmærke. Nu skal jeg hente Pen og Blæk."

„Nej, nej," raabte Bennet hæst, „jeg kan ikke. Aa, Gud tilgive mig! Jeg havde aldrig troet, at Du var én af den Slags!"

„Hvad vil Du sige med det," skreg Dina med godt lavet Raseri, „hvad troede du da, jeg var? Hør nu en Gang min gode „Kaptejn", De har ladt, som De var hjemme i mit Hus i længere Tid, kørt rundt med mig i min Vogn, trakteret mig med Aftensmad en Gang imellem og gjort Kur til mig. Bildte De Dem ind, at jeg var Nonne eller Præstekone, da De begyndte paa de Dele?"

Bennet rejste sig mat. „Lad mig gaa," sagde han, „jeg skal komme i Morgen og forklare det hele." Han mere vaklede end gik hen imod Døren, men før han kunde naa den, blev den aabnet fra den anden Side og Dinas Mand traadte ind i Værelset.

„Nu har jeg en Høne at plukke med Dem," sagde denne Hædersmand. „Hvad er den a' at lukke sig inde med min Kone paa denne Tid af Natten?"

Dina brast i Latter, men den lød hul, hysterisk.

„Snuppet min grønne, unge Mand," raabte hun, „det var ikke saa tosset en Fælde, hva'?"

Bennet saa fra Dina til hendes Mand i stum Forbavselse. Han kunde næppe tro paa sine egne Sandser. Han laa sikkert hjemme i sin Seng, og det hele var et Mareridt. Om et Øjeblik vaagnede han nok og gned sine Øjne, og raabte: „Gud være lovet," fordi det kun havde været en hæslig Drøm.

Men det var ingen Drøm. Dér, foran ham stod Dinas Bandit af en Mand i en truende Stilling, og Dina

selv, hans Dina, den Kvinde, han havde antaget for at være saa god og rar — hun væltede sig nu paa Sofaen, næsten kvalt af Latter.

„Hørte De, hvad jeg sa'e?" raabte Violinisten vildt, „hvad er den a'?"

„Det — det véd jeg virkelig ikke," stammede Bennet, „jeg troede, at De og Deres Kone var separerede og —"

„Naa, gjorde De?" sagde Dinas Mand, saa kan De da nu se, at vi ikke er det. Folk si'er det nok, men det er ikke sandt, vel, Dina?"

„Nej, det er ikke sandt," svarede Dina, og løftede det sidste Glas Champagne i Flasken til sine Læber og tømte det til sidste Draabe.

„Naa, kan De saa høre?" blev Violinisten ved. „Jeg har ladt Dem blive ved, til jeg var vis paa at fange Dem. Min Kone har tilstaaet alt!"

„Tilstaaet alt!" stammede Bennet, „hvad mener De?"

„Jeg mener, at jeg vil ha'e Oprejsning af Dem, hvis De ikke —"

„Hvis jeg ikke —?"

Hvis De ikke betaler mig ordentlig for at holde Mund. Hvad synes De om at faa Sagen for Retten, min gode Kaptejn? Naa, hvad vil De saa gi'e for at jeg skal la'e Dem slippe herfra?"

„De lader mig gaa, eller det bliver værst for dem selv," raabte Bennet vildt, da Situationen pludselig blev ham klar. „Dette er altsaa et modbydeligt Baghold, som De har lagt for mig sammen med det Fruentimmer."

Han pegede paa Dina og saa paa hende med et Blik, der saarede dybt.

Hun sprang heftigt op.

„Saa det er et Baghold mener Du? Naa, Baghold eller ikke Baghold, Du gi'er os de Penge. Kom med dem!"

„Os!" sagde Bennet hurtigt, „det er altsaa et Baghold. Denne Scene er arrangeret mellem Dem! Ja, ja! Hvad vil De saa gøre?"

„Jeg vil slaa denne Flaske i Stykker paa Deres Ho'ede, og saa vil jeg la'e Dem arrestere," sagde Manden, „hvis De ikke afleverer Mønten. Tag De nu heller og pung ud, det er dog bedre end at faa sit Navn i Bladene."

„Det er altsaa det, De vil gøre?"

„Ja, det er netop det."

„Saa skal jeg vise Dem, hvad jeg vil!" raabte Bennet, og før Manden kunde gøre et Skridt, havde han ham i Struben.

Et Sekund efter laa Dina Temples Ægtefælle forslaaet og stønnende mellem Ildtøjet, hvor Bennet havde slynget ham hen, og Dina Temples Kæreste var ude af Huset.

„Det havde vi ikke oftalt," gispede den skamferede Violinist, idet han møjsommeligt kom paa Benene og varsomt gned sin Nakke.

„Du faar Dit Arbejde godt betalt," raabte Dina foragteligt og ilede forbi ham op til sit eget Værelse.

Dér lukkede hun sig inde, medens hun hulkede hysterisk og jamrede: „Hvad maa han tro om mig — hvad maa han tro om mig? Og jeg elskede ham saa højt. Gud tilgive mig, jeg har aldrig vidst, hvor højt jeg elskede ham før nu!"

* * *

I de følgende to Dage var Bennet som et galt Menneske. Han snakkede højt og mumlede afbrudte Sætninger og lignede ganske en, hvis Forstand har faaet sit Knæk ved en forfærdelig Katastrofe.

Hans Kærlighed til Dina var død. Han troede nu, at han var bleven holdt for Nar af en skamløs Æventyrerske, og det var for dette Fruentimmers Skyld, han havde ødelagt sin Fremtid. Det var for dette Fruentimmers Skyld, at han havde gjort det, der vilde volde dem, han elskede, Sorg og Skam.

Da han kom ned til Frokost den tredie Dag, sad Tottie allerede for Enden af Bordet. Tom havde spist og var gaaet i Forretningen. Han skulde være tidligere paa Kontoret end Bennet.

Tottie havde lagt Mærke til sin Broders Opførsel, men Intet sagt. Hun gjættede, hvad der var i Vejen. Men i Dag skænkede hun sin Broders The og bad ham saa lægge „Telegrafen" et Øjeblik, da hun havde noget at sige ham.

„Hvad er det?" spurgte Bennet.

„Kun dette, Du!" Og Tottie rakte sin Broder 20 Hundredekronesedler. „Jeg lovede Dig," sagde hun, da Bennet tog dem med et forbavset Udtryk, „at jeg vilde skaffe Dig Pengene, hvis jeg kunde. Her er de!"

„Men, Tottie", stammede Bennet „hvor har Du dog faaet dem fra?"

„Det er min Hemmelighed, maaske siger jeg Dig det, naar Du har betalt mig dem tilbage."

Hun sagde aldrig Bennet Sandheden; hun gav ham en lille hvid Løgn at løbe med senere hen. Posten havde den Morgen bragt et Brev fra Dina med Sedlerne indlagt, og de Ord, at Tottie rolig kunde tage imod dem som

Laan eller Gave. Det var hendes egne Penge, som hun havde tjent ved sit Arbejde, „og," tilføjede Dina, „jeg har givet Dem Deres Broder tilbage. Han vil aldrig tænke paa mig mere."

Men Tottie vidste ikke, at Dina havde ofret alle sine Smykker for at skaffe de 2000 Kroner tilveje. Hendes Mand havde nu Ret til hendes Gage, saa den kunde hun ikke tage Forskud paa.

* * *

Atten Maaneder efter var der Dobbeltbryllup i en Kirke tæt ved Familien Carlisles Hus.

Tom Loveday var den ene Brudgom — hvem han blev gift med, er det næppe nødvendigt at fortælle. Den anden Brudgom var Bennet Carlisle, og den unge Dame, han ægtede, var Toms smukke Kusine Jenny. Det havde været en kort Forelskelse, der vaagnede den Sommerferie, da Bennet tog ud med Tom til hans Hjem paa Landet, og det blev hurtigt afgjort, at Bennet og Tottie skulde have Bryllup paa en og samme Dag.

Gamle Fru Carlisle kunde ikke komme med i Kirken, men de to lykkelige Par kom lige tilbage derfra til Bryllupsfrokosten hjemme, og saa gik de op til deres kjære, gamle Moder og viste hende de smukke Brudegaver, og sagde hende hvem de kom fra.

Der var navnlig en, som den gamle Dame var helt indtaget i. Det var et pragtfuldt Guldarmbaand med følgende Indskrift: „Til Bennet Carlisles Hustru fra en, der har holdt meget af hendes Mand."

„Hvem er det fra, min Dreng?" spurgte Fru Carlisle.

„Jeg ved ikke, Moder," sagde Bennet, „jeg har prøvet paa at gjætte det."

Kan Du ikke tænke det, Tottie?" spurgte Tom.

Tottie rystede paa Hovedet og ledte Samtalen ind i et andet Spor. Hun vilde nødig lyve, og hun var den eneste der virkelig vidste det, thi da hun sendte de laante Penge tilbage til Dina Temple, havde hun skrevet til hende om Broderens forestaaende Bryllup, og hendes Kvindehjærte gjættede strax, hvem det var, der „havde holdt saa meget" af Bennet.

Men selv Tottie anede aldrig det frygtelige Offer, flotte Dina Temple havde bragt, for at frelse den Mand, hun elskede, og hans Kjære fra Sorg og Skam.

Bum-Bum

af

Jules Claretie.

I.

I sin lille hvide Seng laa Barnet bleg og stille og stirrede ihærdigt rundt omkring i Stuen, denne Stirren, der faar os til at tænke, „mon ikke de syge allerede ser det, som ellers er skjult for de levende".

Moderen sad ved Sengen og bed sig i Fingrene, for ikke at komme til at skrige sin Smerte ud, forpint og angst fulgte hun Sygdommens Vækst paa det stakkels lille Væsens afmagrede Ansigt, medens Faderen, en flink Arbejder, forgæves søgte at holde de Taarer tilbage, der piplede frem under hans Øjenlaag.

Solen stod op, en klar og skjøn Junisol, og kastede sine Straaler ind i det lille Værelse i Abedissegade, hvor lille Frans laa for Døden, Jacob og Marie Legrands lille Frans.

Han var kun otte Aar gammel. For blot tre Uger siden, hvor var han da ikke rødmusset den lille Krøltop, og glad og munter som en Lærke! Saa var han en Dag blevet bragt hjem fra Kommuneskolen feberhed, med tungt

Hoved og brændende smaa Hænder. Siden da havde han ligget til Sengs; af og til, naar han saa paa sine smaa Støvler, som hans Moder havde børstet og stillet saa pænt hen i et Hjørne, kunde han udbryde: „Nu faar lille Frans ikke mere Brug for sine Støvler, han skal aldrig mere i Skole, saa dem kan vi godt kaste bort."

„Det maa Du ikke sige," havde Faderen saa sagt, men Moderen havde skjult sit lyse Hoved i Puden for at lille Frans ikke skulde høre, at hun græd.

Denne Nat havde Frans ikke fantaseret, men Doktoren havde været urolig et Par Dage paa Grund af en Nedslaaethed hos den lille, der næsten mindede om Selvopgivelse, som om den lille otteaars Knark allerede kunde føle Livslede. Han var træt, stille, og bedrøvet; han kastede sit spinkle Hoved frem og tilbage paa Hovedpuden, han vilde slet ikke nyde noget, ikke et Smil kom der over de stakkels smaa tynde Læber, og de forskrækkede Øjne søgte efter noget, Gud ved hvad, nede, langt borte . . .

„Maaske deroppe", tænkte Marie, og en Skælven gennemsor hende.

Naar han skulde tage sin Medicin, drikke lidt The eller en Smule Suppe, rystede han blot paa Hovedet, han vilde intet have.

„Er der noget Du vil have, Frans?"

„Nej, jeg vil slet ingen Ting have."

„Det gaar ikke an, dette her," sagde Doktoren, „vi maa se at faa Bugt med denne Sløvhed, jeg holder slet ikke af det. I er jo hans Forældre, og maa kende ham, I maa se at faa lidt Liv i den lille Krop og faa ham ned paa Jorden igen, denne Svæven i det blaa, den duer ikke." Og saa var han gaaet. Ja, hvad skulde de finde paa? De kendte ham, ja, det ved Gud, hvem skulde

kende deres lille Frans, hvis de ikke gjorde det. De vidste nok hvor han morede sig den lille Knægt, naar han om Søndagen fik Lov til at plyndre Hvidtjørnene og vende hjem til Paris paa Faders Ryg, med Fanget fuldt af de duftende hvide Blomster; de vidste, hvor han morede sig med Mester Jakel, naar han fik Lov til at komme inden for Snoren og sidde paa Bænken ved Siden af Rigmands Børn. Jacob Legrand havde købt store Billedark med brogede Soldater og kinesiske Skyggebilleder, som han klippede ud og lagde paa Barnets Seng, han lod dem danse for Frans og søgte at faa den lille til at le, medens han selv var nær ved at græde. „Kan Du se Sprællemanden, Tingelingeling — — og se her er en General; kan Du huske, at vi en Gang har set en General i Boulogneskoven? Naar Du nu drikker din Havresuppe pænt, skal jeg købe Dig en rigtig General med en Uniform af Klæde og med Guldepauletter. „Naa, vil Du gærne have en saadan General?"

„Nej," sagde Barnet med tør Feberstemme.

„Vil Du have en Pistol — et Gevær — eller Springkugler, vil Du, lille Frans?"

„Nej, nej," svarede den lille Stemme bestemt, næsten grusomt.

Og til alt, hvad der blev sagt, til alle de Sprællemænd, til alle de Drager og Balloner, som blev lovet ham, sagde den lille Stemme, medens Forældrene saa fortvivlede paa hinanden: „Nej, nej, nej!"

„Men hvad vil Du da have, min egen Frans, sig det, der er nok noget, ikke sandt, sig det til Moder." Og hun lagde sin Kind paa den lille Patients Hovedpude og hviskede ham det i Øret, som om det var en Hemmelighed.

Saa rejste Barnet sig op i Sengen og strakte sin

lille Haand ud med en Bevægelse, som var der noget, han vilde gribe, og pludselig svarede han med en underlig Betoning, ivrigt, samtidigt bydende og bedende: „Jeg vil have Bum-Bum!“

II.

Bum-Bum!

Den stakkels Moder kastede et forskrækket Blik paa sin Mand. Hvad mente Barnet? Var det i Vildelse, denne frygtelige Vildelse, der nu kom igjen?

Bum-Bum!

Hun vidste ikke, hvad det betød, og hun blev bange for dette besynderlige Ord, som Barnet nu gentog med en sygelig Haardnakkethed, som om han ikke før havde vovet at give sine Ønsker Form og nu klyngede sig til dette Ord med en ubetvingelig Ihærdighed.

„Ja Bum-Bum, Bum-Bum, jeg vil have Bum-Bum.“

Moderen havde nervøst grebet sin Mands Haand og som en Affindig hviskede hun til ham;

„Hører Du, hvad han siger, han er jo vild igen.“

Men paa Jacobs furede Ansigt spillede et Smil, et lykkeligt, overrasket Smil, som hos en dødsdømt, der pludseligt opdager en Mulighed for at blive fri.

Bum-Bum! nu huskede han en Formiddag i Paaskeferien, han havde taget Frans med i Cirkus. I hans Øre klang endnu Barnets jublende Latter over Clovnen, en dejlig Clovn i sort Trikot, besat med Guldpailetter og med en vældig Sommerfugl, der skinnede i alle Regnbuens Farver, paa Ryggen. Aa, denne Clovn, der sparkede til en Staldmester og gjorde alle Slags Narrestreger, der stod paa Hovedet saa stiv som en Pind og saa bagefter smed

Filthatte op i Loftet og greb dem igen paa Hovedet, en, to, tre ovenpaa hinanden, saa de voxede til et helt Taarn. Og hver Gang han gjorde en Kunst eller fandt paa noget grinagtigt, saa lo han over hele Ansigtet, et pudsigt og fiffigt Ansigt var det, og saa brølede han Bum-Bum, stadigt det samme Ord, og sommetider spillede Orkestret en Fanfare til.

Bum-Bum! Og hver Gang der kom et Bum-Bum raabte Publikum Bravo, hele Cirkus genlød af Latter og lille Frans han lo allerhøjst. Bum-Bum! Den Bum-Bum var det, han vilde have, det var ham, han vilde se, Clovnen fra Cirkus, den morsomme Mand. Og ham kunde han ikke faa at se, den lille Frans, som laa der uden Kræfter, syg i sin hvide Seng.

Om Aftenen bragte Jacob Legrand sin lille Dreng en Leddedukke klædt som Clovn med Guldpailetter. Han havde givet mange Penge for den i en fin Legetøjsbutik. Fire Dages Fortjeneste havde den kostet — aa, men han havde givet tyve, tredive, ja et Aars Fortjeneste for at se et Smil paa de blege smaa Læber.

Barnet saa et Øjeblik paa Legetøjet, der glimrede paa det hvide Lagen, saa sagde han bedrøvet:

„Det er ikke Bum-Bum. Jeg vil have Bum-Bum! Aa, blot Jacob havde kunnet svøbe ham ind i Tæpperne og bære ham hen i Cirkus, vise ham Clovnen, der dansede under den straalende Lysekrone og sige: Se, der er han.

Jacob gjorde hvad der var bedre. Han gik hen i Cirkus, spurgte om Clovnens Adresse, og frygtsomt med Benene rystende af Bevægelse gik han op Trin for Trin til Artistens Lejlighed i Montmartre.*) Det var

*) Bydel i Paris.

dristigt, det Jacob havde fundet paa. Men hvad? Skuespillerne kommer jo og spiller Komedje og siger Monologer og saadant noget hjemme hos fine Folk, maaske vilde Clovnen — ja Gud give han vilde — komme og sige Goddag til Frans. Men hvordan vilde han blive modtaget, han, Jacob Legrand, hos Clovnen Bum-Bum?

Det var ikke mere Bum-Bum, det var Hr. Moreno; og i den elegant udstyrede Lejlighed var det Bøger og Kobberstik, Malerier og Kunstværker, samlede og ordnede med fint uddannet Smag, der modtog Jacob, som om det var en Læges Modtagelsesværelse han kom ind i. Jacob saa paa Manden, han kunde i ham ikke genkende Clovnen og stod og drejede sin Hat undselig frem og tilbage. Hr. Moreno ventede at Jacob skulde sige noget, endelig tog han Mod til sig, han undskyldte sig, han vidste nok at det, han vilde bede om ikke lod sig gøre, men han maatte undskylde, det var Drengen — „aa saadan en sød lille Dreng, Hr. Moreno, og saa fornuftig, han var altid den flinkeste i Skolen undtagen i Hovedregning, det var han ikke dygtig i, en lille Fantast var han — — som for Exempel — — — ja nu netop — — —" Jacob standsede, stammede i det, saa samlede han alt sit Mod og busede ud med: „Som for Exempel, nu vil han absolut se Dem, han har ingen anden Tanke nu, De staar for ham som en lysende Stjærne, som han griber efter."

Da den lilles Fader var færdig med sin Forklaring, var han blevet helt bleg og store Sveddraaber sprang frem paa hans Pande. Han kunde slet ikke se paa Clovnen, der betragtede Arbejderen med store forbavsede Øjne. Hvad vilde nu Bum-Bum svare, vilde han vise ham Døren som om han var en gal Mand?

„Hvor bor De?" spurgte Bum-Bum.

„Lige herved i Abedissegade."

„Kom saa," sagde han, „Deres lille Dreng vil gerne se Bum-Bum, godt, han skal faa ham at se.

III.

Døren gik op og Clovnen traadte ind sammen med Jacob Legrand, der i sin Glæde raabte til den lille: „Nu kan Du være glad lille Frans, her er Bum-Bum." Et Skær af Glæde bredte sig over Barnets Ansigt, han rejste sig op ved Moderens Hjælp og drejede Hovedet hen imod de to Mænd for at se efter, hvem den Mand i den sorte Frakke kunde være, som kom sammen med Faderen; han saa kun Mandens rare og venlige Ansigt, der smilede fornøjet, men han kendte ham ikke, og da Faderen sagde: „Det er Bum-Bum," lod han bedrøvet sit lille Hoved falde langsomt ned paa Puden og laa saa der med stive Øjne og stirrede paa Værelsets Vægge, for at se om Bum-Bum skulde vise sig med sine Guldpailetter og den store brogede Sommerfugl, stirrede som en forelsket, der søger efter Genstanden for sine Drømme. „Nej, nej," sagde Barnet med en Stemme, der nu ikke var saa tør mere, men fortvivlet, „det er ikke Bum-Bum."

Clovnen stod ved Sengen og saa paa den lille syge Dreng med et Blik, der var alvorligt men dog saa uendeligt venligt.

Han rystede paa Hovedet, saa paa den bekymrede Fader og den sønderknuste Moder og sagde saa smilende; „Nej, han har Ret, det er ikke Bum-Bum," — og saa gik han.

„Jeg faar aldrig Bum-Bum at se, aldrig, aldrig," gentog den lille Dreng, som om han talte til overjordiske

Væsener. Bum-Bum er maaske dér, hvor lille Frans snart skal hen — ikke sandt?

Men pludselig — ja det var vist ikke en halv Time efter at Clovnen var gaaet — sprang Døren op, og hvem var det, som kom ind i sit sorte Trikot med Guldpailetterne og med den spraglede Sommerfugl paa Ryggen, med en vældig gul Hørparyk og et bredt Smil à la Sparebøsse i det rare Ansigt, der var aldeles ukendelig under det hvide Mel? Bum-Bum! den rigtige Bum-Bum, Bum-Bum fra Cirkus, den lille Frans' egen Bum-Bum.

Og se henne i Sengen stod en bleg Dreng med Øjnene straalende af Glæde, leende, grædende, lykkelig, frelst, han klappede i de smaa magre Hænder, raabte Bravo og med et otteaars Barns Glæde, der brænder af som en Raket, jublede han;

„Bum-Bum! Denne Gang er det ham selv, se Bum-Bum! Hurra Bum-Bum — -- — Goddag Bum-Bum."

IV.

Da Doktoren kom næste Dag, saa han en Clovn med hvidt Ansigt siddende ved Barnets Hovedgærde, Barnet lo og lo, medens Clovnen rørte Sukker ud i en Kop Hyldethe og sagde: Naar Du nu ikke drikker dette lille Frans, saa kommer Bum-Bum aldrig mere igen.

Og Drengen drak sin Hyldethe.

„Naa, smager det ikke godt?"

„Jo det gjør, mange Tak Bum-Bum."

„De maa ikke være vred, Doctor," sagde Clovnen, „over at jeg er gaaet Dem i Næringen, men jeg tror næsten at mine Grimacer har stukket Deres Recepter ud."

Forældrene græd, men denne Gang var det af Glæde.

Og lige til lille Frans kunde komme op og gaa ud, standsede der hver Dag en Vogn uden for Haandværkerens Hus i Abedissegade, og ud sprang en Mand hyllet i en Kappe med Kraven op om Ørene, men indenfor Kappen var han kostumeret som i Cirkus og hans hvide Melansigt lo nok saa fornøjet.

„Hvormeget skylder jeg Dem, Hr. Moreno," sagde Jacob Legrand den Dag, da Frans var ude første Gang, „for noget skylder jeg Dem dog."

Og Clownen rakte Forældrene sine store Kæmpehænder og sagde: „Et Haandtryk!" og saa trykkede han to store Kys paa Drengens Kinder, der nu igjen var sunde og røde.

„Jo, én Ting til," føjede han leende til, „jeg maa have Lov til at sætte paa mit Visitkort: Bum-Bum, Akrobatdoktor og Livlæge hos lille Frans."

Rosario.

Af

Emmanuel Gonzales.

Det er ikke en Fortælling, ikke heller en Kronik, men en ganske simpel Historie, som De beder mig om, Frue, — en Historie, der med faa Ord giver Dem et sanddru Billede af Spanien og spanske Tilstande. De er ked af Theaterspaniere: De forlanger at være fri for brogede Silkeskørter, Guitarer og mavriske Altaner; De vil ikke heller skimte Spor af skæggede Duennaer; De vil hverken høre tale om Abencerager*) eller om Inkvisition. Jeg skal altsaa simpelthen fortælle Dem en sand Historie, uden Guitarakkompagnement, — en Historie, hvis Slutning jeg selv var Vidne til.

En Søndagmorgen for en Snes Aar siden gik en ung Kvinde, indhyllet i sin Mantille, ind i den af Madrids Kirker, der er opkaldt efter Vor Frue d'Atocha,**) — ved Haanden holdt hun et lille, overordenlig smukt Barn. Alle de spanske gudfrygtige Damer, som knælede paa de fine Straamaatter, smilede ved Synet af den lille

---

*) En meget omtalt maurisk Slægt.

**) d'Atocha betyder Grønsværet. O. A.

Engel. De gamle smilede ad deres Minder, og de unge ad deres Fremtidsdrømme. Det var ogsaa umuligt at tænke sig et smukkere Barn: gylden-blondt lokket Haar, der kastede en let Skygge over den klare Hud; lange silkebløde Øjenvipper; under de nedslagne Øjelaag anede man Blikket, og naar han slog Øjet op, kunde man sé de klare, sorte, svømmende Øjne glimre og straale; hans Kinder var friske og sunde og man fik Lyst til at kysse de dybe Smilehuller. Han var endnu i den Alder, hvor Barnets ubestemte og ubevidst troskyldige Blik minder om en Engels, saa at man uvilkaarlig griber sig i at sé efter om det lille Væsen ikke skulde have Vinger som de pluskæbede Amoriner eller de smaa Basunengle paa Himlen i gamle Malerier. Donna Rosario de Salis kom i Kirke for at takke den hellige Gudsmoder, fordi hun havde frelst den kære, lille Sjæls Liv.

Den stakkels Rosarios Ansigt var blegt; — hun havde gennemvaaget saa mange Nætter ved det dødssyge Barns Vugge! Vil De vide, hvor ædel Donna Rosarios Sjæl var? Nu skal De høre. For at redde sin døende Fader ud af en ubarmhjærtig Kreditors Kløer, havde hun ægtet selve Kreditoren, Don Andres de Salis, Dommer i Madrid. Rosario var saare skøn; hendes Dejlighed kunde man kun forestille sig ved at mindes de Kvindeskikkelser, den fineste og ømmeste af alle Verdens Malere har skabt, — kun Raphaels Pensel kunde male de smilende Øjne, den klare Pande, den smidige Svanehals. Hendes rene Sjæl kastede en Straaleglands over hendes Træk og laante dem en forklaret overjordisk Skønhed.

Næppe er Donna Rosario kommet ind i Kirken, før hun knæler ned for den undergørende Gudsmoder, foran den straalende juvelsmykkede Madonna, der vugger det lille

Jesusbarn i sine Arme. Barnet fæster sine store Øjne paa den gyldne Sol, som straaler omkring Madonnas Hoved med pragtfuld Glands. Ved den hellige Jomfrus Bælte hænger en Rosenkrands af Diamanter; over hundrede Vorlys brænder paa Alteret.

Den nysgærrige lille Cristoval gaar saa hen for at sé paa Bedene med de smukke Blomster i det friske Grønsvær, han betragter Springvandene, der plasker og støjer i Sølv-, Marmor- og Porfyrkummer.

Rundt om Springvandene sér han en Række mandshøje Orangetræer, hvor kvidrende Fugle hopper fra Gren til Gren.

Jasminernes Duft er stærkere end Røgelsens. Barnet troer, han er i Paradis, og han falder hen i Beundring foran Alteret med det vidunderlig pragtfulde Sølvgitter og de svære Sølvlamper.

Pludselig falder hans Blik paa Trinene, som fører op til Kapellet, og der sér han en frygtelig, styg gammel Kone, — hun kryber sammen i sine Pjalter og rækker en sort, rynket, mager Haand ud mod ham. Barnet bliver bange og farer tilbage, betaget af det hæslige Syn.

Men bagved Konen kom nu et mildt og skælmsk lille Ansigt frem, — der skinnede to sorte, blanke Øjne og en Række hvide Tænder ham imøde; han saa en Masse kruset rødt Haar og en lille Skikkelse i en graa, laset Lærredskjole. De smaa røde Læber bevægede sig, — Drengen maatte gaa nærmere, han var ikke mere bange, da han hørte først den gamle Kone og saa den lille Krøltop hviske, sagte og klagende:

„Jeg er saa sulten!“

Hastig løb han hen til Donna Rosario, rakte Haanden ud mod hende og udbrød:

„Moder, — der er en fattig Kone!"

Den fromme Kvinde saa smilende paa ham og lagde en Pjaster i den lille Haand.

„Gaa, mit Barn," sagde hun, „og gid din Almisse maa være Gud velbehagelig!"

Lille Cristoval hopper glad hen til Tiggersten. Og Orglets mægtige Tonebølger bruser hen under de tavse Hvælvinger, Præsternes Sang falder ind, og alle de fromme Sjæle hæver sig til Gud og svæver bort fra Jorden paa den blide Salmes Vinger.

Men midt i Andagten forekommer det pludselig Rosario, at Gudsmoder trykker Jesusbarnet op til sig med en ængstelig Gysen, der fyldte Rosarios Sjæl med en overvældende Rædsel, en forfærdelig Skræk; — hun sér sig om med forvildede Blikke, — det sortner for hendes Øjne, — hun føler en uendelig Tomhed, — den knælende Masse glider bort, de bedende Stemmer tier, — alt er stille omkring hende: aa Gud, — hvad skal dette forunderlige Syn betyde? — hendes Barn er ikke mere ved hendes Side!

Kender vi ikke alle den vidunderlige Evne, Kærlighed nedlægger i et elskende Menneskehjærte, — allermest i et Kvindehjærte med det stærke, indadvendte Følelsesliv? Denne Magt til at følge den Elskede og vide, naar ukendte Farer og usynlige Snarer truer det Væsen, om hvem alle vore Tanker drejer sig? Det er en Slags Dobbeltsyn, som man er bleven enig om at kalde „Anelse".

Donna Rosario vendte sig om. Hendes Øjne søger de fjærneste Kroge i Kapellet, — Barnet er ikke mere i Kirken. Hun maa støtte sig op mod Rækværket om Alteret, thi hendes Kræfter svigter hende, men hun smiler strax igen. Det er jo utænkeligt! Cristoval kan ikke være borte! Hun maa jo være affindig! Hun kender saa godt

det skælmske Barn, — han vil sagtens skræmme hende, som han saa ofte gør hjemme, naar han skjuler sig i hendes Mantille. Hun skal rigtig skænde paa ham! Og dog snører hendes Strube sig sammen, da hun henvender sig til en Kvinde, som knæler foran hende.

„Har De ikke sét mit Barn?"

„Den lille Dreng med Sølvknapperne?" svarer Damen, „aa, hvor han er sød, De er en lykkelig Moder!"

„Ja, det er jeg ogsaa," siger Rosario med et forvildet Udtryk i de sorte Øjne; derpaa gentager hun utaalmodigt: „Men har De ikke sét, hvor han er bleven af? Hvor er han henne? Er han gaaet ud af Kapellet? Svar, -- men saa svar dog!"

„Det véd jeg virkelig ikke, kære Frue! Men De maa ikke tale saa højt!"

„Gudstjenesten er ikke forbi!" lyder det i en misfornøjet Tone fra en anden Dame.

„Vi gør Opsigt!" tilføjer den første.

Men Donna Rosario bryder sig ikke om hvad de siger, hun iler hen til en Kone, der betragter hende med deltagende Blikke, griber hende i Armen og spørger hastigt:

„Og De har heller ikke sét ham?"

Konen vil svare, men nu lyder Kordrengens lille Klokke, alles Ansigter bøjer sig mod Jorden; — stakkels Rosario staaer ganske alene op, rystende af Angst; ingen svarer hende! Tilsidst løfter Hovederne sig atter og den medlidende Kone siger til Rosario:

„Jeg synes, jeg saa ham gaa rundt om St. Sebastians Prækestol med store forundrede Øjne."

„Naa, og hvor blev han saa af?"

„Han har vist skjult sig i Prækestolen for at narre Dem."

Donna Rosario styrter hen til Prækestolen, — den er betrukken med rødt guldbroderet Fløjl og Saffian; — rundt om pryder store Spejle den, og over Baldakinen hæver sig et lille Taarn med mange smaa Guldlokker.

Men heller ikke der finder Moderen sin Dreng, — da ryster hendes fine Skikkelse, hender Fingre knuger Mantillen, hun føler at hendes Forstand vakler, men i Fortvivlelsen staaer det klart for hende, at hun fremfor alt maa bevare Ro og Aandsnærværelse. Og hun bliver rolig! — Dødens Ro!

„Jeg elendige, affindige Menneske!" hvisker hun, „jeg har ikke passet paa mit Barn, — jeg har glemt ham, jeg er en daarlig Moder. Men jeg finder ham nok igen!"

Der bliver Uro i Kapellet; vrede Blikke følger Rosario, da hun gaaer ud af Kirken.

Udenfor paa Pladsen danser, hvirvler, snurrer en lille Gitana*) rundt, i hendes purrede Haar blinker gule Messingmønter, der ikke er nær saa blanke, som de store, sorte, vilde Øjne; hun er klædt i røde og blaa Pjalter, og de smaa magre Fingre trommer løs paa en Tamburin, mens en hæs, forpustet Stemme fremsummer en underlig ensformig Sang; naar hun engang imellem holder op at danse, gaar hun rundt i Kredsen, der har dannet sig om hende, og rækker en lille Trætallerken ud mod sine Tilskuere.

Med et farer en Tanke gennem Donna Rosarios Hoved.

Dette er jo den lille Tiggerpige, som skjulte sig bagved den gamle, fattige Kone. Moderen havde ikke lagt Mærke til dem, før den lille Cristoval bad hende om Penge til dem.

---

*) Zigeunerpige.

Donna Rosario trænger sig gennem Kredsen, støder til Soldater, Leddiggængere og Vandbærere, kaster sig som en Løvinde over den lille Gitana og raaber til hende:

„Er det dig, der har stjaalet mit Barn?"

Den lille Pige staaer stille, hun ryster, er ligbleg.

„Tyv, Børnerøver!" gentager Moderen; „hvor er min lille Cristoval? Vil du strax svare! Hører du!" og saa ryster hun det spinkle Barn, der ikke gør en Bevægelse. Folk raaber, stimler sammen om den lille Pige, skriger, truer, vil stene hende, kaste hende i Vandet, skælder hende ud for Hex! Politiet kommer til; Zigeunerpigen falder paa Knæ og beder om Naade, men Moderen vil intet høre, — hun gentager:

„Giv mig mit Barn! Hvor har du gjort af mit Barn? Hav Medlidenhed med mig, ellers er der ingen Naade for dig at vente! Men Zigeunerpigen kunde kun sige, at den gamle Kone havde befalet hende at gaae ud af Kirken, da Cristoval kom henimod dem. Hun føres i Fængsel, men næste Dag kaster de hende atter ud paa Gaden, — Gaden er jo hendes Levebrød.

Og der staaer Rosario som et Billede paa den vildeste Fortvivlelse, — hun sér ikke, at Mængden omringer hende med medlidende Blikke og trøstende Ord.

„Frue, — vær ikke saa bedrøvet, han findes nok igen!"

„Skal jeg ikke være bedrøvet!"

„Barnet har forvildet sig!"

„Borte, borte!"

„Han er nok allerede bleven fulgt hjem af en eller anden god Sjæl!"

„Hvad siger De? Og jeg, som staaer her! Jeg er jo vanvittig!"

„Har De sét, om han er hjemme?"

„Nej, — men nu iler jeg hjem!"

Uagtet hun skælver ved Tanken om at sé sit sidste Haab glippe, ved Tanken om at finde sit Hus tomt og stille, gaaer hun dog hjemad med faste Skridt. Men just som hun ønsker Vinger for at flyve afsted, lægger en Jernhaand sig paa hendes Skulder.

„Vær forsigtig, — tag Dem iagt!"

„Paa Knæ!" lyder det nu fra Mængden. En Procession drager ud af Kirken.

Rosario vil bort, hjem, rive sig løs, — men tordnende Stemmer raaber truende:

„Paa Knæ, paa Knæ!"

Processionen gaaer forbi, — det er den sidste Olie, der bæres til en spansk Grande. Og ved en saadan Lejlighed hører alt op, — Hævn, Retfærdighed, Harme og Medlidenhed. Donna Rosario gør ikke en Bevægelse.

„Men saa knæl dog for Gud, dersom De vil have, at Gud skal give Dem Deres Barn igen," siger en simpel Kone, og den ulykkelige Moder falder knust ned paa Jorden; hendes Hjærte bæver af den grueligste Angst, hun tæller Sekunderne mens Processionen langsomt og højtideligt drager forbi i Stilhed.

Og hun lytter, — hun lytter som venter hun at høre sin lille Cristovals muntre Stemme lyde i sit Øre. Dette er et meget karakteristisk Træk for Spanien, Frue, — De husker vel, at den spanske Etikette forbød at røre ved Dronningen, selv for at frelse hende, naar hendes løbske Hest var ved at knuse hendes Hoved med sine sølvbeslagne Hove; De husker vel, at kun den dertil bestaltede Kammerherre og ingen anden kunde slukke Ilden, naar hun truedes af Flammerne.

Tiden glider hen, — frygtelig hurtig, hurtig som det ødelæggende Lyn, — Donna Rosario staaer op og gaaer, som gik hun i Søvne. Snart sér hun op mod Himlen, som ledte hun efter sit Barn i Luften, snart fæster hun sit Blik paa Jorden, som ventede hun at finde Sporet af hans yndige lille Fod. Tilsidst staaer hun ved sin egen Dør, — Huset er tomt. Der, hvor den muntre, glade Barnestemme før lød, herfker dyb, sørgelig Taushed. Oppe paa Trappen kommer hendes Mand, Don Andres hende imøde. To Spørgsmaal udvexles:

„Hvor er Cristoval?"

Intet Svar. Manden staaer bedøvet af Smærte. Dommeren var Fader; Faderkærligheden gjorde ham menneskelig, Tigerne elsker jo ogsaa deres Unger! Moderen vil igen ned ad Trappen, vil løbe, — Gud véd hvorhen! — over Mark, over Gade, men hun er aldeles udmattet og hendes trætte Hoved støder mod det cicelerede Jernrækværk. Med en sidste Kraftanstrængelse rejser hun sig halvt op, og mens Blodet løber nedover det blege Ansigt, støder hun til Don Andres: „Men saa løb dog, — hvad staaer De her efter! gaa, led, find ham dog!"

Manden stiger ned ad Trappen; Moderen bliver besvimet liggende paa Trinene.

Men Barnet blev aldrig fundet.

Fra den Dag bar Donna Rosario Sorg og forlod aldrig sit Hjem, undtagen for at gaae hen i den Kirke, i det Kapel, hvor hun bestandig troede, hun skulde faa sit Barn at sé, — paa det Sted, hvor hun havde mistet ham, haabede hun en Gang at finde ham igen.

I hendes Hjem var der mørk Nat. Intet Barn legede mellem Havens Buske! Alle Fuglene i det store Bur fik deres Frihed! Nu behøvedes der intet Gitter, bevoret

med Slyngplanter, rundt omkring Dammen; — Barnet, Moderens Fryd, Husets Glæde var borte, kunde ikke falde i Vandet. Aa, I blonde Lokker, som Moder har glattet med saa megen Ømhed, I smaa bløde Hænder, der foldede sig saa troskyldigt til Bøn, — hvor er I henne? Cristoval gaaer maaské i Pjalter henad Vejens Støv, ryster maaské af Skræk for Tiggerens Stok, — har hverken Husly eller Føde, de smaa Kinder er magre og de søde, milde Øjne matte og forgrædte . . . . . Donna Rosarios Hjærte er bristefærdigt!

Uger, Maaneder, Aar gaaer hen.

Faderen har trøstet sig. Don Andres var Øvrigheds-person i Ordets egenlige Forstand: tør, pedantisk, grusom og kedsommelig; hans haarde Hjærte var bleven end mere hærdet ved hans Embede, og han udtalte Fordømmelse over den fattige Stakkel, der stjæler Brød til sine sultne Børn, men han betænkte sig ikke paa at række Haanden til den rige Fallent, som vil genoptage sin Forretning. Han mente, at et heldigt Udfald er Retfærdiggørelse nok, og hans Dommerembede gav ham rig Lejlighed til at bringe disse smukke Grundsætninger i Udøvelse. De elendige Forbrydere, der som oftest var meget bedre end han, betragtede han som en Handelsvare, og købslog om deres Ære, Liv og Blod; sin Magt brugte han til som en Igle at udsuge og drage Fordél af al den Jammer, han kom i Berøring med. Han gjorde sig til Talsmand for de frækkeste Bedragere, naar de blot kunde fylde hans Lommer med Guld. Kun én Art Forbrydere fandt i ham en urokkelig Dommer, mod politiske Forseelser var han haard som en Sten, og hverken Bønner eller Taarer eller Pengeposer bevægede ham. Her skal jeg anføre et af tusinde Exempler; En Aften — han havde den Gang været Dommer i X. i to

Maaneder — kom en Mand, indsvøbt i en Kappe, pludselig ind til Don Andres. Dommeren blev overrasket, maaské lidt bange, og stod op:

„Hvem er De? Hvem har lukket Dem ind?"

„Din gamle Perez; — han kendte mig igen. Er din Hukommelse mindre god end hans? Han slaaer Kappen tilside, kaster sig om Halsen paa Don Andres og trykker ham til sit Bryst.

Don Andres river sig løs, sér stivt paa den Fremmede og bleg som en Dødning træder han tilbage.

„Diego Figuera!"

„Javel, — Diego, — din Rosarios Broder. Men her er ingen Tid til Snak. Du kan vel skjule mig etsteds her i Huset?"

Trods sin Forvirring og sin Overraskelse ryster Dommeren paa Hovedet.

„Jeg bliver forfulgt!" vedbliver Diego; „Du maa skjule mig; — jeg har været med til at raabe „Leve Konstitutionen!" og vore Modstandere forstaaer ikke Spøg, som du véd. Bliver jeg fanget, skyder de mig ned; — jeg kan ikke sige, jeg er bange for at dø, men jeg er ung, — Moder lever endnn, og hvis jeg blot kan naa op i Pyrenæerne . . . . ."

„Her kan jeg ikke skjule dig!" hvisker Don Andres med halvkvalt Stemme.

„Og du er urolig for mig, kære Svoger! Men hvorfor skulde vi dog være bange, hvem skulde falde paa at lede efter en af mit Parti her hos selve Dommeren i Biscaya! Og Ungdommens ubekymrede Munterhed bragte Diego til at lé højt.

Don Andres var i den frygteligste Angst, han brød sig Pokker om sin Svoger, — var kun bange for, at en

eller anden skulde have genkendt den unge Mand og sét ham gaae ind i hans Hus; — Sveden sprang i store Draaber ud af hans Pande og hans Haar rejste sig paa hans Hoved.

Hvad skulde han gribe til? Don Andres stod og stammede og famlede, saa at Diego snart forstod, at han var alt andet end velkommen.

„Bedste Andres," sagde han lidt kort, „Du maa endelig ikke tro, jeg vil bringe min Søsters Mand i Forlegenhed; — dersom jeg er til Ulejlighed, gaaer jeg min Vej, og det strax."

Uagtet den ædle unge Mand vidste, at den visse Død ventede ham udenfor, kastede han dog Kappen om sine Skuldre og gik hen mod Døren, uden at et eneste Ord fra Andres holdt ham tilbage.

I dette Øjeblik kommer Donna Rosario, som af den gamle Tjener havde hørt om Diegos Ankomst, — hun styrter sig i Broderens udbredte Arme, og lynsnar, maalløs trækker hun ham med sig og lukker ham ind i et af de mange Skjulesteder, der er i alle spanske Huse, og som Mavrerne har indrettet i de tykke Mure.

Næsten samtidig rystedes Indgangsdøren af tunge Kolbeslag.

„Luk op!" raabte den værdige Dommer, der nu havde genvundet Stemmens Brug, skønt hans Ansigt endnu var hvidt som et Lagen. Han gik selv ned for at modtage de Nysankomne. Det var nogle Soldater, anførte af en Officer fra Regimentet i Lamora. Officeren hilste først paa Don Andres, derpaa sagde han kort:

„Hr. Dommer, for nogle faa Minutter siden er en Mand indhyllet i en Kappe bleven lukket ind i Deres Hus."

„Ganske rigtig!" svarede Andres.

„Og denne Mand er Don Diego Figuera, Deres Svoger!"

„Det er fuldkommen sandt."

„De tilstaaer altsaa? Saa er det godt. De har lukket ham ind, ydet ham Gæstfrihed?"

„Det tilstaaer jeg!"

„Og De har skjult ham eller hjulpet ham bort!"

„Saa sagte! Hr. Lieutenant!" svarer Don Andres og løfter med en stolt Mine sit Hoved. „Har De maaske en Fætter, der gærne vilde være min Efterfølger?"

„Hvad mener De?" spurgte Officeren forundret.

„Jeg mener, at jeg nok véd, hvad der er min Pligt, og at jeg ikke har isinde at svigte den. Ja, Don Diego, Oprøreren, er kommet til mig; han søgte Ly, men fandt et Fængsel! Ja, Don Diego er her — ikke skjult, men indespærret — jeg har saa lidt isinde at hjælpe ham bort, som jeg kun har ladet ham komme ind i mit Hus for at overgive ham i Retfærdighedens Hænder.

Rædselsslagen gjorde Officeren et Skridt tilbage, han vovede næppe at troe sine egne Øren; han kunde knap fatte, at et Menneske kunde bære sig saa nedrigt ad; Don Andres maatte have ham tilbedste!

Men han fik snart Troen ihænde, thi Don Andres førte ham selv til det Skjulested, hvor Dona Rosario havde gemt sin ulykkelige Broder, som hun havde dækket til med en hel Mængde Kjoler og Klædningsstykker. Skjulestedet var i Muren ved Siden af Dona Rosarios Seng, hvori hun selv laa og lod som hun sov. Det vilde være umuligt at beskrive det Optrin, der nu paafulgte! Diego saa ikke engang paa Don Andres. Rosario laa ved hans Fødder, Taarerne strømmede nedover hendes

Kinder, og hun bad ham hulkende om Tilgivelse. Han løftede hende op, kyssede hendes Kind og sagde kun:

„Stakkels Søster!

Næste Dag blev Don Diego skudt. Han fæstede dristig sit Blik paa Bøsseløbene, og kommanderede selv „Fyr!" Ved første Salve blev han kun saaret i begge Arme og i Halsen. Han rejste sig halvt op, lagde Haanden paa Hjærtet og sagde stolt og glad:

„Det slaar ikke hurtigere end det plejer!" Efter den anden Salve rejste han sig ikke mere.

Hans Forbundsfæller blev jagede som Dyr, og da de tilsidst var drevne til Fortvivlelse og ganske blottede for Hjælpekilder flygtede de op i St. Adrianbjærgene, beliggende mellem St. Sebastian og Galareta, en Flække i Alava. Deroppe levede de som Røvere og Guerillamænd.

Naturligvis blev de forfulgt med den største Strænghed. Men Bønderne havde Medlidenhed med dem, de hjalp dem, hvor de kunde og Folk begyndte snart at frygte for Trabucarerne, saaledes kaldtes de, fordi de ikke havde andre Vaaben end gammeldags Bøsser, der paa spansk hedder „Trabucas". De standsede Deligenser, lagde Skat paa rige Rejsende, og ved Hjælp af disse tvungne Almisser slog de sig nogenlunde igjennem og skaffede sig Klæder paa Kroppen. Men da Vinteren gjorde Samfærdslen vanskelig, blev deres Stilling meget sørgelig. Paa denne Tid blev Don Andres kaldt til Madrid af en gammel Onkel, han skulde arve; og skønt Vejene var daarlige, skønt Sne og Is næsten gjorde dem ufremkommelige, tøvede han ikke et Øjeblik med at rejse.

Da Don Andres's Vogn langsomt kørte ind i et af Passerne i St. Adrianbjergene, blev han uvilkaarlig overvældet af en sørgelig Anelse. Bjærgenes Toppe er dæk-

kede af umaadelig høje Fyrretræer, og deres Sider saa stejle og vilde, at Vejen ligner en Gemsesti. Saa langt Øjet rækker, ser man kun bare Stenblokke og hist og her Bække med krystalklart Vand.

Nær ved Bjærgryggen lige midt paa Vejen hæver sig en umaadelig Klippemasse, der lukker af mellem Biscaya og Gammel-Castilien.

Under denne Klippe har en eller anden spansk Konge ladet grave en Gang, hvorigjennem de Rejsende drager, denne Tunnel faar kun Lys gjennem de to Aabninger, som kan lukkes til med Porte, og inde i den er et Bedested, der om Vinteren paa Grund af Sne staaer forladt.

Da Vognen kom ud af den underjordiske Gang, kjørte den forbi et lille Kapel, og Dommeren huskede pludselig paa, at Trabucarerne efter Sigende havde anholdt flere Rejsende netop her i Nærheden af de Huler, som de havde valgt til Bolig, og som i umindelige Tider havde været Smuthuller for Egnens Røverbander. Vognen havde ikke kørt et halvt hundrede Skridt ned ad Bjærgets Sider, før ti Mænd der havde ligget i Baghold ved en Omdrejning af Vejen, rejste sig op og med Bøssen i Haanden styrtede hen foran Hestene. Vognen standsede, Dørene blev lukkede op.

„Stig ud, og læg Dem strax ned med Ansigtet mod Jorden!“ befalede Bandens Anfører, en dristig ung Mand med et Ørneblik.

Don Andres kom frem, og udbrød med en Stemme som han prøvede paa at gøre truende:

„Af Vejen, Tyvepak! Jeg er Don Andres de Solés.“

Ved dette Navn genlød Luften af vilde Skrig og Forbandelser, ti Bøsseløb rettedes paa én Gang mod den Elendiges Bryst.

„Don Andres — Angiveren! Don Andres. Gnieren, Aagerkarlen!“ hylede Trabucarerne, og saa paa ham med lynende Blikke.

„Han er det, der er endnu værre — han er en Forræder!“ sagde den unge Anfører nu roligt, men med knusende Foragt, derpaa slog han Kammeraternes Bøsseløb tilside og nærmede sig for at se paa Dommerens Ansigt.

Men i samme Øjeblik fo'r de begge to tilbage; slaaet af den paafaldende Lighed, der var mellem dem. Træk for Træk var det det samme Ansigt, kun var Don Andres som en rynket, bleg Afglands af den dristige, unge Mand. Ellers var det de samme buskede Øjenbryn; den samme brede Pande, samme fremstaaende Mund og samme krogede Næse.

„Hvad hedder du?“ spurgte Dommeren med hæs Stemme.

„Cristoval — og ikke andet!“ svarede den modige Svend.

„Min Søn!“ sagde Andres og bredte Armene ud, hans Øjne fyldtes med Taarer, han glemte sin Skræk, saa ikke de truende Ansigter; han saa kun sit eget Billede, tænkte kun paa sin Søn, som stod for ham, saa ung, saa stolt, saa modig.

Crestoval saa smilende paa sine Kamerater, tog Don Andres ved Armen, kastede ham om med de Ord:

„Vend dit Ansigt mod Jorden, gamle Forræder.“

Men Dommeren rørte sig ikke; to Taarer randt ned over hans Kinder mens han gjentog:

„Du er min Søn, min Søn, som blev stjaalet fra mig, da han var et lille Barn!“

Cristoval saa ham ind i Øjnene med et lynende Blik, idet han alvorlig og betænksom drejede sit lange

Overskæg. Tilsidst bad ham Kammeraterne gaa lidt tilside, og derpaa sagde han til Dommeren.

„Tag Jer iagt! Tro ikke, Don Andres, at I ved en eller anden nedrig List kan slippe helskindet fra os. Det er muligt, at I taler Sandhed, thi jeg er et Hittebarn. Jeg har det Uheld at ligne Eder ganske mærkværdigt; men det er lykkeligvis kun i Skind og ikke i Sind; og dersom jeg virkelig har Familie, vil min Død ikke kaste Skændsel over dem, mens Eders Liv vanærer alle, der staaer Eder nær! I er sagtens ikke videre glad ved at finde Eders Søn mellem de elendige Oprørere, der af Eders Folk jages som vilde Dyr. Jeg hader og foragter Don Andres de Salis, som jeg foragter Judas, der forraadte vor Herre og Frelser. Eders Dommerkappe og Eders Guld er plettet med Blod — med Eders egen Slægts Blod. Mindes I endnu Don Diego Figuera? Dersom jeg fik Vished om, at jeg var Eders Søn, vilde jeg knuse mit eget Hoved mod en af disse Klipper, for at udsone Don Diegos Død og med det samme befri mig fra den Skam at have en saadan Fader. Xicaragua, Smugleren, han er min Fader, han har lært mig at holde paa en Bøsse og at bruge min Kniv . . . Men jeg skal alligevel bære mig ad som var jeg Eders Søn!

Don Andres greb efter den unge Mands Haand; hans Ansigt opklaredes. Cristoval stødte Haanden rolig bort.

„Fader", vedblev han, „frivillig, hæderlig Død kan undertiden udsone en forbryderisk Tilværelse. Her er en Pistol. Dræb Eder. Dersom det samme Blod flyder i vore Aarer, vil I kunne forstaa, at dette er en Hædersbevisning fra min Side, og I vil ikke tøve et Øjeblik.

Gør, som jeg siger, saa skal jeg her paa Stedet i alle Kameraternes Nærværelse indrømme, at jeg er Eders Søn."

Don Andres rystede over hele Legemet, hans Ben svigtede ham, og hans Læber bævede. Den vilde Trabucarer trak paa Skulderen.

„Aa, du fejge Dommersjæl!" udbrød han. „Jeg har intet at skaffe med din lave og nedrige Slægt. Det er godt. Lev, lev kun videre foragtet og afskyet af alle. Men ti stille med hvad her er foregaaet, og haan mig ikke mere ved at kalde mig din Søn, ellers skal jeg nok vide at hævne mig for en saa blodig Fornærmelse.

„Aa Gud, gid Rosario dog var her!" udbrød Dommeren, „hende vilde du ikke have fornægtet!"

„Rosario! Diegos Søster!" sagde Cristoval, „hun, den Engel, der er knyttet til en Djævel! Skulde den fromme Rosario virkelig være min Moder? Sig hende, Don Andres, sig, at hun skal faa mig at sé."

„Ulykkelige Menneske! Vov endelig ikke at vise Dem i Byen, før De er benaadet; det vilde være det samme som at dræbe Dona Rosario! Kom, forlad disse Oprørere og følg med mig!"

„For at der skulde siges om mig: Æblet falder ikke langt fra Stammen! Nej, tak", afbrød Cristoval med et Udtryk af den dybeste Ringeagt. „Fordi I er en Forræder, kan jeg godt være en hæderlig Mand! Hils Dona Rosario og sig hende, at hun snart skal faa mig at sé."

Det var det hele.

Derpaa bad han Kameraterne, der imidlertid havde plyndret Vognen, at kaste Dommeren ind i den og lade ham køre videre. Saa forsvandt de allesammen som Skygger, og hvad der er beundringsværdigt Frue, er den Lydighed, de her viste deres Anfører, thi mens Cristoval

talte med Don Andres, havde de afhandlet, hvad de skulde gøre med Forræderen, som de havde faaet fat. Nogle havde foreslaaet at hænge ham op med Hovedet nedad over en Afgrund der i Nærheden, andre fandt de burde binde hans Fødder fast til et glødende Kulbækken; og Xicaragua havde den Ide at fylde hans Øren med smæltet Guld, siden han holdt saa meget af Penge. I denne store Fare havde Dona Rosarios Navn frelst hendes Mand.

Men nu bliver De vist utaalmodig, Frue. De længes efter at høre Slutningen paa denne Historie? Jeg selv vil ogsaa nødig dvæle ved en smærtelig Erindring. Den Sommer der fulgte efter Optrinet i St. Adrianbjærgene skulde der være en stor Tyrefægtning i Valladolid. De kender Spaniernes grusomme Forkjærlighed for denne Slags Fester, derfor strømmede Folk ogsaa til fra alle Sider. Skal jeg tilstaa Dem min Svaghed? Jeg blev fristet til for en Gangs Skyld at overvære dette mærkelige Skuespil. Jeg vilde se, om det vilde oprøre eller more mig. Det er forunderligt, at man føler en frygtelig Lyst til at se paa disse Kampe, hvor Menneskeliv virkelig er i Fare og hvor Mandens Behændighed og Mod skal maale sig med frygtelige Dyrs vilde Snedighed! Da jeg kom ind i Cirkus svimlede det for mig. Hele det dobbelte Amphitheater bugnede af Tilskuere. Luften var brændende hed, man indaandede Ild. Jeg havde været længe om at bestemme mig, derpaa havde jeg kun faaet Plads paa las gradas de sol: Bænke, der stod ude i Solen i det aabne Amphitheater, hvor Folket hobede sig sammen.

Her skal jeg ikke misbruge deres Taalmodighed og give Dem en Række maleriske Beskrivelser, som De har hørt tusinde Gange. Jeg indskrænker mig til at fortælle, at da Alcaden havde givet Signalet, spredte en Sværm

Toreadorer*) sig over Arenaen som en Flok straalende, brogede Fugle.

En forekommende Nabo fortalte mig, at de Tyrefægtere, der havde Kaarde kaldtes matadores, de der ikke havde andet Vaaben end en Kappe, som de svingede imod Tyrene hed capadores. Banderilleros skulde stikke smaa Pile i Halsen paa Tyren for at ægge den. Picadores var ridende og bevæbnede med en Landse. Alle bar deen sort rund Hat, la montera, prydet med sorte Baand, men deres højrøde Silkekapper skinnede i Solen, og deres Dragt straalede af Guld og Sølvpaljetter.

Picadorerne ordnede sig i Række langs Banen ikke langt fra Døren til det Indelukke, hvor Tyrene befandt sig og hvorfra man hørte de sultne Dyrs Brøl. To Politibetjente aabnede forsigtig Døren og en prægtig brunrød Tyr fra Cindal Real sprang ind paa Arenaen under Mængdens Bifaldssalver. Betjentene tog Flugten, en Mand bag ved Døren, slog den hurtig i og krøb meget behændigt op paa Taget af Stalden, ved Hjælp af en Rebstige, som han i en Fart trak op til sig.

Spidse Pile med brændende Papirstrimler begyndte øjeblikkelig at regne ned over Tyren. Disse flammende Spyd gjorde den aldeles forvirret. Den stod et Øjeblik ganske stille, ludede med Hovedet og svingede med Halen, som om den ikke vidste, hvad den vilde gjøre. Fra hver en Bænk, fra hver en Logeplads regnede der Spottegloser over dens Fejghed. Hvert Barn truede ad den med knyttet Næve. Pludselig fo'r en Skælven gennem hele dens Krop og rystede dens Lemmer. Nu løftede endogsaa de unge Piger deres rosenrøde Fingre i Vejret

*) Tyrefægtere.

til Tegn paa den dybe Foragt, de følte for den og raabte:

Toro malo, daarlig, elendig Tyr!

Picadorerne red hen mod den, og den rykkede tilbage. Den rykkede ogsaa tilbage ved Synet af Matadorens Kaarde; ja det lille, røde Flag (muleta) og Capodorens røde Kapper, ligesaa vel som Landser og Banderillos jagede den paa Flugt.

Der udbrød nu en ligefrem Storm af Raseri over hele Cirkus; alle Tilskuerne stod op, baade paa de fine og de simple Pladser; man hørte et enstemmigt Raab: „Hundene, frem med Hundene!"

Alle Tyrefægterne gik hen i et Hjørne af Arenaen, og Publikums Øjne var fæstede paa den Loge, hvor Corregidoren sad, thi kun han kunde opfylde de vrede Tilskueres Anmodning. Nu nikkede han med et velvilligt Smil. I hans Loge lagde jeg Mærke til en bleg sørgeklædt Dame, hvis Ansigt endnu bar Spor af stor Skønhed. Hun lod ikke til at sé meget af, hvad der foregik omkring hende, og dog var hendes Blik ikke ubestemt svævende, man skulde snarere tro, hun betragtede en for alle andre usynlig Genstand.

„Kender De den Dame?" spurgte jeg min velvillige Sidemand.

„Det er Dona Rosario de Salis," lød Svaret, „hendes Mand er Dommer, hun er en from Sjæl, som har sin Skærsild her nede, thi Gud har ladet hende beholde Manden, mens hendes lille Barn er bleven stjaalet fra hende. Siden den Tid venter hun bestandig paa ham, ser kun ham. Hun kunde ligesaa gærne sidde hjemme i sin Bedestue som her i Cirkus, thi hun har ingen Interesse for Tyrefægtningen; det er en stor Synd, at saadan

en god Plads skal spildes paa en, der ikke sætter Pris paa den."

Han tav, thi nu traadte en chulo*) ind, holdende paa to uhyre, store Hunde. Det var en smuk Fyr, udmærket skabt, med buskede Øjenbryn, bred Pande, smilende Mund og en stor Ørnenæse. Jeg var maaske den eneste, der lagde Mærke til ham; thi Tilskuerne saa kun Hundene, der nu skulde angribe Tyren.

Vel en Snes Skridt fra Tyren blev de slupne løs, og styrtede strax med Raseri over det fejge Dyr, i hvis Øren de søgte at bide sig fast. Men nu løftede Tyren det svære Hoved, dens lynende Øjne vendte sig mod Chulo'en, hvis eneste Vaaben bestod i en lille kort Dolk, hvormed han skulde give Tyren Naadestødet. Hundene hængte sig fast i dens Øren. Den rystede sit Hoved saa voldsomt, at deres Kroppe pidskede dens Sider; de gav imidlertid ikke Slip, men Tyren lod til at være ufølsom for deres Bid, den fæstede sine blodskudte Øjne paa Chuloens røde Trøje, stampede i Jorden, og stod med et frygteligt Spring pludselig kun to Skridt fra den unge Mand, nu bøjede den Hovedet, som vilde den spidde ham paa sine Horn. Et Skrig lød henover Arenaen og døde hen i den dybeste Taushed. Men det var ikke Tyrefægteren, der havde udstødt dette Skrig, thi netop i samme Øjeblik fo'r han med et let, behændigt Spring op paa sin Fjendes Ryg og greb den dristigt ved Hornene.

Bifaldet rungede gennem Amphitheatret: Viva el chulo!

Damerne viftede med deres duftende Lommetørklæder og Silkeskærf. Jeg saa hen til Corregidorens Loge. Dona

*) Tyrefægter til Fods.

Rosario støttede sig krampagtig mod Kanten, hun hældede sig ud over Arenaen, som om hun var halv affindig af Begejstring; og jeg vendte mig om til min Sidemand med de Ord: „Se nu, om Dommerens Frue ikke har Interesse for Tyrefægtning! Han saa nysgærrig derhen, men Don Andres havde givet sin Hustru et Vink om, at hun tildrog sig Tilskuernes Opmærksomhed, og hun havde hastig trukket sig helt tilbage i sin Loge.

Trods sin farlige Stilling vendte den unge Chulo sig ivrig hen mod Corregidorens Loge, og han havde sikkert mødt Dona Rosarios Blik.

Kampen mellem ham og Tyren blev stadig frygteligere; denne sparkede i Jorden, brølede og hvirvlede Støvskyer op om sig og sin Modstander; dens Øjne var underløbne med Blod, og naar den fo'r rundt med sin underlige Byrde, lignede den et æventyrligt Dyr. To Gange slap Doggene Taget og gav sig til at gø ganske sagte; det er hos dem Tegn paa, at de er ved at opgive Kampen.

Men paa et Tegn af Chulo'en og ved hans opmuntrende Tilraab styrtede de sig atter løs paa Tyrens Øren, skønt Blodet løb ned ad dem, og de var forslaaede og halvdøde; Tilskuerne blev bange for, at den unge Mand skulde være ligesaa udmattet som Hundene, men med et Sæt stod han oppe paa Tyrens Ryg, som en Liniedandser paa en stram Staaltraad, og med Lynets Fart gled han ned paa Jorden; Tyren gjorde en Vending og forfulgte ham slæbende Hundene efter sig tre Gange Banen rundt, da standsede Chulo'en lige nedenfor Dona Rosarios Loge, gjorde omkring, trak sin Dolk ud af Bæltet og ventede med blegt Ansigt, men med stolt Mine, at Tyren skulde angribe ham.

Mængden klappede, nu nærmede Skuespillets Slutning sig; med opreven Bug rullede de to Hunde hen for deres Herres Fødder, de saa paa ham med en Bebrejdelse i deres bristende Øjne og der gjennemfo'r ham en Gysen ved at se dem ligge i Dødskampen med knuste Lemmer. „Han er bange!" raabte nogle Stemmer. Men Chulo'en smilede og gjorde et Skridt hen mod Tyren, der nølende nærmer sig, ingen tvivler om, at han jo om et Øjeblik vil plante sin Dolk midt imellem Dyrets Horn og gøre det af med det i en Haandvending; men med ét spores der et usædvanlig Røre mellem Soldaterne der har Vagt i Cirkus; to sortklædte Mænd træder ind i Corregidorens Loge, han ser forskrækket ud, staaer op og taler ivrigt med Dommeren. Som en Løbeild farer nogle Ord gennem Tilskuernes Rækker, jeg hører tydeligt, at der tales om Oprører, Chulo, Trabucar. Mens dette foregaaer, rejser en Kvinde sig, bøjer sig ud over Logens Kant, fæster sit glødende Blik paa den unge Toreador, strækker Haanden ud med en bydende Bevægelse, og en Stemme, der gjenlyder af overmenneskelig Fortvivlelse raaber:

Muere chulo! „Dø, Chulo!" Og den unge Mand ser op mod Logen, bøjer sig, som en Søn bøjer sig, naar hans Moder velsigner ham, han kaster ligegyldig sin Dolk, hen i Sandet, vaabenløs, med korslagte Arme og et Blik fuldt af den reneste Ømhed og den varmeste Beundring fæstet paa Dona Rosario, venter han rolig paa Naadestødet, thi Tyrens hede Aandepust strejfer allerede hans Ansigt. Det rasende Dyr ryster den Manke af Banderillas, der hænger i dens Hals, jager sine Horn ind i den unge Mands Bryst og kaster ham tre—fire Gange højt op i Luften. Det var som frydede den sig ved sin Hævn.

I et Ophold, der nu fulgte, blev det mig sagt, at

Tyrefægteren ikke var nogen anden end Cristoval, Don Andres's Søn. En Banderillero, der havde skaffet ham Tilladelse til at kæmpe, havde forraadt ham; Rettens Folk skulde anholde ham, naar Tyrefægtningen var forbi. Dona Rosario vilde ikke se sit Barn vanæret og havde befalet ham at dø midt i Sejren, og Cristoval, der var sin Moder værdig, havde adlydt. Denne Begivenhed gjorde et pinligt Indtryk paa mig, og jeg havde ikke Mod til at overvære Slutningen af en Tyrefægtning, der begyndte paa en saa mærkværdig Maade. Jeg gik min Vej og gav min Plads til en stakkels Vandbærer, der var saa interesseret i Skuespillet, at han, da der ingen Plads var at faa, stod ved Døren for dog at se Mulæslerne slæbe de dræbte Heste og Tyre bort.

Dona Rosario de Salis og hendes Mand blev i Corregidorens Loge til Tyrefægtningen var forbi. Den ulykkelige Kvinde lukkede sig derefter inde i sit Bedekammer og døde to Maaneder efter af Faste og stræng Bod, som hun paalagde sig for at udsone det, hun kaldte sit forbryderiske Hovmod.

Don Andres er stadig Dommer. Hans umaadelige Formue vil en Gang tilfalde hans Neveuer Don Diego Figueras Sønner, thi han har ikke giftet sig igjen.

I Vindstille udfor Madeira.

En Ungdomserindring fra min første Søreise.

Det var i en af Vest-Norges Kystbyer, jeg henlevede mine Drengeaar; min Fader førte den flotteste Skude, der nogensinde kløvede Bølgerne. Nedstammende fra en gammel Sømandsslægt, var han ogsaa med Liv og Sjæl Sømand. Naar der var nogen, der skulde gjøre sin første Tur som Skibsdreng, blev det anset for en stor Lykke, naar han kunde opnaa at blive sendt ud med Kaptejn Ehlers.

Jeg erindrer tydeligt min Far fra den Tid, da han stod i sin Manddoms fagreste Aar; høj, velvoxen, kraftig bygget og dertil mørk som en Sydlænder, brunet af Sol og Vind paa de lange Rejser i Troperne. Kommen tidlig tilsøs — i 12 Aars Alderen — med fremmede, havde han gjennemgaaet alle Grader og havde nu allerede i flere Aar staaet som Kaptejn paa sin egen Skude, Barken „Cendrillon"; han havde tillige den Glæde, at hans ældste Søn, som havde haft en stræng Skole at gjennemgaa hos ham, nu i 25 Aars Alderen var hans Førstestyrmand. Det var ikke den Gang som nu til Dags for de fine Folks Børn, der vælger Søen til Levevej, at gaa en Tur ud som Volontør og Intet bestille, derefter komme paa

Styrmandsskole og saa paa næste Tur krybe ind ad Kahytsvinduerne som anden eller tredje Styrmand, idet de spærrer Adgangen til Forfremmelse for den simple men dygtige Matros. Men saa bliver det ogsaa Søfolk derefter.

„Cendrillons“ 18 Mand stærke Besætning var, naar undtages de to tre yngste, prøvede, dygtige Folk, hvoraf flere havde faret med Far i 4—6 Aar; men saa langt jeg kan erindre tilbage til mine tidligste Drengeaar, havde jeg altid set om Bord hos ham en gammel vejrbidt „Ulk“: — „Gamle Gunsteen“, Baadsmanden, som enhver om Bord havde høflig Respekt for, ja næsten som for Kaptejnen selv. Far behandlede ham altid med Udmærkelse og holdt meget af ham, hvilket ikke var saa underligt, da Gunsteen i sine Ungdoms Dage selv havde oplært Far og bibragt ham Kundskab i al Matrosgjerning og lært ham at splidse den første Knob. Siden den Tid havde de været uadskillelige, og tænke sig „Cendrillon“ uden „Gamle Gunsteen“, var snart sagt en Umulighed. — Han kunde vel paa denne Tid være saa henved de 70 Aar, men trods sin høje Alder havde han herkuliske Kræfter, og tog fuldstændig sin Tørn saa godt som nogen af de yngre Folk. Han var alles Ven om Bord, tog sig særlig af de yngre, og var der et eller andet, der skulde raades Bod paa, saa hed det altid: „Vi faar spørge Baadsmanden!“ — Jeg havde i lange Tider overhængt Far, om at jeg da endelig maatte komme med paa en Tur; men jeg havde stadig faaet Afslag paa min Bøn og det hed bestandig, „naar Du bliver lidt ældre;“ Tingen var den, at han var bange for, at jeg ogsaa skulde faa Smag for Søen; sin ældste Søn havde han tilladt det, — da jo i Følge Familie-Traditionen en af Sønnerne skulde være Sømand,

og min Bro'r desuden var som skabt dertil; men jeg skulde gaa en anden Vej.

Da jeg en Gang ved hans Hjemkomst fra en kortere Tur — jeg var den Gang nylig konfirmeret og 17 Aar gammel — klagede mig for Kahytsdrengen, en af mine Barndomskammerater, som netop havde gjort sin første Tur, — sagde han til mig: „Sig det til „gamle Gunsteen", saa skal Du se, at det gaar!" Baadsmanden kom ofte i vort Hjem og kjendte alle os Børn; jeg forestillede ham min Bedrøvelse over, at jeg aldrig havde bragt det videre end til at følge til Søs med Lodsen og med ham tilbage igjen, og jeg bad ham saa indstændig at lægge et godt Ord ind for mig hos Fa'r, da han i lang Tid havde lovet mig det. Gamlen svarede mig: „Du kan vel skønne, at Kaptajnen (han sagde altid Kaptajnen, naar han talte om Fa'r) mener det paa det bedste, at ikke Du ogsaa skal faa Lyst til Søen; Du kan tro, vi har ikke gaaet paa Roser i vor Tid, men døjet mere ondt i en Uge, end en Landkrabbe i sit hele Liv, og saaledes har det vel forøvrigt været for enhver Sømand af den gamle Skole; dog — jeg skal forsøge at tale Din Sag, men jeg vil intet sikkert love!" — Det var den længste Tale, jeg havde hørt af „Gamle Gunsteen", og jeg havde det bedste Haab. Følgen heraf var, at Fa'r en Dag, da han kom hjem fra Børsen, sagde til mig, at jeg kunde bede Mo'r gjøre mit Tøj i Stand, da der var sluttet Fragt for Ostindien, via England, og vi skulde være færdige til at gaa om ca. 8 Dage, til om den Tid kunde vel Ballasten være inde; men Fa'r satte det som udtrykkelig Betingelse, at alle Skolebøgerne skulde tages med og jeg hver Dag have mit bestemte Pensum at lære, hvis forøvrigt Søsygen vilde

tillade det; opdrage mig til Sømand vilde han ikke, baade for min og for sin egen Skyld."

Men hvem var gladere end jeg. Jeg talte Dagene og Timerne til Afrejsen, og en Søndag Morgen Kl. 4, sidst i Maj Maaned, stod „Cendrillon" for fulde Sejl ud af Fjorden. 6 Timer efter kvitterede vi Lodsen, som fik Hilsener og Smaabreve med hjem til Familjerne; vi var nu i rum Sø.

Ak, ja! Barnemindet gaar langt tilbage, det staar saa levende for min Erindring, som om det var i Gaar. For første Gang at se denne store endeløse Slette, hvor borte i Synskredsen Hav og Himmel smeltede sammen til et, og hvor kun enkelte Sejlere saas; Landet forsvandt mere og mere, enkelte Maager fulgte endnu et Stykke med paa Vej, tilsidst søgte de ogsaa ind til Landet igjen.

Foroven og forneden intet uden det fredelige blaa over alt. Efter Skaffetiden om Middagen ved 4 Glas paa Eftermiddagsvagten (Kl. 2) blev Folkene kaldt agterud, og der blev holdt Gudstjeneste. Det renspulede Dæk var Kirkegulvet, Gangspillet Prækestolen og Kirkens Tag den høje, blaa uendelige Himmelhvælving. Efter Afsyngelsen af en Salme oplæste min Bro'er, Førstestyrmanden, af en Skibspostille en til Dagens Text affattet Præken. Der var en fin Brise, smult Vande, „Cendrillon" løb en 6 Knobs Fart, (6 Mil i 4 Timer) med hele sin Pynt af Læsejl tilsat, alt hvad trække kunde, i denne Stilhed at høre den unisone Salmesang af disse kraftige, velklingende Stemmer og se disse alvorlige, vejrbidte Ansigter, som med Andagt lyttede til Ordet, der blev læst, gjorde et Indtryk paa mig, som jeg aldrig har kunnet glemme. Hen paa Aftenen friskede Vinden mere og mere. Vagten for de

4 første Timer efter Midnat blev sat, og Fa'er fandt, at det var bedst, at jeg kom ned og til Køjs.

Uden noget særdeles mærkbart avancerede vi stadig Sydvest over og næste Dags Formiddag Kl. 10 fik vi Fyret paa Souther Point og New-Castle Fyret i Sigte og Kl. 10 tørnede vi i North-Schields. Jeg bemærker bare dette for at konstatere, hvilken Hurtigløber „Cendrillon" var, altsaa efter to Dage og 6 Timers Sejlads fra Vestnorge over til England. Det var snart bestilt at faa Stenballasten ud og Kullasten ind og 4 Dage efter blev vi af en liden Bugserdamper trukken ud af Tynefloden og Kursen sat ned gjennem Hovden (Farvandet mellem England og hollandske og flamske Kyster). Med god Vind og fint Vejr gik det nu strygende ned ad den engelske Kanal og den spanske Sø. At jeg hørte til en gammel Sømandsslægt stadfæstede sig, da der ikke var Spor af Søsyge at mærke hos mig; Bøgerne og Stilene maatte jeg passe et Par Timer hver Dag, det vil da sige, hvis Vejret tillod det og Skuden ikke rullede for stærkt.

Efter ca. 14 Dages Forløb skulde vi efter Observationerne være paa Højden af Madejra og ganske rigtig, om Aftenen (det var en Lørdag Aften) ved Solnedgang saa vi ogsaa Klipperne ved Funchal fortone sig borte i Horizonten. Paa disse lave Bredder findes der saa godt som intet Tusmørke, da Solens Dagcirkel danner en næsten ret Vinkel med Horizonten, og $^1/_4$ Time efter dens Nedgang var det aldeles mørkt; men en dæmpet Lysning borte i den østlige Synskreds bebudede snart Maanens Opgang. Det var en vidunderlig, skjøn stjerneklar Aften, saaledes som den kun findes paa disse Bredder. Havet laa blankt, og den stjernebedækkede Himmel afspejlede sig deri med minutiøs Nøjagtighed; af og til skjød en Flok Flyvefisk i

Vejret, forfulgt af en eller anden af Havets Røvere og fremkaldte ved deres lynsnare Bevægelse det fosforagtige Lys, vi kalder Morild, hvorved Vanddraaberne kom til at glimre som Myriader af Diamanter. Enkelte af Fiskene skjød saa højt til Vejrs, at de kom ind over Hakkebrædtet (Agterenden af Skibet) og blev liggende sprællende paa Dækket til stor Forbavselse baade for dem selv og for os unge, der for første Gang var Vidne til en saadan Leg. Kokken var ikke sen med at samle dem op til næste Dags Behov. Hele Luften var opfyldt af en aromatisk Duft, som det svage Vinddrag fra Landet førte ud til os, og ved Skaffetid Kl. 7 om Aftenen placerede Mandskabet sig forude paa Bakken og nød sin The og Tvebak, samt hvad der var tilovers fra Middagen.

Saa stræng som min Fa'er var i Tjenesten, havde han dog altid Hjærtet aabent for Folkenes Velvære og søgte at hygge dem, saa meget han kunde, da han selv en Gang havde staaet i samme Forhold som de, og naar som den Aften, alt var »All right«, fik de et Glas Grog.

Kl. 8 blev Vagten sat og Frivagten fik Lov at gaa tilkøjs, hvortil de i Aften viste sig meget utilbøjelige. Gasterne havde af Kahytsgutten hørt Tale om Toddyen, deraf deres Lyst at være paa Dækket; Piberne blev tændte og en dæmpet Passiar kom i Gang, da Groggen blev bragt om af mig og Kahytsdrengen; selv Udkiget i Mærset og paa Kobryggen kom skiftevis ned og fik deres Andel. Fa'er spaserede op og ned ad Dækket, rygende sin Cigar, af og til vexlende nogle Ord med „Gamle Gunsteen", som stod tilrors; jeg og min Bror stod borte ved Mesanmasten (den agterste Mast) og talte om dem derhjemme.

Pludselig hørte vi Udkiget oppe i Mærset raabe: „En

Sejler paa Styrbords Bov!" Alle Mand kom naturligvis i en Fart paa Benene og over paa Styrbords Side, stirrende ud i Natten; men intet var at opdage, samme højtidelige Ro som før. Fa'r prajede ham deroppe i Mærset og spurgte ham i hvilken Retning, han omtrent havde Sejleren; der svaredes ned igen: „Saa en tre Streger paa Boven, nu saa jeg hans Lys igjen." Nogle af de ældre Folk sprang op paa Kobryggen til den anden Udkiger, men der var intet at se. — Mandskabet, særlig de yngre, begyndte at blive muntre, lo og gjorde sig lystige over ham deroppe og lod falde nogle Ord om, at han vist saa den flyvende Hollænder eller, at Groggen havde været ham for stærk. Men Fa'r syntes ikke om al den Slags Snak, befalede Stilhed og beordrede min Bro'r, Førstestyrmanden, at gaa til Vejrs og se, hvorledes han havde det deroppe, da han stadig væk forsikkrede, at han saa Lyset nærme sig. Næppe var min Bro'r kommen op, før han rapporterede ned til Dækket, at alt var i Orden som Udkiggeren sagde, og at han saa en større Baad langtsomt nærme sig paa omtrent 2 Kabellængders Afstand (1 Kabell. er 100 Favne). Styrmanden kom ned igjen, og nu hørte vi alle tydelig Aareslag, som man søgte at dæmpe. Farvandene der omkring samt de hen imod den marrokkanske Kyst vrimlede den Gang — ɔ: i Fyrrerne — af al Slags Pak, Spaniere, Portugisere samt den marokkanske Kystbefolkning, der tilsyneladende drev Fiskeri om Dagen, men de forsmaaede ikke, naar Lejlighed dertil gaves at skaffe sig en lille Biindtægt, som nærmest smagte af Sørøveri, i Særdeleshed naar de traf paa mindre, svagt bemandede Fartøjer. Dette kjendte Fa'r meget godt til. Baaden, hvis Lys vi nu ogsaa kunne se fra Dækket, kom efterhaanden nærmere og nærmere, og saa ud til at være

lidet bemandet. Den roedes af 6 Mand, var temmelig stor, rigget som en Chebeque med stort Latinsejl og laa temmelig tungt i Vandet. Aarsagen til, at vi ikke før havde kunnet se Lyset fra Dækket var den, at der forsætlig var sat en Skærm foran Lanternen, som stod paa den forreste Tofte, men som ikke hindrede i at se det fra den højere Del at vor Rig. Efter at Fa'r havde haft en kort Samtale med Baadsmanden, som stadig stod til Rors, skynte han og min Bro'r sig ned i Kahytten for at faa fat i Vaabnene; for at være sikker mod forefaldende Eventualiteter, førte Fa'r altid med sig et Dusin gode, engelske Geværer, Entrebiler og Pistoler, altsaa et helt lille Arsenal, ikke at tale om de to temmelig grove Bovkanoner, som en Gang for 2 Aar siden, inde i de kinesiske Farvande, havde snakket et Ord med. Vaabnene uddeltes til Folkene og Halvdelen blev posteret langs Styrbordssiden og den anden Halvdel til Bagbord. Da Fa'r fra sin tidligste Ungdom, mangfoldige Gange, havde gennemkrydset Middelhavet og Farvandene udenfor Strædet og været, saa at sige, i de betydeligste Havne, hvor alle Slags Søfolk fra de sydlige Steder mødtes, kendte han saa temmelig de forskjellige Sprog der omkring.

Baaden var nu paa Prajehold, og Fa'r raabte den an paa Portugisisk og spurgte, hvad de vilde.

De holdt op at ro og en høj, sværr Karl kom frem i Chebequens Forstavn og gav et Slags Svar tilbage, som ingen blev klog paa, hvad var. Paany blev den prajet paa Spansk eller rettere paa Lingva franca, som de fleste Søfolk der omkring taler og forstaar, og nu blev Svaret tilbage, at det var Fiskere, som tilbød, hvad de havde af Fisk og de forskjellige Frugter, Syden frembringer.

Maanen var netop i Opgaaende, saa vi kunde begynde at se Omgivelserne tydeligere; jeg, der var nysgjerrig som alle Drenge, var entret op i Forriggen for bedre at se det fremmede Skib. Stor var min Forbauselse, da jeg bemærkede mindst en 10—12 Mand, der laa fladt ned i Bunden af Baaden, skjult for os under dens Ræling og Tofter. Idet jeg lod mig glide til Dæks igjen langs Bardunen for at komme des hurtigere ned, saa jeg i vel $^1/_2$ Kvartmils Afstand agterud fra os en lignende Baad komme listende i Halvmørket ind paa os. Jeg i en Fart bort til Baadsmanden, som fremdeles stod ved Roret, og fortalte ham, hvad jeg havde set. Han slap Roret et Øjeblik og sprang bort til Fa'r og sagde ham, hvad jeg havde set; ved at spejde i den Retning, viste sig ganske rigtig en lignende Baad mere og mere at nærme sig os. Nu vidste vi, hvorledes vi havde det; det var Røverpakket og det gjaldt nu at være resolut og træffe en rask Beslutning.

I den første Baad, vi havde prajet, laa de endnu paa Aarerne, som om de ventede efter nogen, nemlig Kammeraterne, som de endnu ikke havde faaet Øje paa, da de ikke vilde eller kunde begynde Angrebet alene. Min Fa'r kaldte alle Mand sammen midtskibs og henvendte, rolig og fattet som al Tid, følgende Ord til dem:

„Hør nu Folk! I ser, hvorledes det er fat. Pakket vil entre os fra begge Sider paa en Gang og det gjælder at bide fra sig; det gjælder for os enten-eller. Enten entre de os, og da de rimeligvis er os langt overlegne i Antal er vi leverede, hvis de faar fast Fod paa Dæk, da de Karle ikke giver Pardon. Sandsynligvis har de ingen Skydevaaben; det vil maaske bevirke, at Chancerne bli'r nogenlunde lige. Fyr ikke, før I har Jer Mand paa

Kornet; naar han er os nær nok, skal jeg nok varsko; vær rolige og koldblodige, thi der bliver ikke Tid til at lade igjen; brug saa forøvrigt Pistolen og Entrebilen. Det gjælder for os at kjæmpe for Livet, om vi skal se dem derhjemme igjen?"

„Det er vor Pligt, og vi har Lov at forsvare vort Liv, men jeg beder Jer, ingen unyttig Blodsudgydelse, og bliver der nogen af dem gjort ukampdygtig, saa lad ham løbe med det, han har faaet. Halvparten af Jer gaar over til Bagbords Side og lystrer Baadsmanden, I andre kommer med mig til Styrbord. — Du Styrmand vil se til at faa Ram paa den forreste Baad med Bougkanonen, hvis det er mulig, og da det begynder at lufte lidt, saa kan Du vel holde Rattet, henvendte han sig til mig, og saa enhver Mand paa sin Plads og gjør sit Bedste, saa klarer vi vel denne Tørn med Guds Hjælp!"

Fuldmaanen var nu staaet helt op, og vi saa Chebequen agterud nærme sig temmelig hurtig, da paa en Gang en skingrende Piben lød fra den forreste Baad, formodentlig som et Signal for den anden til at begynde Angrebet. Og ganske rigtig, der kom de ansættende begge to; hver Mand ombord hos os stod med Fingeren paa Aftrækkeren, klar til at give dem den hele Salve paa Fa'rs Kommando. Langs hele Rælingen ombord hos dem stod de tæt ind paa hinanden, bevæbnet med Knive og Yataganer, langt flere end vi havde tænkt os, brune, sortsmudsede Karle, færdige til at entre op, naar de bordede os. — Da den forreste Baad var en halv Snes Skridt fra os, kommanderede Fa'r: „Fyr!" og med saadan en Præcession blev det udført og saa godt sigtet var det, at de tumlede over hinanden, nogle i Bunden af Baaden og nogle overbord, saa at vist Halvdelen af dem var bleven gjort ukamp-

dygtige. Men der var saamænd nok af dem tilbage. Under Hyl og Skrig af de øvrige bragte et Par raske Aareslag Chebequen paa Siden af os, og de klatrede som Aber opad Fokke- og Storrøstet for at komme indover Rælingen.

„Op med Øxerne Gutter!" hørtes Fa'rs Stemme, idet han fyrede sin Pistol lige i Fjæset paa Anføreren, en lang styg Rad, som fra Rælingen, hvor han var kommen op, netop langede ud efter ham med sin Yatagan. Fyren forsvandt i en Fart med et Plump i Søen; men nu skiftede Begivenhederne saa hurtig, at det er umulig at gjengive Detaillerne, enhver vidste, at det gjaldt Livet, men da Anføreren var væk, blev de efterhaanden trængt mere og mere tilbage, og da Baaden var drevet lidt fra Skibet, sprang de overbord og søgte svømmende at redde sig, efterladende en Del døde og saarede.

Da de begyndte at entre paa Styrbord Side, var Baaden agterud paa Bagbord, netop paa Skudvidde, den var baade større og stærkere bemandet end den anden, og da Salven ikke havde gjort særlig stærk Virkning, var den snart paa Siden af os, hagede sig fast paa Laaringen (Agtersiden af Skibet), og vi havde en hel Del af dem i en Hast paa Dækket.

Nu stod Partiet mere lige, da Fa'r kunde komme til Hjælp med sine Folk, hvoraf forøvrigt nogle var saarede, og det blev et frygteligt Haandgemæng. Vore, med Fa'r og Baadsmanden i Spidsen, brugte deres Pistoler og Øxer saa det havde Klem, „Gamle Gunsteen" havde kastet sit Vaaben og grebet en Haandspage fra Gangspillet; med denne frygtelige Kølle slog han forfærdelige Slag til begge Sider og hver Gang styrtede flere af Piraterne til Dæks. Et Berserker-Raseri syntes at være kommet over ham.

Anføreren for Banden, en muskuløs, smidig Karl, søgte flere Gange at komme ham til Livs, men med den Hurtighed han svang sit frygtelige Vaaben var det umuligt.

Da glider den Gamle paa Dækket i noget Blod og Marokkaneren hæver netop sin Yatagan for at gjøre det af med ham, da et Pistolskud fra Fader fældede Piraten. De øvrige, frygtelig decimeret, søgte Baaden snarest de kunde, satte af, og de der ikke kunde komme med, omtrent en 8 Stykker, sprang overbord og svømmede efter deres Kammerater for at blive optaget. Den første Baads Mandskab var sandsynligvis bjærget, men det gik ikke saaledes med disse sidste, de blev udsat for en anden, langt skrækkeligere Katastrofe.

Farvandene deromkring er som oftest hjemsøgt af Haier, disse Havets forfærdelige, graadige Bestier. Vi stod just ved Hakkebrædtet (Agterenden af Skibet) og saa efter de svømmende, bortflygtende Stakler, da vi fra en af dem hørte et frygteligt gjennemtrængende Skrig; ved en Kraftanstrængelse løftede han sig halvt op i Vandet, men blev i samme Øjeblik draget under af en usynlig Magt. Næsten i samme Øjeblik raabte flere af vore Folk: „Haierne"! Det var en Ynk og Gru at se disse stakkels Mennesker strække ud, alt hvad de kunde for at naa Baaden, ja de os nærmeste søgte endog at naa vort Fartøj, og Fa'r gav øjeblikkelig Befaling: „Fiir Laaringsfartøjerne (de to store Baade, der hænger paa Agtersiden af Skibet) og lad os redde, hvad vi kan"! men gamle Gunsteen gjorde ham opmærksom paa, at det vilde være et forgjæves Arbejde, ja forbunden endog med Livsfare for os selv, da pludselig hele Farvandet vrimlede af en hel Horde af disse skrækkelige Bæster, som pidskede den blodige Sø til Skum, naar de sloges om et Offer.

Snart var der ikke flere Svømmende at se undtagen én, der havde halet rigtig godt ud og søgte at naa tilbage til vor Skude. Nu manglede der en halv Snes kraftige Tag til, og et Par Mand hos os stod klar i Storrøstet med Toug i Hænderne for at kaste til ham, da paa én Gang 3—4 af Hajerne fik Øje paa ham, Søen stod i et Skum omkring dem, for at enhver kunde være den Første at snappe ham. Han saa Faren, anstrænger sig af alle Kræfter for at naa til Siden af os, nu kastes Rednings-touget, han griber det, holder fast med Fortvivlelsens Kræfter, et Par Mand til gaar ud i Storrøstet (en lille Udbygning af Planker paa Skibets Side hvor Storvantet er fast) tager ham en under hver Arm, haler ham ind i Røstet, andre tager imod fra Dækket, løfter ham over Rælingen og lægger ham ned som død. Stakkels Fyr, han var besvimet af Sindsbevægelse. Det var paa højeste Tid. Folkene var næppe komne ind af Røstet, før alle 4 Hajer var der, hvoraf den ene, et uhyre stort Exemplar, gjorde et Spring ud af Vandet med den halve Krop oppe.

De omkredsede Skibet en lang Stund, afvexlende aabnede og lukkede de deres forfærdelige Kjæber, der saa ud som en dobbelt Saugs Blade og Tænder, efterhaanden forsvandt de. Det var spændende Øjeblikke, og Interessen og Deltagelsen kunde ikke have været større, end om det havde været én af vore Egne, vi havde frelst. Det var jo et stakkels Medmenneske, rigtignok havde jo hans Haand været løftet mod os, og under Fægtningen vilde vi ikke have betænkt os paa at skyde eller hugge ham ned, men nu var han jo sat ud af Stand til at skade os og trængte til vor Hjælp og Bistand.

Begge Chebequerne havde imidlertid søgt hinanden; da det begyndte at friske til af Vest, hejsede de Sejl og

ved Hjælp af Aarene kom de os snart af Syne; de satte formodentlig Kursen til den marrokkanske Kyst eller Smaaøerne deromkring. Hvad jeg her har fortalt skete langt hurtigere, end jeg kan fortælle det. Klokken var nu over Midnat. Det samme smukke milde Vejr som før paa Aftenen; Medicinkassen med de forskjellige Salver, Plastere samt Charpier blev bragt paa Dækket, og „gamle Gunsteen" maatte ogsaa denne Gang, som ved saa mange andre Lejligheder, tage sig af de Saarede, og han havde ogsaa et udmærket Haandlag. Af vore Folk havde flere faaet lettere Skrammer, men den ene Jungmand et alvorligt Hug over den venstre Skulder, som gjorde ham utjenstdygtig for længere Tid. Der blev lagt en foreløbig Forbinding paa den indtil næste Dag, da vi naturligvis maatte anløbe Funchal og give en Indberetning til Øvrigheden og Konsulatet, og faa en bedre Hjælp til de Saarede. Syv af Piraterne laa paa deres Gjerninger paa Dækket, deriblandt Anføreren for den sidste Chebeque, en vakker, stærk brun Karl; han havde faaet Skuddet gjennem Brystet, laa bevistløs i de sidste Trækninger og stod ikke til at hjælpe.

Da de Saarede vare forbundne og bragt ned til Køjs, blev Dækket spulet rent og vi kunde ønske os til Lykke med den overstandne Fare. — „Det saa stygt ud, Baadsmand!" sagde Fa'r, „da Du laa der paa Dækket og Fyren der med Yataganen over Dig, og godt var det, at jeg kom Dig til Hjælp i Faren!" „Ja Kaptain! det var en fæl Knibe, forøvrigt er vi nu kvit med hinanden, det var jo en Tak for den Haandsrækning, jeg var saa heldig at kunne give Jer, for to Aar siden i Kast med Kineserne, den Gang var der heller ikke saa mange Sekunder at give bort, jert Liv hang da i en Traad, som

man siger! Men heldigt var det, som det gik!" Den bjergede Pirat begyndte at komme til sig selv igjen, han var ikke saaret, men kun besvimet af Sindsbevægelse og yderst mat. Han fik en Skaal kraftig spansk Vin at drikke, og efterhaanden friskede han til. Men for at være sikker paa ham, bandt man hans Hænder paa Ryggen og anbragte ham i Forvaring nedenunder Dækket. Det var en vild Krabet at se til, kort og undersætsig; Fa'r tiltalte ham i flere Sprog, men han var opsat paa ikke at svare, han stod der og rullede med Øjnene, og havde han haft Hænderne fri og ikke været bange for Hajerne, var han vist sprungen overbord og svømmet til Land.

I dette Øjeblik kom en af Jungmændene, der var beskæftiget med Renspulingen forude og berettede, at der borte under Kobryggen sad en Pirat sammenkrøbet, om saaret eller ej vidste han ikke. Fa'r gik da forud, og ganske rigtig, inde i en af Krumholtene skjult bag noget Tovværk sad der en Skikkelse paa Hug; han blev befalet at komme frem, men han klynkede og bad for sig og troede formodentlig at hans sidste Time var kommen, men da Fa'r sagde, at der ikke skulde tilføjes ham noget ondt, saa krøb han ud. Det var en udmærket vakker Fyr saa paa en 18 Aar, meget lysere i Huden end de andre Pirater; han havde ikke havt Mod til at blande sig i Haandgemænget, sagde han; han var en Spanier, som tvunget havde tilbragt et Aar hos Marrokkanerne, der havde skaanet ham ved en lignende Lejlighed, som den i Aften.

Da Gutten gjorde Indtryk af at fare med Sandhed, og vi for Øjeblikket manglede Folk, bestemte Fa'r sig til efter at have samraadet med min Bro'r og Baadsmanden, at optage ham blandt den øvrige Besætning, hvilket Tilbud han med Glæde modtog. Han hed José Pablo Do-

mingy, var fra Mallaga og forældreløs. Trods den lange Tid han havde været blandt disse ryggesløse Mennesker, var der dog god Bund i ham, og da han havde faaet lidt ordentlig Sømandstøj paa sig og var kommen under rolig Kommando, saa var det den vakreste Søgut, man kunde se for sine Øjne. Han artede sig vel senere paa Rejsen og var os alle, særlig min Fa'r, hengiven. Vi to sluttede os til hinanden og lærte hinanden vore Sprog, saa det varede ikke længe, før vi kunde gjøre os forstaaelig for hverandre; Fa'r talte altid med ham paa Spansk. Det friskede stadig til med Vinden, Kursen blev sat for Funchal, og næste Dags Formiddag Kl. 10 kastede vi Anker paa Rheden. Fa'r gik i Land og meldte det passerede for Konsulen, en Portugiser; han kom om Bord med sin Sekretær og en Øvrighedsperson og optog en Rapport om det passerede, som blev ført til Protokols; men forøvrigt syntes de ikke at tage sig Sagen videre nær. Da man vilde føre Fangen frem for at afgive Forklaring, var han forsvunden. Vi troede først, at José havde hjulpet ham afsted, men det protesterede jeg imod, da vi havde været sammen den hele Tid, fra Fa'r rejste i Land.

Beskæftigede som vi vare baade med os selv og med de saarede, havde han, ubemærket af os, set Anledning til at smøge Rebene af sig, listet sig overbord og svømmet i Land, fra hvilket vi laa en halv Snes Favne.

Ingen var gladere end Fa'r baade for det stakkels Menneskes Skyld, som for sin egen Part, da vi maaske kunde være bleven stoppet for flere Dage med Optagelse af Forhører m. m.

Doktoren kom om Bord til de saarede, og kun for den ene Jungmands Skyld, der havde faaet et større Saar i den ene Skulder, fandt han det nødvendigt at

anlægge ny Forbinding, de øvrige var saa vel behandlede af gamle Gunsteen at han selv ikke vilde have kunnet gjøre det bedre. Jeg kan gjerne sige, at Baadsmanden med sine simple Midler gjorde langt mere, end den halvstuderede Doktor vilde have gjort det, da Folkene under Baadsmandens Behandling daglig kom sig mere og mere, saa at de efter forholdsvis kort Tid var restituerede, saa nær som paa Jungmanden, der var udygtig til Arbejde næsten lige til vor Ankomst til Akjab.

Det var en dejlig Redelighed med de Avtoriter der paa Madeira, de vilde ikke have de Døde bragt i Land for at begraves, da det hverken var Spaniere eller Portugisere og spurgte Fa'r, hvorfor han ikke havde smidt dem ud til Hajerne, og det var først efter alvorlige Forestillinger til Konsulen, — at han vilde skrive hjem til Regeringen om det passerede, at han bekvemmede sig til at foretage det Fornødne i saa Henseende. Ligene blev da indsyede i noget gammel Sejldug og bundet til et Brædt, bragt i Land af vore Folk samt lagt i en fælles Grav et Stykke udenfor Byen.

Da dette var besørget og alle Spor efter dette uhyggelige Møde fjernede, forsynedes vi med friske Provisioner for den øvrige Del af Rejsen, i Særdeleshed med godt Drikkevand og Citroner for Skørbugen. Efter at have faaet Skibets Papirer i Orden, hvad denne Sag angik, lettede vi Anker, og med en frisk nordlig Brise stod vi udfra Funchal og satte Kursen ned mod Atlanterhavet for maaske at anløbe St. Helena undervejs. Da vi passerede Fæstningspynten hilstes det portugisiske Flag med 6 Skud fra vore Bovkanoner, idet vi hejsede den norske Tricolor, hvorpaa vi ogsaa, naturligvis pligtskyldigt, modtog som Kvittance, 6 Knald fra Fæstningen.

Helene.

Novellette

af

Hugues le Roux.

Helene havde ægtet Paul de Chavannes, en Enkemand paa nogleogtredive, Fader til to Børn, af hvilke det yngste lige var bleven vendt fra, da Moderen døde.

I tre Aar havde Fader og Børn baaret Sorg for den Afdøde. Paul gik aldeles op i Mindet om hende. Paa alle Væggene saas hendes Billede, snart som den unge lyshaarede Pige med de dybe uskyldige Øjne, snart som den unge Frue, der saa saa fin og saa sart ud i sine elegante Toiletter, og i hvis trætte Blik der, trods Smilet om de friske Læber, læstes ligesom en smertelig Anelse om, at hendes Lykke kun vilde være af kort Varighed.

Siden Paul havde mistet sin Hustru, havde han aldrig nydt et Maaltid udenfor Hjemmet, aldrig vist sig i noget Selskab.

Naar han sad ved Bordet med de tvende smaa paa deres høje Stole, hver ved sin Side af ham, faldt han tidt i melankolske Grublerier. Men dog var denne Melankoli ikke uden et vist mildt Vemod. Han led mere, naar Pligter eller Forretninger kaldte ham ud, og naar

han lukkede Døren, medens de to smaa tilraabte ham et sidste Farvel.

Paul tænkte paa, at han ikke efterlod en Moder hos dem til at holde Øje med deres Lege, til at mægle i deres smaa Trætter, trøste dem i deres Smaasorger.

Saa kom han ganske langtsomt, næsten mod sin Villie, paa den Tanke paany at gifte sig. Hans fornuftige, lidenskabelige Valg var saa falden paa Helene, en Veninde fra Barneaarene, der næsten var hans Jævnaldrende. Man søgte Grunden til, at hun var forbleven ugift, i en eller anden haabløs Kjærlighed, eller ubodelig Sorg.

„Da Helene har lært Sorgen at kjende," sagde Chavannes til sig selv, „vil hendes Hjærte stille ringere Krav og være mere overbærende. Hun vil fritage mig for at fremhykle en Lidenskab, som jeg ikke længere kan nære for Nogen. Hun vil skatte min Ærbødighed for hendes Hemmelighed, min Taknemmelighed for den Hengivenhed, som hun vil vise mine Børn".

Og han havde saa giftet sig med Helene, uden at ane, at han selv var den Mand, som den unge Pige havde tilbedt.

Helene traadte saa ind i Huset til den Mand, som hun elskede, i dens Plads, som hun havde misundt saa meget.

Mod hendes Villie lyste hendes Øjne af Fryd. Hun forglemte, hvad Paul havde sagt hende, at han mindre havde villet tage en anden Hustru end skjænke sine Børn en Moder.

„Hans Hjærte er blevet saa medtaget af Sorgen ved Skilsmissen", tænkte hun, „at det ikke mere haaber paa at kunne elske. Man maa give det Tid til at læges."

Ved sin Indtrædelse i sit nye Hjem havde hun frygtet for overalt at finde Mindet om den' Afdøde, paa Væggene, i Linnedets og Sølvtøjets sammenslyngede Cifre, i Værelsernes Udstyr, i Tapeternes Farve, men dreven af en Finfølelse, der henrykkede den nygifte unge Frue, havde Enkemanden fjernet alle Minder om Fortiden fra sin Bolig.

Helene havde kunnet tro, at hun var den første Frue i dette Hus, hvis ikke Pauls Melankoli og Børnenes Nærværelse havde mindet hende om, at det ikke forholdt sig saaledes.

Hendes Kjærlighed til disse Børn var tvungen, de Kjærtegn, med hvilke hun overvældede dem, vare kunstlede. Hun vilde blot gjennem dem erobre Faderen. Snart var hun lykkelig ved at kjæle for dem, for paa den Maade at tækkes Manden, snart var hun oprørt ved Tanken om, at han i dem elskede den Afdøde, og at hendes Kjærlighed for ogsaa at blive taalt maatte passere gjennem denne lave Dør. Og foruden Pauls ulægelige Melankoli var der nu ogsaa noget gaadefuldt over hans Opførsel, med hvilket hendes Jalousi stadig syslede. Hun var bleven træt af at være skinsyg paa hans Troskab mod et Minde, et Fantom, mod hvilket det var umuligt at kjæmpe, og var nær kommet til at ønske, at hun kunde kjæmpe for at rive sin Mand løs fra en anden Indflydelse, der gjerne maatte være saa farlig som muligt, naar den blot var af materiel Natur. Denne Tanke lindrede hende, hun knyttede sig til den som til en Virkelighed. Hun holdt Øje med sin Mands Skridt og opdagede langt om længe, at han hver Dag, før han begav sig til sit Arbejde, lod sig kjøre hen til et og samme bestemte Sted!

Hun gik derhen.

Hun blev staaende paa Fortovet og stirrede længe paa Facaden af dette Hus, spurgte ærgerlig sig selv om hvilken Hemmelighed, der skjulte sig bagved de høje Vinduers nedrullede Gardiner. Nu da hun var sikker paa hans Forræderi, følte hun sig saa haardt saaret i sin Kjærlighed, at hun et Sekund blev greben af Svimmelhed og havde den Tanke at kaste sig ind under Vognhjulene.

Men Nysgjerrigheden og Harmen sejrede. Hun grebes af en brændende Lyst til at lære Sandheden at kjende, til at tage Hævn for al den Sorg, som hun i Stilhed havde bøjet. Og hvem ved? Maaske vilde Paul blive overvældet af Skam over sin Løgn og af hendes højmodige Tilgivelse; han vilde føle Erkjendtlighed for hende, og denne Erkjendtlighed ville senere blive til Kjærlighed.

Hun gik saa endelig ind til Portneren og sagde paa Lykke og Fromme med en Stemme, som dirrede lidt af Sindsbevægelse.

„Har Hr. de Chavannes været her i Dag?"

Manden betragtede Helene forundret og opmærksomt.

„Han har vel sine bestemte Ordrer", tænkte hun. „Man har forudset mit Besøg, og han vil formodenlig svare mig med en Løgn."

Men Portneren saa ganske rolig paa sit Uhr og sagde saa:

„Vi har ikke set noget til ham idag, og nu er det neppe rimeligt, at han skulde komme. Ikke desto mindre kunde det jo tænkes. Dersom Fruen skulde ønske at vente lidt paa ham, saa er det paa anden Sal, Døren tilvenstre. Min Kone er netop i Lav med at lægge i Kakkelovnen hos ham."

Hun gik langsomt derop. Hele Husets venstre Side var optagen af Ungkarlelejligheder.

„Paul har formodentlig lejet et Par Værelser her for at modtage en Elskerinde," tænkte hun ved sig selv. „Her mødes de i Smug. Jeg vil gaa ind og vente. En af dem kommer maaske."

Hun rystede saa stærkt, at hun knap kunde gribe i Klokkestrængen.

Portnerkonen lukkede op.

„Hr. de Chavannes," sagde Helene til denne, „kommer formodentlig om lidt eller . . ." hun betænkte sig lidt og fortsatte saa ganske sagte og meget hurtigt . . „en anden Person . . . en Dame — De skal ikke sige, at jeg er der. Jeg vil overraske dem."

Og samtidig gjorde hun sig Umage for at smile for ikke at vække Mistanke hos Konen, som derpaa forsøjede sig bort.

Da Helene saa var bleven alene i Forværelset, var hun nær ved at faa ondt af Sindsbevægelse.

Et Minut blev hun staaende, uden at aabne Døren til det tilstødende Værelse.

Endelig tog hun dog Mod til sig, lukkede op og gik derind.

Hun gjenkjendte ligestraa de blaa Draperier med Sølvfrynserne og Rococo-Møblerne. Det var den første Fru de Chavannes Soveværelse. Hun havde allerede sét dette en Gang tidligere for mange Aar siden, da hun tilligemed sin Søster var kommet for at aflægge et Bryllupsbesøg hos den unge Kone, som, da hun ikke befandt sig ganske vel, havde modtaget dem i sit Boudoir, hvilende paa sin Chaiselongue.

Hun havde ikke kunnet glemme en eneste Bagatel fra hint første og sidste Besøg. Her fandt hun Lænestolen, Chaiselonguen og Bordet opstillede paa samme Maade som forhen. Paa en Stumtjener stod et lille Spejl, og i en Sèvres-Vase ved Siden af prangede en Buket friske Violer. Det var formodentlig Paul, der havde bragt dem, og lige-overfor dette ømme Bevis paa en Kjærlighed, der havde overlevet Døden, følte Helene sig bidt i Hjærtet af en Skinsyge, der var heftigere end om hun havde staaet over-for en Elskerinde af Kjød og Blod.

Hun udstødte et Skrig, brast i Graad og kastede sig ned paa Gulvet.

Længe laa hun saadan og hulkede som et Barn, der har slaaet sig, med Hovedet støttet til Sengen, i hvilken den anden havde draget sit sidste Suk. Støjen fra Gaden naaede af og til op til hende, medens hendes Tindinger bankede omkap med Taffel-Uhrets Tiktak.

Lige med Et hørte hun en Lyd af Skridt ude paa Trappegangen i Nærheden af Døren. Hun grebes af vanvittig Rædsel ved Tanken om, at det maaske var Paul, at denne maaske om lidt vilde staa lige over for hende og overraske hende med bitre Bebrejdelser, fordi hun havde opdaget hans Hemmelighed, besudlet hans sværmeriske Kjærlighed med en hæslig Mistanke.

Hun rejste sig hurtigt, men Skridtene gik højere op, og Støjen tabte sig.

Helenes Blik faldt saa paa et Billede af den Afdøde, der i sine hvide Kniplinger mindede om et Aandesyn, og som syntes at holde Øje med hende.

Et Øjeblik saa' Helene uden Vrede paa sin Rivalinde. Dennes melankolske og medlidende Blik sænkede sig som en

Balsam over den bedrøvede Kvindes Hjærte. Hun satte sig derpaa hen ved Bordet og aabnede dets Skuffer. I en af disse fandt hun en Rulle Papir, omvundet med et falmet Baand. Hun løste den op, og, endnu gjennemrystet af Krampegraaden, gav hun sig til at læse.

„Sidste Blade af min Dagbog," stod der med store Bogstaver øverst oppe. Og underneden fandt hun følgende, skrevet med feberdirrende Haand:

„Det bliver vist de sidste Sider, jeg kommer til at skrive. Jeg føler, at mit Endeligt er nærforestaaende. Lægen giver mig ikke mere Mixtur, min kjære Paul forlader mig næsten ikke, og han tillader ikke mere min gamle Barnepige at komme ind til mig, fordi han forleden Aften fandt hende grædende ved Fodenden af min Seng. . . ."

Medens hun slugte Ordene, formørkedes hendes Øjne af Graad, og med stum Fortvivlelse gjennemløb hun de Blade, hvor den Døende ytrede sine varmeste Ønsker for dem, hun skulde forlade. Men da hun saa var naaet til Slutningen, brød Taarerne lige med Et løs paany og Papiret faldt ud af Haanden paa hende.

„Paul, min kjære Paul," saaledes lød de sidste Linier, „Du er altfor ung til at kunne leve hele Resten af Dit Liv alene, fremfor alt kan Du ikke opdrage vore to Smaa alene. En Dag . . . ikke ligestraxt, men en Gang i Tiden . . . maa Du atter tage Dig en Hustru. Jeg vil have det, jeg beder Dig saa inderligt derom, men tag hende, som jeg vilde have valgt hende til Dig, og lad det være en Kvinde, der aldrig udjager mig fuldstændigt af mine Børns Erindring og af Dit Hjærte."

Vaklende rejste Helene sig op og gik hen til Sengen til det Sted, hvor den Døde sidste Gang havde hvilet sit Hoved, skjulte sit Ansigt i Puden og hulkede:

„Det sværger jeg Dig . . . Det sværger jeg Dig."

Derpaa trak hun Sløret for Ansigtet og gik igjen, efter med rystende Hænder at have udslettet Sporene af den Uorden, hun havde gjort, for at Paul aldrig skulde erfare at hun havde været der.

Moriani eller en Tenorsangers Hævn

af

Paul von Weilen.

Vi talte hos min Bedstefader om Mantius, denne fænomenale Tenorsanger, hvem den kgl. Scene i Berlin i sin Tid havde engageret paa Livstid paa Grund af hans vidunderlig klokkerene og yndigt velklingende Stemme, der imidlertid tillige var i Stand til det kraftigste Opsving — om Mantius, som derpaa snart paa overraskende hurtig Maade ganske mistede sin Stemme. Intendanturen, der maatte betale ham, lod ham til Fortvivlelse for Publikum endnu stedse vedblive at optræde, saa længe den holdt det for muligt — og den holdt det for muligt saa længe, at der tilsidst reiste sig en almindelig Storm af Harme over Operaernes Lemlæstelse; thi man hørte slet ikke den engang Alt beherskende, vidt over det fulde Orkester hentonende livsvarigt engagerede Tenorsangers Stemme i Ensemblet og i Solopartierne kun som en spæd, fin Kvidren af en eller anden ubekjendt Fugl, saa at Sangerens Fremtræden paa Scenen kun kunde gjælde som en ydre Repræsentation af hans Rolle for Øiet. Men for en saadan egnede hans ydre Fremtræden sig just allermindst, thi han var, af Naturen allerede lille og uanseelig, lidt efter lidt bleven meget kor-

pulent, og han bevægede sig ubehændigt og uden Ynde. Saa længe hans Stemme bevarede sin Klang, havde man overset dette, men omsider blev Domonstrationerne saa høirøstede mod denne eiendommelige Økonomi, ifølge hvilken Intendanturen lod en i enhver Retning komisk Figur uden Stemme optræde som første Tenor, fordi den nu engang maatte betale hans Gage, og Operaens Ry led ogsaa udadtil saa haardt, at man maatte beslutte sig til at udbetale Mantius hans Gage af Pensionskassen, uden at han ydede Ækvivalent for den.

Vi spøgte ved denne Leilighed over saadanne økonomiske Hensyn, hvilke Intendanturen endnu stadigt tager med Hensyn til Kor- og navnlig Balletpersonalet, saa at man ofte ligeover for et Optrin af letbevingede Sylfider maa tage Theaterkikkerten bort fra Øinene for at fastholde Illusionen. Omsider sagde min Bedstefader: „Ja, ja, det var en eiendommelig Sag med den gode Mantius, naar han stod i saa uendelig komisk Holdning og gestikulerede paa Scenen, uden at man hørte en Tone fra hans Mund; jeg har kun en Gang oplevet noget Lignende, det var i Paris, og dengang var rigtignok Publikum selv Skyld i, at det blev narret, og Intendanturen maatte derhos betale mange Penge for dette Publikums Lune, mod hvilket den længe havde gjort Modstand. Have I hørt Tale om Napoleon Moriani?"

„Napoleon Moriani?" spurgte jeg. „Ja, jeg husker Navnet — det var en af de berømteste og mest feirede Sangere ved Operaen i London paa den Tid, da Lumley var Direktør; hvilken Sammenhæng er der mellem ham, over hvem hans Samtidige vare saa henrykte, og Mantius?"

„Ganske rigtigt," sagde min Bedstefader, idet han stille smilede hen for sig, „Moriani var den engelske Operas

første Tenor, og Verden gjenlød overalt af hans Berømmelse. Jeg har ikke hørt ham i London, hvor jeg kun har været i Forbigaaende, saasom jeg aldrig har elsket England og Englænderne — Alt er i hint Land koldt og graat som dets Taage, og man trænger til Spiritus for at holde Livsvarmen vedlige i Blodet. Jeg kan altsaa Intet fortælle Eder om hans Stemmes Metalklang, hvilken man priste saa høit, og om hans Sangs kunstfulde lyriske og dramatiske Modulation, der skal have virket saa henrivende og fortryllende. Hans Kunstnerliv har jeg altsaa ikke kjendt, men — jeg har set ham dø i Paris."

„Dø? Han er altsaa død i Paris?"

„Ja, som Kunstner. Hvor han er død som Menneske, og hvad der senere er blevet af ham, veed jeg ikke; det er jo saa ofte Scenens beundrede Heltinders og Heltes Skæbne, at de forsvinde i Mørket uden Spor og Efterklang, ligesom det frie Vildt trækker sig tilbage til den mørke Tykning i Skoven for at forsvinde fra Verden, i hvilken det ikke mere kan finde sin Andel i Luft og Lys. Men som Sanger er Moriani død i Paris paa „Salle Ventadours"'s store Scene, i straalende Lysglans for hele den elegante parisiske Verdens Øine —, og det var sagtens et Selvmord, et Selvmord, fuldt af Had til og Haan mod den glimrende Seinestad, der elskes saa høit af Tusinder, men afskyedes saa høit af Mariani."

Min Bedstefader saa drømmende, med et spottende vemodigt Smil hen for sig — vi spurgte ham ikke ud, thi vi vidste, at han vilde fortælle af sig selv, hvad han altid pleiede, saa ofte som der var blevet rørt ved en af hans Erindringers Strænge. Han begyndte da ogsaa snart:

„Det er en kort, eiendommelig Historie; dens Begyn-

delse har man fortalt mig, dens Slutning har jeg selv oplevet, og endnu den Dag i Dag mindes jeg grant det vidunderlige Indtryk, som dengang hele Parisersamfundet fik at føle.

Napoleon Moriani var som ungt Menneske kommen til Paris; Ingen tænkte paa, hvilken Guldgrube der kunde ligge i hans Strube. Han elskede vel Musiken og havde Forstaaelse for den ligesom Alle, i hvis Aarer der — om end ved Overførelse gjennem flere Slægtled — rinder en Draabe Blod fra Italiens Folk, over hvilket den ødsle Natur har udgydt en saa uudtømmelig Oversvømmelse af Lys, Farver og Toner; men han sang kun for at udfylde ledige Timer med munter Adspredelse, hans Existens skulde derimod opføres paa Kjøbmandsberegningens faste Grundlag. Han var Bogholder i et stort Bankierhus og havde allerede drevet det til en lille, for hans beskedne Fornødenheder tilstrækkelig Gage, da hans 23aarige Hjerte begyndte at drømme sin første Kjærlighedsdrøm og ansporede ham til stedse at arbeide ivrigere og ivrigere for at skaffe sig Midler til at sætte Foden under eget Bord i et eget Hjem.

Konstance Duval var en ung Syerske, som underholdt sig og sin Moder ved sit Arbeide og var i Besiddelse af al hin eiendommelige Ynde, der udmærker de unge Pariserinder af det lille Bourgeoisie fremfor alle øvrige Kvinder i Verden. Denne Ynde er ubeskrivelig for Enhver, der ikke selv har lært den at kjende og følt den. Den ligger ikke i Skjønheden, thi Spanierinderne og Italienerinderne ere langt skjønnere; den gjør sig snarere gjældende i en naturlig Ynde, der ikke fremtræder i plastisk Ro saaledes som hos Sydlænderinderne, men i levende Bevægelse — hvert Skridt, hver Bevægelse af Legemet, hvert Blik, hver Gestikulation med Haanden, Alt det taler hos Pariserinderne og understøtter de Ord, som udtales fra de sig sirligt

krusende Læber, saaledes, at de synes at faa en ganske særlig Betydning og at være gjennemsyrede af en ganske særlig Aand. Ligesom et Epigram, en Quatrain ofte ingen poetisk Værd har og dog besnærer ved sin prikkende, kildrende, i en skarp Point sammentrængte Mening, saaledes tager Pariserinderne ved deres sirlige Bevægelser og ved den „chic“, hvormed de forstaa at gjøre og sige Alt, Aanden, og gjennem Aanden Hjertet, fangen. Dertil kommer just hos Pigerne af den lille Borgerstand — thi her hører Koketteriet op ved Giftermaalet, medens den i den fornemme Verden omvendt først begynder, naar den lille Pensionærinde som gift Dame træder ind i Verden — hin vidunderlige Blanding af kvindelig Blufærdighed og grisetteagtig-overmodig, udfordrende, drillende Lune; disse smaa Pariserinder forene i sig Engelen og den onde Fé; begge kigge næsten uden Overgang ud fra deres smægtende og lumskt lysende Øine og give Mændene Gaader, ved hvis Løsning de uden Redning miste deres Hjerte uden dog nogensinde at kunne finde Nøglen til det forførerisk Problem.

Saaledes var Konstance Duval. Moriani havde mødt hende tilligemed hendes Moder paa Søndagsudflugter til Boulogneskoven, han havde frygtsomt nærmet sig hende, de dæmoniske smaa Hager i hendes Øjne havde holdt ham fast — han havde ledsaget dem, faaet Tilladelse til at besøge dem, og snart udfyldte de hans hele Hjerte med unge Drømme og lyse Forhaabninger. Han havde tilstaaet Konstance sin Kjærlighed og tilbudt hende sin Haand; hun havde med et Smil, som i sig forenede Kjærlighed, Medlidenhed og haanlig Spot, taget imod hans frygtsomme Beilen, og nu arbeidede han ivrigere og flittigere end nogensinde for snart at rykke op i en Stilling, der vilde tillade ham at grunde Konstance et sikkert Hjem. Moder

Duval syntes rigtignok ikke meget opbygget over denne Udsigt for hendes Datter. Hun var ikke overdrevent venlig mod den unge Kommis, hun henkastede ofte bitre Bemærkninger og udtalte uforbeholdent, at Konstance vel kunde finde en bedre Lod, om hun forstod at drage Fordel af sin friske Skjønhed og efter hendes Raad lod sig optage blandt de kvindelige Balletelever, hvor hun vilde finde Lejlighed til en glimrende Karriere. Den stakkels Moriani gyste ved saadanne Ord, men Konstance bøiede sig da ned mod ham og saa paa ham med saa søde Blikke, at han hurtigt glemte Alt og helt lykkeligt igjen talte op og ned om sine beskedne Fremtidsforhaabninger.

Fru Duval og hendes Datter boede i en lille Gade i Nærheden af Moriani. Hver Aften efter Kontortiden besøgte den unge Mand sin Elskede for med hende at nyde det simple Aftensmaaltid, og paa Fridage gjorde de Udflugter til Asnières, Ville d'Avray og andre Steder i Omegnen. Konstance elskede Musikken og fandt særlig Glæde i nogle italienske Sange, som Moriani forstod at synge saa udtryksfuldt. For ogsaa derved at vise hende sin Kjærlighed pleiede den unge Mand udenfor det lille Hus, i hvis Kvistetage Madame Duvals Bolig fandtes, at synge en af hine Canzonetter, som Konstance saa gjerne hørte. Hun aabnede da snart Vinduet, lyttede til Tonerne og tilkastede ham vel, naar han var færdig med sin Sang, et Kys, hvorpaa han saa ganske lykkelig steg op ad den snævre Trappe.

Saaledes var det gaaet en Tidlang. Da lagde Moriani Mærke til, at Konstance mærkeligt forandrede sig i sit Væsen og sin Adfærd ligeover for ham. Hendes tidligere uskyldig-kaade Drilleri blev nu stundom til bidende Spot; med haanlig Foragt trak hun paa Skuldrene, naar han talte om sine Fremtidsplaner og udmalede sig den

drømte Lykke, han vilde dele med hende. Men endnu mere krænkede og ængstede hendes Moders Adfærd ham, thi Madame Duval behandlede ham med en haanlig Foragt og gjorde hyppigt krænkende Bemærkninger om hans Armod, der dog vel burde holde ham tilbage fra at paatrænge sig unge Piger, som havde bedre Udsigter end at hensygne under de smaa og indskrænkede Forhold, han var i Stand til at byde. Dette gjorde ham sørgmodig, men han skrev Alt paa Moderens kun lidt skrupuløse Ærgjerrigheds Regning og troede, at Moderens stedsevarende Skjælden alene var Skyld i, at ogsaa Datteren viste sig forandret. En Dag havde Begge paa hans indtrængende Opfordring begivet sig med ham ud til Boulogneskoven, og helt lykkelig glædede han sig ligesom tidligere ved den skjønne Natur, i hvilken hans Elskede forekom ham dobbelt henrivende, og som ogsaa stemte Konstance blødere og venligere mod ham, end hun havde vist sig i den sidste Tid Pludselig følte han imidlertid hendes Arm, der hvilte paa hans, ryste; hurtigt rev hun sig løs fra ham og traadte et Skridt til Side, medens hun rødmende slog Øinene ned. Forfærdet saa han op og fik han Øie paa en ung, yderst elegant Mand foran sig, der et Øieblik spørgende mønstrede ham med et Blik fuldt af Spot og derpaa hilste Konstance med en Fortrolighed, ved hvilken Morianis Hjerte snørte sig sammen. Den gamle Fru Duval gjorde en dyb, ydmyg Reverents og sagde derpaa med et eiendommeligt Smil: „Det er vor Fætter, Hr. Felix, der for kort Tid siden er kommen til Paris“. Henvendt til den Fremmede tilføiede hun ligesom undskyldende: „De har endnu ikke set Hr. Moriani, det er en Bekjendt, som stundom besøger os.“

Den elegante unge Mand betragtede endnu en Gang Moriani fra Top til Taa, idet han let berørte Hatten;

atter fløi hint spotske Smil hen over hans Ansigt, men samtidigt lynede hans Øine fjendtligt og truende. Han tog Konstance under Armen og gik, bøiet ned over hende i sagte Samtale, ind i en af de mørke Sidealleer, som krydse den store Promenade. Moriani fulgte, helt stivnet af smertelig Forbavselse, med den Gamle, der med langsomme Skridt holdt sig i nogen Afstand og idag talte ganske ivrigt med ham. Han hørte ikke, hvad hun sagde; hans brændende Blikke vendte sig mod Konstance, som, støttet til den saa pludselig fremkomne Fætters Arm, lyttede til de Ord, denne hviskede hende i Øret.

Omsider standsede de, den Fremmede trykkede Konstances Haand, og Moriani hørte endnu følgende Ord, hvilke han indtrængende, næsten befalende lagde hende paa Sinde:

„Det maa imidlertid have en Ende — jeg vil det." Derpaa hilste han kort, hovmodig-nedladende Madame Duval og skred forbi Moriani uden en Gang at streife ham med et Blik.

„Hvem var det?" spurgte Moriani skælvende, idet han greb Konstances Haand.

„Du har jo hørt det, min Ven," svarede hun bidende og trodsig; „min Fætter, Hr. Felix, en Arkitekt," tilføiede hun efter en kort Tøven, idet et Træk af fin Ironi fløi hen over hendes bevægede Ansigt, „han er kommen til Paris og har besøgt os." Moriani vilde spørge videre, smertelige Tvivlsmaal og Bebreidelser svævede ham paa Læberne, men Konstance dreiede sig om og sagde kort: „Vi ville gaa hjem — her er ikke morsomt idag, og jeg vil hellere gjøre et presserende Arbeide færdigt."

Moriani saa ved Sidealleens Udgang Fætter Felix stige op paa en Hest, der førtes frem for ham af en Ride-

knægt i et elegant Liberi, og derpaa sprænge bort i fuldt Firspring. Han gik mørk ved Siden af de to Kvinder — Konstance surmulede, Fru Duval gjorde af og til stiklende Bemærkninger og sagde halvhøit, men tydelig hørligt, at hendes Datter ikke maatte finde sig i noget Tyranni, der vilde berøve hende enhver Frihed. Man skiltes ved Barrieren, Moriani rakte mørk Konstance Haanden og saa paa hende med sørgmodige Blikke. Et Øieblik syntes det, som om hun var rørt af hans stumme Spørgsmaal og Bøn, hun trykkede hans Haand, og i hendes Øine blussede en varm Straale op ligesom i tidligere Dage.

„Skal jeg komme til Eder idag?“ spurgte han.

Hun saa tøvende til Jorden, som om hun søgte et Svar, men Moderen tog hurtigt hendes Arm og førte hende bort, idet hun med et flygtigt Afskedsnik raabte tilbage; „Nei, nei, Hr. Moriani; Konstance har et presserende Arbeide, som hun skal aflevere i Morgen, og maa arbeide uforstyrret.“

Moriani stirrede længe efter dem, og hans Bryst bevægede sig krampagtigt. Vrede og Smerte, Kjærlighed og Had, Tvivl og dog stedse paany sig reisende Tillid, Fortvivlelse og dog endnu kæmpende Haab — Alt det kæmpede indbyrdes i ham og fyldte ham med pinlig Smerte. Han vendte tilbage til sit lille Værelse, og uden at han fik Klarhed over sine Tanker, hengik Timerne indtil Aften. Men da Solen sank, da det Øieblik kom, i hvilket han ellers fuld af Lykke og glad Haab var ilet til den Elskede, traadte hendes Billede igjen ligesaa kjært og yndefuldt frem for hans Sjæl som tidligere. Nei, det var ikke muligt, hun kunde ikke være saa falsk, hun kunde ikke bedrage ham, h a m, der jo kun levede for hende; hendes Moder maatte være Skyld i denne Fremmedes Tilnærmelse — den Gamle

havde jo stedse gjort saa slemme Antydninger —, det var hende, som vilde føre sin Datter paa Fordærvelsens Vei, men endnu var denne Vei jo ikke betraadt, Konstances Hjerte maatte krympe sig derved; han maatte fastholde dette Hjerte, han maatte redde hende; hun vilde høre hans Stemme og vende tilbage til ham. Han sprang op, Tusmørket havde allerede varet en Stund; halvt drømmende, stedse talende til Konstance, bedende og formanende gik han ad den Gade til, hvori hun boede, og standsede foran det lille Hus. Vinduerne vare oplyste, han troede at se hendes Skygge svæve forbi bag de hvide Gardiner. Al hans Kjærlighed vaagnede igjen i hans Bryst — han traadte hen under Vinduet og begyndte at synge en af hine italienske Sange, som hun mest yndede; hun maatte jo mindes den kjære Fortid, naar hun hørte ham; hun maatte kalde paa ham og atter aabne sine Arme for ham.

Han sang med let tilbageholdt Stemme, hele hans Sjæl gjenlød i hans Sang og syntes at stige op til den Elskede paa de yndige, rene Toner, som fremgik fra hans Bryst. Han lagde ikke Mærke til, at en i en vid Kappe hyllet Skikkelse, der med usikre, prøvende Skridt var traadt ind i den ensomme lille Gade, ligesom forundret standsede og derpaa lyttende trak sig tilbage i Skyggen. Stedse blødere, stedse mere smeltende blev hans Sang; det var en rørende Klage og Bøn til den Elskede, som hans Hjerte endnu stadigt hang ved. Skyggerne bevægede sig ved det lille oplyste Vindue, hun hørte ham, hun kom for at svare ham, for at sige ham, at hun elskede ham og vilde vedblive at være ham tro. Ruderne klirrede, Vinduet blev lukket op men — hans Sang afbrødes i en skærende Dissonans, thi foroven viste sig hin unge Mand, hvem den Gamle havde kaldt Fætter Felix; han lænede sig ud over Bryst-

værnet, klappede i Hænderne og raabte leende: „Bravo, bravo!“ „Dog, nu er det nok, min Ven“, tilføiede han haanligt, „gaa Deres Vei og syng Deres Vise andensteds; vi have nu noget Bedre at gjøre end at høre paa Dem“.

Med disse Ord lukkede han Vinduet i igjen. Ved Siden af ham, halvt lænet til hans Skulder, havde Konstance staaet; han slyngede sin Arm omkring hende, og Begge forsvandt dybt inde i Værelset.

Moriani stod tilintetgjort; han havde Følelsen af, at hele Verden var sunken i Ruiner omkring ham, og at et øde Kaos gabede ham imøde; han blev grebet af Svimmelhed, tumlede om mod Husets Mure og lænede smerteligt stønnende sit Hoved mod de kolde Stene. Da nærmede hin Skikkelse, som i Skyggen havde lyttet til hans Sang, sig til ham. En kraftig Haand greb ham, og en dyb Stemme sagde med fremmed Akcent: „Lad den utro Kvinde fare, min unge Ven, De behøver ikke at sørge over en letsindig Pige; den, hvem Himlen har udstyret med en saadan Gave, som De er i Besiddelse af, han kan erstatte et sligt Tab, snart skulle Hertuginderne kæmpe om Deres Gunst.“

Med forvirret Blik saa den stakkels unge Mand op paa den Fremmede. Han saa ind i et stærkt, rolig, muntert, velvilligt Ansigt med blaa Øine fulde af Ild og Liv; den Fremmedes letlokkede Haar, som bedækkedes af en elegant Hat, begyndte at graane, og under hans opslagne Kappe saa man en ulastelig Selskabsdragt.

„Undskyld“, spurgte Mariani mørkt, „hvem er De? Hvorfor blander De Dem i mine sørgelige Anliggender, som vel (tilføiede han bittert) ikke er saa enestaaende, men dog

nok kan bringe et stakkels Hjerte, der var taabeligt nok til at tro paa Kjærlighed og Troskab, til at briste?"

„Lad os ikke tale derom", sagde den Fremmede ganske muntert, „lad os hellere tale om den sprudlende Strøm af Berømmelse, Ære og Guld, som vælder saa rigeligt og fuldt fra Deres Bryst". „Hvilken Lykke", vedblev han livligere, „at jeg forvildede mig herhen; jeg vilde tilfods vende tilbage til mit Hotel fra et Selskab og havde forfeilet Veien; jeg vilde just i denne ubekjendte Gade tiltale Dem for at blive orienteret, saa begyndte De at synge, og — ved Gud — det er en Skat, jeg her har løftet, en Skat for Dem og for mig, og hvis den lille kokette Hyklerske histoppe havde nogen Anelse derom, vilde hun sagtens tale i en anden Tone."

„Jeg forstaar Dem ikke."

„De vil snart forstaa Alt, følg med mig til mit Hotel, ved et fornuftigt Aftensmaaltid ville vi bedre gjøre Bekjendtskab med hinanden end her paa den kolde Gade. Jeg er Lumley, Direktøren for Operaen i London, og De, vil snart, naar De har studeret et Aar, være den første Tenor i Verden, overdænget med Berømmelse og Guld og beundret af Europas skjønneste Kvinder."

„Skulde det være muligt?" spurgte Moriani ganske bedrøvet, idet hans Hoved stolt hævede sig, „jeg har aldrig givet Agt paa min Stemme, kun sunget for Morskab . . ."

„Saameget desto bedre!" sagde Lumley, „saa er Intet i den fordærvet, og De vil saa meget hurtigere kunne blive uddannet; men kom nu! Den kolde Natteluft kunde skade Dem, De har noget Bedre at gjøre end at smægte under en lille Grisettes Vinduer."

Moriani traadte midt ud paa Gaden. Hans endnu for nylig saa sørgmodige Ansigt beskjæledes energisk af en

ny Villieskraft, truende løftede han Haanden mod det lille Vindue og raabte: „Ja, ja, jeg vil stige frem til Lys og Glans, le kun og spot, Du Elendige, mit Hjerte skal ikke briste, men det vil dagligt sende Dig sin Forbandelse, paa det at Du maa synke dybere og dybere og med bitter Anger skue op til den Høide, hvortil jeg vil hæve mig".

Med disse Ord tog han Lumleys Arm; den snu Direktør bandt forsigtigt et stort Silkelommetørklæde om sin nyopdagede Tenors Hals, og Begge ilede hurtig bort fra Stedet til de elegante Dele af Byen.

* * *

Et Aar var hengaaet — da talte hele Verden om den nye Sanger Napoleon Moriani, der var optraadt i London og ifølge de enthusiastiske Beretninger fra Alle, som havde hørt ham, lod Rubini, Ronconi og Tamburini langt bag efter sig. De londonske Blade fyldte deres Spalter med hans Lovprisning, og hele Themsenbyens for Musiken saa forstaaelsesfulde og modtagelige fornemme Verden, bragte ham sin henrykte Hyldest.

Naar „Storsæsonen" i London var forbi, begav Moriani sig til Italien, han sang i Rom, i Mailand, i Wien, og en Gang trodsede han endog Isen i St. Petersborg, og overalt fløi Laurbærrene, Guldet, Mændenes Beundring og Kvindernes Længsel ham imøde, hvert nyt Publikum, for hvilket hans sølvrene, saa fine og dog saa kraftige Stemme klang, fulgte henrykt den Triumfvogn, paa hvilken han drog gjennem Europa. Kun i Paris havde han endnu ikke sunget, og Pariserne begyndte at blive vrede over, at denne nye Stjerne paa Kunst-

himlen endnu ikke havde vist sig hos dem, i Verdens Midpunkt som de mente. Den Utilfredshed dermed, som opfyldte Publikum, trængte lidt efter lidt ind i Pressen, og Aviserne opfordrede indtrængende Hr. Vatel, Direktør for »Théâtre italien«, den gamle »Salle Ventadour«, til at føre den store Napoleon Moriani frem for den musikalske og nysgjerrige Verden i Paris. Det var jo uhørt, at London skulde have en Sanger, som Paris ikke kjendte, ja, at han endog havde sunget i alle Europas andre Hovedstæder, paa hvilke Paris saa hovmodigt saa ned, forinden han havde opnaaet Anerkjendelse i »Théâtre italien«, denne øverste Domstol i alle Operasager. Hr. Vatel, der ellers blev bestormet med Forslag og Tilbud fra de betydeligste Kunstnere, besluttede sig, da Moriani slet ikke lod høre fra sig, til at gjøre det første Skridt. Han skrev til den feirede Sanger og bad ham sige sine Betingelser for at optræde som Gjæst i Paris, men fik intet Svar. Det var uhørt, og Hr. Vatel undgik at tale om denne uhyre Uforskammethed, man havde vovet at byde ham. Han reiste til London og opsøgte Moriani. Sangeren, hvis spinkle, sarte Skikkelse syntes angrebet, og som undertiden lod en tør Hoste høre, modtog ham med hovmodig Kulde; næppe havde Vatel udtalt sit Ønske, før Moriani brød ud i en haanlig Latter og raabte: „De har gjort en frugtesløs Reise, jeg synger ikke i Paris.“

Med disse Ord gik han sin Vei uden et Buk og lod den ganske maalløse Impressario blive staaende.

Det var et stærkt Stykke — Vatel vendte i Virkeligheden strax igjen tilbage til Paris og fortalte sine nysgjerrigt ventende Velyndere det Utrolige. Snart vidste hele Paris, at der gaves et Menneske, der i vanvittig Overvurdering af sig selv vovede at trodse den toneangivende

Verdensstads Publikum. Forbitrelsen var almindelig, dog vovede man af Frygt for hele Europas Spot ikke at give den et lydeligt Udtryk; Bladene bragte nogle affeiende Artikler om Sangeren, og man tav derpaa længe ligesom efter en hemmelig Aftale. Man vilde ignorere den Forvovne, der vovede at ville være stor og berømt uden at indhente Pariserselskabets suveræne Bekræftelse.

Men Morianis Berømmelse steg trods Parisernes Surmulen stedse høiere; der hengik nogle Aar, og Morianis Stemme syntes stedse at vinde mere i Metal og Vellyd; stedse vældigere forstod han tillige at imponere ved sit fuldendte Spil. De Fremmede, som kom til Paris, talte kun om Moriani og stedse igjen om Moriani, og de forbitrede Parisere troede i deres Miner at læse Spot over, at dette Fænomen var bekjendt overalt undtagen i Paris. Enkelte Medlemmer af det fornemme Selskab og den musikalske Kunstnerverden begav sig over Kanalen for i London at høre den for Paris uopnaaelige Sanger. De vendte henrykte tilbage, og ogsaa fra deres Læber flød der Ros over ham — de kunde ikke fortælle nok om hans herligste Rolle som Edgardo i „Lucia", i hvilken han forstod at dø uopnaaeligt skjønt i musikalsk og dramatisk Henseende.

Atter reiste der sig en Storm mod Vatel. Han maatte være Skyld i, at Moriani ikke vilde synge i Paris, han maatte paa en eller anden Maade have krænket ham og burde gjøre godt igjen, hvad han havde forset sig i — han burde bringe Moriani til Paris. Atter begyndte man at trænge ind paa den stakkels Direktør og at gjøre ham bitre Bebreidelser, fordi han ikke havde forstaaet at bringe Tidens første Sanger til Paris, samt over, at Publikum maatte bøde for hans Ubehændighed.

Den stakkels Vatel besluttede sig til endnu en Gang at reise til London. Men forinden indhentede han nøiagtige Oplysninger om Morianis Fortid. Man vidste om ham, at han for flere Aar siden havde levet i Paris, og Tilfældet var Direktøren gunstigt — han erfarede, at den berømte Sanger havde staaet i et ømt Forhold til Syersken Konstance Duval, og han fandt ogsaa denne Konstance, da han forfulgte hendes Spor. Hun havde en Tidlang forfulgt den muntre, letsindige Vei, ad hvilken saa mange af hendes Stand og Kjøn ile Skammens og Elendighedens Afgrund imøde. Men hun havde været klogere eller — hvad der maaske er det Samme — mere hjerteløs end de fleste Andre, hun havde i den yppige Livsnydelses Rus ikke glemt den kolde Beregning og omsider forstaaet saaledes at indvikle den gamle Marquis af Albrémont, en udlevet Libertiner, i sine Garn, at han rakte hende sin Haand foran Alteret. Marquis'en eiede en stor Formue, hans Navn hørte til de ældste og fornemste i den franske Adel, og hans unge Gemalinde fik af ham en Forskrivning paa en betydelig Livrente, i Tilfælde af hans Død, hans Besiddelser vilde tilfalde hans Families nærmeste Majoratsarvinger, der vare dybt forbitrede over hans Giftermaal.

Det fornemme Selskabs Kredse vedbleve at være lukkede for den nye Marquise af Albrémont, men hun trodsede Foragten og optog Kampen. Hendes Ekvipage var den mest glimrende i Paris, paa hendes Vogn prangede hendes Gemals store Vaaben, hendes Toilette vakte, hvor hun viste sig offentlig, alle Damers Misundelse, ihvorvel de gav sig Mine af ligegyldigt at overse den. Hendes Hus var monteret paa den mest luxuriøse Maade, og selv om ingen Dame af Selskabet betraadte det, fattedes der i

hendes Salon aldrig en munter Kreds af overmodige unge „Levemænd", Literater og Kunstnere, for hvilke Marquis'en, hvem Konstance forstod at indgyde en ubetinget, blind Tillid, var en rundhaandet Mæcen.

Vatel indfandt sig hos Marquisen af Albrémont; han fortalte hende sin Forlegenhed og tilføiede, at en Forbøn af denne skjønne Kvinde, hvem Morianis første Kjærlighed havde tilhørt, sikkert vilde bestemme den ubøielige Sanger til at komme til Paris.

Marquisen blev forvirret og forbløffet over denne Anmodning. Hun mindedes sagtens, hvor bittert hun i sin Tid havde krænket den stakkels unge Mand, men det pirrede hende at staa for hele Verden som den, der formaaede at skaffe Paris' Publikum den saa længselsfuldt attraaede Nydelse endelig at høre den Sanger, der hidtil havde været saa utilnærmelig — alle disse Damer, der saa stolt havde set ned paa hende, vilde forgaa af Misundelse, og dernæst rørte der sig ogsaa i hendes Hjertes Dyb det dæmoniske Ønske til Trods for Alt igjen at se den Mand, hvem hele Europa beundrede, for sine Fødder. Hun kastede et Blik i sit Spil og smilte, thi dette Speil sagde hende, at hun endnu stedse var smuk, ja endnu smukkere og mere forførende end hin lille Syerske havde været, hvem Moriani engang havde elsket saa høit. Hun skrev paa et Ark Brevpapir med hendes Gemals store, guldtrykte Vaaben, følgende Linier:

„Hele Paris længes efter at høre den store Moriani, men mest den Person, han engang elskede, og som, hvor uretfærdigt og taabeligt hun end har handlet, dog ikke kan glemme, hvor meget hun ogsaa elskede ham og endnu vilde elske ham, hvis han ikke havde forladt hende uden nogen Forklaring.

Man kan ikke ændre det Skete, men man kan gjøre det godt igjen. Kom, min Ven, thi jeg vover endnu at kalde Dem saaledes; Marquisen af Albrémont vil opbyde Alt for at faa Dem til at glemme den Sorg, som engang beredtes Dem af den lille taabelige, men angerfulde

Konstance."

Med denne omhyggeligt forseglede Billet reiste Vatel for anden Gang over Kanalen. Han lod sig melde hos Moriani og sendte ham Marquisens Brev tilligemed sit Visitkort, idet han ængsteligt ventede paa Sagens Udfald i den Feiredes Forværelse.

Moriani var i sit Soveværelse. Han stod bleg og angrebet foran en aabnet lille Kasse, der indeholdt Guld, Banksedler og Obligationer. Han talte Alt dette nøiagtigt og omhyggeligt og noterede de enkelte Beløb paa et Blad Papir, hver Gang trædende hen til sin Pult. Af og til tog han under denne Beskjæftigelse en Slurk af et Glas med en rødlig Vædske og gurglede sin Hals dermed, læggende Hovedet tilbage. Efter hver saadan Operation lod han fra Dybet af sit Bryst en Tone opstige, men denne Tone var tør, hæs og saa svag, at man næppe kunde have hørt den i en fjern Krog af Værelset.

„Denne Gang er det alvorligt", sagde Sangeren med et næsten spottende Skuldertræk, „hint hemmelighedsfulde og uforklarlige Noget, som man kalder Stemmen, har skilt sig fra min Strubes Muskler og vil ikke mere seirrigt flyve gjennem det vide Rum. Lad den kun flygte bort, jeg har her (med disse Ord traadte han hen til Pulten) fundet gyldne Vinger, der ere uafhængige af det kolde Lufttræk og af Menneskenes Lune". Han lagde de enkelte Tals Sum sammen, og der speilede sig et let Mismod paa hans

Ansigt. „Jeg har", sagde han sukkende, „ikke ganske naaet den Sum, jeg satte mig som Maal; dog, ogsaa dette her er tilstrækkeligt til at gjøre mig fri og uafhængig."

„Kjærlighed!" tilføiede han haanligt. „Hvad bryder jeg mig derom — det er Gaver, som de elendige, taabelige og hykleriske Mennesker idag bringer os for i Morgen at tage den tilbage; hvad man kjøber med klingende Mønt, det alene besidder man, det holder man fast, det kan Ingen tage igjen — bort med hine Fantomer; her er Virkeligheden!"

Han betragtede med kolde glinsende Blikke det kolde glinsende Guld og de sirligt trykte Papirer, der, hvor lette de end vare, dog opveiede saa megen Livsnydelse, saa megen Magt og Herredømme over Menneskene.

Da bragte hans Tjener ham Vatels Kort og Marquisen af Albrémonts Brev. Han blegnede, da han læste Brevet; et Øieblik syntes det, som om han vilde give et trodsigt afvisende Svar, men saa drog der et krampagtigt, bittert Smil hen over hans Læber, og han gav Befaling til at indføre den franske Operadirektør.

„De er haardnakket, min Herre", sagde Moriani efter en flygtig hovmodig Hilsen uden at give Hr. Vatel Tid til at udtale sit Anliggende, „men De har denne Gang valgt en bedre Vei til at opnaa Deres Ønsker. En gammel Venindes Bøn (han udtalte disse Ord i en eiendommelig bidende Tone) kan jeg ikke modstaa — jeg vil optræde i Paris."

Vatel udtømte sig i Taksigelser og bad ganske frygtsomt om at faa Betingelserne at vide.

Efter en kort Betænkningstid sagde Moriani, idet han kastede et Blik paa det Notitsblad, som endnu laa paa hans Pult: „Sæsonen er forbi her. Jeg vil komme til

Paris for 6 Maaneder og der synge alle mine Roller, ikke oftere end 2 Gange om Ugen. Derfor betaler De mig en Gang for alle 150,000 Francs."

Hvor ligegyldigt, næsten affeiende Moriani end nævnte denne Sum, gav det dog et Sæt af Forfærdelse i Vatel. Dog, han beregnede hurtigt i sit stille Sind, hvad en Række udsolgte Huse maatte indbringe ham i Løbet af 6 Maaneder, og fandt, at der endda vilde blive et smukt Overskud tilbage. Han erklærede sig derfor villig til at gaa ind paa Honorarbetingelsen.

„Jeg kjender ikke Pariserpublikummet", sagde Moriani, stedse i samme haanlige Tone, „man har der stundom en besynderlig Smag; jeg veed ikke, om man vil forstaa at vurdere min Sang, og Honoraret maa derfor udbetales mig ved min Ankomst til Paris og forinden min første Optræden."

Vatel vilde gjøre Indvendinger, men Moriani sagde koldt: „Husk paa, min Herre, at jeg ingen Diskussion tilsteder; jeg har stillet min Betingelse, og det er Deres Sag at antage eller forkaste den."

Sukkende gik Vatel ogsaa ind paa denne Betingelse. Der blev opsat en kort Kontrakt, ifølge hvilken Sangeren mod et Honorar paa 150,000 Francs, der skulde betales forud, forpligtede sig til 6 Maaneder igjennem at synge 2 Gange ugentlig i »Théâtre italien« i Paris. Helt lykkelig over sit Held fjernede Vatel sig for strax igjen at tiltræde Tilbagereisen over Kanalen, men Moriani føiede med et haanligt triumferende Smil det nys fastsatte Honorars Sum til sine Optegnelser. Derpaa lagde han Summen sammen og gned sig fornøiet i Hænderne.

Hele Paris kom i feberagtig Bevægelse, da det blev bekjendt, at det ydmygende Hul i den første Verdensbys

Opera endelig skulde blive udfyldt, og at den store Moriani vilde lade sin eventyrmæssige Stemme tone fra »Salle Ventadour«s Brædder. Man ønskede Vatel til Lykke, fordi han endelig havde naaet det længe attraaede Maal, og hele den fornemme Verden skyndte sig med at sikre sig Pladser til de Forestillinger, som skulde gives udenfor Abonnementet. Logerne og Parkettet, ja selv Gallerierne bleve udsolgte til 3=, 4= og flerdoblede Priser, og Vatel kunde være tilfreds med sin Forretning trods det høie Honorar. Men stoltest af Alle var Marquisen af Albrémont. Hele Verden havde erfaret, at hendes Forbøn havde bestemt den hidtil saa ubøielige Sanger til at synge i Paris, og hovmodigere, mere seirsbevidst end nogensinde kjørte hun i sin glimrende Ekvipage gjennem Gaderne og gjennem Boulogneskovens Alleer. Moriani havde strax opfyldt hendes Bøn, han huskede hende endnu, han var ikke mere vred paa hende, den gamle Kjærlighed maatte vaagne op igjen — hun var jo endnu saa smuk —, han vilde vise sig i hendes Salon, hun vilde der udelukkende fængsle ham, og allerede saa hun i stolt Triumf alle hine fornemme Damer, som formaaede at trodse Alt undtagen Nysgjerrigheden og Moden, beile om Adgang til hendes saa længe skyede og udskregne Hotel. Hvor vilde hun da ikke gjengjælde dem deres fornærmende Tilsidesættelse, straffe Hovmod med Hovmod og Ydmygelse med Ydmygelse!

Hun havde taget en Loge i Prosceniet til alle Forestillingerne; hele Paris skulde se hende, beundre og misunde hende, hende, for hvis Skyld den store Sanger var kommen, hende, til hvem han med Hyldest vilde rette sine Sange.

Moriani ankom.

Han lod sig strax forretningsmæssigt punktlig det betingede Honorar udbetale, hvilket Vatel høitideligt overrakte ham i en Fløielsportefeuille, hvorefter Moriani langsomt og omhyggeligt to Gange talte de i dette elegante Hylster indelukkede Banksedler. Han nægtede at tage Del i Prøven; man skulde, sagde han med fornem Overlegenhed, lade en hvilkensomhelst anden Sanger indtage hans Plads; han var sikker paa sine Roller og havde ingen Tid tilovers til Prøver. Marquisen indbød ham strax i en elskværdig, øm Billet; han afslog Indbydelsen og forlod ikke sit Hotel. Marquisen var lykkelig over dette Afslag — han vilde ikke vise sig for hende som simpelt Menneske, men hun skulde gjense ham paa hans Berømmelses Toppunkt, omhvirvlet af Verdens mest glimrende Selskabs jublende Beundring.

Forestillingsaftenen kom.

Vatel havde valgt „Lucia" for strax at føre Moriani frem for Publikum i hans mest gribende Rolle. Alle Bladene havde iforveien skildret det vældige Indtryk, som hans Sang og Spil just i denne Rolle stedse havde gjort i London og alle øvrige Hovedstæder, og de fleste Feuilletonister gav sig Mine af, at de allerede selv havde følt dette Indtryk, omendskjøndt de aldrig havde været udenfor Paris.

Alt, hvad der hørte til Eliten af Adelen, Finansverdenen og Skjønaanderne, var i Theatret. Damerne kappedes indbyrdes om de mest glimrende Dragter, men Marquisen overstraalede dem alle med sine lysende Diamanter og sine bølgende, duftende Kniplinger. Hendes Diamanter straalede imidlertid ikke saa klart som hendes i stolt Glæde funklende Øine. Hun var alene i sin Loge, kun i Baggrundens Skygge kunde man se Marquis'ens

affældige Skikkelse; ingen af hendes talrige Venner og Tilbedere havde idag faaet Adgang — han, hvem Alle ventede, skulde kun se hende, og alle disse Damer af den store Verden skulde se, at han kun for hende lod sin Sølvstemme høre.

Endelig — endelig var det store Øieblik kommet. Mariano optraadte som Edgardo. En brusende Bifaldsstorm modtog ham. Orkestret maatte holde inde, flere Minuter varede den begeistrede Bifaldshilsens mægtige Salve, hvormed den Beundrede modtoges af alle disse jublende Læber, af alle disse utrætteligt klappende Hænder.

Han syntes ikke at give Agt paa Alt dette, han bøiede ikke Hovedet, et koldt, haanligt Smil spillede omkring hans Læber, han saa sig omkring i Huset, hans Øie hvilede fixerende paa Marquisen, der havde bøiet sig vidt ud over Logebrystværnet, og den skjønne, straalende Kvinde forfærdedes ved hans iskolde Blik fuldt af Trusel, Haan og Foragt.

Det i saa stor Bevægelse Hus beroligede sig, Orkestret spillede atter, Edgardo traadte frem — endnu nogle akkompagnerende Takter, og hin vidunderlige Klang, man endnu aldrig havde hørt i Paris, maatte lyde; man hørte næppe den lyttende Forsamlings sagte Aandedrag, saa begyndte Arien, Edgardo løftede Armen, hans Læber aabnede sig, men man hørte ikke Andet end en tynd, hæs Tone, der næppe kunde kaldes en Sang, og som uden den dybe, forventningsfulde Stilhed helt vilde have tabt sig i det vide Rum. Enhver saa sig forundret om, man troede paa en eller anden akustisk Skuffelse, paa en pludselig indtraadt Hæshed, man ventede en Forklaring, Sangerens hurtige Tilbagetræden, Forestillingens Afbrydelse; ja endog Kapel-

mesterens Taktstok blev et Øieblik ubevægelig. Men Moriani vedblev roligt at synge eller rettere at udaande uforstaaelige Ord; man saa hans Gestikulationer, hans Læbers Bevægelser, men ingen Tone blev hørlig, kun fjendtlig, ondskabsfuld Spot lynede i hans Øine.

Forbavselsen forvandlede sig til Forfærdelse. Var det den af hele Verden beundrede Sanger? Var det den fænomenale Stemme, som alle Feuilletonisterne selv vilde have hørt? Var Vatel bleven bedraget, og havde man ført en falsk Moriani over Kanalen?

Moriani spillede og sang saa roligt videre, som om Alt var i den bedste Orden; ihvorvel ogsaa de, der tilligemed ham befandt sig paa Scenen, mistede Fatningen og sidelængs traadte tilbage til Kulisserne.

Men man hørte allerede ikke længer paa ham; først hviskende, derpaa stedse lydeligere, endelig truende og forbitret udtalte Enhver sin Harme over og sine Formodninger med Hensyn til denne uhørte Tildragelse. Marquisen sad dødbleg, lænet tilbage i sin Stol, hendes Blikke svævede omkring mellem Scenen og Huset, hun saa Morianis haanlige Smil og de Fingre og Vifter, som fra alle Loger pegede paa hende selv — hun havde, det vidste man, været medvirkende ved dette Engagement, hun maatte følgelig ogsaa være meddelagtig i Skylden for dette ydmygende Optrin.

Edgardos første Scene spilledes til Ende, og Moriani traadte, medens Huset frit hengav sig til høirøstet Passiar, roligt bag Kulisserne. Vatel, hvis Haar havde reist sig paa hans Hoved, styrtede løs paa ham.

„For Guds Skyld, min Herre, hvad betyder dette?“ raabte han. „De er hæs, vi tør ikke fortsætte Fore-

stillingen; tror De, at dette Anfald snart vil gaa over?"

„Det troer jeg ikke", sagde Moriani, „thi saaledes, som jeg synger idag, har jeg allerede sunget i de sidste 3 Uger, og paa samme Maade vil jeg synge i hele mit fremtidige Liv. Lad De mig altsaa roligt spille videre og vær ubekymret; jeg skal opfylde mine Forpligtelser og punktlig optræde 2 Gange om Ugen."

„Umuligt!" raabte Vatel, bleg som et Lig, „jeg besværger Dem ikke at drive nogen utidig Spøg med mig. De har lovet mig . . ."

„At synge 2 Gange om Ugen", faldt Moriani ind, „nogen Prøve har De ikke forlangt, godt, jeg skal synge, mere har jeg ikke paataget mig, se der!" Med disse Ord trak han frem af sit Kostume den med Impresarioen sluttede Kontrakt og holdt den hen foran den ulykkelige Vatel, for hvis Øine Bogstaverne løb ud i Et.

„Mine 150,000 Francs!" raabte den sønderknuste Diriktør fortvivlet.

„Blive idag paa min Konto indbetalt i Englands Bank", sagde Moriani roligt, „og jeg gjentager — jeg vil synge saaledes som vor Kontrakt bestemmer det. Dog, min anden Scene begynder."

Med disse Ord vendte han sig bort fra Vatel, der blev staaende ganske lamslaaet, og traadte ind paa Scenen. Da han viste sig, fordobledes den høirøstede Bevægelse i Huset. Endnu et Øieblik tav man, da Moriani begyndte at synge eller skulde begynde, men endnu mindre end tidligere hørte man af hans Sang, hvilken han kun syntes at antyde pantomimisk ved Læbernes Bevægelse og deklamatorisk Gestus. Uroligheden blev stedse lydeligere, Mo-

riani saa med næsten nysgjerrige Blikke ind i det larmende Menneskehav, som om han var kommen for at se et Skuespil, der havde en særlig Tillokkelse for ham. Da raabte en Stemme fra det øvre Galleri: „Det er ikke „Lucia", det er Slaget ved Waterloo — et Waterloo for denne lille Napoleon, der vover at føre et saa stort Navn."

„Ja, ja, Waterloo," lød det fra alle Sider; en anden Stemme raabte: „Moriani dør, men han overgiver sig ikke!" Nu brød Stormen løs — Piben, Hylen osv.; næppe havde „Salle Ventadour"'s fornemme Theater nogensinde oplevet en saadan Larm. Marquisen af Albrémont sprang op og styrtede, rivende sin ganske forskrækkede Gemal med sig, ud af Theatret. De øvrige Damer trak sig forskrækkede tilbage til Logernes Baggrund. Moriani stod rolig med korslagte Arme og smilte haanligt.

„Ned med Tæppet!" raabte Vatel ude af sig selv, og endelig sænkede sig det frelsende Tæppe mellem det rasende Publikum og de skjælvende Fremstillere paa Scenen. Vatel styrtede, skummende af Raseri, med knyttede Næver hen imod Moriani og udbrød: „De er en Bedrager, min Herre, giv mig mine Penge tilbage, jeg vil lade Dem arrestere, det er Tyveri, det er Røveri, de har begaaet mod mig."

„Tag Vare paa Deres Ord," sagde Moriani ganske roligt, „ellers vil jeg paakalde Domstolene for at straffe Deres Fornærmelser. Jeg kalder alle her Tilstedeværende til Vidner paa, at det er Dem, som har afbrudt Forestillingen. Jeg er beredt til at opfylde min Forpligtelse og synge."

„Syng De for Djævelen og de Helvedes Aander, som have ført Dem hid, men ikke paa mit Theater," sagde Vatel, skummende af Raseri, „De skal ingensinde igjen betræde disse Brædder, som De har vanæret!"

„Det hørte De paa, mine Damer og Herrer," sagde Moriani til de øvrige Sangere og Sangerinder, i hvis Miner der blandede sig skadefro Triumf og Harme, „jeg beder Dem om nøie at erindre Hr. Direktørens Ord for at kunne bevidne Dem for mig." Med disse Ord hilste han med spotsk Høflighed og forlod Theatret. Den næste Dag modtog Marquisen af Albrémont følgende Billet: „Fru Marquisen af Albrémont vilde raade Bod paa, hvad Konstance Duval havde forskyldt. Dette er nu sket. Konstance veg ikke tilbage for at ramme den stakkels Bogholder dødeligt i Hjertet. Marquisen har derfor set den store Sanger Moriani, der skulde tjene som Staffage for hendes Forfængelighed og som Spillebold for hendes falske Koketteri, dø — hele Verden vil le af hende og foragte hende ligesom Napoleon Moriani."

Marquisen forsvandt fra Paris. Lægerne forordnede hendes Gemal Sydens Luft.

Dette var Morianis Hævn. Den Kvinde, der havde bedraget ham, og den By, i hvilken han havde lidt saa meget, havde ikke set den berømte og beundrede Kunstner — de havde kun været Vidner til hans Død som Kunstner. Han fik ikke sin Stemme tilbage. Jeg veed ikke, hvorhen han begav sig, og jeg har ikke senere hørt Noget om ham. Publikum tav om denne ydmygende Begivenhed, Bladene tav som efter en stille Overenskomst, ogsaa Vatel tav; sagtens forudsaa han, at en Proces mod Moriani ikke vilde føre til noget heldigt Resultat, og frygtede tillige for det Latterlige ved den. Sin Skade maa han vel have faaet erstattet, thi „Salle Ventadour" behøvede nu ikke mere at frygte for de øvrige europæiske Operasceners Medbeilerskab.

„Saaledes døde Sangeren Moriani," sagde min

Bedstefefader med smilende Ironi; nu ser og hører man vel ogsaa musikalske og dramatiske Kunstnere dø, men det er ikke mere nogen Begivenhed; selv om de ikke hedde Napoleon, opleve de deres Waterloo, men de have intet Austerlitz og intet Marengo havt."

Lodsen paa Kollevaagskjæret.

(En Julehistorie fra Vestnorges Skjærgaard).

Af N. E.

I mine yngre Dage, for ca. 25 Aar siden, var jeg etableret som Landhandler i en af Vestnorges Kystfjorde, hvilken Forretning jeg havde overtaget efter min Fader. Mine stadige Kunder var, paa enkelte Undtagelser nær, den ubemidlede Almue omkring i de nærmeste Distrikter, men i Særdeleshed de, som boede yderst ude ved Havskjærene. Det er Folk, hvis Stilling er kummerlig nok, da de kun er henvist til deres eneste Livserhverv: Fiskeriet paa Havet. Naar, som ved Juletid og i Januar, det store Sildefiskeri begynder ved Stavangerkanten og Haugesund syd for Bergen, samt norden for ved Kinn, var der et Liv i vor Forretning, som fordrede baade Omtanke og stærke Arme, da Bønderne i hundredevis strømmede til for at faa den nødvendige Udrustning til Rejsen, baade af Madvarer, og hvad der behøvedes til deres Børnskab ɔ: Fiskeriredskaber; naturligvis Alt paa Kredit. Der var altsaa forbunden en uhyre Risiko med den Art Forretning, rigtig et Lotteri var det. Hvis „Fiskeriet slog til", var mit Tilgodegavende saa sikkert som i Norges Bank, — thi den simple Fisker er ærlig, — gik det der imod

galt, saa at Fiskeriet slog feil, saa maatte man have Midler at staa imod med, og skrive det forelløbig paa Tabs Kontoen til næste Aar, om det da vilde lykkes bedre.

Da det nu ved denne Tid, som jeg her fortæller om, midt i Juleugen, traf ind med et aldeles glimrende Veir, Stille og en 4 à 5 Gr. over Nul, var jeg glad ved at kunne disponere over min Tid efter eget Behag, efter at jeg havde faaet det hele Staahei fra mig, og Fiskerne var dragne afsted, hver sine Veie. Søfuglejagt havde altid været min Yndlingssport, ligefra jeg som Dreng havde lært at haandtere en Bøsse, og jeg vilde benytte disse tre Dage før Jul til at besøge min Ven, Lodsen Endre Kollevaagskjæret, som boede helt ude ved Havbrynet, og sammen med ham tilfredsstille min Jagtlyst.

Jeg faar fortælle lidt nærmere om ham, da han bliver Hovedpersonen i denne lille Historie.

Paa den Tid var han vel omkring de 45 Aar, en robust, kraftig Karl, rigtig en Type paa en vestlandsk Lods. Jeg havde kjendt ham fra mine Drengeaar, da han, som oftest med sin Far, som ogsaa havde været Lods paa samme Station, kom til os for at handle og tiltuske sig Varer. Da han var henved 30 Aar havde han giftet sig med vor flinke Pige, Martha, som havde været hos os, fra hun var konfirmeret. De havde nu fire Børn, hvoraf den Ældste, Knud, var 14 Aar gammel. Endre havde, som enhver af hans Stand, været med i mangen livsfarlig Dyst, men opdraget dertil fra Barnsben falder det dem aldrig ind at gjøre stort Væsen om den Ting, thi for dem hører det til Dagens Orden at se Døden under Øje, og stedse er de belavede paa, at „Blaamyren“ ɔ: Havet, skal blive deres Grav. Endres Far og Bedstefar var det gaaet saaledes, og han selv ventede ikke bedre Vilkaar.

For fem Aar tilbage før denne Tid, jeg her fortæller om, havde Endre med Livsfare og under de vanskeligste Omstændigheder i en svær Storm reddet et fremmed Orlogsskib fra at strande; han modtog da for denne Daad af Kong Oskar den første Medalje for Borgerdaad i Sølv og en stor Pengebelønning fra den fremmede Regjering, gjennem vedkommende Konsul, til Fordeling mellem ham og Kammeraterne. Paa mit Spørgsmaal til ham en Gang, hvorfor han aldrig, selv ikke paa Højtidsdagene, bar Medaljen, svarede han, „at havde hans Kammerater ogsaa faaet hver en, saa havde han vel ogsaa gaaet med den, da de havde gjort sig lige saa fortjent dertil som han, og han vilde ikke „genere" dem!"

Altsaa Lillejuleaften om Morgenen tog jeg afsted med Skydsen udover til Holmen, hvor Endre boede og glædede mig paa Forhaand til et rigtigt godt Udfald af vor Jagt. Kl. 5 om Eftermiddagen kom jeg til Kollevaagskjæret og Familjen modtog mig paa det venligste, som en velkjendt og kjær Gjæst. Det blev en rigtig Festdag for Børnene, som hver især blev betænkt med rigelige Julegaver, Fa'r og Mo'r ikke at forglemme, og efter at have fremført mit Ærinde til Endre, om han vilde være med mig paa Jagten ud til de yderste Øer, svarede han mig — faamælt o: ordknap som altid — at naar Morgendagen kom, fik vi se, hvad den vilde bringe.

Efter en hyggelig tilbragt Aften sammen med ham og Familjen gik jeg til Ro i Gjæsteværelset ovenpaa, for næste Morgen at være paa Færde saa tidlig som mulig. Træt som jeg var efter Dagens Besvær i den frie friske Havluft, faldt jeg snart i en tryg Søvn til om Morgenen, da jeg blev vækket ved Marthas Banken paa Kammerdøren

med Anmodning om at komme ned og drikke Kaffe, Klokken var henved ni.

Jeg kom i en Fart i Klæderne, og efter Frokosten fulgtes jeg med Endre op til Udkiget ved Varden, som var hans sædvanlige Tur hver Morgen, for at se efter Vind og Vejr. Ankommen derop fandt vi allerede en halv Snes Lodser forsamlede i samme Ærinde. Havet laa saa roligt som et Spejl, ikke et Pust krusede dets Overflade, kun en svag Dønning og Dragsugen langs Skjærene lod os forstaa, at under dette tilsyneladende Stille skjulte sig frygtelige Naturkræfter. En glimrende Lysning borte i Sydost indover Landet og de inderste Øer bebudede Solens nære Opgang.

Den klare Himmel med enkelte lette, hvide Smaaskyer og det umærkelige, nordlige Luftdrag lovede os et rigtigt godt Julevejr, saa at jeg i min Visdom fandt mig foranlediget til at bemærke, at det var det fineste Julevejr, jeg kunde mindes. Lodserne samstemmede med mig, og enhver glædede sig til at kunne tilbringe Helligaftenen i Ro og Fred sammen med deres Familjer; thi paa Grund af de sidste 8 Dages stille og gode Vejrlig vare næsten alle Stationens Lodser hjemme.

Iblandt dem der var kommen op til Varden, var der ogsaa en gammel en, han saa ud til at være paa sine 80 Aar. Det var gamle John Bekkervigen. Indtil for 10 Aar siden var han bekjendt som den dygtigste Lods hele Vestkysten over, men nu havde han sluttet af med Lodseriet. Alligevel var det plat umuligt for den gamle at være i Hus mere end højst nødvendig, han færdedes udendørs i al Slags Vejr. Flere af de yngre Lodser havde i sin Tid været hans Lærlinge, og i Mangt og

Meget blev han ofte raadspurgt, da hans Ord havde megen Vægt.

Da nu enhver havde yttret sin Mening, hvad Vejret angik, bemærkede jeg, at Endre og Gamlingen stak Hovederne sammen, og Endre pegede ofte ud over Havet i en vis Retning. Han tog nu til Orde:

„Ja, ja, Kammerater! jeg vilde ønske for alles Skyld her, det vilde blive med Veiret saaledes som I tror og formoder, men jeg skulde tage storlig Feil, hvis vi ikke faar andet at tænke paa før Sol gaar ned i Dag!"

Disse Ord vakte megen Forundring, da man vidste at han ikke talte, uden at han havde sine Grunde. Solen var nu staaet op og sendte sine Straaler over Land og Hav, saa det saa ud som den fineste Foraarsmorgen. Rundt om paa Holme og Skær sad store Flokke af alle Slags Søfugle og snadrede; deres smukke Fjær skinnede i Sollyset, men der var dog en vis Uro blandt dem. Enkelte sejlede som Udsendinge omkring i Luften, skuede forventningsfulde viden om og slog sig saa ned igjen paa Klipperne til de andre, og Passiaren blev end høiere blandt dem.

Endre fortsatte, idet han pegede paa en næppe mærkbar, smal, sort Stribe yderst ude i Horizonten i Sydvest:

„Kammerater! ser I den Uvejrskraake? Naar det Svartesejl breder sig ud, maa alle andre Seil stryge, tænker jeg; vi har haft Maaneskifte for Fuldmaane i Morges, og alt for lang Tid godt Veir til at dette kan vare ved. Gud hjælpe dem, som ere under Kysten, naar Natten falder paa, og jeg tænker, at vi for vor Part faar fuldt op at gjøre!"

Gamle John var nu kommen til og tiltraadte i et og alt Endres Mening.

„Og du Mand!“ fortsatte han henvendt til mig, „faar spare Hagel og Krudt til en anden Gang, for det skal ikke vare mange Timer, før vi har Uvejret over os, og vil Du holde Jul med din Familje, saa er det vist det Bedste, at vi strax faar Skyds færdig, saa Du kan komme afsted til Hjemmet, jo før jo heller!“

For mine Øjne saa det ud, som alt var Fred da det var saa smilende om os, men for disse to erfarne Mænds Ord maatte jeg jo bøje mig, saa meget mere som de andre Lodser ogsaa saa betænkelige paa hinanden og ikke gjorde Mine til at bestride noget af det sagte.

Lodserne gik nu hver til sit. Tanken om ogsaa denne Juleaften maaske at blive skilt fra sine, opfyldte dem vel med Mismod, men ingen udtalte noget derom; de vidste hvad deres Kald betød, og der var ikke noget at gjøre derved. Det var nu bleven Middagstid, og hos Endre nød vi vort Maaltid i Tavshed, omendskjønt jeg ikke kunde mærke noget usædvanligt paa ham. Hans Hustrus Blik hvilte dog, som oftest, paa ham med et bekymret Udtryk, som hun dog søgte at beherske.

Jeg havde taget min Bestemmelse og bad om at maatte nyde deres Gjæstfrihed i Juledagene, saa meget mere som jeg var ugift, og ingen ventede mig hjemme, da Forretningen var lukket i Helligdagene. Mit Ønske blev med Glæde imødekommet.

Ud paa Eftermiddagen udvidede den sorte Sky ved Horisonten sig mere og mere og saa ud som en bred Vej mellem Himmel og Hav. Lodserne stode i Grupper paa Højderne og saa ud over Havet med spejdende Blik. Den dalende Sols brændende Straaler lyste ud over Søen, der længst ude saa ud som et Ildhav. Den ene Fugleflok efter den anden kom skrigende i Flok og Følge indad

fra Havet med udstrakt Hals og udspændte Vinger som fyldte Sejl. Dette var for Lodserne et Varsel om, at Stormen var i Anmarsch, og alle ilede de til deres Baade som forøvrigt altid laa sejlklare, for at se om alt var i Orden. Havet, der nylig havde været saa stille og blankt som et Spejl, fik nu en graa, mørk Tone over sig, trods det var klart Vejr. Skumringen lagde sig som en tæt Røg over Land og Vand.

Nu kom de første Vindstød, og det tog efterhaanden mere og mere til, saa at det efter en Times Forløb var bleven en halv Orkan. Larmen af Sødraget og Stormen overdøvede enhver Lyd, og naar vi var udenfor Huset, maatte vi lægge Munden til hinandens Øre, om det skulde kunne forstaas, naar vi vilde sige noget til hinanden.

Klokken var nu bleven fem om Eftermiddagen; Maanen var netop staaet op og lyste i sin fulde Glans. Det var et storartet, gribende Syn: det oprørte Hav, Skjærene og Holmene fjærnt og nær overskyllede af Bølgerne, som brød sig over dem med høje, hvide Skumtoppe, der kastedes i Dybet som Sneskred fra en Fjeldkam. Den sorte Sky i Horisonten, der havde været som et Signal om Uvejret, havde kantet de af Stormen jagede Skyer med sin mørke Farve, og var nu ikke mere at se. De mægtige Styrtesøer, som kom bragende og skummende ind længst ude fra Havgabet, lignende kjæmpende Hvaler, som piskede Havet til en hvid Fraade. Over Kollevaagskjæret, hvor Endres Hus stod, drev Søskummet ind som en tæt Regn, og under de strideste Stormtag var det, ligesom Bølgerne strøges glatte, — da er det paa det vildeste og hedder det: „Søen ryker".

En Havsule, den største Søfugl paa disse Kanter, kæmpede sig ind fra Havet for at søge sin Rede, som den

havde i en eller anden Klippekløft. Dens udspændte Vinger stred mod Orkanen som et Skib, der driver for Takkel og Tov uden Evne til at styre sin Vei, den udstrakte sin lange Hals og udstødte, i Følelsen af sin Afmagt et vildt Skrig, der blandede sig sælsomt med Drønet af Stormen og Bølgegangen. Jeg saa den stakkels Efternøler hvirvles ned i Søskummet.

Jeg havde plantet mig langt oppe paa Land mellem to store Stene, og i Nærheden af mig havde Endre anbragt sig med sin brede Ryg op imod Klippevæggen. I sin Sødragt og med Sydvesten trykket ned over Panden saa han skarpt ud mod Horrizonten, om der ikke var noget at opdage af Seilere.

Orkanen tog mere og mere til, det var en Larm, som kjørte man med en Artilleripark over en Stenbro, men da der intet var at opdage eller at gjøre ude for Øjeblikket, søgte vi ned til Huset, hvor Bordet var dækket, og vi nød Juleaftensmaaltidet i al Stilhed, da hele den lille Bygning rystede, naar de alvorligste Stormtag kom. De tre mindste Børn vare bragte til Hvile.

Jeg havde netop lavet os en Toddy, og vi sad med Piben og talte om alle de Ulykker, der vilde spørges efter dette forfærdelige Veir, da paa en Gang de smaa Vindusruder klirrede ved Drønet af noget, der lignede et Kanonskud. Eller var det kanske Orkanen, der nu var paa sit Høieste?

Dog, Lodsens erfarne Øre lod sig ikke skuffe. Rolig men hurtigt stod han op, tog Sydvesten og Trøien paa i en Fart, i det han yttrede: „Jeg vidste nok, at det vilde komme! Knud! kom med", sagde han til Gutten, „gjør Baaden klar og læg Spridsejlet og Fokken i den, jeg kommer strax."

Gutten forsvandt.

„Jeg maa op til Varden, og se hvorledes Sagerne staar!“

Saa godt det lod sig gjøre fulgte jeg bagefter i dette Herrens Vejr, men jeg maatte mere krybe end gaa det Stykke Vej fra Huset derop; Endre og flere af de andre Lodser var allerede paa Pletten og spejdede ud over det voldsomt oprørte Hav.

Fuldmaanen stod nu højt paa Himlen og saa af og til ned igjennem det sønderrevne Skydække.

Da lød pludselig et Skud igjen, og i en halv Mils Afstand fra de yderste Holmer saa vi utydelig et større Skib, drejet til for Vinden, men som paa Grund af Paalandsvinden mere og mere drev indover til Skjærene og vilde uundgaaelig gaa til Grunde, hvis ikke Hjælpen kom snart.

„Der ser I, Kammerater!“ raabte Endre, „hvorledes de stakkels Folk har det, der bliver vel Brug ogsaa for Eder alle i Løbet af Natten, men dette er min Tørn, første Mand til Skib, og jeg vil i Guds Navn hjælpe her. Vær forsigtig, naar I ta'r ud; ses vi ikke mere, saa faa de som ere i Live hjælpe Mo'r og Børnene! Lev saa vel da og Gud i Vold.“

Dermed ilede han ned ad Fjeldskrænten til Huset, og jeg kravled bag efter saa godt jeg formaaede. Han omfavnede sin Hustru.

„Farvel, Martha! pas vel paa Børnene! jeg maa strax afsted, der er ingen Tid at give bort!“

Hun skreg op: „Men Endre da! det er den visse Død i dette forfærdelige Vejr, bliv hjemme, tænk paa mig og Børnene, og tænk paa din Fa'r, som ogsaa „blev“ i et saadant Vejr.“

„Det mente Du ikke, stakkels Martha! Jeg maatte være en daarlig Lods, holdt jeg mit Skind for godt ved en Lejlighed som denne, da Menneskers Liv og store Værdier staar paa Spil og er afhængig af mig eller Kammerraterne. Vil Gud, kommer vi vel ogsaa lykkelig over denne Aften. Jeg gaar i mit lovlige Kald. Bed for os!"

„Men Knud da! Barnet vores?"

„Han følger med mig! vil han gaa i Fædrenes Fodspor, saa faar det prøves i Kvæld, om der kan blive en Lods af ham en Gang. Sæt Lyset i Vinduet og saa Farvel, Martha!"

Vi kjæmpede os gjennem Stormen ned til Baaden, hvor den raske Dreng allerede havde rejst Baadmasten og stod klar med løs Fangeline. Endre sprang i Baaden, og jeg bagefter, uden næsten at vide hvad jeg foretog mig, saa opfyldt var jeg af Øjeblikkets Spænding. Baaden stødtes fra Land, Sejlet var strax fuldt, og den fo'r som en Springer over Bølgetoppene.

„Farvel Mand!" raabte Lodsen til mig, i den Formening, at jeg stod tilbage paa Stranden, men han gav et Overraskelsens Udraab fra sig, da han saa, at jeg sad sammenkrøben under den forreste Tofte.

„Ja, nu er det for sent, er Du kommen i Baaden, faar Du ogsaa blive her, hvordan det saa gaar, sid bare stille, der kan vel blive Brug for Dig til at haandtere Øsekarret."

Han lignede en Viking, som stærk ved sit Mod, bød sig til Kamp mod enhver Fare. Som jeg fik at vide Dagen efter, stod de øvrige Lodser og saa med Beundring paa den dristige Daad, og Alle som En sagde: „Er der

Nogen, der kan hjælpe i denne Stund og klare det Vovestykke, saa er det Endre!"

Et Øjeblik var det lille Fartøj forsvundet i Bølgedalen, men snart efter red det atter paa Bølgens Ryg, der som en løbsk Hest vilde ryste det af; men de, som vare i den, holdt sig godt fast i Sadlen og med sikkert Øje og kraftig Haand paa Roret forstod Endre at undgaa alle Styrtsøerne. Allerede som Gut var han inde i deres Leg og forudsaa alle deres Luner. Baaden, med sine barkede Sejl, lignede en stor sortladen Fugl, der flagrede ustadig over Bølgerne, af og til dyppende sine Vingespidser deri.

Vi vare nu komne forbi Næsset, som hidindtil havde taget lidt af for Orkanen; men det var ogsaa det farligste Sted, thi her piskedes Søen fra alle Kanter og hvirvledes rundt højt oppe over vore Hoveder. En Kvartmil fra os saa vi Skibet, — en stor tungt lastet Fuldrigger arbejdende svært i det oprørte Hav, og vi passerede netop Svartskjærsfluen, da det tredje Kanonskud drønede udover Havet. Baaden skar nu som en Pil mod sit Maal — Skibet, og fem Minuter efter var vi den paa Prajehold; men at praje, derom kunde der ikke være Tale. De havde set os fra Skibet, da Maanen netop brød frem i en Klaring.

Endre raabte til sin Gut, som sad paa forreste Tofte: „Knud, der bliver ikke Raad til at borde hende*); naar jeg har faaet Linen, lader Du Spridsejlet gaa og staa til Land, med bare Fokken**) oppe. Du forstaar mig, hils Mor og de Andre. Og Du Mand", henvendte han sig

*) Komme den paa Siden.
**) Det forreste Sejl.

til mig, „hold Dig stille i Baaden og lad Gutten raade!“

Nu var vi Skibet nær paa en halv Snes Favne. Lodsen havde kastet Søtrøjen og trak Støvlerne af. Nu kom det kritiske Øjeblik, hvoraf Liv og Død afhang, for saa mange. Linen blev kastet fra Skibet, han var heldig at gribe den. At vikle den et Par Gange om Livet, var et Øjebliks Sag, og den kjække Lods sprang i det skumfraadende Hav. Om Svømning kunde der ikke være Tale; det var et forfærdeligt Øjeblik.

I det samme halsede Gutten Baaden om paa den anden Boug ind ad Landet til, og jeg saa ikke mere til Lodsen; i min Angst vilde jeg rejse mig op i Baaden, for at se efter ham, da Knud raabte: „Sid stille! der halede de Fa'r ombord. Hurra! nu er de hjulpne, og han er kommen til „Rors!“ Ved at kige over Rælingen saa jeg Barken falde af for Vinden og kovende, (vende med Vinden), men det var ogsaa paa højeste Tid, da de passerede „Svartskjærsfluen“ i en halv Kabellængdes Afstand, (knap 50 Favne).

Barken var os snart af Syne, og nu havde jeg hele min Opmærksomhed henvendt paa min lille uforfærdede Styrmand, der tegnede til at blive Faderen op ad Dage, som han laa der paa Knæ agter ude i denne lille Nøddeskal af Baad. Han omfattede Styret med fast Haand og manøvrerede sikkert i den høje Søgang. Efter at have sat Kursen efter Lyset i Lodsens Vindu, var vi snart forbi Næsset igjen, hvor Søen, om end høj, dog var lidt mere smul. Efter en halv Time var vi ved Landgangsstedet, hvor vi var gaaet ud fra, og mange Hænder raktes os imøde for at modtage os.

Jeg kan ikke sige andet, end at jeg var glad, da jeg igjen følte fast Bund under mig.

At Endre var kommen vel ombord skønnede Lodserne strax, da de saa, at Barken var kommen under Kommando og laa paa den rette Kurs for at søge opover til Bergen, men de vare bange for Gutten, og der blev derfor almindelig Glæde, da de saa Gutten velbeholden tilbage. Deres Forbavselse var stor, da de saa, at jeg — omtrent halv død af Kulde og Udmattelse — kravlede ud af Sjægten, og en af Lodserne sa'e ogsaa til mig:

„Men hvad i al Verden vilde Du i Baaden, Mand, det er knap nok, at en af os kan klare sig i et saadant Vejr."

Jeg fortalte, at jeg var kommen halvt uvilkaarlig ind i Baaden og Endre havde først bemærket mig, efter at vi vare stødte fra Land, og saa var det for sent.

„Ja! det kan vi nok tænke, aldrig havde han godvillig taget Dig med, men godt var det, at det gik som det gik; nu kan Du uden at lyve med Sandhed fortælle Folk, som vil høre derpaa, at Du en Gang har været ude i en „liden Blæst".

Der var naturligvis ikke en tør Traad paa mig, men Martha sørgede for, at jeg fik noget af Lodsens Tøj, det var jo lovlig stort og ikke syet til en saadan Krop som min, men det gik alligevel, og i Endres Dragt gik jeg saa og flottede mig i Juledagene og syntes jeg var en hel Karl; det smagte jo altid af Saltvand, at jeg havde været med i en saadan Dyst.

Midnat forbi begyndte Orkanen at lægge sig lidt og løjede efterhaanden mere og mere af hen paa Morgenstunden, omendskønt Søen endnu var i et voldsomt Oprør.

Da jeg havde taget gode Sager, baade af Mad og Drikke, med mig hjemme fra, indbød jeg alle Lodserne op til mig, og vi bænkede os saa godt vi kunde i Stuen og Kjøkkenet og havde det forholdsvis nok saa hyggeligt Resten af Julenatten, og Knud var Aftenens Løve, hvortil han ogsaa havde gjort sig fortjent.

Gamle John lykønskede ham til hans første Debut, som han var kommen saa godt fra, og vi drak baade Fa'rs og Søns Skaal i en god Toddy, som smagte dobbelt godt efter en saadan Dravat.

Fjerde Juledag havde vi den store Glæde at se Endre hjemme hos os igjen, han var fulgt som Passager med et Dampskib, som havde sat ham af ved et Stoppested i den indre Lehd og derfra havde han saa taget Skyds til Kollevaagskæret.

Alle Lodserne flokkedes om ham, og nu fik vi høre, at Barken, han havde reddet, var fra Rostock, den hed „Minerva", Kaptejn Brun, 22 Mands Besætning, og kom fra Odessa, bestemt til Bergen med en Ladning af ca. 8,000 Tdr. Kornvarer.

„Det var i yderste Øjeblik jeg kom ombord, det kneb svært for os at gaa klar af Svartskærsfluen*), og det var ikke frit for, at et Stykke af Løskølen strøg med, jeg hørte nogle stygge Skrab undertiden, forøvrigt var Skuden velsejlende og god i enhver Henseende og Kaptejnen og Mandskabet flinke Folk."

Alt dette blev fortalt saa bramfrit og ligefrem, som det var den naturligste Sag af Verden at gjøre slige Heltegjerninger hver Dag.

---

*) En Flu kaldes i Norge et eller flere Skær, som ved Ebben stikker op over Havfladen.

Tre Maaneder efter den her omtalte Begivenhed var Overlodsen paa Inspektionsrejse i Distriktet.

Ved hans Ankomst til Stationen blev alle Lodserne sammenkaldte, og efter en kort Tale til dem alle i Almindelighed, hvori han lod falde nogle takkende Ord til dem, for deres Pligtopfyldelse i den sidste stormfulde Vinter, hvor mange Menneskeliv og store Kapitaler vare blevne reddede ved deres Mod og Konduite, kaldte han Endre frem og sagde, at han havde den Glæde, i Følge Ordre fra Marineministeriet, at overrække ham en udmærket Kikkert og 100 Specier i Penge fra Assuranceselskabet, som Belønning for hans opofrende Mod ved Indlodsningen af Barken „Minerva" af Rostock, og han haabede, at Kammeraterne, som havde været Øjenvidne hertil, fandt, at det var vel fortjent. Med Acklamation sluttede de sig hertil.

Beskeden og ligefrem takkede Endre for Gaven, men han vilde have Lov at sige, at enhver af de andre vilde have gjort det lige saa godt som ham. Tilfældet vilde, at han den Gang stod for Tur og var „første Mand til Skib." Han bad om, at Kikkerten maatte være Lodsernes fælles Ejendom, da de mangen Gang havde savnet en saadan oppe paa Varden, og hvad Pengene angik, bad han om, at de maatte tilfalde Enken med de fire Børn efter Lodsen Jens Spidsøen paa deres Station, som „blev" derude forrige Aars Høst, da otte Dags-Stormen rasede i November.

Overlodsen kjendte sin Mand:

„Ja, ja, min kjære Endre!" sa'e han, idet han slog ham venlig paa Skulderen, Dispositionsretten over Kikkerten og Pengene er din, men I ser, at Eders Overordnede vil vise, at de har Øje for og anerkjender Eders

Mod og Dygtighed! Var jeg den øverste Myndighed vidste jeg nok, hvad jeg tillige vilde gjøre."

Han saa sig om i Kredsen og betragtede med Glæde og Stolthed disse simple, men modige Mænd. Jeg skulde undres meget paa, om han ikke mente og tænkte noget han vilde gjøre, og som vor store Digter Bjørnstjerne Bjørnson en 20 Aar senere har sagt i sin „Norske Sømandssang", i hvis fjerde Vers det saa træffende hedder:

Sankt Olaf-Korsets Ros
Ret hovde for en vestlandsk Lods,
Som redded hundred Mænd
Og hundred om igjen.
Og mangen liden Gut,
Som red paa Hvælvet hjem tilslut,
Naa Fa'r var sat ombord,
Han burde havt et Ord.

Jeg skal her slutte min simple Julefortælling, den er fortalt uden al Besmykkelse, der er hverken lagt noget til eller taget noget fra; det, den mangler i Finhed, erstatter den i Sandhed, den grunder sig paa Fakta, som jeg selv har oplevet.

Endre lever endnu og er langt oppe i Halvfjerdserne. Han er fremdeles en rask, og rørig Mand, men rigtignok lidt bøjet af Aarene. Lodseriet har han sluttet med for 10 Aar siden, og han bor nu i Nærheden af sin gifte Søn, Knud, Lodsen paa Kollevaagskjæret.

Den første Gudstjeneste derude.

Af

John Habberton.

Har nogenfinde et Sted trængt til en Missionær, var det unægtelig Hanney Minerne: men de „maatte blive ved at trænge", som en af „Drengene"*) sagde, da der engang ikke var falden Regn i lang Tid. Nidkjære Mænd kom anstigende pr. Dampskib via Landtangen, brændende af Iver efter at komme ombord og afsted til Kina og Japan med det glade Frelsens Budskab til Hedningerne. Martyrspirer opgav Hjem og Venner og kom farende med Iltoget for at trodse Stillehavets Storme og friste Kannibalerne i Australien ved Synet af deres gode Fodertilstand. Men skjønt de alle rejste tæt forbi Hanney Minerne, var der ingen, som gjorde Ophold for at tage sig lidt af de Sjæle, der var samlede der. Der kom Folk ud fra San Francisco og fra Øststaterne for at bearbejde de kinesiske Guldgravere, som var de eneste, der opførte sig fredeligt og ordentligt i Minerne; men de hvide, godmodige, altid bandende, opofrende, fordrukne, begeistrede og mordlystne Angelsaxere fik Lov til at skjøtte sig selv. Maaske mente

---

*) Populær Betegnelse for Guldgraverne.

Missionærerne, at Hjærter, hvori den gode Sæd engang var saaet, men ikke havde sat Frugt, var haabløst golde; maaske foretrak de at blive flaaet og ædt op af Australiens Vilde fremfor at blive plaffet ned i en Kløft ved et Revolverskud, medens den skydende Herre rolig slentrede afsted tilligemed sin uforstyrrede Samvittighed, ganske ligegyldig for, om Kuglen havde gjort sin Skyldighed tilgavns, eller om den Saarede endnu havde en Kamp tilbage med Døden og Ulvene paa éngang.

Hvorom alting er, Missionærerne undgik Hanney. Hvis nogen er i Besiddelse af en umættelig Lyst til at forkynde Ordet, hvor det er absolut ukjendt, foruden en grundmuret Fordøjelse og en kobberforhudet sund Fornuft (de to sidste Rekvisiter er uundværlige) og ser sig om efter et passende Virkefeldt, saa er Hanney just Stedet for ham, og han behøver ikke at være bange for, at nogen skal komme ham i Forkjøbet. Og har han et Par Snese Venner, der ligner ham, kan de alle faa noget at bestille ved at tage Billet til Guldminerne derude i Vesten.

Da Hanney ikke havde nogen Præst, gjætter man let, at der heller ingen Kirke fandtes. Blandt de første, der slog sig ned paa Pladsen, var en falleret Værtshusholder østerfra. Han kaldte sig „Pintse", et Navn, der lignede hans virkelige lige saa meget eller lige saa lidt, som Tilfældet sædvanlig er blandt Guldgraverne, og Drengene døbte strax hans Beværtning „Pintse-Kapellet"". Denne Benævnelse maa paa en eller anden Maade være kommen Folk for Ørene i Østen, thi et Par Maaneder efter kom der til Postkontoret i Hanney et Dokument, som var adresseret til „Præsten i „Pintse Kapellet"". Den fungerende Postmester nedlagde øjeblikkelig Arbejdet for den Dag og gik glædestraalende Lejren rundt med den overraskende Ny-

hed, og Drengene lagde Spade og Pande bort, formerede Linie og eskorterede Postmesteren og Dokumentet til Kapellet. „Pintse“ blev ligesaa henrykt som de andre, gav paa Stedet en Omgang, aabnede derpaa højtideligt Konvoluten og halede Aarsberetningen fra et vist Missionsselskab frem for Dagslyset. Efter saa beskedent at have udtalt sin Paaskjønnelse af den ham udviste Ære og erklæret sig ganske uværdig dertil, foreslog han, at gamle Thompson, som var den, der havde den højeste Stemme, skulde læse Beretningen højt, medens han, Pintse, gratis vilde forsyne Thompson med de fornødne Opstrammere under det anstrængende Arbejde.

Thompson erklærede sig strax villig, rensede Halsen med et Glas guldglinsende Vædske og begyndte saa, medens Drengene lyttede opmærksomt til, og kom med kritiske Bemærkninger.

„Det er altfor meget forbandet himmelsk Klingklang,“ erklærede én misbilligende, da der blev læst et Brev, som væsentligst indeholdt Skriftsteder.

„Hvorfor Fan'en skjød han ikke?“ spurgte en anden indigneret, da den næste Beretning skildrede en Flugt fra hedenske Fjender.

„Smide Fruentimmer ind i et fordømt mørkt Hul! De Sataner!“ brummede en Missourier med gule Haar, da Thompson fortsatte Læsningen. „De ka' bande paa, de vilde sætte Helvedes mere Pris paa Fruentimmer, hvis de havde været et halvt Aar i Minerne — hva'beha'er, Kammerater?“

„Det er hørt,“ svarede de fleste med Kraft.

Før Drengene blev altfor urolige, sluttede Thompson imidlertid Læsningen af, idet han endte med et Par Linier, der var trykt udenpaa Bindet og som meddelte, at Sel-

skabet trængte haardt til Penge, og at Bidrag kunde sendes til dets Agent i Boston. Thompson lod derfor som en passende Afslutning paa Højtideligheden en Hat gaa rundt med følgende Netto-Udbytte: To Revolvere, en dobbeltløbet Pistol, tre Knive, et Uhr, to Ringe (begge hjemmelavede, meget værdifulde og frygtelig grimme), et Lommeblækhus, en Sølvtobaksdaase og 40—50 Unzer Guld i Støv eller Klumper. Boston Bill, som var bekjendt for at være aandsfraværende, lagde en Lommekam i Hatten, men blev strængt kaldt til Orden af gamle Thompson, hvorpaa han med stor Tungefærdighed forbandede sin Distraktion og indløste sit uanstændige Bidrag med et Guldstykke. „Svømmefoden", der var den mest uheldige Mand i Lejren, var bleven saa rystet ved Fortællingen om en Missionær, der havde mistet alt, hvad han ejede og havde, Gang efter Gang, at han fuld af Medfølelse gav sin eneste Spade som Bidrag, hvad der indbragte ham de mest begejstrede Forbandelser og fri Indkrævning ved Skænken, medens selve Spaden i en Fart blev solgt ved Auktion til den Højstbydende, som derpaa gav den tilbage til dens oprindelige Ejer med et dundrende Slag mellem Skuldrene. De resterende ureglementerede Betalingsmidler blev sluttelig omsatte i Guldstøv, og det hele afsendt med Expresbefordring og en barsk Billet fra „Pintse" til Selskabets Agent i Boston.

Da Selskabet lededes af Folk, som ikke forstod, at der kan komme godt ud af ondt, er der aldrig fremkommet nogen detailleret Meddelelse om dette Bidrag paa Tryk. Men nogle Maaneder efter kom der virkelig til Hanney en ung Mand med smalle Skuldre og stort Hoved og et tungt belæsset Muldyr, og præsenterede sig som udsendt af det førnævnte Selskab for at prædike Evangeliet blandt Guld-

graverne. Drengene tog hjerteligt imod ham, og „Pintse“ tilbød ham gjæstfrit Soveplads paa Gulvet foran Kaminen i Skænkestuen. Muldyrets Byrde viste sig ved nærmere Eftersyn at bestaa hovedsagelig af fromme Smaaskrifter, som han uddelte med Energi, og som Drengene fandt særdeles hensigtsmæssige til at pakke Guldstøv ind i. Han var nær død af Sult under sine Forsøg paa at lære selv at lave Mad, hvorfor nogle af Drengene tog ham til sig og fodrede ham af. Han prøvede paa at faa Drengene overtalt til at lade være med at drikke, og de lo godmodigt; men da han saa begyndte paa at ivre mod deres „syndige Kortenspil“, som var den eneste, det vil sige den eneste vedvarende Fornøjelse i Lejren — thi Slagsmaal var kortvarige og ofte med lange Mellemrum, — rejste hele Lejren sig som én Mand, og det som en temmelig ubehagelig Mand, saa at den fromme Yngling skyndsomst sadlede sit Muldyr og forsvandt.

Men paa den Tid, da denne Historie foregaar, vilde det være gaaet en Missionær endnu værre, thi Drengene var helt optagne af en højst forkastelig, men i høj Grad almenyndet Adspredelse. Et Par Veteraner som Knivkjæmpere, der havde etableret Slagsmaal hver Gang de var mødtes i Løbet af de sidste 10 Aar, havde atter fundet hinanden i samme Egn af Landet, og det var netop Hanney, som havde den Ære at være denne Egn. „Dommer“ Briggs, en af de to Helte, var engang kommen i Disput med sin Nabo Billy Bent om, hvilken af to konkurrerende Minespader, der var bedst. I Samtalens Løb drak de en Del nederdrægtig Whisky og tog naturligvis deres Tilflugt til Knive som afgjørende Argument.

Sagen kunde dermed have været afsluttet, hvis en af Parterne havde vundet en uomtvistelig Sejr over den

anden; men de var begge drevne i Kunsten, og gav og fik begge saa omtrentlig samme Antal Saar, at de klogeste Hoveder i Lejren ikke kunde afgjøre, hvem der havde faaet Klø. Og dette er, som man nok kan tænke sig, en højst kjedelig Situation for den Slags Kaliforniere, som arbejde i Minerne; de Kæmpendes Venner og andre deltagende Tilskuere spilder baade Tid, Drikkevarer og Blod uden noget Resultat, medens selve Duellanterne føler sig yderst ilde tilmode svævende i det tomme Rum mellem Sejr og Nederlag. I Sonora, hvor Billy og Dommeren mødtes første Gang, kunde der ingen Kjendelse afgives, hvorfor Dommeren harmfuld rystede Støvet af sine Fødder og drog andetsteds hen. Snart kom Billy tilfældigvis ogsaa til dette Sted, og en ny Træfning fandt Sted, saasnart de saas, uden at det uafgjorte Spørgsmaal om 1ste Præmie dog kom sin Løsning nærmere. Begge Mændene gik i en Maanedstid eller to rundt med Plastre over hele Kroppen, og saa fortrak Billy for snart paany at møde Dommeren med det sædvanlige Resultat. De var begge kjendt af Omtale overalt i Mineegnene, og bedre Avertissement kunde Værtshusholderne ikke ønske sig, end at en af dem kom ridende til en Lejr. Østerpaa vilde Hundreder af Mennesker have prøvet paa at faa Mændene snakket fra denne Livskamp, og nogle vilde vel endog have adskilt dem med Magt, naar de begyndte at slaas; men i Minerne betragtes enhver Indblanden i saadanne Affærer som en Uforskammenhed, der maa straffes.

Hanney havde i en hel Uge været noget ophidset, thi Ugedagen før var Dommeren kommet, og hans Chancer var bleven prøvede og debatterede atter og atter af hver Mand i Lejren. Der var ikke noget ualmindeligt at observere ved ham, han var af Middelstørrelse med langt Haar og

Skjæg, havde et ikke ubehageligt Udtryk i Ansigtet og meget skidne Klæder. Han snød sig aldrig andres Jordlodder til, drak altid sin Whisky uden Vand, spillede saa ærligt et Slag „Poker" som de fleste andre af Drengene og stjal ikke et Muldyr fra nogen med hvidere Hud end en Mexikaner.

Saa meget havde Drengene til Dato faaet ud af ham og havde foreløbig afsluttet nogle „blinde" Væddemaal paa Udfaldet af den næste Kamp, da hele Lejren blev bragt i Oprør ved Efterretningen om, at Billy Bent ogsaa var kommen. Alt Arbejde hørte op i samme Nu, undtagen i Duellanternes umiddelbare Nærhed, og Drengene veg ikke fra Kapellet, hvor Mødet naturligvis skulde finde Sted. Guldgraverne kom ridende over Hals og Hoved fra alle Steder udenfor en Omkreds af et Halvhundred engelske Mile, og det var kun ved at afsende en speciel Muldyrs-Iltogs-Expedition, at Lejren blev skaanet for den Forsmædelse ikke at kunne forsyne alle Gjæsterne med Drikkevarer. Størsteparten af de kontante Beholdninger blev anbragt i Væddemaal for eller imod — anden Maade end Væddemaal har en Kalifornier nemlig ikke at udtrykke sin Overbevisning paa. Og da Mændene ikke syntes at søge hinanden, fik Drengene Tid til at faa alt, Væddemaalene vedrørende, i nydeligste Orden, ligesom Sagen allerede havde givet en kjærkommen Anledning til en halv Snes mindre Træfninger — men saa blev Ordenen pludselig gjenoprettet en Eftermiddag, da Billy og hans Naboer traadte ind i Værtshuset, ligesom Dommeren og hans Naboer var i Lag med at skylle et Glas ned.

Drengene dannede øjeblikkelig og under dyb Tavshed en Kreds, udenom hvilken alle de bunkede sig sammen, der havde været udenfor og nu kom styrtende ind som

Fluer for en Byge. Ingen dækkede sig eller krøb i Krogene, for det var vel kjendt, at disse to Mænd kun sloges med Knive, saa at Tilskuerne befandt sig i den forgateligste Sikkerhed.

Dommeren vendte sig om efterat have betalt for Drikkevarerne og saa nu først sin Fjende.

„Hallo, Billy", sagde han gemytligt, „lad os først ta'e os et Glas!"

Billy var rødhaaret og havde Underbid, men saa alligevel ikke ondskabsfuld ud. Han svarede roligt: „Ja, lad os det", og de to uforsonlige Modstandere klinkede med hinanden sorgløst, som om de drak et Glas ved et Middagsselskab.

Men da det var gjort, spildte de ingen Tid. Dommeren, som var lidt langsom i Paraden, var inden 3 Minuter efter Uhret over Skjænken i Besiddelse af et slemt Stik i Armen, idet han dog næsten samtidig tildelte Billy en grim Flænge i venstre Tinding.

Der var en livlig Summen af Stemmer i Lokalet, medens de Væddemaal, der var indgaaede om „første Blod", blev afgjorte, og Kombattanterne afholdt sig under denne midlertidige Uopmærksomhed meget betænksomt fra at tilføie hinanden nogen alvorlig Skade. Men faa Minuter efter havde de ramt hinanden i Brystet, for let dog til at Saarene kunde kaldes farlige.

Væddemaalene blev nu vilde — begge Mændene sloges saa brillant, at Drengene var ude af sig selv af Glæde og Begeistring. Der blev brølet Paréer frem og tilbage, og da „Pintse" i Kraft af sin almindelige anerkjendte Autoritet, paabød Stilhed, blev der besørget en hel Del Fingertelegrafering tværsover Kredsen og Nik eller Rysten med Hovedet til Svar.

Noget saa delikat Snittearbejde havde man aldrig før set i Hanney — det maatte alle indrømme. Drengene beklagede de Guldgravere, der var borte i andre Dele af Staten, og kunde ikke begribe, hvorfor dette dejligt langsomme, ligefrem raffinerede Myrdesystem ikke var mere populært end den kortvarige og fortærskede Maade med Revolveren. „Svømmefoden" begyndte endogsaa henrykt og sagte at citere de berømte Linier:

„O, at min Sjæl paa dette Sted
i Vellyst turde dvæle,
at altid jeg —"

da hans Henrykkelse med ét kom til en brat Ende, thi Billy snublede, faldt paa sin egen Kniv og fik et dybt Stik i Maven.

Saar af denne Slags er som Regel dødelige, og Drengene havde Erfaring nok i saadanne Sager til at vide det. Ikke saasnart var Billy faldet, før de Alle, som saa roligt havde været Tilskuere ved en Kamp paa Liv og Død, ilede den Saarede til Hjælp. „Pintse" rakte Kognaksflasken frem over Skjænken, en 5, 6 Stykker løb ned til Kilden efter koldt Vand, andre rev i en Fart Frakker, ja selv Skjorter af sig for at rede et Leje til Billy paa Bænken. Ingen hentede Doktoren, eftersom denne Hædersmand havde iagttaget Kampen med Kjenderblik fra dens første Begyndelse, og var knælet ned ved Siden af den saarede Mand just i det rette Øjeblik.

Efter en kortvarig Undersøgelse afgav han sin Kjendelse som Sagkyndig med følgende Ord:

„Adjøs, Billy; Potten er ude".

„Du gode Gud," raabte Dommeren, som havde fulgt Doktorens Undersøgelse med aandeløs Spænding, „er der ingen Mulighed for, at han kan slippe fra det."

„Ikke Spor," svarede Doktoren i en afgjørende Tone.

„Saa er det ude med mig, saa er og bliver jeg en gammel kasseret Idiot," sagde Dommeren med et bittert, fortvivlet Blik. „Bare det var mig, det var gaaet saadan."

„Naa, naa, gamle Krigskammerat," trøstede en af Drengene, „det var jo ikke dig, der gjorde det af med ham. Tænk paa det!"

„Det er jo netop det", brølede Dommeren vildt, „hvor skal det nu blive afgjort, hvem af os der gav den anden Kløe?"

Og Dommeren trak sig sorgfuld tilbage og vilde ikke høre tale om at drikke.

Mange Hjerter flød over af Sympathi for Dommeren; men den stakkels Fyr paa Bænken lod dog til at trænge mest dertil i Øjeblikket. Han havde spurgt efter en, som kunde skrive, og var nu i Færd med hviskende at diktere et Brev til hende derhjemme. Saa drak han noget Kognak, saa lidt Vand; saa erklærede han høitideligt, at Dommeren til enhver Tid havde kjæmpet ærligt. Men endnu syntes der at hvile en Byrde paa hans Sind. Omsider stammede han — og Stemmen var meget spæd, og meget svag:

„Jeg vil nødig — nødig gjøre Jer Uleilighed — J — men — er der ikke — ikke en Præst her i Lejren?"

Drengene saa spørgende paa hverandre; der plejede at komme Mænd af alle Bestillinger til Minerne, og det vilde ikke have overrasket nogen at se en forulykket Præst, ja selv en Biskop træde frem. Men der kom ingen, og den saarede Mand saa fortvivlet fra den ene til den anden og raabte med halvkvalt Stemme:

„Aa, Gud, skal en elendig Ka'l sprætte sig selv op og stikke fra det hele, uden at nogen be'er saa meget som en Bøn for ham?

Drengene saa triste ud — hvis Guldstøv kunde have kjøbt Bønner, vilde Billy paa Stedet have faaet en prima Samling.

„Der er ham, Præsten Adam ovre i Patin Minen," sagde en af de tilstedeværende, „og han skal være en Satans rask Fyr til at præ'ke! Men paa mindre end fire Timer kan vi ikke faa ham hertil."

„For sent", sagde Doktoren.

„Nede i Mexiko, i Domkirken", sagde en anden, „be'er de for Folk efterat de er døde, naar de faar betalt for det, og det skal netop være udmærket — det slaar aldrig fejl. Det har Du mit Ord for Billy, ja, det kan du tage Gift paa, at det skal blive gjort for dig saa fint, det kan faas, hvis det kan trøste dig."

„Jeg vil helst selv høre det", stønnede den lidende, „ellers er jeg ikke rigtig glad ved det hele. Er der Ingen der kan be'e — Ingen af Jer allesammen?"

Atter saa Drengene spørgende paa hverandre, men denne Gang lidt skamfulde. Hvis han havde bedt, om En vilde gaa ud og stjæle et Muldyr, eller dræbe en Bjørn eller sætte afsted i Galop med en vild Hest til San Fransisco, vilde de have kappedes om at faa Lov dertil. Men Bønner — nej, det var ikke noget, der laa for dem.

Tavsheden begyndte at blive pinlig; snart blev bredskyggede Hatte trukket ned over vaade Øjne, og Skjortemærmer og bare Arme fik noget helt uvant at bestille i Drengenes Ansigter. „Store Blod" begyndte at tudskraale

og blev bragt udenfor af gamle Tompson, der selv gjerne vilde have Lejlighed til at slippe ud for at give sine Følelser Luft i Enrum. Langt om længe blev der gjort en Ende paa Pinen af Moses — Ingen kjendte ham ved andet Navn. Moses blottede et skiddenrødligt Haar, Ansigt og Skæg og sagde:

„Det er ikke min Mening at gjøre mig vigtig i denne Forsamling, men hvis Ingen anden kan sige et Par Ord til Vorherre om Billy Bent, saa vil jeg gjøre det selv. Det er noget, jeg aldrig har haft noget at gjøre med før, men en Gang skal jo være den første. Saa jeg vil be'e denne Forsamling om snarest at forholde sig lidt ordenlig."

„Hattene af i Kirke", lød det fra „Pintse".

Alle Hattene røg af, og nogle af Drengene knælede ned, da Moses lagde sig paa Knæ ved Siden af Bænken og begyndte:

„Vorherre! Her er Billy Bent og han er i en slem Knibe! Han har skyllet sit sidste Støv ud, og det lader til, at han er nogenlunde paa det rene med, at skal han blive gode Venner med dig, maa det ske lidt gesvindt. Han er svært forlegen efter, at du skal ta'e dig lidt af ham, og Forsamlingen her er enig om, at han nok kan trænge til det. Det kommer jo ikke os ved, hvad han har gjort, og selv om det gjorde det, saa vidste du vel mere om det end vi ku'e sige dig. Men det kan man sige sig selv, at en Kavaler, der har været her i Minerne i Aarevis, kan ha'e godt af et grundigt Eftersyn, før han gaar paa den lange Reise."

„Det er hørt", bemærkede en 2—3 Stykker med Overbevisningens Kraft.

„Billy kan ikke mere, Vorherre, og ingen anstændig Mand tror paa, at du vil slaa løs paa en Mand, der ikke kan mere, saa et af to maa du gjøre, Vorherre. Enten maa du lade ham sejle sin egen Sø, eller ogsaa maa du hjælpe ham. At la'e ham skjøtte sig selv kan hverken han eller nogen anden ha'e Spor af Fornøjelse af, saa det er Hjælp, der maa til, og saasom alle vi slemme Krabater gjerne vilde staa ham bi, naar vi bare vidste hvordan, ka' vi ikke andet end anta'e at du, Vorherre, vil gjøre det i en ganske anderledes Gesvindighed. Ser du, det Billy trænger til, det er at se Sagen i det Lys, og det kan du naturligvis faa ham til meget bedre end vi. For dig er det jo en ren Bagatel, men for Billy er det det samme som Mad og Drikke og Klæder nu i Øjeblikket. Dengang vi var Børn, saa var der nogen af os, der læste om no'ne Løfter, du har givet i den Bog, som er skrevet af de Fyre derhjemme i det gamle Land for mange Herrens Aar siden, og skjønt Søndagsskolelærere og andre Prædikanter har mixet det hele sammen for os, saa vi løber sur i det, saa véd vi dog, at Løfterne er der, og du véd nok, hvad det er for no'ne, vi mener. Ikke sandt, Vorherre, Billy han er netop saadan én — en haard Negl, som det maa være en ren Svir for dig at gjøre noget ud af. Han er slemt deran, og vi kan ikke gjøre noget for ham, saa her er noget for dig. Han er just ikke af den Sort, du kan lave en Prima Engel 1ste Klasse Nr. 1 ud af, men han er ikke den Mand, der glemmer en Ven, saa han vil være en rar Fyr at ha'e ved Haanden."

„Er det nu lidt bedre, Billy?" spurgte Moses og standsede et Øjeblik i Bønnen.

„Lidt", sagde Billy svagt, „men du maa sige ham det hele. Jeg angrer alt det onde jeg har gjort."

„Han angrer alle sine Kjæltringestreger, Vorherre —"

„Og jeg har ikke noget at sige paa Dommeren," blev den døende ved.

„Og han bærer ikke Nag til Dommeren, hvad han heller ikke skulde, efter som han altid har gi'et ham ligesaameget, som han selv har faaet. Og Meningen med det hele, Vorherre, det er just dette hersens — han dør, og han vil saa gjerne dø med et let Sind, og da Du nu er den eneste, der kan skaffe ham det, saa lægger vi hele Historien i dine Hænder, og føjer blot det til for Billys Skyld, at vi kan mindes noget om, at du engang tilgav en døende Tyv, saa der er ingen Rimelighed i, at du skulde være strængere mod en Fyr, som altid har betalt, hvad han har faaet. Det var det hele, Vorherre!"

Billys Haand, som blev mere og mere kold, rækkede hen efter Moses Haand og han sagde med Anspændelsen af sin sidste Kraft:

„Moses, du kom ligesaa belejlig som en Guldklump i en Fattigmands Lod. Gud velsigne dig, Moses. Nu har jeg det bedre herinde. Hvis jeg slipper gjennem Skyerne, og faar Lov til at sige blot et Par Ord til dem, der dirigerer dem deroppe, saa skal de Ord blive for dig, Moses. Gud velsigne dig, Moses; og kan min Velsignelse ikke gavne dig, kan den vel heller ikke bringe dig i Fortræd. Nu er der ikke mere at faa ud af denne Lod, Kammerater; nu gaar den sidste Skovlfuld for at faa oplyst, om der er Guld i eller ikke."

Og Billy vandrede bort fra denne Verden, og Drengene drak paa hans Sjæls Fred.

Rosa Owens Mand.

af

Geo. Sims.

„Hvordan er det idag? Sig mig det, jeg kan godt taale at høre det."

En ung Kvinde, godt oppe i Tyverne og endnu smuk skjønt Livets Alvor har sat sit Mærke paa hendes Ansigt, ser op fra Puden, hvorpaa hendes trætte Hoved hviler, og retter spændt Spørgsmaalet til den moderlige gamle Dame, hos hvem hun bor, og som netop er kommen tilbage fra et Besøg paa London Hospitalet.

En kort Stund tøver Rosa Owens Værtinde.

Den stakkels unge Kone har endnu ikke overvundet det forfærdelige Slag, der ramte hende den Nat, da en Fremmed bragte hende Bud om, at hendes Mand var kommen slemt til Skade ved det Bygningsarbejde, han var beskjæftiget ved, og var bleven kjørt paa Hospitalet.

Men Rosa Owen læste Svaret i den Gamles Ansigt.

„Han har det værre", sagde hun, „ikke sandt; er der slet intet Haab?"

„De siger, lille Stakkel, at han ikke overlever Natten."

Værtinden havde ventet sig en Strøm af Taarer, maaske et hysterisk Tilfælde, men Rosa Owen lod sit Hoved falde tilbage paa Puden og gav ingen Lyd fra sig.

„Hun kommer nok til at græde", tænkte Værtinden „hun kan ikke gjøre sig det klart endnu, Staklen".

Hun ventede et Par Minuter, kom med nogle almindelige trøstende Talemaader, og da hun intet Svar fik, bøjede hun sig ned over den Ulykkelige, der saa snart vilde blive Enke, kyssede hende, lovede snart at komme ind igjen og se til hende og gik saa sagte ud af Værelset og ned til sig selv for at passe sin Husgjerning.

Rosa Owen laa ganske stille i det tarveligt møblerede Kvistværelse i det lille Hus, fjernt fra Londons Hovedgader, hvor hun havde sit Hjem. Det havde kostet hende og hendes Mand en haard Kamp at skaffe Lejen for de to smaa Kvistkamre til Veje, og da hun blev syg og intet kunde bestille, var Kampen blevet endnu strængere for hendes kjære, gode Frank.

Og engang havde det altsammen sét saa lyst ud. For syv Aar siden havde hun og Frank begyndt det ægteskabelige Samliv fulde af Haab og i den glade Tro paa, at deres Kjærlighed vilde rydde alle Sten af deres Vej og bære dem frelst gjennem de farlige Brændinger, der taarner sig op om Menneskenes Liv.

De var løbet bort sammen. Frank ejede ikke en Skilling, og hun var Datter af en Mand, som ikke kunde kaldes en haard eller grusom Fader, men som heller aldrig af sig selv vilde finde paa at vise hende en Venlighed ud over det almindelige eller paa at gjøre hende Livet i Hjemmet lykkeligt. Han havde en Forretning i en By nordpaa, var udnævnt til Kirkeværge og højt anset for sin solide Ærlighed og strænge Moralitet. Men han tilbad Pengenes Gud ikke mindre end Sjælenes, havde ruget over Mammon hele sit Liv og havde nu forelsket sig i den Tanke, at Rosa, der havde arvet sin afdøde Moders

Skjønhed, skulde gjøre et godt Parti og bringe Familien flere Penge og større Anseelse.

Han havde udset til hende en ung Mand, der sad i en god Stilling der i Byen, en Mand efter hans Hjerte, en Mand, der kunde være ham behjælpelig med at skovle Guld ind. Han havde meddelt Rosa, hvilken glimrende Plan han havde lagt for hendes Fremtid, men det egensindige Pigebarn havde rent ud nægtet at rette sig efter hans Ønske. Og da han overøste hende med saa bitre Bebrejdelser, som kunde forenes med hans Stilling som Kirkeværge for Ebenezer-Kappellet, havde Rosa roligt givet ham det Svar paa hans haarde Ord, at hun agtede at gifte sig med Frank Owen, den kjønne Kontorist hos Brodie, der var Byens store Bygherre. Og gifte sig med ham gjorde hun, for hun elskede ham, og han elskede hende og da Frank fik sin Afsked, saasnart Forbindelsen rygtedes — Brodie var nemlig selv Kirkeværge og Fader og stillede sig paa sin Kolegas Side — tog det unge Par til London, Verdensstaden, som er brolagt med Guld, og startede i det ægteskabelige Travløb med en Kapital af 400 Kr., som Frank havde sparet sammen og indsat i Sparekassen.

Det Hele gik forholdsvis let i Begyndelsen. Frank fik nemlig en Plads og Rosa var en brillant lille Husmoder, og de levede jævnt og hyggeligt og morede sig storartet de Lørdag Eftermiddage, naar han havde fri, og deres Søndag var ligefrem fortryllende, de saa Hampton Court og Kew Haverne og Richmond Park,*) og somme Tider gik de for en Afverlings Skyld i St. Pauls Domkirken og Westminster Abbediet og hørte Prædikener af de bedste Talere,

*) Bekjendte Udflugtssteder i Londons Omegn. O. A.

og en mindeværdig Søndag tog Frank hende endda i Tabernaklet for at høre selve Spurgeon, den berømte Frimenighedspræst.

De lykkelige Søndage! De uforglemmelige Hviledage, da hun havde Frank helt for sig selv, og de som to Kjærestefolk sad trykkede tæt op til hinanden i de overfyldte Kirkestole og stjaalent holdt hinanden i Haanden under hele Prædikenen, eller spadserede om i de deilige Haver ved Kew og Hampton Court, saa lykkelige som Nyforlovede, medens de byggede de mest straalende Luftkasteller uden Spor af Hensyn til, hvad de kostede.

Saa kom den første Uhygge i deres ægteskabelige Liv — de Dage, da to Liv vippede paa Vægtskaalen, hendes og den lille Piges, hun havde faaet. Hun kunde endnu se Taarerne dugge Franks kjære blaa Øjne, naar han bøjede sig ned for at kysse det hvide, magre Ansigt helt nede i Puden og kaldte hende „lille Mo'er". Hun huskede saa godt det forundrede, næsten forfærdede Blik, hvormed den store, rare, keitede gamle Dreng liggede paa Stumpen, hun holdt fast mod sit Bryst — deres Barn — deres Førstefødte — det Baand, som skulde knytte dem til hinanden med, om muligt, en endnu højere og renere Kjærlighed end før.

Hun havde aldrig ganske gjenvundet Kræfterne, efter at lille Rosa var født; hun kunde ikke mere arbejde saa strængt eller gaa saa langt med Frank, og Barnet tog hende saa megen Tid, at det i Begyndelsen næsten forstyrrede deres kammeratlige Samliv. Men da Baby var stor nok, til at de uden Frygt kunde tage hende med ud, begyndte de atter paa deres Smaature i Omegnen, og Frank var bedre end den bedste Barnepige. Det var en ren Fornøjelse at se ham bære den Lille, og Rosa holdt

Lovtaler over hans Dygtighed og gav ham Attest for, at han var et Mønster for alle Fædre i England.

Saaledes gled Livet hen for dem et Par Aar, kjærligt og roligt, uden Skyer af nogen Betydning paa deres Lykkes Himmel. Fra den Dag, hun forlod Hjemmet, havde hendes Fader ladt, som om han ikke kjendte hende. Til sine Tider var Rosa højst ulykkelig herover. Blot hun maatte rejse hjem en Dag med Barnet og bede sin Fader om at tilgive hende og holde af den Lille! Men det Svar, hun fik paa sit Brev derom, var strængt og skaanselløst. Ja, det var grusomt, skjønt det hovedsagelig bestod af Citater fra det gamle Testamente. Hendes Fader vilde hverken se hende eller hendes Mand, men haabede, at Barnet engang vilde opfylde sine Pligter mod hende bedre, end hun havde opfyldt sine mod ham.

Det var først, da Barnet næsten var fire Aar gammelt, at Lykken begyndte at gaa dem imod. Franks Principal gik fallit, og Frank kunde en Tidlang ingen Plads faa. Barnet blev sygt, og der kom Doktorregning. Saa fik Frank Ansættelse et andet Sted, men efter at have været der en Maaned, paadrog han sig en stærk Forkjølelse og laa syg hjemme i to Maaneder.

Efter det blev han aldrig mere den samme Mand. Han syntes at have faaet Uheld med sig — mistede sine Pladser uden egen Skyld, ved de reneste Tilfældigheder. Engang fik han Afsked for at give Plads for en Slægtning af Forretningsføreren, en anden Gang tvang et Tilbagefald efter den voldsomme Forkjølelse ham til at forsømme sit Arbeide i nogle Dage, og en Opsigelse var Følgen.

Trin for Trin gik det nedad Bakke. De stod nu Ansigt til Ansigt med Fattigdommen. Deres Sparepenge

var der intet igjen af, og de maatte vende og dreje hver Skilling for at faa Huslejen samlet og Mad og Drikke. De maatte opgive den hyggelige, lille Lejlighed, de hidtil havde boet i, og flytte til en billigere, tættere bebygget Del af London, og for at spare flyttede de høiere og høiere tilveirs, indtil de naaede det Kvistkammer, hvor stakkels Rosa Owen nu laa syg og fortvivlet den Dag, den skikkelige gamle Værtinde kom fra Hospitalet med den frygtelige Meddelelse.

Det var saa grusomt — saa ufattelig grusomt.

Efter en Maaneds tvungen Lediggang — hvor en saadan Maaned er uudholdelig for den Fattige! — var det netop lykkedes Frank at faa en Plads, en god Plads og det saa ud til, at Enden paa deres Nød omsider var kommen. Saa tre Dage efter at han var tiltraadt den nye Plads, skete der et forfærdeligt Ulykkestilfælde ved de Bygningsarbejder, han var ansat ved. Frank stod just og talte om Arbejdet med Folkene, da et Stillads styrtede sammen, og begravede dem alle under Tømmer og Murværk. To Mænd blev baaret bort som Lig, fire andre, deriblandt Frank, blev trukne frem haardt kvæstede og bragte paa Hospitalet.

Franks Saar var livsfarligt. Det var i Hovedet, og Lægerne havde ikke meget Haab. Rosa var syg og sengeliggende, da de bragte hende Bud om Ulykken — Slaget lammede hende helt. Hun prøvede paa at staa op og klæde sig paa og gaa til Hospitalet for at se sin Frank, sin stakkels lemlæstede lille Mand, men hun kunde ikke, hendes Vilje kunde ikke faa Magten over Legemets Svaghed.

Saa laa hun der hjælpeløs, i Sjæleangst og Spænding og kunde kun folde sine magre, hvide Hænder og

bede Herren om naadig at skaane det Liv, der var hendes Alt.

Værtinden lod lille Rosa lege med sine egne Smaafolk det meste af Dagen, og Barnet lo og pludrede i lykkelig Uvidenhed om, at hendes Fader laa og stredes med Døden. De sagde til Barnet, at han var rejst. Moderen vilde ikke lade dem pine den Lilles kjærlige Hjerte med den triste Sandhed; saa meget som hun gjorde af sin Fader, vilde det have gjort et dybt Indtryk paa hendes barnlige Sind, havde hun vidst, hvad der var sket.

Da Fru Owen hørte Værtindens Ulykkesbudskab, gled hele Fortiden forbi hende som i en vaagen Drøm. Hun laa og tænkte paa alt, hvad der var sket i deres lykkelige Samliv, levede det om igjen, grebet af en Fortvivlelse, som ikke kunde faa Luft i Taarer. Og saadan laa hun med Sandserne lammede af Ulykkens iskolde Vindpust, til det sidste Skjær af Dagslyset var veget bort fra den Stump af Himlen, hun kunde skimte gjennem Tagvinduet, og Nattens dunkle Skygger krøb ind og fyldte det lille Værelse.

Det var ganske mørkt, da Værtinden sagte kom ind med et Lys for at se om hendes Logerende sov.

„Skal jeg bringe Dem lidt The," spurgte hun mildt, „De maa virkelig nyde noget."

Før den syge Kvinde kunde svare, lød der en Trippen paa Trapperne, og lille Rosa kom løbende ind. Der var en Herre dernede, som gjerne vilde tale med Ejeren af Huset.

Rosa blev hos sin Moder, medens Værtinden gik ned. Barnet krøb forsigtig op i Sengen og klamrede sig fast om sin Moders Hals.

„Mamma! Tror Du, Pappa kommer hjem idag?"

Moderen kunde ikke svare paa sit Barns Spørgsmaal. Hun brast kun i Taarer og trykkede den Lille fastere og fastere mod sit forpinte Bryst.

Men Svaret var blevet givet af den Herre, som var kommen og havde spurgt efter Værtinden.

Han kom fra Hospitalet med Bud om, at Frank Owen var død.

Stakkels Rosa Owen faldt fuldstændig sammen. Hun havde haabet til det sidste, haabet trods alt. Virkeligheden dræbte hende næsten. Samme Nat faldt hun hen i Feberfantasier og svævede i en hel Uge mellem Liv og Død. Da hun atter kom til sin Bevidsthed, var hendes Mand bleven bragt fra Hospitalet i sin Kiste og begravet.

Det var kun en tarvelig Begravelse, men den flinke gamle Værtinde havde bekostet den. „De kan jo altid betale mig igjen, Lille De," sagde hun til den kummerfulde Enke, da hun var rask nok til at tale om sin Sorg, „og kan De det ikke, saa kan det vel ikke skade mig i Længden at have hjulpet en Stakkel som Dem."

Langsomt kom den syge Kvinde til Kræfter igjen. En Maaned efter kunde hun, skjønt endnu svækket og kun en Skygge af den kjønne lille Kone, hun havde været, dog pusle lidt om i Huset og hjælpe til.

Hun og Rosa var nu ganske ene i Verden og saa haabløst fattige. De havde ikke engang Raad til at anskaffe sig det sorte Tøj, som skulde være Folk et Tegn paa den Sorg, deres Hjærter rummede.

Men saasnart hun kunde, skrev den unge Enke til sin Fader. Denne Gang bad hun for sit Barns Skyld, for Enken og den Faderløse. Hun vilde leve for sit Barns Skyld, og hvorledes skulde de leve i den store ubarmhjær-

tige By uden Penge og uden Kraft til at tjene de usle Skillinger, en Kvindes Arbejde betales med.

Hun sendte Brevet afsted, men først en Uge efter kom der Svar. Der var Sørgerand om Konvoluten, og Haandskriften kjendte hun ikke, saa hun tænkte sig, at hendes Fader var død, da hun brød Seglet.

Han var død. Den velstaaende Kirkeværge for Ebenezer Kapellet var draget bort for at bede om sine Synders Forladelse hos en Fader, der var mere mild i sin Dom, end han havde været, og det Prokuratorbrev, som Fru Owen fik, meddelte hende, at han var gaaet i sig selv paa sit Dødsleje og havde efterladt hende den store Formue, som han i Aarenes Løb havde sammenskrabet ved snilde Finansoperationer og hjærteløs Gjerrighed.

* * *

Fem Uger efter Frank Owens Død flyttede hans Kone og Datter ind i det elegante Hus, som lille Rosas Bestefader, ham, hun aldrig havde set, havde haft sit Hjem i.

Nu vilde de aldrig mere komme til at kjende Nød og Savn. Fru Owen ejede en stor Formue, tilstrækkelig til, at hun kunde leve flot Resten af sit Liv.

Hun hørte Prokuratoren opregne alle de Rigdomme, der nu var hendes, uden at føle Gnist af Glæde derved. Det forekom hende, som om det hele var saa hæsligt, saa bittert latterligt. Det var jo kommet for silde. Guldet kunde ikke give hende hendes tabte Elskede igjen. Han havde prøvet al Fattigdommens Elendighed; han havde arbejdet og stridt for dem, og nu var han borte og vilde aldrig faa at vide, at Fattigdommens og Stridens Dage var forbi for bestandig.

Den stakkels Kone kunde kun græde ved Tanken om, hvor lykkeligt et Liv de nu kunde have levet, var Frank ikke bleven kaldt bort.

For sin Lilles Skyld vilde hun være tapper og taalmodig; men Livets Solskin vilde hun ikke mere færdes i. Hun besluttede at lægge en Del af sin Rigdom tilside til lille Rosa og være godgjørende med Resten. Det vilde dog hjælpe hende til ikke altid at tænke paa Fortiden, og det vilde være hende en Trøst at lindre den Nød, som hun og hendes stakkels Mand havde lidt saa haardt under i svundne Tider.

* * *

Et Aar efter Frank Owens Død paa Londonhospitalet blev en Dame vist rundt i de forskjellige Afdelinger i Caterham Sindssygeanstalt. Det var en godgjørende Dame, hvis milde Gjerninger havde skaffet hende en Mængde Venner blandt dem, der har Interesse for de Fattiges Lidelser. Hun var kommen for at se til en stakkels ung Fyr, hvis Moder — en Enke — hun havde reddet fra den jammerligste Fattigdom og taget i sin Tjeneste. Doktoren havde spurgt, om hun vilde se Anstaltens Indretning og hun havde sagt ja til hans Indbydelse.

Han kjendte hendes Livshistorie. Mange kjendte den, thi Rosa gjorde ingen Hemmelighed af sin store Sorg.

Hun fortalte ham, at det var hendes eneste Trøst at gjøre godt med den Rigdom, som hendes Mand aldrig havde faaet Del i. Hun meddelte ham Enkelthederne i den triste Historie om hendes Mands Død paa Hospitalet, dengang hun selv var saa syg, at hun ikke engang havde faaet hans stakkels døde Ansigt at se.

Doktoren gjorde sit bedste for at trøste hende. Han

sagde, at det maaske havde været bedre for hendes Mand at dø, end leve med de Kvæstelser, hun omtalte. Højst sandsynligt vilde han aldrig have gjenvundet sin Forstand, og var saa bleven en Byrde for Alle hele sit Liv.

„Vi har et Tilfælde her," fortsatte han, „et meget sørgeligt Tilfælde. Det minder noget om Deres Ægtefælle — det er en Mand, som fik Hovedet kvæstet ved et Ulykkestilfælde og blev helbredet paa et Hospital, men hans Forstand kom aldrig tilbage. Da Hospitalet vilde udskrive ham, blev der sendt Bud til hans Adresse, og det viste sig saa, at han havde boet i et enkelt Værelse ganske alene. Han havde hverken Venner eller Slægtninge her i Verden; saa blev han sendt her til Anstalten, og her bliver han."

„Stakkels Mand! Hvilken sørgelig Skæbne," sagde Damen. „Kan han da aldrig komme sig?"

„Maaske; han er meget rolig og uskadelig, men han snakker en hel Del vildt. Der er én Mulighed for ham, men den kan man ikke gjøre noget for at skabe. Et pludseligt Slag, en overvældende Glæde kunde give ham hans Fornuft tilbage. Vi har saadanne Tilfælde nu og da."

„Maa jeg se den stakkels Fyr?"

„Gjerne; vil De komme denne Vej."

Lægen førte Damen gjennem Stuerne, indtil han kom til én, hvor de mere rolige og medgjørlige Patienter sad sammen.

„Der er han," sagde han og pegede paa en ung Mand, der sad i en Lænestol med Ryggen vendt mod dem.

Damen rørte ham paa Skulderen, og han drejede Hovedet.

I næste Nu for han op med et vildt Glædesskrig.

„Rosa," raabte han, „Rosa, min lille Kone!"

Lægen ilede Damen til Hjælp. Hun var besvimet i sin Mands Arme.

* * *

Fru Owen og hendes Mand og lille Rosa lever nu alle tre sammen, lykkelige og velstaaende, og deres Kjærlighedsdrøm, som en Tid var formørket af Sorgens tunge Sky, er atter saa lys som før. Det pludselige Slag gav Frank Forstanden igjen, som Lægen havde sagt, det var muligt, og den Pleje og Omsorg og Forandring af Opholdssted, som Pengene skaffede ham, i Forening med den Kjærlighed, som ingen Penge kan skaffe, gjorde ham snart atter fuldstændig rask paa Sjæl og Legeme.

Gaadens Løsning blev fundet, da Rosa meddelte Hospitals-Autoriteterne den mærkværdige Opdagelse af en Mand, som var død og var bleven begravet.

Der havde samtidig været to Mænd af Navnet Owen, indlagte paa Hospitalet, Frank, hendes Mand, og Fred, en ung Arbejdsmand, som var bleven knust af en Maskine. Ved en Vaagekones Skjødesløshed blev Navnene forvexlede og da den ene F. Owen døde, blev Meddelelsen derom sendt til den andens Adresse. Ingen saa Liget, thi det blev lagt i Kiste paa Hospitalet, og hentet og begravet uden videre Omstændigheder af den Bedemand, Rosas Værtinde havde taget dertil.

Den Mand, som kom sig, men havde mistet Forstanden, blev antaget for at være Fred Owen, og da man sendte Bud til hans Bopæl, oplystes det, at Fred Owen ingen Venner havde, hvorfor han blev sendt til Anstalten og blev der, da han ikke kunde give nogen sammenhængende Forklaring om sig selv — det, han sagde, betragtede man som vilde Fantasier — indtil Rosa kom og i ham gjenkjendte den Mand, hun saalænge havde sørget over som død.

Saa det var dog ikke til slet ingen Nytte at den stræng gamle Kirkeværges Rigdom tilfaldt Rosa Owen.

Flugten fra Provence.

Fantasi

af

Alphonse Daudet.

I.

Til Vingaardsmanden

Fa'er Jan

i

l'Isle (Vaucluse).

Her er jeg, Fa'er Jan. Jeg er hverken hængt, druknet, ædt af Tarasken*) eller bortført af Zigøjnerne. Jeg er ikke en Gang bleven myrdet i en Skov, kort sagt, intet af alt det, I har kunnet formode. Nu behøver I ikke at være ængstelige længer, og for at Vennerne kan blive beroligede saa hurtigt som mulig, saa lad Francet Mamai tage sin Tromme og forkynde i alle fire Hjørner af l'Isle, Rang plang plang, Rang plang plang: Baptistet er fundet, Knægten har været i Paris i otte Dage, Rang plang plang, Baptistet har det fortræffeligt og sender Jer en Vesperhilsen.

Og nu, da Egnen er beroliget, min gamle Ven, saa

---

*) T. et Slags fabelagtigt Uhyre, om hvis slemme Bedrifter den sydfranske Almue har meget at fortælle. O. A.

aabn mig din Favn og tilgiv mig den Sorg, jeg har forvoldt Dig. Men hvad skal man sige? jeg kunde ikke gjøre for det, ligefra den Dag, jeg blev myndig, har Tanken om at rejse til Paris, ikke veget fra mit Hoved, i ti Aar har denne Sirene af en By sendt mig kælne Øjekast, uden at jeg har fortalt noget Menneske derom. Jeg har i lang Tid gjort Modstand, den Retfærdighed skal der ydes mig. Men Bladene, jeg læste, kom fra Paris, Bøgerne, over hvilke jeg faldt i Søvn, sendtes mig fra Paris, Navnet Paris, som jeg saa inderlig ønskede at glemme, fandt jeg overalt, om det saa var i min Kasketpul.

Naa Herregud, saa fandt jeg mig tilsidst med Ro deri. „Du vil til Paris, min lille Baptistet, saa tag kun derhen, min Dreng, Du er ung, Du har Penge, har ingen Forældre mere, afhænger ikke af nogen, saa benyt Dig deraf, sælg en af Dine Vingaarde, det kan da ikke ruinere Dig. Saalænge som Din Pnng holder ud, saa bliv i Hovedstaden. Mor dig, se, hør for Dine Penge. Naar saa din Vingaard er spist op til sidste Skilling, saa tag pænt hjem. Saa har du set Paris, og saa kan du sove roligt.

Som sagt, saa gjort. Jeg gik til gamle Mefitio, der allerede i mange Aar har haft et godt Øje til „Stenbrudet". Vi afgjorde vor Forretning for otte hundrede smukke Dalere, kontant Betaling, alt i dybeste Hemmelighed. Jeg puttede mine Dalere i min Pung og gemte Posen paa Bunden af en Vadsæk.

Kan Du huske, gamle Ven, at jeg kom til Dig den sidste Aften paa Slaget ni. Det var mit Afskedsbesøg; jeg havde ladet min Vadsæk blive staaende bag Døren. Jeg fandt Dig i Kakkelovnskrogen med Medor ved Dine Fødder, vi snakkede lidt, men ikke saa længe som ellers, ti

jeg havde tre Kvarter for at naa Nattetoget i Graveson. Desuden var jeg stadig bange for, at min Hemmelighed skulde slippe fra mig, og jeg vidste paa Forhaand alle de Indvendinger, Du vilde gjøre.

Nu skal jeg fortælle Dig noget Fa'er Jan. Da Du lukkede Din Dør efter mig og sagde, vi ses i Morgen Baptistet, brast jeg hæftig i Graad, greb min Vadsæk og løb saa hurtigt jeg kunde over Markerne. Da jeg naaede Graveson, havde Natteblæsten tørret mine Taarer, men Hjertet var endnu mere tungt paa mig. Jeg fandt den lille Banegaard tavs og øde. Der brændte en Lampe bag en lille Rude, men jeg saa ingen. Jeg var ganske alene et godt Kvarters Tid, medens jeg ventede paa Toget, og jeg var saa melankolsk, saa melankolsk, at der manglede ikke meget i at jeg ikke var rejst. Endelig kom saa Toget med stort Rabalder, Gitteret blev aabnet, jeg gav mine Penge, fik min Billet og et Øjeblik efter sad jeg i en Slags Æske, der var polstret alle Vegne, oplyst af en lille Natlampe og fuld af meget gnavne Mennesker. Jeg hilsede høfligt, men da ingen besvarede min Hilsen, satte jeg mig ned uden at mæle et Ord, og det varede da heller ikke ret længe, førend jeg faldt i Søvn.

Da jeg vaagnede, var det højlys Dag. Toget holdt. Der gik Mænd fra den ene Æske til den anden og raabte „Deres Billetter". Jeg hørte Vogndøre hurtig aabnes og lukkes, i det fjerne en forvirret, dump Støj, ligesom den Havet gør i Camargue hist nede ad Pharaman til. „Det er Paris," blev der sagt i Nærheden af mig. Et Øjeblik efter kjørte vi ind paa Banegaarden.

Sikken en Forskjel mellem denne Banegaard og Gravesons. Tænk Dig en Sal ti Gange større end vor Kirke og saa mange Folk, at man gjerne kunde tro sig i

Josaphats Dal paa den yderste Dag. Fine Herrer, kjønne Damer, Betjente med Guldtresser paa Kasketten, Soldater, der løb sammenbøjede under deres tunge Oppakning, fattige Folk, hvis hele Bagage rummedes i et Lommetørklæde, Bønder med store Torvekurve, Politibetjente, Avissælgere, Folk, der handler med alt muligt ligesom paa Markeder, Trillebøre fulde af Kufferter, Folk der kom og Folk der rejste, og saa lo de og græd de og saa kyssedes de og alt sammen gesvindt. Aldrig i mit Liv har jeg set noget lignende. Det gav mig straks en stor Idee om Hovedstaden.

Før jeg forlod vor Egn, havde jeg hørt Doktor Assan fortælle, at han paa sine Rejser altid tog ind i Hotellet „Avignons Bro" i St. Honorégaden, og jeg havde vel vogtet mig for at glemme denne Adresse. Da jeg forlod Banegaarden, behøvede jeg ogsaa kun at stige op i en Vogn og lade mig kjøre hen til Doktor Assans Hotel. Paa Vejen, der forekom mig meget lang, søgte jeg nok at se lidt af Byen, men det var koldt, Regnen faldt i Strømmevis, og da Binduerne var lukkede, kunde jeg ikke se noget. Jeg rullede af Sted en Times Tid og stadig imellem Huse. Endelig standsede Vognen. Jeg steg hurtig ud og betalte Kusken, og saa var jeg da i Hotellet.

Det er fra Hotellet, jeg skriver Dig til, Fa'er Jan med Pariser-Blæk og paa Pariser-Papir, hvorover jeg er meget stolt. De har givet mig et smukt Værelse paa tredje Sal, hvad der ikke er højt for et Sted, hvor Husene har lige til syv Etager, den ene oven paa den anden. Mit Værelse er møbleret som til en Underpræfekt, med Tæpper alle Vegne, røde Gardiner og stort forgyldt Taffelur.

Mit Logi koster mig halvfjerdssindstyve Franks om Maanden. Det er maaske lidt dyrt, men jeg maa ogsaa

sige Dig, at fra mine Vinduer kan jeg se en gammel Kirke, der hedder Saint-Roch, og som man er i Færd med at reparere.

Skulde du en Morgenstund faa Lyst til at forlade Din Vingaard og tage en Tur til Saint-Rochkvarteret, kan Du se Din Mester i Forestillingskunsten Hr. Baptistet forlade sit Hotel Klokken otte om Morgenen, gaa ind til Bageren paa Hjørnet, kjøbe et lille Sigtebrød og spise det midt paa Gaden, mens han venter paa Omnibussen.

Hvor Pladsen ovenpaa Omnibussen dog er en stolt Opfindelse! Hvert Øjeblik skifter Egnen rundt om én. Det er formelig Trolddom. Snart kjører vi gjennem smaa snævre Gader, hvor to Vogne med Besvær kunne kjøre ved Siden af hinanden, Omnibussen strejfer Murene og tilstænker de forbigaaende, der stiller sig op mod Husene. Fra min Plads kan jeg med Haanden berøre Skiltenes store forgyldte Bogstaver, og mit Øje fordyber sig lige til allerbagest i mørke Butikker, hvor Gassen er tændt den halve Dag. Aa disse store, mørke Butikker! Det gyser i mig, blot jeg ser paa dem.

Nu er vi paa en Bro, en stor solid Bro, der ikke er bange for de svære Vogne. Under den løber Seinen, Paris' dovne, gule Seine. Store Baade sejler nedad den. En Dampbaad farer hvæsende ind under Broen og sender store sorte Røgskyer op imod mig. Helt nede ved Randen af Vandet knejser en Fisker i Taagen med sin store Medestang i Haanden. Synet af denne skikkelige Mand minder mig om mine Krebsefangster i Vaucluses-Fontæne og de dejlige stegte Fisk, vi spiste om Søndagen i en vis Fa'er Jans Hus . . . men Omnibussen er rullet videre, Seinen er allerede langt borte, min Krebsedrøm er fløjet bort med den.

Vi er ude paa Boulevarden. Hvilken en Mængde Vogne! Vogne med én Hest, med to Heste, med fire Heste, Sørgevogne, Gallavogne, vældige silkebetrukne Ekvipager, Kurvevogne, der kiler af helt nede ved Jorden. Fine Herrer og fine Damer, der kjøre med Hovedet lænet tilbage med store Piske i Haanden, fikse Ryttere, der med Cigarer i Munden brynster sig paa Heste, der er ligesaa fine som Hvepse og til højre og til venstre en Rad prægtige Paladser og straalende Butiker ... og saa ... og saa ...

Klik! Klak! Et Pidskesmæld, et Par Omdrejninger af Hjulene, og Boulevarderne er forsvundne, Skuespillet skifter atter.

Jeg skal sige Dig, Fa'er Jan, det kommer sig af, at Paris ikke blot er en stor By. Der er en Mængde store Byer i Paris, og den ene af dem ligner ikke den anden. Der er en Fabriksby med dens Arbejderbefolkning og de røde Murstensfabriker med de lange Skorstene, der løber op mod Himlen som Raketter, og vel ej tusinde Skridt derfra finder man saa en stille fredelig By, rigtig en By for Folk, der lever tilbagetrukket af den Smule Rentepenge, de har sammensparet sig. Alle Husene der har Have bag ved sig. Saa er der ogsaa den store Handelsby, Smaakræmmernes By, Rigfolkenes By, Fattigfolkenes By, og mange andre Byer. Det er alt dette Paris bestaar af, og det er alt det, jeg i den sidste Ugestid har set passere forbi mine Fødder oppe fra Toppen af min Omnibus.

Synes Du ikke at det er et kønt Observatorium jeg her har fundet mig? det vilde da ikke godt være muligt at kede sig deroppe. Hvert Øjeblik kommer der ny Folk op, andre gaar ned, man snakker med dem, der sidder ved Siden af, og siden vi taler om det, saa gæt en Gang hvem der i Gaar sad ved Siden af mig paa Omnibussen

til Bastillen: Tony Passajon. Du ved Tony Passajon, Krapfabrikanten, der forlod vor Egn for snart ti Aar siden. Hans Haar graaner lidt, men for Resten har han ikke forandret sig, han er stadig i godt Humør og tager Livet fra den gemytlige Side. For Resten gaar det ham meget bedre nu. Han er Kommis i en meget stor Bank og synes at være henrykt over sin Stilling. Vi snakkede vel sammen en Times Tid. Da vi skiltes, bad han mig om at hilse Dig, og bad mig tillige laane sig et Femfranksstykke til at kjøbe Frimærker for, hvilket jeg ogsaa gjorde og det med stor Fornøjelse. Vi skiltes ad som rigtig gode Venner og jeg gav ham mit Ord paa, at jeg en af disse Formiddage vilde komme hen paa hans Kontor og spise Frokost med ham. Saa skulde vi holde et rigtigt provencalsk Gilde med Anchovis, Rødløg og intet Smør.

Jeg lover mig rigtig meget af denne lille Frokost. Ellers spiser jeg i Reglen, hvor Omnibussen tilfældig fører mig hen. En Dag hist, en Dag her, i godt eller slet Selskab, alt efter de Steder, hvor Omnibussen stanser. Forleden Onsdag spiste jeg for nitten Sous en mageløs Frokost i en Restavration i Faubourg St.-Antoine. Du kan tro, at det er raske Karle, de Pariser-Arbejdere! Saa aabne, saa intelligente og saa godt skaarne for Tungebaandet.

Der sad vel en Snes, der ligesom jeg var i Færd med Frokosten og jeg var aldeles blændet over den Maade, hvorpaa de udtrykte sig om al Slags Ting. Disse Mennesker ved alt, baade muligt og umuligt. Aviser, Bøger, Teatre, Politik, jeg ved ikke det, de ikke talte om, uden derfor at tage mindre for sig af Retterne, det kan Du stole paa.

I Forgaars var jeg nu ikke saa heldig. Ved Frokosttiden var jeg paa de store Boulevarder og opdager en

Restavration, der saa rigtig godt ud. Saa siger jeg til mig selv: Der vil jeg gaa ind. Jeg gaar derind. En lang Rækel i sort Kjole og med hvide Hansker, som om han skulde til Bryllup, kommer høflig hen imod mig og fører mig ind i nogle pragtfulde Sale, hvor der stod store Sofaer foran Borde, der bugnede af Sølvtøj. Spejle var der lige til Lofterne og Guld lige til Knivskafterne. Med Respekt at sige fortrød jeg lige straks, at jeg havde været saa dum som en Æsel ved at gaa derind, men nu syntes jeg dog at det var alt for flaut at gaa igjen.

Saa satte jeg mig ned ved et lille Bord, idet jeg var ganske skamfuld over at se mig selv her i disse smukke Sale, med min korte Trøje og mine svære Sko. Jeg forekom mig selv som en Degn hos en Biskop. Man anrettede noget for mig, jeg véd ikke rigtig, hvad det var, paa Sølvtallerkener og saa spiste jeg ganske stilfærdig uden at sige noget. Jeg følte mig skam altfor forlegen til at se mig om, og dog sad der tæt henne ved mit Bord to unge Herrer, der var omtrent paa min Alder, de var krøllet som unge Damer. Jeg kunde ikke lade være at beundre deres Maade at tale paa og føre sig ved Bordet. Jeg forstod ikke rigtig, hvad de sagde, ti det meste af deres Ord blev borte i deres store Slips. Men den mindste fortalte den anden en Historie og gyngede sig med det samme paa Sofaen, og hans Ven, der var i Færd med at skrælle en tyk Pære paa Spidsen af sin Gaffel, nøjedes med hvert Minut at sige „Rigtig kønt, kære Ven, rigtig kønt" det var meget interessant.

Da jeg havde faaet min Dessert, forlangte jeg Regningen, der beløb sig til tolv Franks, og saa gik jeg min Vej, saa rød som et Hindbær. Tolv Franks for en Frokost er maaske lidt vel dyrt, men saa maa du ogsaa huske

paa, at nu kan jeg skrælle en Pære paa Spidsen af min Gaffel og sige „Rigtig kønt, kjære Ven, rigtig kønt", det er Begyndelsen til min parisiske Opdragelse.

Baptistet.

II.

Til Hr. Baptistet
Hotel „Avignons Bro"
Paris.

Nu har Du været borte en Maaned, kjære Barn. Siden den Tid har jeg været melankolsk, jeg kjeder mig, jeg savner noget. Ser Du, i min Alder skifter man ikke saa let Vaner, lige saa lidt Hjærtets som de andre. Det skal Du forøvrigt ikke tage som en Bebrejdelse, kjære Dreng; hvad jeg siger Dig er kun for at vise Dig, hvor meget jeg holder af Dig, og hvor ensom jeg føler mig ved at Du er borte.

Navnlig forekommer Aftenerne mig lange, nu da Du ikke er her mere. Kroen huer mig ikke, det véd Du nok. For det første kjeder jeg mig der, for det andet er det ikke et Sted for en Mand i min Alder. Saa bliver jeg hjemme som i Din Tid og ryger min Pibe henne i Kakkelovnskrogen med Hunden ved mine Fødder. Stakkels Dyr! Den kan heller ikke finde sig i Din Fraværelse. Hver Aften, naar Klokken slaar otte, rejser den sig, gaar langsomt hen imod Døren, snuser imod Vinden, skraber paa Træet, kommer saa endeligt træt tilbage til sin Herre og ser paa ham, som om den vilde sige: „Men hvor er dog Baptistet?" Saa svarer jeg den, som om den var et Menneskebarn:

„Baptistet kommer ikke, det kan ikke nytte, at Du venter paa ham."

Hvorpaa det ulykkelige Dyr begynder at stønne og gø ganske sagte.

„Jeg siger Dig, Baptistet kommer ikke . . . han er taget til Paris. Hører Du?"

Men den bliver kun ved at klynke.

„Ja, gamle Dreng, det kan ikke nytte, Baptistet er taget til Paris, det vil vare længe, førend vi ser ham komme ind til os med sit friske, fornøjede Ansigt, de spillende Øjne og Hatten han altid kastede fra sig hen paa den store Kurv med sit glade God Aften."

Og som om Dyret forstod, hvad jeg mente, giver den sig til at tude af alle Kræfter, medens jeg klapper den og trøster den saa godt jeg kan.

„Du kan nok forstaa," siger jeg, „Drengen kunde ikke tilbringe hele sit Liv mellem et Par gamle Fyre, som vi. Vi maatte jo vente os, at han en skjøn Dag fløj bort. Det er ganske naturligt. Fugle er Fugle, og saadan gaar det, naar man elsker vingede Væsener."

Med saadan Passiar gaar Tiden, Piben gaar ud, Ilden med, Klokken slaar ti. Hunden kryber ind i sit Hus, og jeg gaar tilkøjs.

„Det er jo ikke synderlig morsomt, hvad jeg der for tæller Dig, Baptistet, men Du kan være rolig, nu skal Du aldrig faa mere af den Tønde."

Men ellers kan jeg da fortælle Dig en Historie, der har bragt hele Sognet i Røre og hvorover jeg selv er ganske altereret. Du kan jo nok huske gamle Fa'er Tissot og hans Vindmølle, man kunde se oppe paa Bakken, hvor den udfoldede sine store lappede Vinger imellem Granerne. Du kan jo nok huske, at vi var alle forbavsede ved at se den Pokkers Mølle arbejde saa ivrigt fra den første Dag af Aaret til den sidste, medens alle andre manglede Arbejde,

og medens de fleste af vore Møllere var tvungne til at give tabt for Dampmøllerne, der trak Søgningen til sig fra mange Miles Afstand.

„Hvorledes bærer gamle Fa'er Tissot sig ad," lød det stadig. „Ingen af os bringer ham sit Korn til Maling, og dog ser det ud, som om han aldrig manglede Arbejde."

Og sandt var det, at hver evige Dag den gode Gud skabte, kunde man se Fa'er Tissot i Mørkningen komme ud af Møllen og drive sit Æsel, der fra Hoved til Hale var belæsset med store Melsække, frem foran sig.

„God Aften Fa'er", sagde Bønderne til ham, naar de paa Hjemturen fra Markarbejde mødte ham paa Landevejen. „Gaar det stadig godt med Møllériet?"

„Rigtigt godt, Børnlille," svarede den gamle gemytlig og istemmede hurtig en Sang fra de gode, gamle Dage som han slog Takten til paa Æslets Ryg.

Hvorfra kom alt dette Korn? Hvad skulde dette Mel til? Det vidste ingen. Udspurgte man den gamle, gjorde han døve Øren, og klemte man ham tilvægs, svarede han alvorlig med Fingeren paa Læben „Ti bare stille, jeg arbejder for Eksporteringen." Dette mærkelige Ord forbløffede jo Folk i Begyndelsen, men tilsidst, da hver har sine Sager at passe, lod man Fa'er Tissot male saa meget, som han vilde, og ingen bekymrede sig mere om ham.

Nu maa jeg jo rigtignok ogsaa sige, at Fa'er Tissot holdt ikke af, at man besøgte ham, og han levede ganske alene i sin Mølle som et vildt Dyr. Søndagmorgen gik han ned i Landsbyen for at høre den første Messe, derpaa gik han hurtig ind i sin Hule, og saa saa' man ham ikke igjen før næste Søndag. Gik man hen til ham for at spille et Slag Kegler med den gamle, saa modtog han én

Døren til Møllen med et saa tørt „Nej Tak", at Lysten til at bede ham en anden Gang rent forgik én.

Tilsidst ansaa vi Mølleren for at være en gammel gal Gnier, og Skinnet var jo ganske vist imod ham. Maa jeg nu spørge Dig, om vi kunde tænke andet om en Mand, som tjente saa mange Penge med at arbejde for Eksporten, og som om Søndagen kom til Kirke med pjaltede Benklæder og revnede Sko. En Mand, der havde Arbejde til op over begge Øren, og som dog ikke en Gang holdt Møllerknegt, men vilde udføre alt Arbejdet alene.

Og det er endda ikke alt. Det stakkels Æsel Blanquet var tilsidst død af Anstrængelse, og dets Herre havde ikke købt noget andet i Stedet. I Mørkningen, som om han skammede sig over sin Gjerrighed, sneg han sig ud med en Melsæk paa Ryggen, og det var en Ynk at se hans gamle svage Ben vakle under den svære Byrde. En Aften, da jeg mødte ham, prøvede jeg paa at gjøre ham nogle Forestillinger, men den gamle vilde ikke høre Fornuft og bad mig bare passe min Vingaard.

Saa var det forleden Søndag, at Fa'er Tissot ikke indfandt sig ved Messen. Vi snakkede derom, da vi gik fra Kirke, men imidlertid (Du ved jo at hans Mølle kan ses fra Torvet) kunde vi se, at alt var lukket der oppe.

„Han er maaske syg, sagde Mitigo."

„Det kan nok være mulig."

„Lad os komme hen og se ad," tilføjede Datter Assan, der var tilstede.

Saa gik vi. Vi naaede derhen, men fandt baade Dør og Vinduer lukkede.

„Hejda Fa'er Tissot," kalder en af os.

Men der kom intet Svar. Jeg bankede en Gang, to Gange. Vi saa et Øjeblik paa hverandre, alle tre.

„Ske hvad der vil, jeg sprænger Døren," sagde Doktoren, der, som Du ved, er en hæftig Mand, og med en Spark laa Døren der.

Vi gik ind, sikket et trist Syn! Jeg bliver ganske beklemt om Hjærtet, naar jeg tænker paa det.

Den stakkels gamle Mand laa udstrakt mellem de Sække der fyldte Møllen.

„Han er død," sagde Lægen og bøjede sig ned over ham, lidt efter rejste han sig op og tilføjede „Han er død af Sult."

Ja Baptistet, Fa'er Tissot er død af Sult, og ved Du hvad der var i Møllesækkene. Skatte? Nej! Korn? Nej! Hvad var det saa? Jord og ikke en Gang Jord. Sten, som den gamle søgte nede ved Stenbruddene, og hvormed han fyldte sine Sække for at give dem Udseende af Melsække.

Saa forstod vi det hele. I mange Aar havde Fa'er Tissot ikke arbejdet. Dampmøllerne havde røvet ham lige til hans sidste Kunder, men han var saa stolt af sin Haandtering, at han ikke havde villet give efter som de andre og gaa ind paa Fremskridtet. Lige til sin Død havde han kæmpet for Møllens Ære. Den ulyksalige Mølle, hvem ved, hvor længe det var siden dens Stene havde malet, og hvem skulde have anet det ved at se hvor muntert dens Vinger drejede sig ved den mindste Vind. Men ak Møllen drejede i det tomme Rum; Mølleren arbejdede fastende, og de tog begge deres Død deraf.

Den sidste Mand.

Af

Sacher-Masoch.

Jacob Dubno havde endelig besluttet sig til at istandsætte sit Hus paa Torvet i Segatin. Hvorfor skulde han ikke ogsaa have taget den Beslutning? For det første var han en rig Mand, den største Kornhandler i Byen, for det andet var hans Hus alt hist og her faldefærdigt, og endelig havde han et Par Gange maattet betale Mulkt, fordi Husets Tilstand stred imod Politivedtægten. Saa tog han omsider en fast Beslutning, trak sig med sin Familie tilbage til de indre Gemakker, og overlod de forreste til Murerne, Tømrerne og Tækkerne.

Disses Færden og Arbejder var til stor Fornøjelse for alle de smaa i Huset, og ikke alene for disse. Ogsaa Dubnos voksne Datter, den smukke, kloge Tulpe, laa gjerne i Vinduet og saa paa Arbejdet, paa Tømrerne, der afpassede Bjælkerne, paa Murerne, der læskede Kalk, bar Murstenene op og udførte deres farlige Hværv paa det høje Stillads. Det var i Efteraarets Begyndelse, og det milde Vejr tillod at have Vinduet staaende paa Klem. Og med særlig en Fornøjelse, for hvilken hun ikke rigtig kunde

gjøre sig Regnskab, betragtede den smukke Tulpe Dubne en fattig jødisk Mursvend, Levi Grosch.

Var det en stille Glæde, en ubevidst Stolthed over at se et af Ghettos Børn saa kraftig og kjæk, følte hun sig tiltalt af Ynglingens ranke Skikkelse, af det mandige Ansigt med det blonde Fuldskjæg, eller var det de skjønne, tungsindige, halvt hebræiske, halvt slaviske Sange, han nynnede, der stjal Pigens Hjærte? Hun spurgte ikke derom, og hun var vel ogsaa knap i Stand til at besvare dette Spørgsmaal. Nok er det, der bestod snart et eget Forhold mellem den rige Dubnos Datter og den fattige Mursvend. Naar hun viste sig ved Vinduet, saa hilste han med et lille Nik, og naar hun fjærnede sig, sagde hun Farvel med et næsten umærkeligt Smil. Gik hun gjennem Gaarden, holdt han op med at arbejde og stirrede efter hende, og naar han stod højt oppe i den svimlende Højde, og sang sine Viser, saa lukkede hun ængsteligt Øjnene og lyttede med bøjet Hoved til hans bløde, smæltende Stemme.

Dette varede en Tid lang, saa endte Byggeriet. En Dag gik Levy Grosch tilligemed de andre, uden at sige Farvel til Tulpe. Saa naturlig dette end var, saa ærgrede det hende dog, og da hun et Par Dage efter mødte ham paa Gaden, saa hun stolt til Siden.

Men næste Gang hun mødte ham paa Gaden, bar hun ikke det kjønne lille Hoved saa høit, men stod rystende af Skræk trykket op i et Hjørne, og de store udtryksfulde Øjne stirrede ud i Mørket, som søgte de Hjælp. En Skare overmodige, unge Polakker, der i Gjæstgivergaarden „Den hvide Ørn" havde taget for stærkt til sig af den ungarske Vin, havde tiltalt hende altfor elskovsfuldt og bestormede nu den smukke, værgeløse Pige med fyrige Hyldningsbeviser.

Pludselig stod Levi Grosch ved hendes Side og skubbede den mest paatrængende af Svirebrødrene bort.

„Maa jeg bede Dem", sagde han i en høflig, men bestemt Tone, „om at lade den unge Pige, der er af god Familie, gaa roligt hjem."

„Marsch," raabte en af de unge Herrer, „afsted med Dig."

„Giv ham en Dragt Prygt, den frække Jøde", lød en anden Røst.

Men i samme Nu, som de tog fat paa ham, kastede Mursvenden den ene omkuld i Sneen og rev Stokken fra en anden. Resten rømte nu Valdpladsen, og uden videre at forulempes lykkedes det Levi at bringe den rystende Pige hjem. Først i Gadedøren kom Tulpe til Orde og takkede ham varmt.

„Det er saamænd ikke noget at takke for", svarede Levi Grosch.

„De er saa modig", sagde Tulpe, og hendes mørke Øjne straalede ham i Møde.

„Jeg har kun gjort min Pligt," vedblev Mureren og fjærnede sig hurtigere, end Tulpe egentlig holdt af.

Purimsaften*) trængte en mindre Flok unge Mennesker ind i Jakob Dubnos Bolig; en Del af dem var forklædt som lillerussiske Bønder, nogle fremstillede Bortrejsen til Ægypten, i hvilken Hovedrollen spilledes af en lille Dreng, der var indhyllet i Lammeskind, andre maskerede som Kvinder, ledsagede en Kong Salomon, der var pragtfuld udpyntet. Jacob Dubno beværtede dem alle paa det bedste, og Husets Beboere morede sig kosteligt ved deres Spøg og Sange.

Kvinderne havde travlt med at skaffe Vin og Kage tilveje, og i det samme som Tulpe vilde løbe ud i Køkkenet,

*) Jødernes Fastelavn.

omfavnede to kraftige Arme hendes slanke Liv. De tilhørte Levi Grosch, hvis Ansigtstræk man knapt kunde skjælne under den bredskyggede Bondehat og som oven i Kjøbet havde farvet Haar og Skæg.

„Tulpe," begyndte han, „jeg kjender en Mand, der vansmægter efter Dig, som en tørstig Vandringsmand efter en Kilde i Ørkenen."

„Det har han godt af, naar han ikke har Mod til at handle."

„Hvad skal han da gjøre?"

„Han skal bede om min Haand."

„Men naar han nu er fattig og Du er saa rig?"

„Spørger jeg, om han er rig?" vedblev Tulpe, „naar jeg holder af ham, saa er det nok." Og saa rev hun sig løs.

En skjøn Dag trak Levi sin bedste Kaftan paa, satte Sabbatshuen paa det net friserede Hoved, og begav sig hen til Jocob Dubno. Han talte, som det sømmede sig, beskedent, men dog uden at nedværdige sig, og forebragte sin Begjæring.

Den rige Dubno brast i Latter.

„Naa, ellers har Du intet at bede om? Jeg tror, Du har mistet Din Forstand! Eller mener Du maaske, at jeg er bleven tosset og vil give min Datter samt 70,000 Dukater til en Betler, der tigger om den smukke Pengesum.

„Naar De ikke vil give mig Deres Datter," faldt Levi ham i Talen, „saa har De Lov dertil, men De maa ikke sige, at jeg er en Betler. Jeg er Haandværker, og ikke en af de ringeste. Jeg er heller ikke vant til at tigge, men jeg tjener mine Penge ved mit Arbejde og med Fare for mit Liv. Forstaar De det, Hr. Dubno?"

„Hvorfor skulde jeg ikke forstaa Dig? Du skriger jo op, som var Du en Oberst og jeg et helt Regiment Soldater.“

„Levi Grosch trak paa Skuldrene og gik sin Vej.

„Forøvrigt har jeg alt lovet min Tulpe bort til den rige Atlas fra Tainopol,“ raabte Dubno efter ham.

De sidste Ord traf Levi Grosch som et Lyn, han styrtede ned ad Trappen som en Afsindig og derpaa i fuld Fart henad Gaden.

Næste Dag saa man ikke noget til ham. Han kom ikke hjem, mødte ikke ved Arbejdet, heller ikke paa Værtshuset indfandt han sig. Saa udbredte pludselig det Rygte sig, at Grosch var taget til Kolomea og vilde være Soldat.

Havde man sagt Jacob Dubno, at hans Hus var sunken ned i Jorden, vilde det ikke have bedrøvet ham mere end denne Efterretning,

Den Gang, i hine patriarkalske Tider, hvor Stokken endnu udfoldede hele sin brutale Veltalenhed, var Dukaten ogsaa en Magt. I Ungarn blev Soldaterne hværvede, i de østerrigste Kronlande fandt Udskrivning Sted, ved hvilken alle Dørene stod aabne baade for Vilkaarlighed og Bestikkelse. Hvad var naturligere, end at ogsaa Israels Børn ved de forskjelligste Midler søgte at unddrage sig Militærtjenesten. Saa længe der havde været Jøder i Segatin, var det aldrig hændtes, at en af dem havde trukket i den hvide Trøje, og nu skulde en Jøde, et Medlem af den velhavende, agtede Menighed i Segatin, af Jacob Dubno bringes til den fortvivlede Handling at bære Tornyster, afskyde Mordvaaben, ja, hvad der endnu var værre, maaske selv blive skudt, thi Uroligheder fra 1846 var næppe overstaaede, og alt trak ny Skyer op, man stod foran Martsdagene i 1848.

Dubno rev sig i Haaret og Skægget, Tulpe sad i et Hjørne og stirrede stift hen for sig, Taarer hang i de lange Øjenvipper; foran Huset fandt Opløb Sted, Forbandelser og Trusler lød udefra den snævre Gade, og nu kom der oven i Kjøbet Bud om, at Rabbineren vilde tale med Dubno.

I Stedet for at gaa hen til denne lod Dubno spænde for.

„Jeg vil kjøre til Kolomea," sagde han mens han klædte sig paa, „jeg vil løskjøbe ham."

„Jeg vil løskjøbe ham," raabte han, da han steg ind i Slæden, jeg vil løskjøbe ham, jeg gjør det."

Til Trods for hans gode Villie gav Folk ham ingen Velsignelse med paa Vejen og han havde i Virkeligheden heller ingen Held med sig. Dubno kom for sent. Levi Grosch havde allerede aflagt Faneeden, intet Menneske kunde befri ham, han maatte tjene sin Tid.

Dubno gik hen i Kasernen og bad Levi om Forladelse. Ganske sønderknust vendte han tilbage til Segatin. Inden han indfandt sig hos Rabbineren, sendte han denne 200 Dukater til Uddeling blandt de fattige. Kun derved lykkedes det ham at slippe med en alvorlig Irettesættelse; først da han havde den Sag i Orden, vovede han sig hjem.

Tulpe hørte rolig paa ham, hun gjorde ham ingen Bebrejdelser, hun græd ikke en Gang.

„Hvad der ikke staar til at ændre, det maa man finde sig i," sagde hun, „men det siger jeg Dig, Fader, at Du ikke maa plage mig med Giftermaalsprojekter. Jeg vil hverken ægte Atlas af Tainopol eller nogen anden."

I den følgende Tid befandt Dubno sig saa ilde, som han ikke havde gjort i de 50 Aar, han havde eksisteret. Man undgik ham paa Gaden, paa Torvet, ja endog i

Synagogen. Ingen besøgte ham, selv hans bedste Venner bleve borte. Naar han gik ud, saa han stift ned i Jorden for ikke at se sine Trosfællers fjendtlige Miner, og stoppede Bomuld i Ørene for ikke at høre deres onde Tale. Han vovede ikke at se den fattigste, smudsigste Jøde frit ind i Øjnene.

Endnu værre blev hans Stilling, da Krigen i Italien udbrød og efterfulgtes af Wiens Oktoberrevolution og af Opstanden i Ungarn. Daglig hørte man paa Gaden saa fra en, saa fra en anden Forespørgsler om det Regiment, i hvilket Levi Grosch tjente, var rykket i Felten eller ej. Tulde læste med sørgmodig Opmærksomhed hver Aften Avisen. Jacob Dubno læste den ikke, han gik op og ned i Værelset og skelede fra Tid til anden hen til Datteren. Naar hun endelig lagde Avisen fra sig med et lettende Suk, aandede han frit igjen og gik op paa sit Værelse. Han vidste nu, at han kunde sove rolig.

En Dag lukkede Dubno sig inde, og lod kun sin Kone i al Hemmelighed bringe sig Spise og Drikke. Han havde været til Marked i Kalomea og havde der set Levi Grosches Batallion afmarschere. Den gik til Dukla, hvor der under Grev Schliefs Kommando skulde samles et østerrigsk Korps, som over Karpatherne skulde trænge ind i Ungarn. Hans Datter læste det i Avisen og snart vidste hele Segatin det; i flere Uger vovede Dubno ikke at gaa ud paa Gaden.

Imidlertid var Schliek trængt ind i Ungarn og havde taget Kauschau; derpaa fulgte dette for Østrigerne saa ulykkelige Vinterfelttog, hvis Strabadser minder om Napoleons russiske.

Levi Grosch var stadig i Ilden og bar alle Besværlighederne med ægte jødisk Taalmod. Havde end Officererne i Begyndelsen behandlet ham noget spodsk og med-

lidende, og Soldaterne tilladt sig mangen en drøj Spøg med ham, saa var han dog nu, da han broderligt delte Farer og Lidelser med Polakker, Lillerussere og Tyskere, afholdt af alle og da han kunde læse og skrive, blev han snart udnævnt til Gefrejter og efter Fægtningen ved Farzsal til Korporal.

Ved Jßaßeg kæmpede hans Bataillon i en tæt Skov med Ungarerne; ved Mørkets Frembrud standsede Fægtningen, og, skjønt Østrigerne havde holdt deres Stillinger, gav Schliek dog Ordre til Tilbagetog.

Ved Landevejen, ad hvilken Østrigerne skulde marschere, oppe paa en lille Høj laa en stor Bygning, der beherskede Stillingen. Her blev Bataillonen posteret for at dække Tilbagetoget.

Da hele Korpset, der aldeles ikke blev foruroliget af Fjenden, var draget forbi og havde vundet et betydeligt Forspring, drog Bataillonen afsted. I Bygningen efterlodes en Officer og 30 Mand, deriblandt Levi Grosch.

„De skal dække mit Tilbagetog", sagde Majoren til Officeren; „De skal forsvare Bygningen til sidste Mand, først ved Daggry maa de drage bort."

Bataillonen drog bort, nogen Tid efter hørtes i det Fjærne Geværskud. Ungarerne havde aabenbart opdaget Tilbagetoget og angreb Bygningen.

Grev Schlieks Korps marscherede hele Dagen, og slog ved Aftenstid Lejr.

Tidlig næste Morgen stod pludselig en Soldat, med Geværet ved Foden, foran Majoren, der lige var vaagnet og nu søgte at opvarme sig ved Vagtilden, og denne Soldat, der var bedækket med Blod og sværtet med Krudtrøg, var Levi Grosch.

„Jeg melder mig, Hr. Major", sagde han med fast Stemme, „jeg er den sidste Mand."

* * *

Og det var atter Foraar. Jorden havde rigtig pyntet sig, alt lo, Himlen, Solen, de grønne Marker og Enge, selv de mest forgræmmede Mennesker lo, hvorfor skulde saa ikke Jacob Dubno ogsaa le? Og han lo virkelig da han traadte ind i den store Stue, hvor hans Kone og Børn sad, og han brast ud i høj Latter, mens han trak Tulpe i Ærmet.

„Hør en Gang, vil Du virkelig ikke gifte Dig? Jeg har netop fundet en Mand, som jeg tror, Du vilde synes om."

„Aldrig, aldrig," udbrød Tulpe.

„Sig hellere: jeg vil lige paa Stedet tage ham; saa se nu paa ham, Du lille Nar."

Han aabnede Døren og ind traadte Levi Grosch i den hvide Uniformsfrakke, over Panden et Ar, den højre Arm i Bind, paa Brystet Tapperhedsmedaillen.

Tulpe stirrede paa ham, som om han ikke tilhørte denne Verden, saa skreg hun op, og snart laa hun ved hans Bryst. Og nu lod de sig ikke mere holde tilbage, de brave Døtre i Segatin, og snart var Huset oversvømmet af sorte Kaftaner; de vilde alle hilse paa Levi Grosch.

De veg til Side, da den gamle Rabbiner viste sig; han lagde Hænderne paa Levis Hoved og sagde:

„Min Søn, Du har gjort Din Moder, Menigheden, ja alle Jøder stor Ære. Himlen velsigne Dig, som jeg nu velsigner Dig."

En Debut i Skolen.

Af

Fabrice Evrard

„Maa vi nu ikke ogsaa faa Deres Mening at vide," spurgte Husets Frue sin Bordherre.

Vi befandt os i et af de faa Huse, hvor man endnu ikke har indført den uheldige Vane at rejse sig lige straks efter Desserten for at drikke Kaffe i et Værelse ved Siden af, altsaa forlade Bordet i det Øjeblik, hvor Samtalen er livligst og bliver interessantest, og uden Overgang træde ind i en kjedelig Stue, paa hvis Tærskel man gjenfinder Etiketten, denne Fjende af det gode Humør og de livlige Samtaler. Vi var vel den Aften en syv, otte Mennesker, der alle havde kjendt hverandre meget længe. Da Tjenerne havde skænket Likørerne, fjærnede de sig diskret, Dørere blev lukkede, hver af os havde indtaget den ugenerte, magelige Stilling, der huede ham bedst, kort sagt, vi var ved det Øjeblik, hvor man efter en udmærket Middag føler Trang til at glemme Yderverdenen, for helt og holdent at give sig hen i Stemningen og skille sig af med den officielle Personlighed, man trækker om med sig alle Vegne, for i nogle Timer ganske at være sig selv.

Vi havde talt om tusinde Ting, og umærkelig var Samtalen gledet ind paa det noget filosofiske Spørgsmaal, om hvorvidt Lykken eksisterede i denne Verden. Nogle af os nægtede, andre bekræftede, at der udenfor Kjærligheden var Mulighed for en komplet Lykke, som, selv om den kun varede et Øjeblik, dog for stedse efterlod et lysende og trøstende Minde i Menneskehjærtet.

Enhver af os havde med slaaende Argumenter rykket i Marken for sine Anskuelser. General Didier var den eneste, der endnu ikke havde sagt noget.

Halvt lænet tilbage paa Stolen hørte han paa vore Stridigheder, medens han ganske rolig røg sin Cigar som en Mand, hvis Mening om Spørgsmaalet forlængst var grundfæstet. Hans Tavshed og hans Smil havde naturligvis tilsidst gjort os nysgjerrige, og da saa Husets Frue opfordrede ham til at tage Ordet, rettedes alles Øjne paa ham.

„Ja, mine Venner," sagde han langsomt. „Det er min Mening, at man kan føle en slig Lykke, thi jeg har følt den . . . men rigtignok kun en eneste Gang."

Øjeblikkelig mindedes vi allesammen Generalens glimrende Færd i 1870, da han tjente som Oberst under Faidherbes Kommando, vi mindedes den glorværdige Vaabenbedrift, der havde skaffet ham Stjernerne paa hans Dolman, da han i Spidsen for sine Eskadroner med et rask Indhug havde trængt Fjendens Bataljoner tilbage. Og vi forstod, at den Mand, der havde et saadant Blad i sit Livs Bog, med Rette kunde sige: „Ja, jeg har kjendt den Lykke, hvorom I taler." Vi belavede os altsaa paa, for første Gang at høre ham fortælle den smukke Episode, i hvilken han havde været Helten, og en meget karakteristisk og ærbødig Tavshed ventede paa hans Ord.

Han gjættede vore Tanker, og vedblev smilende:

„Hvad jeg vil fortælle Dem, er maaske ikke ganske hvad De tror. Historien stammer nemlig fra en Tid, hvor jeg ikke en Gang var Sekondtløjtnant. Det er en simpel Historie fra min Barndom."

Generalens Stemme, der ellers var saa kraftig, endogsaa lidt haard, var pludselig bleven helt blød. Han gjorde en Pause, strøg et Par Gange med Haanden hen over Panden, som for at samle alle sine Minder, derpaa lænede han sig hen over Bordet og fortalte os følgende.

* * *

Jeg var fjorten Aar. Der gives Børn, som i den Alder er dobbelt saa gamle. De overrasker een ved deres sjældne Smil, deres Indesluttethed og stundom saa besynderligt dybe Blik. Man siger sig selv, at de har lidt, og vist allerede er meget fortrolige med Livets Melankoli. Man tager ikke fejl. Jeg var et saadant Børn.

Aarsagen var meget simpel. Mine Forældre holdt ikke af hinanden, og jeg var vokset op under deres Stridigheder. Da min Fader, der var ansat paa et Kontor med en meget lille Gage, lærte min Moder at kjende, var hun ganske ung. Hun var Syerske og arbejdede i et stort Magasin. De kjender den gamle Historie, der evigt vil gjentage sig. Unge Mennesker, der hver Dag mødes til samme Tid, om Morgenen, naar de gaar til deres Arbejde, om Aftenen, naar de forlader det. Man lærer hinanden at kjende, smiler til hinanden, taler til hinanden. Hvem af dem har forført den anden? Har der overhovedet været Tale om Forførelse? . . . Min Fader skal nok have været en kjøn Fyr, og godt skaaret for Tungebaan-

det, min Moder var knapt sytten Aar og havde ingen anden Familie end en gammel Tante, som ikke passede synderlig godt paa hende, og hvis Karakter ikke harmonerede med hendes. Hvad der var sikkert og vist er, at min Moder var bleven oprigtigt og inderligt forelsket, medens min Fader aldrig havde betragtet dette Forhold som andet end et kortvarigt Æventyr. Men saa blev jeg født.

Da det hurtig viste sig, at jeg var en rigtig solid lille Knægt, der ønskede alt andet end at dø, resignerede min Fader og giftede sig med sit Barns Moder. Han fik mange Lykønskninger, fordi han havde opført sig som en hæderlig Mand, men havde man egentlig Ret? . . . Sagen var, at han indgik dette Ægteskab, om end ikke med Antipati, saa dog med en vis Vrede. Han var bedrøvet over Tabet af sin Uafhængighed, som han satte saa megen Pris paa, og var utaalmodig over at skulle tvinges ind i Familielivet, for hvilket han ikke havde Smag. Moder opdagede meget hurtig den Forandring, Ægteskabet havde frembragt i hendes Mands Karakter. Hun forstod lige straks Aarsagen. Hun elskede ham imidlertid altfor højt til at kunne taale Tabet af sine Illusioner uden at gjøre ham Bebrejdelser derfor, og var altfor skinsyg til at kunne finde sig i hans Utroskaber uden at gjøre Oprør. Disse idelige Bekymringer forøgedes nu oven i Kjøbet med Næringssorger, og De vil derfor kunne forstaa, hvad Forholdet hurtig udviklede sig til; i det Hele taget havde mine Forældre moralsk begyndt at skilles den Gang Loven havde billiget deres Forening, og Barnet, der havde bundet dem i Ægteskabets stramme Baand, var i Virkeligheden bleven den første Aarsag til at fjærne dem fra hinanden.

Imidlertid holdt de begge to af mig, hver paa sin Vis. Fader var navnlig stolt over at have en Søn, Moder

var lykkelig over at have et Barn. Begge to ønskede at se mig beriget med Kundskaber, Fader, fordi han ikke selv havde videre af dem, hvilket spærrede ham de fleste Veje, Moder, fordi hun ikke vilde have, at jeg skulde blive en modløs Driver som Fader, der, ked over aldrig at avancere, havde fattet Lede for Arbejdet og meget hurtig fik Afsked fra hver ny Plads.

Indtil mit trettende Aar havde jeg kun gaaet i en ganske lille Skole, hvor jeg ikke lærte det ringeste. Men saa var det, at mine Forældre, da jeg ikke manglede Evner, og da det sidste Aar havde været lidt mere indbringende end de foregaaende, besluttede at sætte mig i en lærd Skole. Den lærde Skole var min Families Drøm, og jeg selv betragtede den bogstavelig talt som det forjættede Land.

Jeg blev ufortøvet sat i en Forberedelsesskole i Faubourg Saint-Antoine, et Anneks til Charlemagne-Lycæet, men ved den første Prøve viste det sig straks, at jeg endnn ikke havde Kundskaber nok til at træde ind i den Klasse, til hvilken min Alder svarede, og at jeg tidligst, naar jeg blev i Forberedelsesskolen et Aar, næste Aar kunde præsentere mig til Optagelse i Lycæets fjerde Klasse.

„Naar jeg dvæler saa længe ved disse Bagateller", vedblev Generalen efter en kort Pause, „saa er det fordi de havde en meget stor Betydning for mig. Jeg havde alt for ofte været Vidne til de Pengevanskeligheder, der var i vort Hjem, alt for ofte været Vidne til sørgelige Stridigheder, for ikke at forstaa, hvor store Forpligtelser jeg havde lige overfor mine Forældre og mig selv. Jeg kastede mig ivrigt over Arbejdet. Sommerferien eksisterede ikke for mig det Aar, to Gange daglig gik jeg i den Tid ud i Skolen for at faa Under-

visning af en Privatlærer; vi boede meget langt derfra, Heden var rædselsfuld, Vejen lang, jeg ser mig endnu trave ned ad Gaden med mine Bøger og de store Leksikoner, der skar mig i Armene . . . det var stundom strængt, det nægter jeg ikke, men jeg havde sagt til mig selv, at det skulde gaa. Og da Skolen saa gjenoptog sit Arbejde i Oktober, kunde jeg endelig sammen med mine Kammerater indstille mig til Optagelse i Lycæets fjerde Klasse.

Mit Hjærte bankede lige saa meget af Frygt som af Glæde, da jeg for første Gang saa den lærde Skole med dens strænge klosterlige Præg, dens Gaarde med de høje graa Mure; det kom sig af, at jeg paa den Tid var meget let modtagelig for Indtryk, lidt naiv mellem os sagt, men det var denne Barndommens gode Naivitet, man kun mister alt for tidlig. Da jeg saa Overlæreren i den lange, tæt tilknappede Frakke og med den lille sorte Hue, som han lettede paa med en alvorlig Mine, idet han gik forbi os, følte jeg mig formelig betagen af Rædsel; da han oppe fra Katederet begyndte at høre en af Eleverne, mindede han mig om en Dommer. Jeg var overbevist om, at jeg aldrig vilde have Mod til at svare ham, jeg ønskede saa smaat, at hele Aaret maatte gaa, uden at han beordrede mig til at staa op mellem alle mine Kammerater og tale i denne store Forsamling.

Men allerede næste Dag kom Turen til mig. Det gjalt kun om at opremse en Lektie, jeg havde kunnet paa Fingrene, før Timen begyndte, men som jeg i dette Øjeblik ikke kunde fremføre et Ord af. Først blev jeg ganske bleg, derpaa rød. Jeg rystede som en slem Synder. Læreren troede ogsaa, at jeg var det og tildelte mig et Ekstraarbejde. En god Begyndelse, som De ser.

Men dette havde nu mindre at sige; det vigtigste var

den latinske Stil for den første Uge, en Prøvestil, som skulde give Læreren Idee om vore Evner, og hjælpe ham til at give os Numre. Af tredsindstyve Elever blev jeg Nummer syv og tyve, et Resultat, der ikke kunde kaldes glimrende for en anden, men for mig, der var i den Grad angst for at blive nederst, eller maaske helt bortvises, slet ikke var saa galt. Jeg var altsaa meget glad, og da jeg næste Dag meddelte Resultatet hjemme, var jeg overbevist om, at de vilde blive ligesaa fornøjede som jeg selv. Jeg blev noget skuffet. Fader modtog Meddelelsen meget køligt, forøvrigt var han i daarligt Humør. Tilsidst blev han dog lidt formildet ved Synet af mit bedrøvede Ansigt og sagde:

„Herregud, jeg kræver ikke det umulige, jeg ved meget godt, at Du ikke kan være øverst, men jeg stolede paa, at Du var mellem de femten første. Men jeg vil haabe, at Du arbejder bedre næste Gang."

Arbejde bedre . . . oprigtig talt fandt jeg, at min Fader var uretfærdig. Han gjorde sig ikke tilstrækkelig Rede for Vanskelighederne, var aldeles ikke taknemlig for den Umage, jeg havde gjort mig, jeg var derfor i et meget nedtrykt Humør, da jeg vendte tilbage til Skolen.

Næste Tirsdag, da jeg skulde skrive den latinske Stil, havde jeg, om end ikke mistet min gode Villie, saa dog mistet en Del af Tilliden til mig selv. Ikke desto mindre gjorde jeg mit bedste. Vi skulde have Resultatet at vide om Lørdagen. Denne Lørdag skal jeg aldrig glemme.

Vi kommer op i Klassen om Morgenen. Næppe havde vi sat os ned paa vore Pladser, før Læreren kaldte:

„Didier!"

Mit Navn . . . De kan tænke Dem den Virkning, som denne uventede Kalden frembragte paa mig. Jeg rystede af Angst, havde ikke Mod til at svare.

„Naa, hvem af Jer er det, der hedder Didier?"

„Det er mig," svarede jeg forskrækket, og vovede ikke at røre mig af Pletten.

„Du, hvor? . . . jeg kan ikke se Dig, rejs Dig op."

Jeg rejste mig op, ventede mig en Straf for en eller anden Brøde, om hvilken jeg ikke havde den ringeste Anelse. Læreren mønstrede mig længe og sagde saa:

„Var Du her i Lycæet forrige Aar?"

Jeg trak Vejret, idet jeg forstod, at det ikke gjaldt nogen Straf i det mindste i Øjeblikket og svarede forundret:

„Nej."

„Hvor var Du da den Gang?"

„Jeg var i Forberedelsesskolen."

„Saa . . . hvornaar begyndte Du da paa Latin?"

„For lidt over et Aar siden."

„Saa . . . det er godt, sæt Dig ned."

Jeg satte mig ned, idet jeg ikke rigtig vidste, hvad jeg skulde tænke, da Læreren efter en Pause skødesløst tilføjede:

„Det er sandt, Din Stil er ikke saa gal."

Nu trak jeg Vejret ganske let; „godt", tænkte jeg, „i Dag skal Fader blive fornøjet, jeg er nok rykket en halv Snes Pladser højere op, maaske femten . . . ja, jeg bliver Nummer tolv. Hvorfor Nummer tolv? Det veed jeg ikke selv, men dette Tal borede sig ind i mit Hoved, tilsidst var jeg bleven aldeles overbevist om, at jeg skulde og maatte være bleven Nummer tolv. Timen gik for Resten som sædvanlig indtil det sidste Kvarter, da det højtidelige, med Længsel ventede Øjeblik, der skulde underrette os om vor Skæbne kom. Det kom endelig. Vi saa Læreren trække en Stabel Stile frem af sin Mappe og udfolde en lang Liste.

„Skriv!“ sagde han.

Alle Pennene sattes i Bevægelse, der blev en lang Pavse, og Læreren begyndte;

„Didier, Nummer et!“

Hvad der saa foregik, har jeg aldrig rigtig faaet at vide. Jeg følte alles Blikke vendte sig om mod mig, jeg rystede fra Hoved til Fod og lukkede instinktmæssigt Øjnene. Det er rimeligt nok, at min Arm var kommen til at gjøre en temmelig rask Bevægelse, medens jeg saadan skælvede, thi Papirer, Bøger, Blækhus, alt, hvad jeg havde foran mig paa Bordet, rullede ud i Stuen. Støjen fik naturligvis mine Kammerater til at le, men et myndigt „Tys“ lagde lige straks en Dæmper paa deres Munterhed. Læreren havde lige som de lagt Mærke til min hæftige Bevægelse, men han bedømte den formodentlig ganske anderledes end de; med et Blik, der samtidig var forbavset og overbærende, saa han hen paa mig i nogen Tid, og vedblev derpaa med sin Diktat, uden at synes at bryde sig videre om Afbrydelsen, hvorved jeg fik Tid til at fatte mig.

Det var Skik, at hver Klasses Duks bragte Stilene over til Rektoren, der paa staaende Fod gav ham en Flidsattest, Skolens højeste Belønning, der stadig var ledsaget af nogle velvillige Ord og gav Ret til nogle smaa Begunstigelser. Det var altsaa mig, der i Dag skulde aflægge dette Besøg, men i den Tilstand, hvori jeg var, vilde være ude af Stand til at slippe heldig derfra. Heldigvis kaldte Læreren mig op paa Katederet for at give mig de nødvendige Oplysninger, og han gjorde mere endnu. I nogle Minuter beholdt han mig oppe hos sig, og den bydende Lærer forsvandt for at give Plads for en anden Personlighed, jeg lige straks var kommen til at

holde af. Hvad han sagde, husker jeg ikke. Jeg hørte mindre paa hans Ord, end paa den blide Stemme, der udtalte dem. Da han saa, at jeg atter var bleven Herre over mig selv, sagde han blot:

„Gaa saa, min Dreng, gaa saa."

Og tappert begav jeg mig over til Rektoren og bragte min Attest tilbage, hvorover jeg var meget stolt. Da jeg kom ud, blev jeg komplimenteret fra alle Sider, Overlæreren gav mig et Haandtryk i alle mine Kammeraters Paasyn . . . men alle disse Glæder forekom mig kan smaa i Sammenligning med den, jeg lovede mig den næste Dag, der var Søndag, og som Følge deraf Fridag. Hvis jeg fortalte Dem, at jeg sov den Nat, vilde De næppe tro mig. Jeg tænkte kun paa et, min Ankomst til Hjemmet, og hver Gang jeg udmalede mig min triumferende Entré, følte jeg mig saa sjælefro og lykkelig, som ingensinde før.

Næste Dag sov mine Kammerater endnu, da jeg var fuldt paaklædt og parat til at gaa ud. Fra Klokken otte om Morgenen var vi fri. „Skal jeg lige straks fortælle den store Begivenhed, eller skal jeg vente til Middagsbordet," tænkte jeg hele Vejen, men jeg fik ikke Tid til at løse dette vigtige Spørgsmaal, thi under al min Spekulation var jeg naaet hjem.

Jeg bankede paa, Fader lukkede op, han var meget bleg.

„Kom hurtig ind", sagde han til mig, uden en Gang at hysse mig, „og bliv her."

„Men hvor er Moder henne?"

Han svarede mig ikke. Moder var inde i sit Værelse. Han gik ind til hende igjen og lukkede hæftig Døren. Jeg satte mig ned helt forstyrret. Hvad var der vel i Vejen?

Hvad der er i Vejen? Du behøver saamænd ikke at lukke Døren, Fader. Jeg kan høre det altsammen uden at lytte, og jeg skal straks erfare, hvad der er i Vejen... Moder græder, hun har faaet nok af denne Atmosfære af Løgn og Lavhed, hvori hun aander. Hun vil ikke længer arbejde og vaage om Natten for en Mand, der ikke elsker hende og gaar ud og morer sig med andre, i Stedet for at bringe den Smule Penge hjem, han endnu er i Stand til at tjene. Og hun vil ikke længer fornærmes eller prygles; ganske nylig har han slaaet hende en paa Øret ... Fader, der gaar op og ned i Stuen med lange Skridt, svarer, at han ogsaa har faaet nok af hendes Mistanke og Spioneri, at naar det kommer til Stykket, er han Herre i Huset, har Ret til at gjøre, hvad han vil, og det skal han nok vise hende ... naar han ikke elsker hende mere, er det hendes egen Skyld, det er hende, der har gjort ham til det, han nu er.

Jeg hører det alt, og græder her i Ensomheden, der kun er en daarlig Trøster, naar man er melankolsk. Hvad jeg ser og hvad jeg hører, alt, hvad jeg allerede vidste, alt, hvad jeg gjætter mig til ... er dette Livet? Hvis det er det, hvad kan det saa nytte at haabe og arbejde? Hvad kan det nytte at være øverst i Klassen og glæde sig over det, naar en saadan Modtagelse venter én i Hjemmet?

„Det er bedre, at vi lader os skilles," hører jeg endelig Moder sige.

„Godt," svarer Fader, „saa bliver det da heldigvis paa Din Opfordring."

Han gaar ud af Stuen, instinktmæssig har jeg rejst mig op og kalder paa ham.

„Naa, hvad er der nu i Vejen?" vrisser han med et

harmfuldt Blik. Du bliver jo sammen med hende, saa Du maa vel være godt fornøjet?"

Han puffer mig fra sig; men da han er kommen hen i Døren, bliver han staaende.

„Saa meget mere, som I to passer saa godt for hinanden. Hun skælder mig ud, fordi jeg ikke arbejder nok, og Du arbejder jo saa mageløst, ikke sandt . . . det er rigtigt, hvad Plads har Du saa i denne Uge. Du er vel bleven Nummer fyrretyve?"

Jeg svarer ikke, hvad kan det nytte til, jeg føler mig saa træt, saa ligegyldig.

„Du tier . . . Du er maaske nederst . . . kan Du svare, naar man taler til Dig!"

„Nej, Fader," siger jeg endelig, „jeg er hverken Nummer fyrre ellers nederst, for jeg er Nummer et."

„Hvad behager?" siger han, „er Du Nummer et?"

„Er det vist?" siger min Moder, der kommer fra den anden Side.

Jeg rækker dem begge Karakterbogen. De kaster sig begge hen over den og sluger den. I Løbet af et Minut siger ingen af dem noget. Derpaa sætter Moder sig ned, kvalt af Bevægelse, drager mig tæt op til sig og støtter sit Hoved paa min Skulder

„Ja, Du er en brav Dreng," siger hun.

Fader er ogsaa bleven meget bevæget. Han gjentager et Par Gange:

„Ja, ja, det er godt gjort . . . rigtig godt gjort."

Og han taler ikke længer om at gaa sin Vej, han bliver staaende, lidt generet. Jeg betragter dem, den ene efter den anden; en Anelse siger mig, at alt maaske ikke er forbi mellem disse tvende Væsner, der for et Øjeblik siden troede at sige hinanden et sidste Farvel. Det er ikke for ingenting, at jeg staar midt imellem dem. Jeg ved

godt, at de endnu er altfor ophidsede imod hinanden til at række hinanden Haanden lige straks, men jeg kan gjærne række dem hver en af mine . . . de griber den samtidig, og det forekommer os alle tre, at dette allerede er Begyndelse til en Forsoning.

Det blev det ogsaa, Fader hjalp til med at dække Bord, vi spiste Frokost. De talte ganske vist ikke synderlig til hinanden, men jeg talte for os allesammen, og Gud skal vide, at jeg snakkede løst og fast om Skolelivet. Det interesserede dem, smilende hørte de paa mig, stundom mødtes deres Blikke, naar jeg med den uskyldigste Mine af Verden havde henkastet en Bemærkning, der var møntet paa dem begge.

„Hvor Vejret dog er bleven smukt i Dag," sagde Moder, da vi var bleven færdige med at spise. „Det kunde være morsomt at tage lidt ud paa Landet."

„Ja, det var dejligt," sagde jeg og klappede i Hænderne, thi jeg følte godt, at skulde jeg naa mit Maal, maatte de ikke blive den Dag i dette Værelse, der endnu var opfyldt af onde Minder.

„Hvor skal vi da tage hen?" vedblev hun.

„Til Ville d'Avray," foreslog Fader, han stammede lidt i Ordene; men det Blik, han samtidig sendte Moder, var meget frejdigt.

Moder løftede hurtigt Hovedet.

„Godt," sagde hun endelig og smilede.

Den Gang forstod jeg ikke Faders Blik og Moders Smil, men senere fik jeg at vide, at de i den første Tid af deres Kjærlighedsforhold hver Søndag var taget til Ville d'Avray.

Dagen gik saa straalende og jeg var dens Helt. Da vi gik til Jærnbanen, holdt min Fader mig i Haanden, Moder spaserede ved Siden af mig; men da vi var kom-

men ud i Skoven, gav jeg mig til at løbe, og tvang saaledes dem til at nærme sig hinanden. Lidt længere borte gik de med hinanden under Armen. Det var om Efteraaret, Landskabets blide Melankoli harmonerede godt med vore Tanker. Fader hjalp mig med at plukke en stor Buket Violer til Moder. Vi spiste til Middag i fri Luft, inde i en lille Beværtning, og da jeg om Aftenen skulde være tilbage i Lycæet, begav vi os lige straks efter Maaltidet til Toget, saa meget mere som vi havde et godt Stykke Vej til Stationen. Vejen førte gjennem en Allee, der paa begge Sider hegnedes af store Træer. Vi gik i Mørket og var næsten ganske alene paa Vejen, jeg nogle Skridt foran de andre, nynnende for ikke at lade mig mærke med noget, medens jeg inderst inde gjentog Eftermiddagens Begivenheder for mig selv; de gik bagved, hviskede til hinanden med Skulder mod Skulder . . . Da vi havde naaet Stationen, gik jeg lidt nærmere hen til dem, og de sidste Ord af deres Samtale naaede mit Øre

„Ser Du," sagde Moder og pegede hen paa mig, „det er ham, der giver os Eksemplet."

„Og jeg skal følge det, det sværger jeg Dig til," svarede Fader alvorligt, og jeg saa ham drage Moder hen til sig, gribe hendes Hoved i sine Hænder og trykke et langt Kys paa hendes Pande.

Han holdt Ord, og takket være dette, er jeg bleven, hvad jeg nu er.

* * *

„Og det er det hele," tilføjede Generalen overordentlig bevæget. „Nu kan de tro mig, om De vil, Kjærligheden, Sejren og Berømmelsen har skænket mig enkelte smukke Timer i mit Liv, men den Dag fordunkler dem alle, thi den Dag var jeg virkelig, absolut, guddommelig lykkelig."

Om Rigdom.

Kulturhistorisk Skitse af G. Pfeuffer.

I det almindelige Liv kalder man Besiddelsen af en stor Formue Rigdom; dog er Begrebet „stor" i denne Forbindelse overordentlig føjeligt, og hvad der forekommer én som en umaadelig stor Rigdom, er for en anden en Bagatel, der næppe fortjener at nævnes.

Saa gammel som fra den første Tid, da Udtrykket „Ejendom" først opstod, og Mennesket dertil knyttede Begrebet om Genstande af Værd, saa gammel er Bestræbelsen efter at vinde Rigdom, d. v. s. forskaffe sig Indkomster, der i større eller mindre Grad overstiger det almindelige Behov. Derfor har vi ogsaa allerede fra de ældste Tider Fortællinger om talløse Skatte, samlede af enkelte Personer, og det er højst interessant at kaste et Tilbageblik paa, til hvilken Højde de Summer er stegne op, som enkelte Personer har forstaaet at sætte sig i Besiddelse af.

De af de orientalske Despoter gjennem Aarhundreder ophobede Skatte af Guld og Juveler faldt som et rigt Bytte i Hænderne paa den romerske Republiks eller Kejserdømmes rovbegærlige Feltherrer og Embedsmænd. Hvilke uhyre Summer, der blev røvet af dem og forødet i en vanvittig Luksus og Yppighed, ser vi blandt andet af Gabinius' Eksempel; som Prokonsul i Syrien udpressede han over hundrede Millioner Denarer (ca. 74 Millioner Kroner). Julius Cæsar tog henimod 6000 Talenter (25,434,000 Kroner) af Ptolemæus Auletes, Konge af Ægypten. Den umaadelig rige og umættelige havesyge Crassus røvede fra Templet i Jerusalem 10,000 Talenter (42,390,000 Kroner) i Penge og Værdigjenstande. Ogsaa det nuværende Frankrig var paa det første Triumvirats Tid et guldrigt Land; den af Qu. Servilius Caepio (omtr. 106 f. Kr.) i Tolosa (Toulouse) røvede Tempelskat beløb sig til 15,000 Talenter (53,585,000 Kroner). Den ro-

merske Oldtids største Formuer beløber sig til 78 Millioner Kr. Saa meget ejede Auguren Gn. Lentulus, en ligesaa heldig som duelig Finantsmand, og Narcissus, Neros Frigivne, som grundig havde forstaaet at benytte sig af sin Stilling som Tyrannens Yndling. De betydeligste fra den gamle Verden bekjendte Aarsindtægter er vel de, som de rigeste romerske Patriciere fra Begyndelsen af det femte Aarhundrede skal have haft, nemlig omkring 4000 Pund Guld og desuden Naturalier til en Værdi af Tredjedelen af denne Sum. Saa vidt den antike Verden, hvis Skatte for Resten er bleven betydelig overtrufne af de senere Aarhundreders.

Den lige saa snu som heldige Augsburger-Handlende Anton Fugger, Barnebarns Barn af en simpel Lærreds-væver, efterlod sig, foruden sine kostbare Juveler, samt Godser og Ejendomme i alle Evropas Lande og begge Indier, en kontant Formue paa 6 Millioner Goldkronen (omtrent 40 Millioner Kroner). Med Fugger rivaliserer Kardinal Mazarin, som efter Voltaires Angivelse skal have ejet omtent 200 Millioner Franks efter den da gældende Møntfod. Frankrigs Premierminister overtræffes igjen af den umættelige havesyge Potemkin, Kejserinde Katharine II's Yndling. Han forstod trods en Ødselhed, hvis Forbillede man kun kan søge i Tusind og én Nat, paa 16 Aar at sammenskrabe en Sum af 90 Millioner Sølvrubler (ca. 290 Millioner Kroner). Lykkedes det ikke den kursachsiske Minister Grev Brül at erhverve saa kæmpemæssige Skatte, saa forbrugte han dog aarlig 6 Millioner Mark.

De rigeste Personer i Firserne i forrige Aarhundrede var i Følge en Notits i „Hamburgischer Korrespondent" for 1783 følgende:

	Aarlig Rente Thaler:
Prinsen af Kondé	1,250,000
Grev Tscheremetew	1,650,000
Fyrst Lubomirski	670,000
Marqien af Spinola	600,000
Fyrst Radzivil	540,000
Hertugen af Medina-Sidonia	480,000

	Aarlig Rente Thaler:
Grev Czernischew	450,000
Hertugen af Orleans	420,000
„ „ Bedford	380,000
„ „ Northumberland	300,000
„ „ Devonshire	290,000
„ „ Marlborough	290,000
Lord Spencer	220,000
Grev Shelburne	180,000
Lord Fitzwilliam	180,000
Hertugen af Manchester	160,000
Grev Temple	170,000
Hertugen af Rutland	180,000
„ „ Beaufort	150,000
Hr. Rigby fhv. Krigsskatmester	160,000

Betegnende er det, at den Tids Krøsuser, paa en eneste Undtagelse nær, samtlige hørte til Aristokratiet; i vor Tid vilde en saadan Liste fremvise ulige flere borgerlige Navne.

Montesquieu, den udødelige Forfatter af »Esprit des lois« har anført Forgældethed som et af de Træk, der karakteriserede den Tids Adel, og denne Paastand kan ikke overraske os, naar vi nærmere betragter den Ødselhed, som fornemmelig træder grelt og modbydeligt frem hos Frankrigs Adel i det forrige Aarhundrede. De adelige laante alt, selv Aand, siger en samtidig Skribent; de tog Pengene, hvor de fandt dem, udfærdige paa alle mulige Betingelser og ved enhver Anledning Veksler, hvis Indløsning kunde berede Kreditorerne Uro og Bekymringer. Lidt efter lidt kom det til, at man ikke skænkede Adelsmændenes Ord nogen Tiltro og foragtede deres Underskrifter; man vilde kun forhandle med dem gjennem en Notar — den lovformelige Kontrakt og Pant var uundgaaelig nødvendige. Stadig saa man Kreditorerne skride ind med Retsbetjentenes Bistand; hver Forfaldsdag ledede til langvarige Processer, som endte med Skyldnerens Fængsling og retslige Salg af hans faste og rørlige Ejendom. Alle Haandværkere og Næringsdrivende, som arbejdede for de adelige, alle Kjøbmænd, som leverede dem Varer, maatte dyrt undgælde, om

de tilstod dem Kredit. Dette gjør det forstaaeligt, at Mlle. Bertin, den eleganteste og mest søgte Modehandlerinde paa den Tid, opgav sit Bo med en Gæld af mere end to Millioner Francs. Og dog havde hun en større Sum tilgode hos forskjellige Hertuginder, Marquiser og andre adelige Damer; trods alle Anstrængelser lykkedes det hende imidlertid ikke at inddrive det udestaaende. De store levede dybt forgældede og døde dybt forgældede, og det skyldbetyngede Selskab var forbavset over, at Dauphin, som ikke havde mere til sin Disposition end 6000 Franks pr. Maaned, ved sin Død ikke skyldte mere end 80,000 Livres. Ludvig XVI's Tante, Madame Sofies Gæld maatte efter hendes Død udlignes i forskjellige Terminer paa 446,000 Livres. Prinsesserne „Frankrigs Døtre", havde flere Gange modtaget Laan af Beaumarchais, og et i »Revue des deux mondes« for nogle Aar siden offentliggjort Brev fra Beaumarchais til Fru v. Hoppen, Prinsessernes Intendantinde, viser, at Digteren af „Figaros Bryllup" geraadede i en ikke ringe Forlegenhed, fordi han ikke kunde erholde de Penge, han havde laant „Frankriges Døtre", tilbage. I Aaret 1783 blev Greven af Artois, den senere Konge Karl X, retslig sagsøgt for 14,600,000 Livres, som han havde været skyldig i 6 Aar. Samme Aar optog Greven af Provence, der senere som Ludvig XVIII besteg Frankrigs Trone, et Laan af 12 Millioner Livres for at betale en Del af sin Gjæld. For at skaffe Prinsen af Condé Fred for Kreditorerne, købte Ludvig XV hans prægtige Pallads og overgav ham desuden endnu en Sum af 1,500,000 Livres. Alt dette strakte dog ikke til for at redde Prinsen, og han saa sig snart nødsaget til ogsaa at sælge sine Godser, som indbragte ham 250,000 Livres, til Kongen.

Ifølge Haxthausens Beskrivelse af Ruslands indre Forhold skal den fabelagtig rige Familie Schjeremetjew før Livegenskabets Ophævelse have ejet 200,000 (efter andre 128,000) mandlige „Sjæle", ɔ: Livegne, hvoriblandt flere Millionærer, som kun betalte deres Herrer en ubetydelig „Obrok" (Afgift) aarlig for frit at turde drive deres Forretninger. Hvis de imidlertid forekom deres

Herrer — der haardnakket afslog de største Summer for deres Frigivelse — altfor yppige og overmodige, saa kunde det hænde, at deres skjønne og fint dannede, i den største Luksus opdragne Døtre en smuk Dag erholdt Befaling til at overtage en Skurekones Arbejde i Scheremetjewernes Pragtværelser, en brutal Fordring som de imidlertid forgæves søgte at modsætte sig. Bekjendt er ogsaa Familien Demidoffs uhyre Rigdomme. En Demidoff lod sig, allerede medens han levede, rejse en Obelisk paa Père la Chaise i Paris, der var en sand Pryd for den berømte Kirkegaard og ikke kostede mindre end 500,000 Francs. Med deres Skatte kan den rige Astachofs Privatformue sammenlignes; han skal alene i Aaret 1848 have vundet 111 Pund Guld i Siberien (kan anslaas til 4,594,400 Kroner.) Fændrik Jakulows Formue ansloges til 370 Millioner Kr. Gjaldt dette omkring Halvtredserne som Kontinentets største Formue, saa synes dette nu at være et tilbagelagt Standpunkt. Den i November 1868 i Paris afdøde Baron James Rotschilds Formue anslog man til mindst 2000 Millioner Francs. Den ved sine mange milde Stiftelser og det kæmpemæssige Astorhotel bekjendte Tysk-Amerikaner Johan Jakob Astor efterlod sig trods en Rundhaandethed, der kun er bleven overtruffet af den Liberalitet, som den varmhjertede, tidligere i London bosatte Bankier Peabody viste, dog en Formue af 25 à 30 Millioner Doll. I Aaret 1865 opgav Alexander J. Stewart i New York, de forenede Staters rigeste Handelsmand paa den Tid, sin Aarsindtægt til 4,071,256 Dollars og betalte i Næringsskat den beskedne Sum 407,000 Dollars.

Hvad Rigdommen Fordeling i Frankrig angaar, saa er de større Formuer der sjældnere, end man i Almindelighed antager. I Paris, hvor de rigeste strømmer sammen, er der kun 421 Personer, hvis aarlige Indtægter overskrider 266,000 Franks.

De fire rigeste Mænd i Verden for Øjeblikket er følgende. Den mindst begunstigede af dem er Hertugen af Westminster, som dog er den rigeste Mand i England. Han disponerer over en Aarsindtægt af 800,000 Pund

Sterling. Den anden af disse Krøsus'er er en simpel borgerlig, den amerikanske Senator Jones fra Nevada; han har omtrent 1 Million Pund Sterling i aarlig Indtægt. Chefen for Pariserhuset Rothschild følger som den tredie — i opstigende Linie — i Rækken af disse lykkelige. Hans aarlige Indtægter anslaas til en Ubetydelighed af 1,900,000 Pund Sterling. I Spidsen for disse — den øverste paa Stigen — staar atter en Amerikaner, Mr. J. W. Mackey, en Mand, der med sine 2,750,000 Pund Sterling i aarlig Rente vistnok maa kunne føre en ret taalelig Tilværelse.

Hermed ville vi slutte vore historiske Betragtninger over Rigdommen, hvis Værd altid vil være problematisk, og om hvis Væsen Meningerne er saa uhyre forskjellige.

Den rigtigste Anskuelse har maaske Benjamin Franklin udtalt, da han paa Spørgsmaalet: „Hvad er Rigdom?" gav Svaret: „Mangen Mand er rig uden Penge. Tusinder af Mennesker, uden en Skilling i Lommen, er rige. Et Menneske med en medfødt god Konstitution er rig; den, der har et godt Hjerte, sunde Lemmer og et godt Hoved, er rig. Sunde Knokler er bedre end Guld, kraftige Muskler bedre end Sølv, og Nerver, som spruder Ild og lægger Energi til hver Funktion, er bedre end Gaard og Grund. Bedre end den største Ejendom er det at have den rette Fader og den rette Moder. Der er gode Arter og daarlige Arter blandt Menneskene, saavel som blandt Hunde og Heste. Opdragelsen kan gjøre meget til at overvinde de daarlige Tilbøjeligheder og udvikle de gode; men det er af langt større Vigtighed at have arvet de rette Anlæg at begynde med. Det Menneske er rigt, der har et godt Temperament — som af Naturen er god, taalmodig, munter og forhaabningsfuld."

---

det flaue og ubetydelige ikke finde noget Hjem i Ny Aftenlæsning.

Den Overtro, at Litteraturen kun bestaar af flaue eller usædelige Bøger, vil Ny Aftenlæsning gøre sit til at omstyrte, det skal være Redaktionen magtpaaliggende at bringe læseværdige Smaafortællinger, Noveller, Skitser, samlede alle Steder fra og af de bedste Forfattere, men ligesaa lidt som Fortællingernes Ubetydelighed skal søges baarne oppe af ansete Forfatternavne igesaa lidt skal Fortællinger, der i og for sig egne sig, til Optagelse, udelukkes, fordi Forfatternes Navne ere udskregne af det ene eller det andet Parti, den ene eller den anden Smagsretning.

Ny Aftenlæsning bringer i sit første Nummer intet Bidrag af nogen dansk Forfatter. Det sker med velberaad Hu. De ulykkelige Stridigheder, hvorunder vi lever, har gjort næsten hver Forfatters Navn til en Fane, der, uden Hensyn til Bidragets Art, vilde indrangere Ny Aftenlæsning i et eller andet Parti og skaffe det Venner og Fjender, og de sidste ønsker Redaktionen ingen af. Vi søger ikke Strid af nogen Art, ethvert Bidrag, der kunde bevirke noget saadant, vil blive bestemt undgaaet. Naar dette er slaaet fast, vil sikkert de Bidrag fra danske Forfattere, der ere lovede os, blive modtagne med Glæde ligesom Oversættelserne af Udlandets bedste Forfattere.

Ny Aftenlæsning udgaar i maanedlige Hefter, hvert paa 48 tættrykte Sider i Omslag, til den billige Pris af 35 Øre pr. Hefte. Subscriptionen, der er bindende for et Halvbind (6 Hefter), tegnes i alle Boglader i Norden, paa Postkontorerne samt hos Forlæggeren,

Axel Andersen,

Norrebrogade 18 A, Kjøbenhavn N.

Indhold af 2det Hefte.

Pouvillon: Den blaa Hest (fortsat) ..... Side 49
Axel Guthmann: En Drengeforelskelse ..... — 53
Joseph Montet: Diamantgalskab ..... — 72
George Sims: Dina Temples Kæreste (fortsættes) ... — 80

O. C. Olsen & Co. Kjøbenhavn